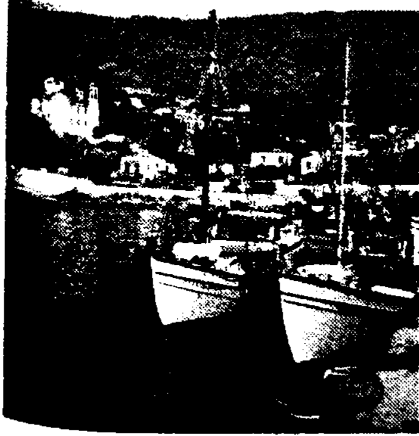
Limburgs Dagblad

Donderdag 12 januari 1989. | 71e jaargang nr. 10

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,40

REISBILJET '89

● Vandaag als 'extraatje' de jaarlijkse vakantiebijlage van het Limburgs Dagblad, waarin ook aandacht besteed wordt aan de nog steeds toenemende stroom van toeristen richting Griekenland (foto). In 1988 brachten 8,5 miljoen mensen in dat land hun vakantie door.

Zie pagina 23 tot en met 44

Topmedewerker Amrobank:

'Aandelen DSM kosten ƒ 108'

door peter bruijns

AMSTERDAM – De aandelen DSM zullen bij de beursgang van het Limburgse chemieconcern voor ongeveer 108 gulden van de hand gaan. In ieder geval zullen de aandelen minder dan 110 gulden kosten. Dat verklaarde gisteren een topmedewerker van de Amrobank tegenover onze verslaggever tijdens een presentatie van DSM voor geïnteresseerde Nederlandse beleggers.

De Amro leidt het syndicaat van banken dat de herplaatsing van DSM-aandelen op de Amsterdamse beurs verzorgt. Over de prijs van die aandelen hebben de laatste dagen veel speculaties de ronde gedaan.

Meteen nadat de Amro en DSM vorige week bekend maakten dat de emissieprijs tussen de 105 en 118 gulden zal liggen, kwam daarop commentaar van institutionele beleggers. Ze vonden de prijs aan de hoge kant gezien het te verwachten rendement op de aandelen. Op een spaarrekening kun je bijna net zo veel rendement halen, luidde kort samengevat het commentaar.

Een woordvoerder van DSM deed dat commentaar gisteren af met de opmerking dat beleggers met dergelijke uitspraken de prijs proberen te beïnvloeden.

● Zie verder pagina 15

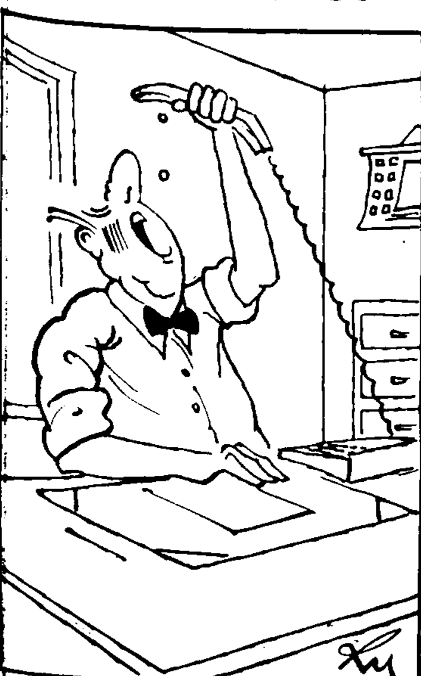
Het weer

BEWOLKT, LATER REGEN
Op nadering van een storing zal de bewolking toenemen en zal er in de late middag en avond regen vallen. Deze storing zal in de avond passeren, hiervoor is de wind matig uit zuidelijke richting, hierachter matig uit zuidwestelijke richting. De maximumtemperatuur is 6 graden. Achter de storing zal de temperatuur tijdens opklaringen kunnen zakken tot 1 graad en aan de grond zelfs tot beneden nul. Hierdoor bestaat er dus kans op gladheid ten gevolge van opvriezen.

Voor meer informatie over het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 08.44 onder: 16.54
maan op: 10.53 onder: 23.23
MORGEN:
zon op: 08.43 onder: 16.55
maan op: 11.05 onder: 23.23

Medicijnlijn druk bezet

DSM weet van niets; Kerkrade valt af als vestigingsplaats

Chemiereus naar Born

door laurens schellen

BORN/DORDRECHT – Het Amerikaanse moederbedrijf van de multinationale chemiegigant Du Pont - De Nemours gaat een groot productiebedrijf vestigen op het industrieterrein Holtum-Noord in Born. Tegen wil en dank gaf woordvoerder Post van Du Pont Benelux dat gisteravond desgevraagd toe. Welke chemietak van de multinational in Born zal worden gevestigd, wil Post voorlopig niet kwijt. Evenmin wilde hij gisteravond ook maar iets zeggen over de hoogte van de investeringen, de productiecapaciteit en de werkgelegenheid bij de Amerikaanse vestiging.

Om de lopende onderhandelingen niet in gevaar te brengen, wacht het concern voorlopig nog met het verstrekken van nadere informatie. Wel liet Post zich ontvallen dat het bepaald 'niet om kleine plannen gaat'.

„Het gaat inderdaad om een Amerikaanse vestiging van het moederbedrijf en dus niet om een Nederlandse of Belgische vestiging," aldus Post. Kennelijk hebben juridische overwegingen daarbij een belangrijke rol gespeeld.

Vast staat dat Du Pont om te beginnen zo spoedig mogelijk ruim 3,5 hectaren industriegrond zal aankopen. Deze transactie levert de gemeente Born ruim 1,75 miljoen gulden op. Welingelichte bronnen weten echter te melden dat Du Pont daarnaast een optie op nog eens vijf hectaren grond zal nemen.

Concurrentie

Aan het vestigingsbesluit ging overigens een stevige 'concurrentieslag' vooraf tussen Born en Kerkrade. Ook deze laatste gemeente was er alles aangelegen Du Pont naar industrieterrein Dentgenbach te halen. „Uiteindelijk heeft het gegeven dat Holtum Noord direct aan de autosnelweg ligt de doorslag gegeven," zo liet wethouder Coumans van Kerkrade desgevraagd weten.

● Zie verder pagina 17

● *Brandweerlieden in Sittard bezig met het bergen van de slachtoffers en het bevrijden van de gewonden.* Foto: PETER ROOZEN

Drie ernstig gewonden

Twee doden bij botsing in Sittard

Van onze verslaggevers

SITTARD – Een ernstig auto-ongeluk in Sittard heeft gisteravond tegen middernacht aan minstens twee mensen het leven gekost. Vier personen raakten gewond, van wie drie zeer ernstig. Bij het ongeluk op de kruising Provincialeweg/Hasseltsebaan waren twee personenauto's betrokken. De brandweer rukte met groot materieel uit om de slachtoffers uit de wrakken te bevrijden. Ambulances reden af en aan.

Beide auto's zijn total loss. Vanwege explosiegevaar door een lekkende LPG-tank in een van de auto's werd het talrijke publiek door de politie op afstand gehouden. De identiteit van de slachtoffers en de precieze oorzaak van het ongeluk waren hedenochtend vroeg nog niet bekend.

Tot diep in de nacht bleef een deel van de Hasseltsebaan voor alle verkeer afgesloten in verband met het technisch onderzoek naar de oorzaak van het ongeluk door de Sittardse politie. Op het kruispunt hebben zich sinds de ingebruikname eind 1987 al heel wat ernstige verkeersongevallen voorgedaan.

Weer geld nodig voor Kasteeltuinen Arcen

Van onze verslaggeefster

ARCEN – Het vorig jaar geopende recreatiepark De Kasteeltuinen BV in Arcen heeft 1,2 miljoen gulden nodig voor nieuwe investeringen. Er moet een nieuw rosarium komen omdat de aanleg van deze tuin, het hart van het kasteelpark, vorig seizoen volkomen is mislukt. Dat zal een investering vergen van 260.000 gulden. De rest van het geld zou nodig zijn voor het wegwerken van onvolkomenheden en een verdere perfectionering van het park.

De Limburgse investeringsbank LIOF, die een belangrijk aandeel heeft gehad in de totstandkoming van het park en 17,7 procent van de aandelen bezit, maakt zich vooralsnog niet ongerust over de snelle geldnood van De Kasteeltuinen BV.

Zelf heeft het Arcense recreatiepark geen geld meer in kas voor het herstel van de rozentuin en de verdere verbeteringen. Het park zou het afgelopen jaar al 350.000 gulden hebben geïnvesteerd. Vandaar dat wordt geprobeerd de nu benodigde 1,2 miljoen van de provincie Limburg te krijgen. De provincie heeft tot nu toe echter geen officiële aanvraag van Kasteeltuinen BV binnengekregen.

De Kasteeltuinen hebben vorig jaar 260.000 bezoekers gehad, 40.000 minder dan was verwacht. Mogelijk dat dit een rol heeft gespeeld. Directeur H. Walraven van Kasteeltuinen BV was echter niet voor commentaar bereikbaar.

De aanleg van het park heeft dertig miljoen gekost. In mei van het vorig jaar gingen de tuinen open. Een miljoen gulden bleek een half jaar voor de opening niet gedekt te zijn, omdat de banken minder krediet verstrekten dan waarop was gerekend. Dat geld heeft de provincie Limburg toen bijgedragen.

Vonhoff zakt door twee stoelen

GRONINGEN – De Groningse commissaris der koningin H. Vonhoff heeft er gisteren in nog geen half uur tijd voor gezorgd dat de provincie twee stoelen naar de reparateur kan brengen. Tijdens de wekelijkse persconferentie van het college van Gedeputeerde Staten leunde Vonhoff, niet alleen bestuurlijk een zwaargewicht, bij de behandeling van een nieuwbouwplan van het provinciehuis even achterover. De rugleuning van de stoel bleek daar niet tegen bestand en brak af bij de bevestiging aan de zitting.

Vonhoff reageerde amper. Hij had echter nog maar net van stoel gewisseld of het incident herhaalde zich. Dit keer kon de commissaris een verwensing maar net inslikken.

Onverwachte ommezwaai van premier Israël

Shamir acht conferentie over vrede nu mogelijk

JERUZALEM – Premier Yitzhak Shamir van Israël heeft voor het eerst verklaard dat hij besprekingen over vrede in het Midden-Oosten onder auspiciën van de Verenigde Naties mogelijk acht. Hij formuleerde zijn gewijzigde standpunt in een toespraak, die hij dinsdag gehouden heeft tot leden van het Europese Parlement. Verwijzend naar vooruitgang bij het oplossen van andere regionale conflicten zei de Israëlische eerste minister: „Zulke onderhandelingen kunnen worden gehouden onder auspiciën van de supermachten of de Verenigde Naties, mits die zich onthouden van bemoeienis met de wezenlijke inhoud ervan".

De afgelopen twee jaar had Shamir zich consequent verzet tegen pogingen van de Verenigde Staten, de Arabische landen en zijn eigen minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres, onder auspiciën van de VN een internationale conferentie te beleggen als aanloop tot rechtstreekse vredesbesprekingen ter beëindiging van het Israëlisch-Arabische conflict.

De rol van de Verenigde Naties bij het op de rails zetten van een vredesconferentie in het Midden-Oosten kan ongeveer dezelfde zijn als die welke de VN speelde bij het tot stand brengen van een bestand – in augustus vorig jaar – in de Golfoorlog, gevolgd door rechtstreekse besprekingen tussen Iran en Irak. Dit zegt de directeur-generaal van het bureau van Shamir, Yossi Ben-Aharon, in de Jerusalem Post van gisteren. „Het belangrijkste zijn rechtstreekse onderhandelingen. Wie daartoe de aanzet geeft, is van ondergeschikt belang", aldus de topmedewerker van Shamir.

VNO en FNV op de bres voor milieu

DEN HAAG – Werkgevers en werknemers gaan zich gezamenlijk inspannen voor een daadwerkelijke aanpak van de milieuproblematiek. In een gezamenlijk convenant hebben FNV en VNO afgesproken op centraal en decentraal niveau over het milieu te overleggen. De overige werkgevers- en werknemersorganisaties hebben zich inmiddels achter dit voornemen geschaard. FNV en VNO zijn tot hun initiatief gekomen vanuit het besef dat „duurzame economische groei en duurzame werkgelegenheid onlosmakelijk verbonden zijn met een daadwerklijke aanpak van de milieuproblematiek", aldus de verklaring.

Inspanningen voor een schoner milieu zullen volgens FNV en VNO gevolgen hebben voor de overheid, de bedrijven, de werknemers en de consumenten. De overheid heeft daarbij de taak doeleinden en maatregelen vast te stellen en uit de economische groei de benodigde middelen beschikbaar te krijgen.

Werkgevers- en werknemersorganisaties zullen meehelpen in het formuleren van de doelstellingen van het milieubeleid. Van Lede (VNO) en Stekelenburg (FNV) willen in samenspraak met de overige organisaties nagaan welke punten in dat gezamenlijke overleg aan de orde kunnen komen. Daarvoor wordt een speciale werkgroep in het leven geroepen. De werkgroep zal zich onder meer buigen over de vraag hoe milieubeleid en een evenwichtige economische ontwikkeling kunnen samengaan en de bijdragen die het bedrijfsleven en anderen daaraan kunnen leveren.

Volgens Van Lede en Stekelenburg is met het convenant de idee uit de wereld dat werkgevers te weinig doen aan milieu, de internationale situatie als alibi aangrijpen om op oude voet door te gaan en initiatieven van de overheid en werknemers proberen tegen te houden.

Moord in Veldwezelt

Eisen van 12 en 9 jaar

door servé overhof

MAASTRICHT – Voor de rechtbank in Maastricht eiste officier van justitie mr J. Nabben gistermiddag twaalf jaar gevangenisstraf tegen de 45-jarige Maastrichtse M. S. en negen jaar tegen haar 25-jarige zoon W. H. De officier achtte de vrouw schuldig aan het uitlokken van moord op haar 61-jarige (tweede) echtgenoot en de zoon aan het daadwerkelijk doden van zijn stiefvader.

Dat feit had zich op 17 maart van vorig jaar afgespeeld in de echtelijke woning aan de Kiezelweg in de Belgische grensplaats Veldwezelt, dichtbij Maastricht. Ex-croupier Harry K., met wie Maastrichtse M. S. enkele maanden tevoren in het huwelijk was getreden, werd daar in zijn slaapkamer met een geweerschot om het leven gebracht.

Alhoewel de strafwet de mogelijkheid biedt uitlokking in dezelfde maat te bestraffen als het plegen van moord achtte mr Nabben in deze zaak een nadrukkelijk onderscheid gewenst, enerzijds vanwege de ernst die hij toekende aan de rol van de vrouw en anderzijds de verminderde toerekeningsvatbaarheid die aan haar zoon was toegeschreven.

● Zie verder pagina 17

● *Marjol Flore en Martijn Breebaart, morgenavond in Maastricht.*

In de theaters

MAASTRICHT – Morgenavond om 20.00 uur vindt in de Redoute een cafe-chantant plaats met **Marjol Flore** in de hoofdrol. Zij brengt haar nieuwste programma 'Marjol' op handen en voeten. In het theatercafe organiseert de stichting Banana Art, vrijdag- en zaterdagavond, een **experimentele Jazz-avond**: 'Mit Milch kriegt man keine grosse Mauer, nur mit Wodka'. De deelnemende musici zijn Cor Hameleers (sax-tenor), Rene Schols (gitaar), Peter Polane (basgitaar) en Edwin Vermijs (drums). Aanvang: 23.00 uur. Zaterdagavond om 20.00 uur en zondagmiddag om 14.30 uur staat in de stadsschouwburg de belcanto opera **'Ernani' van Verdi** op het programma. Solisten zijn o.a. Thea Vermeulen, Adriaan van Liempt en Jean Segani. Zondagmiddag om 12.30 uur verzorgt de Vereniging Vrienden van het lied een concert in de Redoute. Sopraan **Ingrid Kapelle** wordt begeleid door gitarist **Jean Sevriens.** In de stadsschouwburg is maandagavond om 20.00 uur een extra voorstelling van **'Wien bleibt Wien'** m.m.v. Ruxandra Voda (sopraan). The London Strauss Dancers en het Johan Strauss Orkest o.l.v. Andre Rieu. Dinsdagavond wordt in de stadsschouwburg door **Jan Decleir** Gilles uitgevoerd. Dit toneelstuk van Hugo Claus begint om 20.00 uur.

KERKRADE – In het Wijngrachttheater staat zaterdagavond om 20.00 uur **'Wien bleibt Wien'** op het programma. Zondagavond om 20.00 uur concerteert het **Sharon Quartet** m.m.v. Wolfgang Gutler (contrabas). Er worden werken uitgevoerd van F.A. Hoffmeister, Haydn, Brahms en Paganini.

SITTARD – In de stadsschouwburg vindt zaterdagavond een optreden plaats van **Flairck.** Zij spelen composities van Erik Visser en Peter Weekers. Aanvang 20.00 uur. **Andre van Duin** staat maandag- en dinsdagavond in Sittard op de planken. Zijn revue '100 jaar Carre' begint om 20.00 uur. Woensdagavond om 19.00 uur wordt de familievoorstelling **Robin Hood en de zeven dwergen** in Sittard uitgevoerd.

HEERLEN – In de Heerlense stadsschouwburg presenteert **Avner Eisenberg** komende dinsdag de familievoorstelling 'Avner the Eccentric' (20.00 uur). Een dag later brengt het **Nederlands Dans Theater II** een nieuw programma met balletten van Van Manen, Duato, Hoche en Taylor, aanvang 20.00 uur.

LSO weer op Russische toer

MAASTRICHT/HEERLEN – Niet voor de eerste keer dit seizoen presenteert het LSO zich in Limburg met een volledig Russisch programma. Eerder gaf het orkest onder leiding van Roland Bader een 'Elk wat wils'-concert met Russische muziek en ook tijdens diverse andere concerten prijkten veelvuldig de namen van bijv. Borodin, Glinka, Prokofjef en Tsjaikowsky op het programma.

Komende vrijdag begint ons provinciaal orkest aan een serie van drie voorstellingen van het zesde concert in de klassiek-romantische serie. Op het programma staan twee meesterwerken van componisten, die ruim een eeuw het 'gezicht' van de Russische muziek in belangrijke mate bepaald hebben. Pjotr Iljitsj Tsjaikowsky en Dmitri Sjostakowitsj. Van Tsjaikowsky wordt diens fameuze Eerste Pianoconcert gespeeld, Van Sjostakowitsj de Vijfde Symfonie in d, ongetwijfeld de meest populaire symfonie van deze in zijn eigen land zowel miskende als gevierde componist.

Solist tijdens dit LSO-concert, dat door de nieuwe vaste dirigent Salvador Mas Konde wordt geleid, is diens landgenoot Rafael Orozco. De concerten worden gegeven in de Stadsschouwburg van Sittard (morgenavond, 20.00 uur), het Staargebouw van Maastricht (zaterdagavond, 20.00 uur) en De Munt in Weert (dinsdagavond, 20.15 uur).

Compact Disc wel slecht gedocumenteerd

Hoogstaande CD Conservatorium Harmonie Orkest

HEERLEN – Na een korte flirt met de stichting Cluster en uitgeverij Leymborgh, wat resulteerde in de titelloze derde LP, is het Conservatorium Harmonie Orkest van Maastricht weer teruggekeerd op het oude nest, in casu Molenaars Muziekcentrale te Wormerveer. Dat heeft geresulteerd in het uitbrengen van een vierde geluidsdrager, ditmaal een CD, die evenals de eerste twee bij deze muziekuitgever uitgegeven LP's een poëtische titel heeft meegekregen: Chanson de Matin, de opvolger van Bacchus on blue Ridge en Symphonie de l'eau.

De titel verwijst deze keer naar een amper vier minuten durende compositie van Edward Elgar, die als rustpunt is geprogrammeerd tussen het grote geschut: de Symphonie de printemps van Ida Gotkovsky, Boule de feu van Jos Hanniken en Conflicts en confluences van Henk Badings.

In tegenstelling tot de uitstekend gedocumenteerde eerste twee uitgaven is deze CD wat betreft de noodzakelijke toelichting op het programma bepaald geen succes. Slechts een beknopte biografie is te vinden in het tekstboekje, met geen woord wordt gerept over de composities zelf. En juist dat is wenselijk – ja zelfs noodzakelijk – voor een goed begrip én meer luistergenot, ook voor die luisteraars, voor wie het fenomeen blaasmuziek weinig geheimen meer kent. Hoe kan men een compositie als Boule de feu bijvoorbeeld in zijn geheel doorgronden zonder te weten dat het hier om een programmatische compositie over bombardementen en oorlogsgeweld gaat? Bovendien is men niet echt zorgvuldig geweest bij de samenstelling van de tekst: is de titel van het eerste deel van de Symphonie de printemps nu incantoire of incantatoire? – beide versies komen voor.

Overigens sluit deze CD wat betreft kwaliteit – zowel qua uitvoering als qua opname – beter aan op de eerste twee geluidsdragers. Het Conservatorium Harmonie Orkest toont zich ook ditmaal een vaardig orkest, bestaande uit een betrekkelijk heterogene groep muziekstudenten, die door Sef Pijpers bekwaam op één muzikale lijn worden gezet. De harmonie weet in Gotkovsky's Symphonie bijvoorbeeld de van deze componiste (o.a. van Poème de feu) zo bekende 'spetterende orkestrale uithalen' met een zinderende orkestklank te realiseren, maar ook het op het gebied van de stemming zeer 'gevaarlijke' langzame middendeel wordt op bewonderendswaardige gecontroleerde wijze tot klinken gebracht. Overigens gebeurt er in dit meditatieve deel naast het spel met klankkleuren niet echt veel en de opvatting lijkt dan ook terecht, dat Ida Gotkovsky meer thuis is in het betere gooi- en smijtwerk dan in het componeren van meer ingetogen frasen.

CHANSON DE MATIN

● *De sfeervolle voorpagina van het slecht gedocumenteerde tekstboekje van de CD van het Conservatorium Harmonie Orkest.*

Verreweg

Verreweg de beste compositie op deze CD vind ik overigens Conflicts and confluences van Badings, die de ondertitel symphony no. XV for symphonic band heeft meegekregen. De grote afwisseling, de soms ragfijne instrumentatie en de grote inventiviteit, die de componist in melodisch opzicht ten toon spreidt, maken van deze symfonie een boeiende compositie, die prachtig door het Conservatorium Harmonie Orkest wordt uitgevoerd. De enorme spanning, die in het Adagio molto met zijn breed uitgesponnen melodieën wordt opgebouwd, en de uitwerking van het speelse karakter van het scherzo zijn slechts enkele voorbeelden van het hoge niveau, waarop dit orkest zich ook op zijn eerste CD presenteert.

Jos Frusch

Verder in ...

MAASTRICHT – Vrijdag- en zaterdagavond wordt op het podium van 't Vervolg in het Generaalshuis 'Bruiloftsmaal' door **Danscompagnie Limburg** gepresenteerd. Aanvang 20.30 uur. Zondagmiddag om 14.30 uur staat hier de familievoorstelling 'Ben je helemaal bekofferd' door **Sanders en Co** op het programma. Het **Conservatorium Maastricht** organiseert komende dagen de volgende activiteiten: dinsdagavond om 18.30 uur een voordracht door studenten uit de pianoklas van Barbara Grajewska en woensdagavond om 19.30 uur een voordracht door studenten uit de pianoklas van Toni Ehlen. Ter gelegenheid van de opening van het 'Loss Theater' in Maastricht geeft **Theater Spelonk** de Familievoorstelling 'De Poëzie van Eenvoud'. De uitvoeringen zijn vrijdagavond om 20.30 uur, zondagmiddag om 14.30 uur en zondagavond om 20.30 uur.

STEIN – In het gemeenschapshuis Nieuwdorp (Stein) concerteren zondagavond om 20.00 uur **Fanfare Sint Joseph uit Broekhem** en **Brass Band Limburg.**

SITTARD – Stichting Sirkel organiseert zaterdagavond om 22.00 uur in het Theatercafé van Sirkel een optreden van de Amerikaanse jazz-musici **Margie Pos & Kathy Roberts.**

HOENSBROEK – In de groene kamer van het Slotgebouw van Kasteel Hoensbroek geven het **Accordeon Quintet Gaudium Musicae** en het **Accordeon Orkest Elsene** uit Nieuwstadt een concert. Op het programma dat om 16.00 uur begint, staan werken van o.a. Rossini, Jacoby, Bernstein, Lohr en Dvorak.

MusiCatharina wordt vervroegd

VAALS – MusiCatharina, het blaasmuziekfestein dat jaarlijks in het najaar in Vaals wordt gehouden, is dit jaar in verband met het WMC vervroegd.

Op 24 en 25 juni reeds zal de Grenslandhal in Vaals open staan voor orkesten, die zich willen onderwerpen aan een deskundig jury-oordeel. Dit jaar zal het juryteam – in verband met het WMC – uit drie leden bestaan: Piet Stalmeier, Jan van Ossenbruggen en Jean Seegers. Korpsen, die willen deelnemen aan MusiCatharina kunnen zich tot 1 april opgeven bij het secretariaat, ☎ 04454-2863.

kunst en cultuur

redactie: jos frusch

● *Elena Vink, volgende week soliste in Valkenburg.*

Belcanto in Kasteel Oost

VALKENBURG – De lyrische coloratuursopraan Elena Vink en de lyrische tenor Roberto Antoniani zullen op zaterdag 21 januari een belcanto-concert geven in Kasteel Oost in Valkenburg. Begeleid door Frits Koopal zullen zij fragmenten zingen uit La Sonnambula, Lucia di Lammermoor, Don Pasquale, Rigoletto, La Traviata en l'Elisir d'Amore. Het concert begint om 19.30 uur.

Dit concert wordt georganiseerd door de Stichting Opera Limburg waarvan Roberto Antoniani voorzitter is. Deze operastichting heeft deze maand nog enkele andere activiteiten op het programma. Zo wordt op 24 januari een bezoek gebracht aan Un Ballo in Maschera van Verdi in Aken en op 27 januari aan Andrea Chenier van Giordano in Luik. Voor reservering kan contact worden opgenomen met Roberto Antoniani, ☎ 043-615390.

Oplossing van gisteren

- a - h - s b -
- d r e i n e n
a v a l - o d e
m o d d e r - g
- c e - l - d o
m a r a b o e t
- a e r a - e i
e t n a - o n e

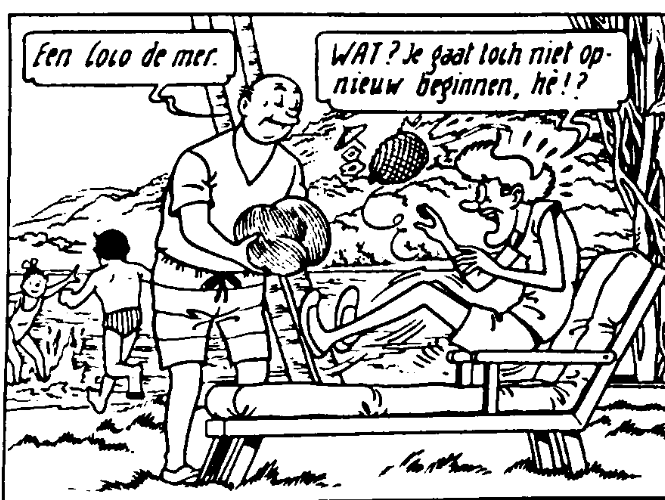
puzzel van de dag

Griekse held			maand / zangnoot	moes-kruid	bijde-hand	het rijmen / snelle loop	
stad in Canada							
st. in N. Holland / houding							
			sul				oorlogs-god
			bijwoord / eike-schors			pl. in Gelder-land	
zangstem / deel van China		eenjarig dier / uitroep v. afschuw					
					lidwoord		
Japanse drank					boom		

de komieke coco

panda en de roddeltante

recept

Vleestaart met prei

Benodigdheden: 300 à 400 g gebraden fricandeau (plakken), 100 g gekookte ham (plakken), 2 middelgrote preien, 40 g boter, 6 à 7 plakjes diepvries bladerdeeg, 3 eieren, ¼ l room, 75 g fijngeraspte Goudse kaas.

Snijd fricandeau in grove snippers. Maak preien schoon, gebruik uitsluitend witte en lichtgele deel. Snijd prei in ringen. Laat bladerdeeg ontdooien. Verhit boter en fruit preisnippers tot ze zacht en glazig zijn. Schep fricandeau erdoor en laat afkoelen. Vet met rest boter quiche- of springvorm in. Bekleed vorm met bladerdeeg en prik met vork gaatjes in deegbodem. Plaats vorm in koelkast.

Roer eieren los en voeg room, geraspte kaas, zout en peper uit molen en snufje nootmuskaat of gemalen foelie toe. Beleg deeg met plakken ham. Verdeel vlees/preimengsel erover en schenk daarover ei/roommengsel. Plaats vorm op rooster midden in tot 225°C. – stand 5 – voorverwarmde oven en bak taart in 30-35 min. goudbruin en gaar.

TIP: Voor pittige taart 100 g fricandeau vervangen door 100 g salami, deze fijnhakken en over vlees-en preimengsel strooien op deegbodem.

hub meijer

Limburgs Dagblad b.v.

Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen rek.no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 04490-46868
Hoensbroek 045-218555
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Schaesberg 045-311719
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739264
Advertenties 045-739364

Telex:
redactie 56123
overige afdelingen 56078

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 73,80
per maand f 24,60

Voorzitter Van Lede verwacht verdere groei

VNO positief over economie

Van onze redactie economie

HAAG – VNO-voorzitter Van ... is zeer optimistisch over de ...ikkeling van de Nederlandse ...omie. Die groeit sneller dan ...acht. Maar Van Lede waar... ervoor dat die extra groei ...gebruikt moet worden „om al... leuke dingen te doen". Vol... hem moet het extra geld wor... gebruikt om het financierings... versneld terug te dringen. De ...-voorzitter doet daarom „een ...mend beroep op politieke par... om hun verkiezingsprogram... op conservatieve groeiverwach... te baseren".

... Lede ziet de toekomst verder zonnig tegemoet. Voor Nederland was vorig jaar een groei van 1,5 procent verwacht, en het is drie procent geworden. Volgens Van Lede is de hoge economische groei van structurele aard. Hij verwacht voor de jaren '90 groeicijfers van 2,5 procent per jaar. Maar dan moeten maatregelen als loonmatiging ook in het komende decennium doorgaan.

De werkgeversvoorzitter ziet overigens voor de toekomst ook enige minder positieve punten. Hij wijst onder meer op de economische situatie in de Verenigde Staten, die onder druk staat door de forse tekorten op de betalingsbalans en de begroting.

Nationaal zijn er volgens Van Lede ook een aantal problemen te verwachten. In de technische beroepen dreigt een tekort aan geschoolde krachten. Verder hebben politieke partijen met de verkiezingen in het hoofd de neiging de budgetten te laten vieren. Als laatste zou de Nederlandse economie onder druk kunnen komen te staan door de stijgende rente.

De Koning in antwoord op kritiek PvdA:

'Sluitende aanpak van werkloosheid is niet haalbaar'

DEN HAAG – Minister De Koning (Sociale Zaken) acht een sluitende aanpak van de werkloosheid in ons land „gezien de omvang daarvan vooralsnog niet haalbaar". Er moeten eerst meer banen worden gecreëerd. De minister zegt dit in een schriftelijke reactie op kritiek van de Tweede-Kamerfractie van de PvdA op zijn wetsvoorstel om de arbeidsvoorziening (het beleid gericht op bestrijding van werkloosheid) anders op te zetten.

De sociaal-democraten wilden weten of niet ook in ons land de regering de plicht zou moeten krijgen voor vrijwel alle werklozen een concreet arbeidsaanbod te doen. De Koning voelt hier niets voor.In zijn reactie neemt De Koning ook afstand van zijn collega De Korte (Economische Zaken). Deze heeft in het verleden meerdere keren gepleit voor een omzetting van de uitkeringsgelden in een scholings- of werkervaringsloon, zoals in Zweden gebeurt.

De Koning wijst erop dat in Zweden werkloosheidsuitkeringen aan een maximale tijdsduur gebonden zijn. Na afloop vervalt het recht op uitkering en ontstaat een recht op tewerkstelling met beloning. „De noodzaak voor een werkloze dit werk te aanvaarden is derhalve nogal dwingend te noemen", aldus De Koning.

punt uit

● Koopkracht

De ontwikkeling van de koopkracht zal voor de middeninkomens in 1989 achterblijven bij eerdere prognoses. De Unie BLHP heeft hiervoor gisteren in een brief aan premier Lubbers aandacht gevraagd.

● Beveiliging

Minister Korthals Altes van Justitie hoopt nog voor de zomer de Tweede Kamer voorstellen te kunnen doen om de bevoegdheden van particuliere beveiligingsdiensten in de wet neer te leggen. Hij sluit daarmee aan bij wensen die in de Tweede Kamer leven.

● DNA-test

Een 31-jarige van verkrachting verdachte man uit Groningen, heeft gisteren in kort geding tegen de rechter-commissaris, een verbod geëist van het gebruik van zijn bloed voor de zogenaamde dna-fingerprint-methode. Met die methode kan onomstotelijk worden vastgesteld of de man in de nacht van 15 op 16 juni vorig jaar een vrouw uit Groningen heeft verkracht.

● Bolderkar

Het openbaar ministerie in Rotterdam gaat een onderzoek instellen naar mogelijke ontuchtige handelingen, die zijn gepleegd met twee kinderen die het medisch kleuterdagverblijf De Bolderkar in Vlaardingen hebben bezocht. Het onderzoek zal zich volgens persofficier van justitie mr. H. Smid ook uitstrekken tot medewerkers van De Bolderkar en de taxichauffeurs die het vervoer van en naar huis van de kinderen hebben verzorgd.

● Oppositie

In Ljubljana, de hoofdstad van de Joegoslavische deelrepubliek Slovenië, is gisteren een oppositiepartij opgericht, de eerste in het door de tot nog toe door de communisten gedomineerde Joegoslavië. De Sloveense Democratische Alliantie is een initiatief van een groep intellectuelen.

● Oplossing

Het tien jaar oude conflict in Kampuchea zal op zijn vroegst over drie maanden en uiterlijk in september geheel van de baan zijn. Dit heeft de Vietnamese minister van buitenlandse zaken, Nguyen Co Thach, gisteren verklaard. Thach verklaarde dat Vietnam en Thailand overeenstemming hebben bereikt over een tijdschema voor de terugtrekking van de Vietnamese troepen uit Kampuchea. Daarnaast hebben zij afspraken gemaakt over de toekomstige inrichting van Kampuchea, aldus de Vietnamese minister.

● ETA

De Franse politie heeft gisteren de militaire leider van de Baskische afscheidingsbeweging ETA opgepakt, zo is vernomen in regeringskringen in Parijs. Jose Antonio Urruticoechea Bengoechea, die wordt omschreven als de leider van de militaire vleugel van de ETA, zou gearresteerd zijn in de buurt van Bayonne, in Frans Baskenland.

● Vrijlating

De Iraakse president Saddam Hussein heeft gisteren gezegd dat Irak een groep Iraanse krijgsgevangenen vrij zal laten. Om hoeveel gevangenen het gaat en wanneer zij zullen worden vrijgelaten liet hij in het midden.

● Spionage

Het is de Sovjetunie in 1987 mogelijk gelukt om in het bezit te komen van een zeer geheime neuskegel met vlucht- en testgegevens van de Amerikaanse 'Minuteman', een nieuwe nucleaire intercontinentale ballistische raket. Dat heeft de Amerikaanse televisiemaatschappij CBS dinsdag bericht, die zich baseert op informatie van ambtenaren van het Pentagon.

● Mossad

Het hoofd van de Israëlische geheime dienst de Mossad, treedt binnenkort af. Dit is woensdag vernomen in kringen van de veiligheidsdienst. Reden voor het aftreden van de chef van de Mossad is dat het Hooggerechtshof toestemming heeft gegeven voor de publikatie van een artikel waarin hij wordt bekritiseerd. Daarin wordt hij verantwoordelijk gesteld voor een aantal blunders van de geheime dienst, zoals de ontdekking van valse paspoorten in de Bondsrepubliek Duitsland en de uitwijzing van Mossad-agenten uit Groot-Brittannië vorig jaar.

Na betogingen in Joegoslavische deelrepubliek

Regering Montenegro biedt haar ontslag aan

Van de redactie buitenland

BELGRADO – De regering en de partijleiding van de Joegoslavische deelrepubliek Montenegro hebben gisteren na twee dagen van massabetogingen hun ontslag aangeboden. Het Centraal Comité van de communistische partij heeft het ontslag van de partijleiding aanvaard. Het parlement van Montenegro vergadert vrijdag over de ontslagaanvrage van de regering.

De politieke leiders van Montenegro boden hun ontslag aan nadat in Titograd 50.000 betogers de straat op waren gegaan om het aftreden van de regering en de partijtop te eisen. De betogers hadden de overheidsgebouwen in de Montenegrijnse hoofdstad omsingeld.

De demonstranten stellen de politieke leiders verantwoordelijk voor de economische crisis in Montenegro, de armste deelrepubliek van het land. Verder beschuldigen zij hen er ook van dat zij elkaar baantjes toeschuiven.

Achtergrond van de onrust is de al jaren durende economische malaise in het land en de steeds verder oplopende inflatie, die nu zo'n 240 procent bedraagt. Vooral Montenegro heeft zwaar te lijden gehad van de economische crisis. Door economisch wanbeleid, verkeerde investeringen en ideologische rechtlijnigheid staat de deelrepubliek nu aan de rand van het bankroet.

Bij de onrust in Montenegro spelen ook de etnische spanningen in de naburige republiek Servië een rol. Hoewel de 600.000 Montenegrijnen in Joegoslavië een eigen deelrepubliek hebben, voelen de meesten zich Serviër en staan zij achter de eis van Servië dat de autonome provincie Kosovo onder rechtstreeks bestuur van Servië wordt geplaatst.

● *Bij de betogingen in Montenegro vielen verscheidene gewonden. De politie moest eraan te pas komen om de woedende demonstranten uit het parlementsgebouw in Titograd te houden.*

Afzetten motor Boeing mogelijk gevolg foutieve waarschuwing

LONDEN – De Britse luchtvaartautoriteiten hebben opdracht gegeven niet alleen de twee motoren van alle Boeings 737 te controleren, maar vooral ook het instrumentenpaneel dat automatisch waarschuwt als er met de motoren iets mis gaat. Sinds de ramp met de Boeing 737-400 van British Midland is er hier in de pers gesuggereerd dat in de cockpit van het vliegtuig op een gegeven moment de nog goed functionerende motor is uitgeschakeld, in plaats van de brandende. Om die reden zou de poging om op East Midland Airport een noodlanding te maken zijn mislukt.

Inmiddels heeft het departement van transport laten weten dat het heel goed mogelijk is dat beide motoren mankementen hebben vertoond en dat het onderzoek naar de oorzaak van de ramp zich thans daarop concentreert.

Ook de KLM en Transavia zullen het brandwaarschuwingssysteem van hun Boeing-737-300 toestellen laten inspecteren in verband met mogelijke gebreken.

Onderzoek naar levering Duitse firma aan Libië

BONN – De Westduitse autoriteiten hebben een strafrechtelijk onderzoek ingesteld naar een bedrijf in Frankfurt. Deze onderneming is er door de Verenigde Staten van beschuldigd Libië te hebben geholpen bij het bouwen van een fabriek voor chemische wapens. Een woordvoerder van de douane in Keulen deelde gisteren mee dat het gaat om het ingenieursbureau IBI. Volgens het weekblad Stern heeft IBI de bouw van de chemische fabriek in de woestijn bij Rabta 'tot op grote hoogte' georganiseerd. IBI maakte gebruik van een vervoersbedrijf in Antwerpen, Crosslink, dat het materiaal naar Libie bracht, aldus Stern.

Ondertussen beweren Stern en het tweede Duitse TV-net ZDF dat ook de chemische fabriek Imhausen wel degelijk betrokken is geweest bij de bouw van de Libische fabriek, een doorn in het oog van de VS. De Westduitse autoriteiten ontkennen dit tot nog toe. Zij denken wel dat minstens tien bedrijven bij de leveringen betrokken zijn.

Acties dreigen bij Postbank en streekvervoer

ZOETERMEER – De ambtenarenbond AbvaKabo gaat zijn leden bij de Postbank vragen of er bereidheid bestaat om actie te voeren. Het overleg over de arbeidsvoorwaarden met de raad van bestuur van de Postbank is voorlopig mislukt, nu de raad van bestuur weigert de salarissen met één procent te verhogen. Volgens AbvaKabo-bestuurder Raaymakers wil de Postbank voorts slechts voor een deel tegemoetkomen aan de eis om de verlaging van de ziekenfondspremie volledig te laten doorwerken in de salarissen.

De Vervoersbond FNV dreigt met acties als bonden en werkgevers er in hun volgende gesprek niet in slagen een akkoord te bereiken over een nieuwe CAO in het streekvervoer.

De Vervoersbond wil er onder andere in de nieuwe CAO vijftig gulden bij voor iedereen (14.000 werknemers), maar de werkgevers gaan niet verder dan een loonsverhoging van 0,3 procent wat neerkomt op een tientje.

Sky Channel alleen nog in Engeland

HILVERSUM – Vrijwel alle personeelsleden van satellietzender Sky Channel, die buiten Engeland werkzaam zijn, worden binnenkort ontslagen. Alle kantoren op het Europese continent worden gesloten, behalve de vestiging in Amsterdam. Daar wordt, vermoedelijk deze week nog, aan zes van de zestien personeelsleden ontslag aangezegd. Sky gaat zich voornamelijk richten op Engeland en Schotland.

In Amsterdam blijft alleen het personeel dat belast is met pers en promotie voorlopig nog aan het werk.

De Sky-organisatie trekt zich vrijwel geheel van het Europese continent terug, omdat eigenaar Murdoch zich, via een aantal kanalen van de nieuwe Astra-satelliet, op Engeland en Ierland wil gaan richten.

Assistentes apothekers melden fraude

ALKMAAR – Bij de Dienstenbond FNV hebben zich sinds het bekend worden van de fraude bij apothekers tientallen apothekersassistentes gemeld, die min of meer gedwongen worden het spelletje met hun baas mee te spelen. De Dienstenbond FNV wil in het arbeidscontract van apothekersassistentes laten opnemen dat zij frauduleuze handelingen op hun werk kunnen weigeren, zonder dat dit consequenties heeft voor hun baan.

Het hoofdbestuur van de apothekersorganisatie KNMP heeft overigens een voorstel aanvaard om voor fraude veroordeelde apothekers als lid te royeren.

● Zie ook pagina 5

Conferentie roept op tot verdergaand verdrag

Gebruik strijdgassen unaniem veroordeeld

Van onze correspondent

PARIJS – De conferentie over chemische wapens in Parijs is gistermiddag beëindigd met een unanieme slotverklaring waarin de 149 deelnemende landen zich uitspreken tegen het gebruik van strijdgassen en andere middelen voor chemische oorlogvoering. De Geneefse ontwapeningsconferentie wordt opgeroepen een conventie op te stellen voor een verbod op de ontwikkeling, aanmaak, opslag en inzet van C-wapens. Deze conventie zou tevens moeten voorzien in een doeltreffende controle op alle bestaande voorraden. Een door de Arabische landen gewenste koppeling tussen chemische en nucleaire ontwapening wordt in de slotverklaring niet genoemd.

Volgens de voorzitter van de conferentie, de Franse minister van Buitenlandse Zaken Roland Dumas, moet het slotakkoord van Parijs gezien worden als een uiting van politieke wil, om voor eens en voor altijd af te rekenen met chemische wapens. Dumas zei verder het mogelijk te achten dat in 1990 een definitief akkoord kan worden bereikt dat chemische wapens buiten de internationale wetten stelt.

De Nederlandse delegatie in Parijs was minder optimistisch dan Roland Dumas. „Het welslagen van deze conferentie betekent nog geen garantie voor het overleg in Genève". Toch gaf men aan dat 'Parijs' een opsteker was voor de Geneefse onderhandelingen, die door 40 landen worden gevoerd. In het Parijse slotakkoord worden alle landen uitgenodigd, om aan de onderhandelingstafel te komen zitten.

De Parijse conferentie wil vooralsnog dat een controlerende functie is weggelegd voor de secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Verder wil men de ontmanteling van chemische wapens zien binnen het kader van de algemene ontwapeningsonderhandelingen. Met name op dat laatste punt was gehamerd door de Arabische landen. Een directe koppeling tussen kern- en chemische wapens in verband met 'de dreiging van Israël', was echter niet haalbaar.

Schot in onderzoek kunstroof

EDE – De drie Van Gogh's zijn waarschijnlijk gestolen door Gelderse gelegenheidsdieven en niet door professionele kunstrovers. De politie heeft sterke aanwijzingen dat de daders van de kunstroof uit het rijksmuseum Kröller Müller uit Gelderland komen. Er zijn bovendien geen aanwijzingen dat de schilderijen in opdracht van kunstkenners zijn gestolen, aldus de politie. Het rechercheteam heeft wel een aantal groepen Gelderse criminelen op het oog. Volgens de woordvoerder gaat het om beroepscriminelen die op grond van informatie in aanmerking kunnen komen voor de diefstal van de drie Van Gogh's.

De politie kon niet zeggen in hoeverre een oplossing van de kunstroof nabij komt. Het rechercheteam houdt nog steeds rekening met een losgeldclaim.

Onbekenden hebben overigens in de nacht van dinsdag op woensdag uit een meubelzaak in Eindhoven vier schilderijen weggehaald. Een van de werken is van Karel Appel. De waarde van dat schilderij is 200.000 gulden.

Verspilling energie kost vijf miljard

DEN HAAG – Jaarlijks wordt er in ons land voor vijf miljard gulden aan energie verspild. Indirect wordt daarmee ook het milieu belast. Het bedrag van vijf miljard gulden blijkt uit recente berekeningen van het Centraal planbureau (CPB) en het CBS.

Om deze verspilling terug te dringen heeft minister De Korte van Economische Zaken een groot aantal maatregelen aangekondigd ter bestrijding van energieverspilling. Deze zullen op korte termijn bekend worden gemaakt. De Korte wil hiermee ook een bijdrage leveren aan de bestrijding van milieuvervuiling.

De Korte meent dat economische groei en milieubehoud hand in hand kunnen gaan. Bovendien verbetert ook de kwaliteit van de economie door een zorgzaam milieubeheer, zegt hij.

Weer arrestatie in 'Sijthoff-zaak'

DEN HAAG – De Haagse politie heeft ook de echtgenote van de directeur van het beveiligingsbedrijf Toetanchamon aangehouden en in verzekering genomen. Zij wordt verdacht van medeplichtigheid aan de bomaanslagen op onder meer wethouder Duivesteijn en Sijthoff Pers, die zijn gepleegd door werknemers van Toetanchamon.

● Zie verder pagina 5.

Oprichting politieke partijen moet snel mogelijk worden

Hongaarse parlement versnelt hervorming

BOEDAPEST – Het Hongaarse parlement heeft de regering gisteren opgedragen vóór 1 augustus een wet die het de Hongaren mogelijk maakt politieke partijen op te richten, in te dienen. Aanvankelijk wilde de regering daarmee tot volgend jaar wachten. De afspraak maakte deel uit van een compromis, waarmee de regering de steun van het parlement kreeg voor twee nieuwe wetten over de vrijheid van demonstratie en vereniging. De wetten werden met vrijwel algemene stemmen aangenomen.

De Hongaarse regering wilde pas volgend jaar praten over de invoering van een meerpartijenstelsel. Het Politburolid Janos Berecz, die belast is met ideologische zaken, zei dinsdag nog dat er niet voor het eind van dit jaar over de wet op de partijen zou worden besloten.

Maar de minister van Justitie, Geza Kilenyi, zei gisteren in een vraaggesprek met het vakbondsblad Npeszava, dat de wet mogelijk al medio februari bij het parlement zal worden ingediend.

Volgens voorstanders van de politieke hervormingen moet de wet uiterlijk deze zomer door het parlement worden aanvaard om de nieuwe politieke partijen voldoende tijd te geven zich voor te bereiden op de parlementsverkiezingen van 1990.

Er zijn momenteel in Hongarije zo'n 30 onafhankelijke organisaties, waarvan sommige graag de status van politieke partij zouden krijgen. Volgens de nieuwe wetten kan iedere vereniging 'waarvan de bezigheden niet in strijd zijn met de grondwet' bij de rechtbank registratie aanvragen.

'MANNEN ZIJN ONBEHOLPEN SUKKELS!'

„Ik kwam begin jaren vijftig op de Kaap, ik was achttien en nog een kind. Eigenlijk had ik als meisje maar één wens, dat was verpleegster worden. Ik wou mensen goed behandelen. Nou ja, het zijn uiteindelijk alleen mannen geworden, ha ha".

„Ik ben er thuis tussenuit gegaan, omdat mijn vader me niet meer wou hebben. Ik was ongehuwd moeder en ik leerde een man kennen die me drie keer mishandelde en een poging van moord en doodslag op me deed. Van de officier van justitie mocht ik niet meer met die kerel leven en toen ben ik naar Amsterdam vertrokken en bij een buitenlander terechtgekomen, een Engelsman. Wat ik niet wist, was dat die man al een vrouw en kind had. Afijn, ik ben toch bij 'm gebleven en we zijn naar Rotterdam verhuisd, waar hij bij Swarttouw ging werken en ik op het vrieshuis als inpakster.

„Korte tijd daarna stond een agent van de vreemdelingendienst aan de deur en die zei dat ik terug moest naar mijn moeder, want ik was nog minderjarig en er met een getrouwde vent vandoor gegaan. Toen zijn werk- en verblijfsvergunning ook werden afgenomen, ben ik de hoer gaan spelen om mijn eten en de kamerhuur te kunnen betalen. Zo ben ik in het leven gekomen. Dank zij de vreemdelingendienst!

„Het was geen grote stap. Ik zag al dat geld, heel veel geld. Ik verdiende 26 gulden op het vrieshuis met een hele week werken, als hoer had ik dat in een uurtje.

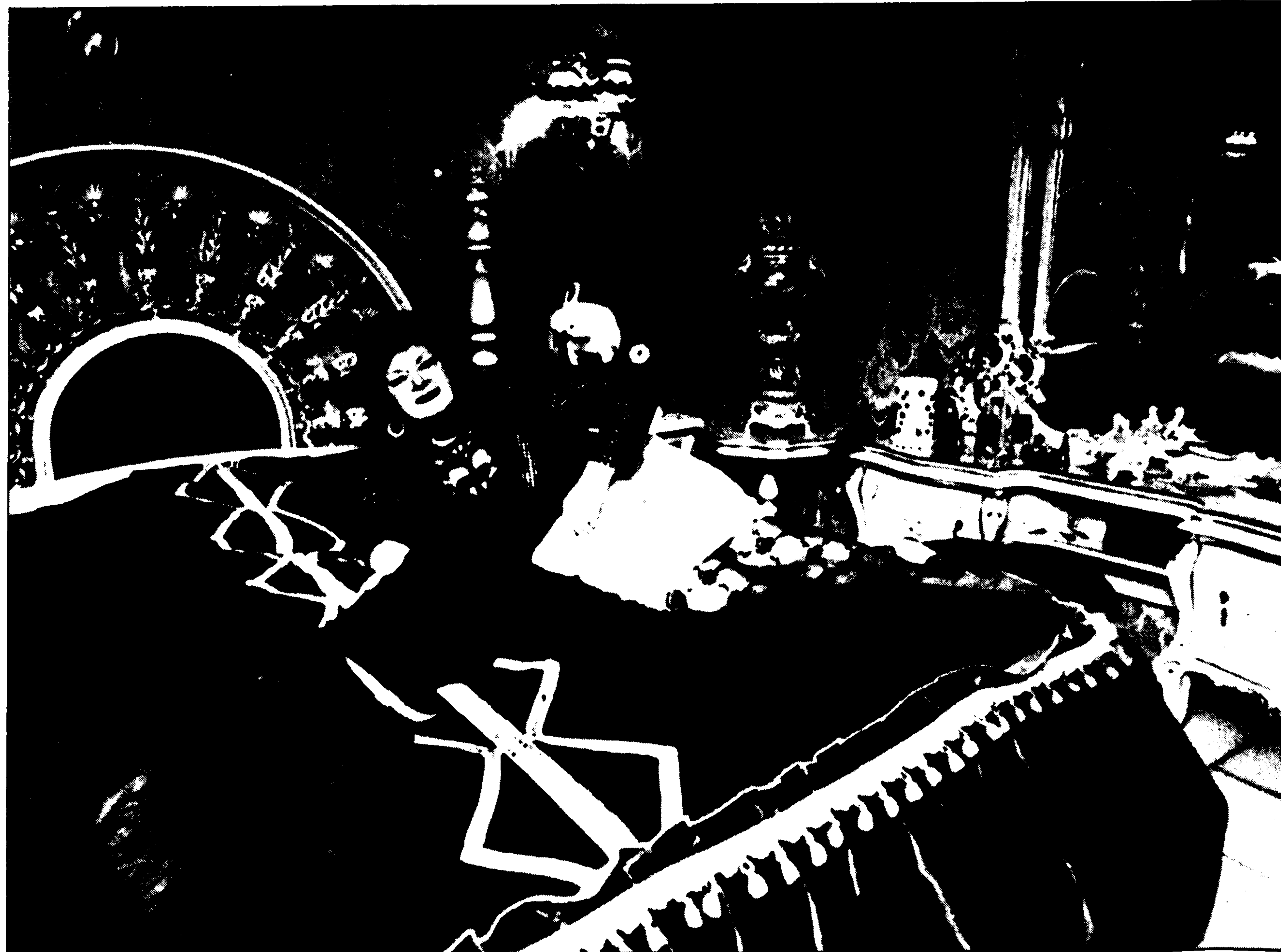
„Bij die Engelsman ben ik nog acht jaar geweest. De dag dat ik van hem af ben gegaan, heb ik hem vijftigduizend gulden gegeven. Later hebben ze hem opgepakt als zwerver, heeft ie in Veenhuizen vastgezeten. Ach, ik heb allemaal foute mannen gehad, allemaal niksnutten. En dat kwam omdat ik zo goed was".

„Ik begon met 7,50 gulden en nakend een tientje. Als klanten er ook foto's bij wilden, kostte dat een rijksdaalder extra. Je had ook verder niet zo veel in Katendrecht, alleen nog een paar nachtkroegen in de stad. Voor die tenten stonden we dan te vigileren en sloegen we die nachtbinken aan voor veertig gulden.

„Zo iemand had je dan de hele nacht op je nest liggen. Was het toevallig zo'n etter dan wilde ie er drie, vier keer op. Had je een normale man, dan maakte die voordat hij ging slapen een nummertje en 's ochtends als ie wakker werd. Voor een alleenstaande vrouw als ik was het niet zo erg om ook met mannen te slapen. De bazin, tante Toos, sliep boven. Die lette op. En daarbij was ik niet zo bang aangelegd. Ik was jong, maar ik deed het alsof ik het al twintig jaar deed. En ik hielp mijn klanten. Als ze zeiden *Antje het lukt niet*, dan deed ik er toch mijn uiterste best op dat het wel lukte.

„Behalve hoer ben ik ook hoerenmadam geweest. In 1956 kocht ik twee kasten, samen voor 13.000 gulden. Op Katendrecht, ja. De kamertjes bouwde ik zelf. Naar meisjes hoefde je niet te zoeken. Die belden bij je aan de deur en bleven dan tien, dertien, zestien jaar bij je in huis. Een paar jaar later was ik ook nog eigenaresse van de Melody-bar, het bikkerscafé van de Kaap. Maar die zaak had ik nooit moeten kopen, dat was echt te veel hooi op mijn vork.

„Ik moest dus de hoer spelen, een café-restaurant runnen, de negen

● *Antje Schilder: "Ik heb mezelf echt in de briljanten gehangen..."*

De Koningin van Katendrecht kijkt terug op haar loopbaan

meiden verzorgen die in mijn huis zaten, en dan ook nog twee kinderen die in dat huis geboren waren. Die baby's heb ik drie en vijf maanden achtereen verzorgd totdat de politie ze kwam weg halen. Dat heeft me erg veel verdriet gedaan. Het hele politiebureau wist ook dat ik dag en nacht voor die kinderen zorgde en toch moesten ze weg. Vreselijk. Ik heb mijn kasten ervoor willen verkopen om ze terug te krijgen".

Van der Louw

„In 1980 ben ik van Katendrecht weggegaan. Je kreeg geld van de gemeente in je handen gestopt en je kon oprotten. Dat was heel erg. We werden weggejaagd door dezelfde mensen die eerst als klusjesmannen en schoonmaaksters voor de hoeren hadden gewerkt. En op het moment dat onze inkomsten daalden, bleken ze ineens tegen prostitutie te zijn op de Kaap, omdat het zo gevaarlijk voor hun kroost was. Onzin, natuurlijk, ja... vonden ze condooms op straat die wij er dan zogenaamd hadden neergegooid.

„Ik kom er niet meer. Wat moet ik er doen? Alles op Katendrecht is dichtgetimmerd. Wrok heb ik niet. Alleen maar Van der Have en Van der Louw (resp. ex-wethouder en de voormalige burgemeester van Rotterdam, red.) feitelijk. Die hebben ons kapot gemaakt. De grootste havenstad ter wereld zonder prostitutie, dat hou je toch voor onmogelijk! Dat was toch geen bestuur meer. Die hele operatie heeft alleen maar miljoenen gekost!"

„Die klanten die mij bezochten, dat waren heel normale mensen. Mijn klanten hadden hoge nood, die kwamen niet voor iets spannends. Hun vrouwen lagen in het ziekenhuis met kanker, of zaten in het gekkenhuis, of ze wilden geen seks meer en die mannen moesten hun behoefte zodoende ergens anders doen. Dat waren dus geen echte hoerenlopers. Hoerenlopers gaan niet met een prostituee mee voor 15 gulden, die nemen er een van 500 gulden. Die doen het om de kick, om de aparte dingen. Hoerenlopers komen ook niet jaren achtereen bij dezelfde vrouw, dat is ondenkbaar.

„Ik had wel tien soorten klanten. Als je het voor 25 gulden doet, heb je ze allemaal, ook doven en doofstommen en lichamelijk gehandicapten. Maar je merkte er niets van, hoor. Als ze eenmaal lagen, was er geen verschil meer.

„Als je op dat nest kroop en er kwam eens een keer een vent bovenop je met een eng gezicht, dan zei je dat ie zijn handen maar lekker onder je kont moest leggen. Dat vond je uiteraard niet lekker, maar dan was je vast die klauwen kwijt voor het geval hij wat gemeens wilde doen. Als je die handen maar vast uitgeschakeld had.

„Je had er ook bij die vroegen al aan deur of ik ook SM deed. Nou, al gaven ze me tienduizend gulden, ik kon nog geen vlieg kwaad doen, laat staan een vent. Nee, daar begon ik niet aan. Ik deed het zoals het leven ook werkelijk is, tussen man en vrouw. En daar was helemaal niets bijzonders aan. Voor de prijs die ik vroeg, kon je natuurlijk ook niet meer verlangen. Als ze wilden weten waarom ik zo goedkoop was, antwoordde ik altijd dat je bij C&A ook goedkope overhemden kunt kopen. Die moeten er ook zijn, en de koper weet wat ie ervoor krijgt.

„Vrijen? Knuffelen? Ach jongen, ga nou gauw, dat deed ik toch niet. Hoe kom je daar nou bij... Als je met een hoerenbink op bed lag hoopte je dat ie zo snel mogelijk klaarkwam en je daarna nog een joetje uit zijn knip kon lullen. Publieke vrouwen die wel met hun klanten vrijen zijn loeren, noppeshoeren. De gemiddelde man wil toch een normaal wijf hebben".

Jonge jongens

„Hoe ouder de hoer, hoe jonger vaak de jongens. Zo werkt het, dat moet je je goed realiseren. Waarom? Omdat jongens vaak een minderwaardigheidscomplex hebben. Bij zo'n oud wijf als ik konden ze zichzelf uiten. Ik had hele jonge jongens die 's maandags bij me kwamen voordat ze naar ballet gingen. Die spendeerden hun laatste tientje bij mij. Ze moesten wel. Als ze met een te grote bobbel in hun broek op de les kwamen, stuurde hun juffrouw ze weer direct naar huis.

„Onbegrijpelijk, ja, maar er waren veel van dat soort gevallen. Ik had ooit een jongen van een jaar of 26, 27. Knap, knap! Ik zweer dat hij nog knapper was dan Elvis Presley, een hartstikke leuke gozer. En ik kon maar niet vatten waarom zo'n knul nou naar de hoeren ging, waarom-ie in de stad niet een leuke meid versierde. Maar ja, je kon ze dat moeilijk vragen. Dat durfde ik trouwens ook niet, hoor.

„Binken met wie ik meeging, hadden echt liefde en vriendschap nodig. Nou, de liefde zal ik erbuiten laten, da's maar klaarkomen. Maar vriendschap hoorde er wel bij. Klanten stelden prijs op een hartelijk woordje, ze wilden over hun bolworden geaaid zoals je ook moest kijken of hun jasje en de broekriem goed zaten. Die had je heel veel, zulke mannen. En dat lieve gedoe van jou, dat vonden ze dan mooi.

ROTTERDAM – Ze heeft vermoedelijk met meer mannen de liefde bedreven dan welke vrouw ook in Nederland. Dertig jaar lang deelde ze, dag in dag uit, voor ten hoogste 15 gulden en meestal niet langer dan tien minuten, het bed met klanten van allerlei rangen en standen, jong en oud. Antje Schilder (54), in sommige kringen ook bekend als 'De Koningin van Katendrecht', leeft sinds haar afscheid van het rosse leven, enkele jaren geleden, teruggetrokken in haar sfeervol ingerichte boudoir op Zuid. Een terugblik.

„Mannen zijn in dat opzicht onbeholpen sukkels, ja. Voor honderd percent. Er is geen uitzondering. Mannen willen per se verlakt worden, da's de pure waarheid. Met een man kan je slijmen. Als je maar een beetje aardig voor hem bent, kun je alles bij hem versieren. Kerels willen gewoon uitgekleed worden.

„Alleen, ik was er gelukkig de vrouw niet voor. Ik was geen vozer of snoeier. Voor mij was time wel money. Snel een wipje maken en hup eruit! En dan toch op een goeie, lieve manier. Mannen had mijn hulp nodig, zeg maar.

„Dat mannen gepakt willen worden, dat is nou het leven. Een hoer weet dat en weet hoe ze ermee om moet gaan. Daar ben je wel geboren. Een man kon mij geen oor aannaaien. Geen één! Zelfs geen professor. Denk erom, de hoer spelen is een vak. En vergis je niet, een heel groot vak".

„Negenennegentig van de honderd hoerebinken hebben schrik van hoeren. Je kon merken wanneer ze voor de eerste keer kwamen. Dan waren ze verlegen en bang. Ik stelde ze dan in ene seconde gerust. Dan mochten ze even zitten om een sigaretje te pakken. En als ze er dan een of twee trekjes van hadden genomen, moesten ze gauw op bed gaan liggen en er ook gauw weer uit. Ik maakte er geen poppenkast van! Nooit!

„Klanten willen er niet allemaal op, hoor. Ik had dagen dat er niets gebeurde, terwijl ik toch een heleboel mannen over de vloer had. Die kwamen dan een babbeltje maken. Voor anderen kon het weer niet gek genoeg. Zo ontving ik ooit een pastoor die informeerde wat het hem zou kosten als ik hem een luier omdeed. Toen we het daarover eens waren, hees ik zijn rokken omhoog, haalde een wit laken van bed en heb daar een luier van gemaakt. Die vent moest voor de afgesproken prijs ook de fles krijgen, dus heb ik literfles met water gevuld, die op zijn mond gezet en klaar was Kees.

„Ook zo'n klant was Piet de Schoenenlikker. Die wou dus dat ik op mijn hoge hakken even door de goot liep totdat ze kletsnat waren van de bagger. Vervolgens ging die charmeur tegen betaling van 100 gulden in zijn mooie, witte overhemd op de vloer van mijn kamer liggen, waarna ik met die vuile, vieze schoenen van me over hem heen moest lopen onder het uitroepen van Piet de Schoenenlikker, Piet de Schoenenlikker!!! Weinig later stond ie dan voldaan in de spiegel te kijken hoe erg ik hem wel bevuild had. Zoiets vergeet je nooit meer".

„Tegenwoordig is prostitutie echt business geworden. Kijk maar naar de advertenties in de kranten, het is allemaal keihard. Die prijzen! Een nep-moeder en een nep-dochter samen voor 250 gulden, dat zijn toch geen prijzen meer! Ik vind het ook schandalig dat er nog publieke vrouwen zijn die het zonder condoom doen! Dat zijn geen vrouwen meer, dat zijn vuilnisbakken. En dat er mannen zijn die nog met die beesten meégaan! Die zijn nog viezer!

„Maar ja, die kerels blijven toch wel komen. Mijn moeder zei altijd: ook al is er geen brood op de plank, ze gaan toch wel naar de hoeren. Keilen en gokken en hoeren, dat zijn de drie gevaarlijke dingen waartegen geen man bestand is. Al liggen ze aan de tandhak! De grote artiesten gaan dood aan drugs, seks en rock & roll en zo gaat het dus ook in het gewone leven.

„Hoe dat komt? Ik denk vaak dat bij de vrouwen de meeste schuld ligt. Die willen alleen maar poen van die mannen hebben en niet met ze naar bed, want als het daarop aan komt zijn ze moei. En een beetje leuk praten met hun vent doen ze ook niet. In dat geval is het huwelijk voor mij een waardeloze instelling, want als een man niet meer bij een vrouw terecht kan, dan bestaat dat huwelijk niet meer voor mij".

„Ik ben nu aan het sparen. Ik hoop nog steeds een hotel of een mooi privé-huis te kunnen beginnen. Waarom een hotel? Nou, omdat je er met mensen in aanraking komt en ik mijn kennis van de horeca kan gebruiken. Een privé-huis wil ik voor het geld. Als ik er dertig jaar geleden een was gestart, had ik nou op de Bahama's gezeten. Het is ook rustig werken: de klanten komen binnen voor een nummertje en ze zijn even snel weer weg.

„Ik blijf van het hoerenbestaan houden, dat telt ook. De hoerenspelen is de mooiste tijd van heel mijn leven geweest. Het is een leven apart. Omdat de prostitutie voor iedereen die ermee te maken heeft apart is, ook voor de klanten zelf. Daarnaast zorgden de inkomsten er wel voor dat je een vrij leven kon leiden. Aan geld was nooit gebrek. Ik heb mezelf echt in de briljanten gehangen.

„Het huis-, tuin- en keukenpubliek, dat kijkt neer op de hoer. En op d'r vent, die met die grote ringen en die grote auto. Maar als je niet in dat wereldje bent gerold, kun je er niet over praten. Het is er ook ontzettend veel vriendschap in dat milieu bestond, dat weten buitenstaanders niet. Gewone burgers denken snel dat je a-sociaal bent omdat je de hoer speelt. Nou, heb ik niet een prachtig huis, al zeg ik het zelf. Ik heb alles wat mijn hartje begeert en ik hoef me niet te schamen voor de buren, want voor alles is keurig betaald. Dat zijn prestaties hoor! En zo vind jij er nooit een tweede".

Wim de Jong

Bewijs 'voorbereiding van misdrijf' moeilijk te leveren

Naar aanleiding van de ontvoering van Ahold-topman Gerrit Jan Heijn riep minister Korthals Altes (Justitie) in juni de 'Werkgroep strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen' in het leven. Deze werkgroep adviseerde in november dat het aanwezig hebben van voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen of gegevens die bestemd zijn voor bijvoorbeeld het plegen van een moord, gijzeling of bankoverval strafbaar te stellen. Belangrijke vraag is dan uiteraard: Is deze strafbaarstelling wel noodzakelijk en wenselijk?

„Geregeld beschikt de politie over solide aanwijzingen dat personen of groepen serieuze strafbare feiten willen begaan, zonder dat kan worden ingegrepen. Per jaar vinden er zo'n 250 gewapende overvallen plaats in Nederland. Het betreft vrijwel uitsluitend een bepaalde groep daders van 'twintig professionals'," aldus de voorzitter van de werkgroep prof. mr. Th.W. van Veen. Zodra de politie wetenschap heeft van een voorgenomen misdrijf, laat zij dat aan de plannenmakers weten, of ze zet gewoon een politiewagen op de plaats van het beoogde delict. Om zaken stuk te maken is dus geen strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen nodig. De Groningse hoogleraar straf(proces)recht Van Veen is echter van mening dat de criminelen vervolgens een ander object kiezen en gewoon met hun plannen doorgaan. Dus moeten ze op dood spoor worden gezet. Dat kan door ze te vervolgen. En dat kan weer alleen wanneer er een strafbaar feit is gepleegd. Vandaar dat het voorbereidend gedrag strafbaar moet zijn.

Het voordeel van het strafbaar stellen van voorbereidingshandelingen voor justitie is duidelijk: de politie kan eerder ingrijpen. Zij hoeft niet te wachten tot het beraamde misdrijf is gepleegd, maar kan al mensen aanhouden en huiszoekingen verrichten als de ernstige verdenking is gerezen dat zo'n misdrijf wordt beraamd.

Van Veen verdedigt de uitbreiding van het strafrecht onder meer met het argument dat het slechts enkele ernstige misdrijven betreft namelijk bankoverval, gijzeling, zware mishandeling, moord, doodslag of afpersing.

Deze waarborg verdient mijns inziens echter weinig krediet. Toen minister Korthals Altes drie jaar geleden de Opiumwet verruimde met de strafbare voorbereidingshandeling, verzekerde hij het parlement dat het een eenmalige exercitie betrof. Ziehier de volgende uitzondering.

Kerstboom

De bovengenoemde strafbare feiten zijn inderdaad ernstige delicten, en als die voorkómen kunnen worden moet dat natuurlijk niet nagelaten worden. Is het echter noodzakelijk en wenselijk dat het beramen van dergelijke misdrijven als een zelfstandig delict strafbaar gesteld zou moeten worden, met een maximumstraf van tweederde van de maximumstraf die geldt voor het voltooide delict.

De Maastrichtse hoogleraar straf(proces)recht prof. mr. G.P.M.F. Mols meent van niet. „Het strafrecht wordt door deze minister gebruikt als een kerstboom. Er is geen regeling te bedenken of er moet een strafrechtelijke sanctie aan gehangen worden. De overheid dient buitengewoon terughoudend op te treden met het strafbaar stellen van gedragingen. Doet zij dit niet dan beperkt zij daarmee de remmende werking die van strafbepalingen uitgaat. Zeker wanneer betreffende strafbaarstelling niet direct noodzakelijk is, zoals hier. Het huidige strafrecht biedt afdoende maatregelen om op te treden tegen georganiseerde criminaliteit."

De praktijk van artikel 10a Opiumwet heeft ons geleerd dat zelden of nooit vervolgd wordt voor het plegen van de in dat artikel strafbaar gestelde voorbereidingshandelingen. De verklaring is volgens Mols dat de politie graag deze criminelen lange tijd uit de roulatie neemt. Teneinde dit te bereiken zal ze de dealers begeleiden en eerst toeslaan als er wat te halen valt, dus tijdens of na de transactie in verdovende middelen. En andere reden heeft te maken met de bewijsvoering. De kans dat bij vroegtijdig ingrijpen niet bewezen kan worden dat er sprake was van een strafbare voorbereidingshandeling is vrij groot. Was het vervoermiddel wel bestemd om een bankoverval te plegen?

Dat een auto geschikt is om een bankoverval te plegen ligt voor de hand. Maar dit is voor wettelijk en overtuigend bewijs onvoldoende. Om het risico van vrijspraak te voorkomen gaat de politie zo dicht mogelijk bij het voltooide delict zitten.

Verdenking

Niet alleen de noodzaak ook de wenselijkheid van dergelijke strafbaarstelling is volgens Mols afwezig. Een verdenking van een voorbereidingshandeling bestaat al gauw. Wie werkloos is, veel van huis is, een zomerhuisje heeft gehuurd en zijn wagen laat overspuiten is natuurlijk wel heel verdacht. Het kan ook al bij minder. Het is slechts een voorbeeld om aan te geven dat normale gebeurtenissen en omstandigheden de opsporingsambtenaar kunnen inspireren tot nader onderzoek. Daarbij kunnen vergaande dwangmiddelen ingezet worden: verhoor van betrokkene, verhoor van familieleden en buren, een huiszoeking en het afluisteren van telefoongesprekken.

Het grote gevaar van het zelfstandig strafbaarstellen van voorbereidingshandelingen is dus een verdere inmenging van de politie in het privé leven van de burger.

Het leven van de politie wordt vergemakkelijkt, maar tegelijkertijd wordt de kans op fouten en ongezonde bemoeizucht vergroot.

Een andere kwalijke zaak is dat de werkgroep voorbij gaat aan de vrijheid van een potentiële dader tot het laatste moment van de voorgenomen daad af te zien. Aan ons strafrecht ligt immers het beginsel ten grondslag dat alleen gedragingen strafbaar zijn. Er moet een premie blijven staan op terugtrekking. Dit werkt preventief. Bijna-daders zijn geen daders.

Mols eindigt zijn betoog dan ook met de treffende vraagstelling: „Strafbaarstelling is slechts symptoombestrijding wat op de lange termijn niets oplost. Waarom komt niemand eens op het idee om de oorzaak voor de georganiseerde criminaliteit te onderzoeken en deze vervolgens aan te pakken?"

Ottie Schoon

De sabotage-acties van Toetanchamon

Het Haagse beveiligingsbedrijf Toetanchamon heeft in een periode van zes weken meer dan vijftien aanslagen gepleegd en bedreigingen geuit. Een overzicht:

22 november 1988: Directeur Hoos eist in een telefoongesprek met de Haagsche Courant rectificatie van een bericht over het 'justiële verleden' van een aantal werknemers van Toetanchamon, claimt een schadevergoeding van vijf miljoen gulden en bedreigt redacteuren van de krant.
22 november 1988: Enkele uren na het telefoongesprek wordt brand gesticht in de garage van Sijthoff Pers, uitgeefster van de Haagsche Courant. Schade: 500.000 gulden. Later in de nacht wordt een brandbom bij de stadsvestiging van de krant naar binnengegooid. Schade: 10.000 gulden.
23 november 1988: Bij vijf directieleden van Sijthoff worden thuis de ruiten ingegooid. Een uitdeelpost van de Haagsche Courant gaat in vlammen op. Schade: 10.000 gulden.
24 november 1988: Hoos bedreigt de hoofdredactie van de Haagsche Courant tijdens een gesprek in het gebouw van Sijthoff. De krant dient een klacht in bij de politie. De gebouwen van Sijthoff moeten worden ontruimd vanwege een valse bommelding.
27 november 1988: Werknemers van Toetanchamon gooien een brandbom bij de Goudsche Courant, onderdeel van Sijthoff, naar binnen. Schade: enkele duizenden guldens. Bij de Delftsche Courant, ook een uitgave van Sijthoff, en bij het hoofdkantoor in Rijswijk worden wederom loze bommeldingen gedaan.
2 december 1988: Voor de drukkerij van Sijthoff ontploft een autobom. De bom was verstopt in een gestolen auto.
3 december 1988: Bij een uitdeelpost van de Haagsche Courant worden de ruiten ingegooid.
4 december 1988: Twee restaurants en een discotheek moeten worden ontruimd, nadat melding was gemaakt van een bom in een afvalbak voor de stadsvestiging van de Haagsche Courant. Ook deze melding is vals.

Begin december: Bij de Haagse wethouder Duivesteijn wordt een tafellamp bezorgd, waarin naar later blijkt een bom is aangebracht. Door een toeval gaat de bom niet af.
11 december 1988: Voor de ingang van het stadion van FC Den Haag wordt een bom tot ontploffing gebracht, waarbij drie gewonden vallen. Het is de eerste keer dat Toetanchamon het stadion wegens het ontbreken van een vergunning niet meer mag beveiligen.
14 december 1988: In het gebouw van de gemeentelijke sociale dienst wordt brand gesticht door werknemers van Toetanchamon. Schade: één miljoen gulden.
20 december 1988: Twee werknemers van Toetanchamon worden in Vianen gearresteerd op verdenking van diefstal in een bedrijf, dat door Toetanchamon wordt beveiligd.
9 januari 1988: Een freelance fotograaf van De Volkskrant wordt door Toetanchamon met de dood bedreigd. Hij wordt beschouwd als de tipgever, die de politie op het spoor van de tafellamp heeft gebracht. Later blijkt dat een van de gearresteerde verdachten de politie heeft ingelicht.

In Brabant spraken ze van 'Hoos alarm'

Haagse aanslagen uit wraak beraamd

Van onze verslaggever

DEN HAAG – Evert Hoos, eerst directeur nu adviseur van het Haagse beveiligingsbedrijf Toetanchamon, wordt nu ook door de politie beschouwd als het brein achter de aanslagen op Sijthoff Pers, het stadion van FC Den Haag, de gemeentelijke sociale dienst en wethouder Duivesteijn. In enkele weken tijd bouwde de tot dan toe tamelijk onbekende Hagenaar een uiterst dubieuze reputatie op. De door hem uit wraak beraamde aanslagen, aanvankelijk alleen gericht tegen het uitgeversconcern, leidde tot een waar schrikbewind. De circa tweeduizend werknemers van Sijthoff gingen dagelijks met groeiende angst naar hun werk. Wat zou Hoos nu weer hebben bedacht?

Van meet af aan was – ook voor de politie – duidelijk, dat de 42-jarige directeur verantwoordelijk moest worden gehouden voor de aanslagen. De man had daar alle aanleiding toe gegeven. Na een onwelgevallig artikel in de Haagsche Courant, waarin verslag werd gedaan van een kort geding van Hoos tegen de weigering van Justitie om aan zijn beveiligingsbedrijf een vergunning te verstrekken, bedreigde Hoos redacteuren van die krant.

In een telefoongesprek met één van de verslaggevers zei Hoos, dat hij zijn personeel niet in de hand kon houden. „Er kan van alles gebeuren; er kan weleens brand uitbreken", sprak de directeur. Enkele uren later vlogen de eerste brandbommen de gebouwen van Sijthoff binnen.

Hoewel Hoos elke betrokkenheid bij de aanslagen ontkende, liet hij zich telkens dingen ontvallen die hem alleen maar meer verdacht maakten. Hij eiste bijvoorbeeld van Sijthoff een schadevergoeding van vijf miljoen gulden en een vijfjarig contract om de gebouwen van de Haagse uitgever te beveiligen. „Want jullie beveiliging lijkt nergens op". Een bomaanslag, enkele uren later, moest de juistheid van Hoos' woorden onderstrepen.

Vergunning

Hetzelfde gebeurde bij het stadion van FC Den Haag, dat door het bedrijf van Hoos werd beveiligd. Toetanchamon moest zijn gratis activiteiten staken, omdat het geen vergunning kreeg. Bij de eerste wedstrijd van FC Den Haag zonder beveiliging ontplofte een vuurwerkbom. Hoos, aanwezig als toeschouwer, gaf onomwonden te kennen dat dat soort dingen kunnen gebeuren als er geen behoorlijke bewaking is.

Met verbijstering zag de Haagse bevolking hoe Hoos kennelijk zijn gang kon gaan. Hoewel de Haagsche Courant in publikaties zonder voorbehoud de beschuldigende vinger naar Hoos uitstak, maakte de politie geen enkele aanstalte om de man zelfs maar te ondervragen. Achteraf blijkt dat taktiek geweest te zijn. De politie ontbeerde harde feiten en vond het daarom niet zinvol Hoos, die daar voortdurend op rekende, te horen. Er zou wel een moment aanbreken, waarop de directeur door de mand zou vallen.

Ondertussen probeerde Hoos verwarring te zaaien door de aanslagen toe te schrijven aan een ander beveiligingsbedrijf in Den Haag, Seceurop. „Ze zijn bloedjaloers", zei Hoos in een interview met het Algemeen Dagblad. Seceurop probeerde zijn bedrijf, dat de concurrentiestrijd in Den Haag volgens hem zeker zou winnen, kapot te maken, aldus Hoos. Ook de politie kreeg ervan langs. Hoos diende een klacht in tegen het Haagse korps, dat volgens zijn zeggen vertrouwelijke informatie over Toetanchamon doorspeelde naar Seceurop. Ook zou de politie zijn werknemers hinderen door ze telkens aan te houden voor controle van de papieren.

Drijfveer

Hoos koos voortdurend de aanval. Wraak omdat zijn bedrijf niet in staat werd gesteld beveiligingsactiviteiten te verrichten, was de drijfveer voor de aanslagen. Hij jammerde over de ambtelijke molen, die hem zijn succes niet gunde, vroeg ontslag aan voor veertien personeelsleden en stuurde vier anderen, die nog in hun proeftijd zaten, naar huis. Maar steekhoudende argumenten om de reden voor de weigering van de vergunning te weerleggen, had Hoos niet. Toetanchamon werd de vergunning onthouden, omdat een aantal personeelsleden 'een justitieel verleden' had. Hij kwam nooit verder dan dat te ontkennen.

Het optreden van Hoos, die zichzelf steeds meer in het middelpunt van de publieke belangstelling drong, was voor journalisten aanleiding zich te verdiepen in het verleden van de Hagenaar. Spoedig werd duidelijk dat Hoos een opvallende naam had opgebouwd in het Brabantse Nuenen, waar hij in het begin van de jaren tachtig enige tijd verbleef. Hoos was in Eindhoven, Helmond en Nuenen eigenaar geweest van zo'n vijftien bars en discotheken, die in ieder geval één ding gemeen hadden: ze stonden keer op keer in brand. Hoewel opzettelijke brandstichting door de eigenaar nooit kon worden bewezen, dacht de politie daar het zijne van. Bij elke brand spraken ze in Brabant van 'Hoos alarm'.

De ontmaskering van de daders kwam even onverwacht als snel. Twee werknemers van Toetanchamon werden op heterdaad betrapt bij een inbraak in een bedrijf, eigendom van de sponsor van FC Den Haag (!), in Vianen. De betrokkenheid van Toetanchamon en die van de directeur zelf bij de aanslagen in Den Haag kon toen vlot worden vastgesteld. Het vertrouwen van Hoos in de standvastigheid van zijn werknemers moet niet al te groot zijn geweest. Enkele dagen na de arrestatie van het tweetal was Hoos met de noorderzon vertrokken. Kennelijk in grote haast, want de bewijzen van zijn betrokkenheid werden aangetroffen in de panden van Toetanchamon en in de woning van Hoos.

Bedreigingen

Hoewel de aanslagen met de bekentenis van de verdachten zijn opgelost, is het nog onduidelijk of hiermee ook een einde is gekomen aan de Haagse mafia-praktijken van Toetanchamon. Andere arrestaties, buiten die van de voortvluchtige Hoos, sluit de politie niet uit. De bedreigingen gaan in ieder geval nog door. Maandag, toen de verdachten vast zaten en Hoos al spoorloos was, werd een freelance-fotograaf vanwege zijn betrokkenheid bij de Toetanchamon-zaak met de dood bedreigd.

● *Inval van de politie bij Toetanchamon. In de panden van het bedrijf en de woning van directeur Hoos werden later de bewijzen gevonden van de betrokkenheid van Toetanchamon bij de aanslagen in Den Haag. Hoos bleek enkele dagen na de arrestatie van twee werknemers met de noorderzon vertrokken en is nog altijd spoorloos.*

Hoofdbestuurslid Pannevis weerspreekt massale fraude

KNMP: niet alle apothekers fout

Van onze verslaggeefster

DEN HAAG – „Het is jammer dat de onderzoeksresultaten van de Economische Controledienst nu al in de publiciteit zijn gekomen. Zo straf je de hele beroepsgroep van apothekers voor de paar rotte appels die er in die mand liggen". Mevrouw M. Pannevis is hoofdbestuurslid van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering van de Pharmacie (KNMP), zelf is zij apotheker in Rotterdam. Uit een onderzoek van de Economische Controledienst (ECD) in de laatste helft van 1988 blijkt dat veel apothekers de fout ingaan bij het berekenen van de medicijnprijzen. Kortingen worden niet doorberekend in de prijs voor de consument, administratie- en emballagekosten juist weer wel en ook substitutiefraude komt regelmatig voor. Zijn apothekers fraudeurs of steekt de vork toch anders in de steel?

● *Mevrouw Pannevis: „Niet hele beroepsgroep straffen voor de rotte appels."*

Van de 161 tot dusverre bezochte apothekers en huisartsen met een eigen apotheek blijken er 120 in overtreding te zijn. Mevrouw Pannevis heeft echter bezwaar tegen de presentatie van deze gegevens: „Men suggereert dat driekwart van de apothekers fraude pleegt, wat zeker niet zo is. Er worden allerlei zaken op één hoop gegooid en dat geeft een scheef beeld. Het hanteren van te hoge tarieven en het ten onrechte in rekening brengen van administratie- en emballagekosten komen zo onder dezelfde noemer van fraude. Dat gaat ons toch te ver".
Mevrouw Pannevis erkent dat voor geneesmiddelen vaak ten onrechte te veel betaald wordt. „Wij als KNMG keuren dat ten zeerste af, in de circulaire die we nu naar de leden sturen, betitelen we het dan ook als zeer laakbaar".

De cliënt kan in veel gevallen niet zelf ontdekken of hij te veel betaalt. „Tegenwoordig moeten apothekers wel een gespecificeerde rekening opstellen, maar dan zijn er nog genoeg mogelijkheden om de boel voor de gek te houden. Je kunt een goedkoop geneesmiddel verstrekken in de verpakking van een duurder medicijn, en dat verschil in eigen zak steken. Niemand die het merkt. Je kunt dan wel problemen krijgen met je personeel. Want niet alleen de patiënt is mondiger geworden, ook de werknemer neemt niet meer klakkeloos aan wat de baas zegt".
De oorzaak van de problemen ligt volgens mevrouw Pannevis voor een groot deel bij het nieuwe tarievensysteem. Dat bepaalt dat de apotheker voor een geneesmiddel een vaste opslag bovenop de inkoopprijs mag vragen. Voor hem is het dus gunstig als de cliënt vaak in de apotheek komt, want bij iedere afrekening mag hij de opslag van ruim tien gulden optellen.

Onduidelijkheden

„Er is het afgelopen jaar heel veel veranderd voor de apotheker op het gebied van de kostenberekening. Vaak was het helemaal niet duidelijk wat nu wel en wat niet mocht. Tot begin december bijvoorbeeld was ons officieel niet bekend dat de administratiekosten niet in rekening mochten worden gebracht. De KNMP is er dan ook telkens vanuit gegaan dat het wel was toegestaan. Ik denk dat een groot deel van de nu geconstateerde overtredingen te wijten is aan dit soort onduidelijkheden".
Mevrouw Pannevis verwacht dat het vertrouwen van veel mensen in de apotheker geschaad is. „Veel mensen zullen zich ongetwijfeld genept voelen. Het enige dat ik kan doen, is de situatie zo goed mogelijk toelichten. Dat wordt nog eens extra moeilijk gemaakt door het feit dat de prijzen van medicijnen het afgelopen jaar flink gestegen zijn. Niet door de toeslagen van de apothekers, maar door de stijging van de materiaalkosten".

Nu verregaande mate van zelfbestuur voor Vlaanderen en Wallonië

Het geruisloze einde van de eenheidsstaat België

Van onze correspondent

BRUSSEL – In België heeft zich de afgelopen maanden een ware revolutie voltrokken. Maar wat in minder beschaafde landen meestal gepaard gaat met opstanden en bloedvergieten, is in ons buurland vrijwel in stilte verlopen: het tot stand brengen van een compleet nieuwe staatsordening.

Sinds begin deze week is België definitief geen eenheidsstaat meer, zoals Nederland, maar een federale staat zoals de Bondsrepubliek of Zwitserland. Maandag keurde het parlement eindelijk de voorstellen goed die Vlaanderen en Wallonië een verregaande mate van zelfbestuur geven.
Beide landsdelen hadden al tien jaar een ruime zeggenschap in tal van zaken, maar die is nu drastisch uitgebreid. En wat belangrijker is: er is nu ook het geld beschikbaar gekomen om aan al die nieuwe bevoegdheden van beide gemeenschappen eindelijk ook echt inhoud te kunnen geven.
Veertig procent van de totale begroting van de Belgische staat (van ruim 100 miljard gulden) gaat naar Vlaanderen, Wallonië en Brussel, dat ook tot een apart gewest is omgevormd. Vlaanderen krijgt van dat geld 51,6 procent, Wallonië 37,2 procent en Brussel 11,2 procent, keurig verdeeld volgens inwonertal.
De gewesten zullen een groot aantal bevoegdheden overnemen van de nationale regering. Zaken als onderwijs, cultuur, gezondheidszorg, economisch beleid, wegenaanleg, ruimtelijke ordening en huisvesting, milieu en wetenschappelijke onderzoek mogen ze voortaan zelf regelen.

Wetten

Zij mogen nu eigen wetten maken, eigen belastingen heffen en zelfs ten dele een eigen buitenlandse politiek voeren, voor zover daardoor de belangen van de Belgische staat tenminste niet in het gedrang komen. Dit heeft tot gevolg dat het centrale regeringsapparaat in Brussel wordt afgeslankt.
Van de 800.000 Belgische ambtenaren worden er 250.000 overgeheveld naar de gewesten. Driekwart daarvan is onderwijsgevend personeel. Ook overheidsgebouwen, zoals de rijksscholen, of installaties zoals bruggen, stuwdammen of vliegvelden zijn nu in één klap niet langer staatseigendom.
Deze gigantische operatie is het gevolg van de verzelfstandiging van Vlaanderen en Wallonië, die al jaren aan de gang is. Al vele tientallen jaren was duidelijk dat Vlamingen en Walen weliswaar in één land leven, maar verder liefst zo min mogelijk met elkaar van doen willen hebben.
Dat is niet alleen een kwestie van de eeuwige taalstrijd, maar ook van economische verschillen. Pas de laatste twintig jaar heeft het ooit arme, agrarische Vlaanderen zich aan de heerschappij van het ooit rijke, industriële Wallonië ontworsteld. Anno 1989 zijn de rollen volstrekt omgekeerd.

Eerste stappen

Vlaanderen is het economische hart van het land geworden en dat heeft de roep om zelfstandigheid alleen maar verstrekt. Al in het begin van de jaren zestig werd over de federalisering van België gesproken, maar pas in 1980 werden daartoe ook formeel de eerste stappen gezet.
Vlaanderen en Wallonië kregen toen al elk een eigen (deel)regering, een eigen parlement en beperkte eigen bevoegdheden. Maar het geld bleef uit en daardoor konden de gemeenschappen met die bevoegdheden weinig kanten op. De politieke crisis van vorig jaar heeft daar echter snel verandering in gebracht.
Die crisis ontstond uit de opstelling van de Voerense burgemeester Happart en de daardoor veroorzaakte taalproblemen, en leidde tot de val van het kabinet-Martens. De vorming van een nieuwe regering verliep uiterst moeizaam door het enorme wantrouwen tussen de politieke partijen uit beide landsdelen.

Uiteindelijk zag men in dat België alleen nog regeerbaar zou zijn als nu spoed zou worden gezet achter de verzelfstandiging van de gewesten. Het was informateur Jean-Luc Dehaene die na vijf maanden christen-democraten, socialisten en de Vlaams-nationalistische Volksunie op één lijn wist te brengen.

Brussel

Een struikelblok was de positie van Brussel, waar net als in Voeren de taalstrijd het felst gevochten is. Voor Walen en Vlamingen is het de hoofdstad, maar Vlaanderen wilde nooit dat het een apart gewest zou worden. De hoofdstad is immers voor driekwart Franstalig en men vreesde voor de positie van de Brusselse Vlamingen.
Maar Brussel, dat in Vlaams gebied ligt, wordt toch een zelfstandig gewest. De Vlaamse positie is verzekerd doordat in de (in juni) direct te kiezen Brusselse gewestraad de Vlamingen vast vijftien van de 75 zetels krijgen en ook, ongeacht hun aantal, twee van de vijf ministers in het Brusselse bestuur mogen leveren.
Veel Vlamingen zijn echter weer niet gelukkig met het vastleggen 'voor de eeuwigheid' van de bijzondere positie van de Franstaligen in zes officieel Vlaamse gemeenten rond Brussel. Nationalistische groepen in Vlaanderen zijn dan ook niet zo blij met de resultaten van de staatshervorming.
Die is nu voor tweederde voltooid. De komende jaren zullen de partijen nog een derde fase moeten afronden, namelijk de hervorming van de parlementen. Zo bestaan de Vlaamse en Waalse deelparlementen nu nog uit leden van de nationale Kamer en Senaat. Straks zullen zij rechtstreeks verkozen kunnen worden.

Kamerleden

Ook zal door de federalisering wellicht het aantal Kamerleden (nu nog 212) en senatoren (184) kunnen worden verminderd. Het nieuwe federale België dreigt anders nogal vol te raken met bewindslieden en parlementariërs. Nu zijn er in het hele land bijvoorbeeld al 56 ministers en staatssecretarissen.
De opdeling van België is vooral een Vlaamse droom geweest. De Vlamingen zijn gelukkig dat zij nu eindelijk hun eigen zaken kunnen regelen, zonder Waalse betutteling. Vlaamse nationalisten zeggen zelfs dat nu eindelijk de weg vrij is voor een nauwere samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.

Ivens krijgt koninklijke onderscheiding

Van onze correspondent

ROTTERDAM – De negentigjarige filmregisseur Joris Ivens krijgt donderdag 26 januari op de openingsdag van het Filmfestival in Rotterdam van minister Brinkman een koninklijke onderscheiding uitgereikt. Koningin Beatrix zal 's avonds aanwezig zijn bij de Nederlandse première van 'Une histoire de vent', de laatste film die Ivens met zijn vrouw maakte.

Door dit gebaar van de Nederlandse overheid zijn de verhoudingen met Ivens definitief hersteld. Naar aanleiding van zijn in die tijd zeer omstreden documentaire 'Indonesia calling' werd Ivens in 1947 zijn paspoort afgenomen.

In 1986 bood minister Brinkman de cineast zijn excuses aan. Brinkman reisde naar Parijs om Ivens namens de Nederlandse Filmdagen een Gouden Kalf uit te reiken. Tijdens die gelegenheid zei de minister: „Ik constateer dat de geschiedenis u meer gelijk heeft gegeven dan uw toenmalige opponenten".

Ivens zei in zijn dankwoord blij te zijn met Brinkmans gebaar: „Dank zij u is de eenheid tussen mij en mijn vaderland hersteld".
In het buitenland ontving Ivens al eerder diverse hoge onderscheidingen.

VOGELZANG RUIMT OP

VOGELZANG DOORBREEKT DE PRIJSGRENS.

Het is weer opruimingstijd. Dat is bij uitstek de gelegenheid voor iedereen om op koopjesjacht te gaan. Vogelzang geeft de opruiming dit jaar een ouderwetse glans door alles op te ruimen (overjarige- of demonstratiemodellen, licht beschadigde artikelen) tegen prijzen die keihard door de prijsgrens heen breken, dus dat wordt een voordeelfestijn zoals u nog nooit heeft meegemaakt.
Een festijn dat niemand mag missen want Vogelzang breekt keihard door de prijsgrens heen.

CAMERARECORDERS

GRUNDIG VHS

GRUNDIG VS 170 MOVIE
Portable VHS videorecorder met ingebouwde camera, een kombinatie van uiterst eenvoudige bediening en hoogstaande opnamekwaliteit. Door zijn uiterst geringe afmetingen zeer handzaam. We noemen: 4 uur opname op één band, dus uiterst goedkoop in gebruik, 6x zoom, PIEZO auto focus, high speed shutter voor aktie-opnamen.
~~5059,-~~ **3299**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **PANASONIC NVMC 6** VHS-C, 6x motorzoom ~~4985,-~~ 2799
- **ITT VMC 3888** VHS-C, 6x motorzoom ~~3578,-~~ 2499
- **PANASONIC NVM C5** VHS-C, lichtgevoelig ~~3999,-~~ 2699
- **TELEFUNKEN VM2892** VHS-C, high speed ~~3999,-~~ 2799
- **GRUNDIG VS-C40** 6x motorzoom, VHS-C ~~3399,-~~ 2499
- **BLAUPUNKT CR 5000** autofocus, VHS-C ~~4199,-~~ 3299

TELEVISIE

ITC 700 PORTABLE TV
Z/W TV in monitor look en 31 cm beeldbuis (29 cm effektief), 6 voorkeurzenders, automatische fijnafstemming, telescoopantenne, net + accuvoeding (12 Volt).
~~199,-~~ **149**

ARISTONA
ARISTONA 37 KE 1020 DRAAGBARE KLEUREN-TELEVISIE
37 cm/90°, donkergetinte, in-line, QS, HiBri beeldbuis (34 cm effektief). Geschikt voor VHF-, UHF- en S-kanalen.
~~695,-~~ **479**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **JVC C140** 30 voorkeurzenders, afstandsbed. ~~695,-~~ 649
- **ARISTONA 38 KE 1102** 39 cm, afstandsbed. ~~899,-~~ 749
- **PHILIPS 15 CT 2309** flat square, afstandsbed. ~~1399,-~~ 699
- **PRINA XT 3702** port. kleuren tv ~~599,-~~ 459
- **SAMSUNG CB 348** 37 cm monitor look, 30 zenders ~~798,-~~ 499
- **TELEFUNKEN MPR 21** 55 cm flat square, teletekst ~~1389,-~~ 1149
- **ARISTONA 52 KE 1515** 55 cm, teletekst ~~1695,-~~ 1199
- **ITT 3448** 55 cm, teletekst, monitormodel ~~1599,-~~ 1199
- **ARISTONA 52 KE 4595** stereo, teletekst, scart ~~1999,-~~ 1499
- **GRUNDIG T51-340 TXT** monitorlook, teletekst, 51 cm ~~1549,-~~ 1199

ARISTONA
ARISTONA 70 KE 5925 STEREO KTV MET TELETEKST
Donker flat square beeldbuis van 70 cm (66 cm effektief) keuze van 120 kanalen, tuner met S-kanalen en hyperband. Geheugen voor 90 voorkeurzenders met LED-indikatie. Zeer luxe teletekst met geheugen voor 3 willekeurige pagina's, 20 voorkeurpagina's en 20 tijdelijke pagina's. 2 x 25 Watt.
~~2295,-~~ **1899**

LUIDSPREKERS

Jamo
JAMO D-80 LUIDSPREKER
Drieweg basreflex systeem. Belastbaarheid 80-110 Watt, acoustic flens voor spreiding hoge tonen. Overbelastingsbeveiliging.
~~299,-~~ **199**

Magnat
MAGNAT SONOBULL 10
Het Magnat "prijs/kwaliteitswonder" in midi-formaat. 8 Ohm 3-weg systeem geschikt voor versterkers van 15-60 Watt. Glasheldere weergave van 35 tot 22.500 Hz. In noten en zwart.
~~179,-~~ **159**

B&W
B&W DM 220 LUIDSPREKER
Drie luidsprekereenheden verzorgen het frekwentiegebied van 53 Hz - 20 Hz ± 3 dB.
~~498,-~~ **398**

HIFI

C.E.C.
CEC ST 215 PLATENSPELER
Snaaraangedreven, semi-automatisch, rechte toonarm, gelijkstroom servomotor. Inkl. element.
~~225,-~~ **159**

COMPACT DISC

SONY
SONY COMPACT DISC SPELER
Digitaal filter, 4 x oversampling, gescheiden digitaal/analoog omzetters, shuffle play, programmeerbaar, muziekkalender, hoofdtelefoonaansluiting.
~~550,-~~ **399**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **CEC 340** 3-straals laser, 16 preset ~~545,-~~ 269
- **CEC 530** digitaal display ~~649,-~~ 299
- **MARANTZ CD 273** zwart, midi, digitaal filter ~~628,-~~ 399
- **TECHNICS SLP J20** voor 315 midisets ~~989,-~~ 499
- **AKAI CDM 459** voor midisets + afstandsbed. ~~599,-~~ 469
- **GOODMANS GCD 550** CD wisselaar van 6 CD's ~~999,-~~ 499
- **CEC 630** 16x preset, LED uitlezing ~~645,-~~ 349
- **TECHNICS SLP 520** met afstandsbediening ~~1982,-~~ 1199
- **TECHNICS SLP 720** topklasse ~~2352,-~~ 1299
- **DENON DCD 3300** referentie, zeer robuust ~~4580,-~~ 2999
- **DENON DCD 1700** bijna net zo goed ~~3250,-~~ 1999
- **KENWOOD DP 3300** optische uitgang ~~3175,-~~ 1699
- **PHILIPS CD 781** digitaal filter ~~799,-~~ 499
- **PHILIPS CD 782** FTS, afstandsbediening ~~899,-~~ 599

HIFI SETS

ARISTONA — Klapper

ARISTONA ST 2107 KOMBINATIE
Kombinatie van **platenspeler** met 2 snelheden en element, **stereo versterker** met 2 x 10 Watt muziekvermogen, **stereo radio** met lange en middengolf en FM stereo, **dubbel cassettedeck** voor gemakkelijk kopiëren met autostop, automatische opnameniveauregeling en longlife super koppen. Kompleet met 2 bijpassende luidsprekerboxen.
~~435,-~~ **199**

AUTORADIO

PIONEER — Inkl. anti-diefstal slede
PIONEER KEH 3060 B AUTO-RADIO CASSETTESPELER
Auto-reverse cassettespeler met kwarts PLL synthesizer tuner, FM stereo, MG en LG. 24 voorkeurzenders, best stations memory, automatische loudness, fader voor 4 luidsprekers, amberkleurige nachtverlichting, 4 x 7 Watt. Inkl. anti-diefstalslede.
~~749,-~~ **549**

GRUNDIG — Inklusief anti-diefstalslede
GRUNDIG WKC 2800 AUTO-RADIO/CASSETTESPELER
Digitale stereo autoradio/cassetterecorder met FM stereo en MG microprocessor gestuurde tuner. Elektronische zenderzoeker, 8 voorkeurzenders, AFC, night design, 4 x 5 Watt.
~~399,-~~ **299**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **BLAUPUNKT SAN REMO** 5 voorkeurzenders, digitaal ~~499,-~~ 399
- **GRUNDIG WKC 3841** 24 voorkeurzenders, digitaal ~~899,-~~ 749
- **PHILIPS DC 552** digitaal, 16 voorkeurzenders ~~449,-~~ 359
- **SUPERTECH EQB 62** booster/equalizer ~~99,-~~ 79
- **ROADSTAR AM 380** booster 2 x 45 Watt ~~199,-~~ 169
- **BLAUPUNKT MERAN** FM stereo, MG en LG ~~299,-~~ 249
- **BLAUPUNKT CAMBRIDGE** 15 voorkeurzenders ~~699,-~~ 379
- **JVC KSR 48** FM stereo en MG, digitaal, slede ~~599,-~~ 499
- **PHILIPS DC 789** FM, MG en LG, digitaal autoreverse ~~809,-~~ 599
- **PIONEER KPH 4120** autoreverse, 2 x 20 W ~~499,-~~ 429

LUIDSPREKERS

SONY
SONY XS 607 INBOUW LUIDSPREKER
Coaxiale 2-weg inbouw luidspreker, woofer 16 cm, tweeter 5,2 cm, vermogen 75 Watt, impedantie 4 Ohm, frekwentiebereik 30-20.000 Hz. Per set
~~249,-~~ **159**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **SONY XS-107** inbouw luidspreker, 2-weg 45 Watt ~~169,-~~ 79
- **SONY XS-315** inbouw luidspreker, 2 weg 45 Watt ~~169,-~~ 79
- **SONY XS-463** inbouw luidspreker, 2 weg 60 Watt ~~199,-~~ 119
- **SONY XS-694** inbouw luidspreker, 2 weg 80 Watt ~~349,-~~ 179
- **SONY XS-696** inbouw luidspreker, 3 weg 150 Watt ~~799,-~~ 329
- **SONY XSD 69** inbouw luidspreker 3 weg 180 Watt ~~999~~ 399

COMPUTERS

LASER Personal Computer

LASER XT-3 PERSONAL COMPUTER
Compatible computer, 8086-1 processor, kloksnelheid 4,77 en 10 MHz, 640 Kb RAM, 6 vrije uitbreidingsslots, multigraphics videokaart (CGA en TTL), auto switching dual frequency, 14" monitor op draaivoet, multi I/O kaart met parallele en 1 seriele interface, joystick interface, real-time clock met batterij back-up, inkl. MS/DOS 3.3 en GW Basic. 2 x 360 Kb 5¼" diskdrives
~~2698,-~~ **2498**

1 x 360 KB 5¼" EN 20 MB HARD DISK
~~3298,-~~ **3098**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **LASER AT 286 PC** 640 K RAM, 1,2 Mb floppy ~~3799,-~~ 2699
- **PHILIPS NMS 8280** video editing computer ~~2909,-~~ 2649
- **SHARP PC 7000** portable computer, 640 Kb RAM ~~3899,-~~ 2399
- **TULIP AT COMPACT** inkl. monitor 20 Mb harddisk ~~7999,-~~ 3595
- **TULIP AT COMPACT** inkl. monitor 40 Mb harddisk ~~9999,-~~ 4195
- **TULIP PC COMPACT** inkl. monitor, 20 Mb harddisk ~~4998,-~~ 2595
- **OLIVETTI M15** portable PC met accu en 2 x 720 Kb ~~3999,-~~ 2095
- **EPSON LX800** printer, 9 naalds, 180 CPS ~~1199,-~~ 699
- **STAR LC-24-10** printer, 24 naalds, letterkwaliteit ~~1599,-~~ 1199
- **STAR SR10** printer, zeer degelijk, A4, 200 CPS ~~1299,-~~ 599
- **GENUIS GM 6000** muis kompleet met mat ~~199,-~~ 149

SPECTRAVIDEO 113 QUICKSHOT JOYSTICK
Voor PC/XT compatible computers.
~~49,95~~ **24⁹⁵**

ELEKTRONIKA

GRUNDIG
GRUNDIG BEAT BOY 40 WALKMAN
Walkman geschikt voor het weergeven van alle typen cassettes, auto-stop aan het einde van de band. Inklusief hoofdtelefoon, leverbaar in groen, blauw en zwart.
69,- **35**

VHS-C
VHS-C ONDERHOUDSALBUM
Schoonmaakset voor VHS-C recorders bestaande uit kwastje met vloeistof en schoonmaakbandje.
49,95 **29⁹⁵**

PROFESSIONELE CD CLEANER
Reinigingsset, speciaal ontworpen om uw kostbare CD's van vuil te ontdoen.
~~49,95~~ **29⁹⁵**

WERELDONTVANGERS

ENKELE VOORBEELDEN:

- **GRUNDIG YACHTBOY 210** FM, MG, LG en 7 x KG ~~239,-~~ 169
- **PHILIPS D 1835** wereldontvanger, 6 KG ~~249,-~~ 149
- **GRUNDIG SATELITE 650** wereldontvanger ~~1999,-~~ 1599
- **SUPERTECH SR16H** wereldontvanger, digitaal ~~499,-~~ 399
- **SONY 7600 D/A** wereldontvanger, LCD scherm ~~550,-~~ 299

PHILIPS
PHILIPS D7476 WERELDONTVANGER
Wereldontvanger met ingebouwde cassetterecorder, FM, MG, LG en 9 KG banden, toonregeling, longlife koppen, aansluiting voor hoofdtelefoon en netvoedingsadapter.
~~350,-~~ **199**

PRIJS GRENS

2 x 150 Watt

SANSUI

SANSUI C 1000 VOOR/REGELVERSTERKER MET DRAADLOZE AFSTANDSBEDIENING
Op de regelversterker zijn alle bedieningsorganen te vinden nodig om volume, balans, toon, ingangen etc. te regelen. Buiten de uitgebreide audio-ingangen zijn er ingangen voor video. Door motoraangedreven op afstand bediende volumeregeling, video enhancer, monitoruitgang, variabele loudness en een extra aansluiting op de voorzijde.

SANSUI B 3000 EINDVERSTERKER
Het kontinu uitgangsvermogen is 2 x 150 Watt, aparte koellichamen voor links en rechts, een schoon helder en krachtig geluid is het gevolg. Piekmeters, hoofdtelefoon en 2 paar luidsprekeruitgangen.
SETPRIJS
~~1498,-~~ **799**

VIDEORECORDERS

ARISTONA
ARISTONA 86SB 1 VHS VIDEORECORDER
Opname/weergave max. 4 uur. Digitale uitlezing van programma, tijd, bandteller en band funkties. Direkte keuze uit 120 kanalen, inklusief S-kanalen en hyperband. Automatische afstemming op 48 voorkeurzenders. Timer met 4 programma's tot 31 dagen vooruit. Inklusief afstandsbediening.
~~1195,-~~ **949**
OF F 40,- PER MAAND

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **ARISTONA 62SB5** uitgebr. mogelijkh., afstandsbed. ~~1499,-~~ 999
- **GOLDSTAR GHV1248** zeer voordelig ~~909,-~~ 799
- **GRUNDIG VS 450** 3 koppen, VPS, 4 progr. ~~2399,-~~ 1199
- **ITT VR3928** zeer gemakkelijk te bedienen ~~1489,-~~ 999
- **PANASONIC NVD-48** met digitale trucages ~~2725,-~~ 1999
- **SONY SLV201** VHS met afstandsbediening ~~1749,-~~ 999
- **ARISTONA 72 SB8** HiFi stereo, afstandsbed. ~~1999,-~~ 1399

SHARP — 8 uur
SHARP VCA-501 VIDEORECORDER
Perfekt stilstaand beeld en regelbare slow motion. 2 snelheden dus 8 uur opname mogelijk op 1 tape. Timer met 4 programma's in 14 dagen. 32 voorkeurzenders, diverse zoekmogelijkheden. Inklusief draadloze afstandsbediening.
~~1399,-~~ **1199**

JVC — Digitaal
JVC FX-333 BK COMPULINK DIGITALE TUNER
Computer gestuurde digitale kwarts PLL synthesizer tuner met ontvangst van FM stereo en middengolf. Geheugen voor 16 FM of middengolf voorkeuzestations.
~~415,-~~ **299**

Sherwood — 2 x 150 Watt
SHERWOOD AD 244 VERSTERKER
2 x 150 Watt bij 4 Ohm, 2 x 100 Watt in 8 Ohm. Direkt gekoppelde versterker met een dempingsfaktor van 80. 2 x tape-aansluiting met dubbing, phono.
~~829,-~~ **399**

YAMAHA
YAMAHA R-X 300 RECEIVER
Stereo tuner/versterker van uitzonderlijke klasse, met een vermogen van 2 x 33 Watt RMS en 0,04% THD. Uitstekend Direct-PLL synthesizer tuner deel met 16x voorkeuze op FM en AM stations.
~~849,-~~ **749**

PORTABLE

TELEFUNKEN
TELEFUNKEN PCR 55 RADIO CASSETTERECORDER
Portable radio cassetterecorder met dubbel cassettedeck, 4 luidsprekers, 2 x 4 Watt, kopieren met dubbele snelheid, continious play, bandteller.
~~299,-~~ **179**

NOG ENKELE VOORBEELDEN:

- **SONY ICF1 MFS** FM radio in moderne kleuren ~~49,-~~ 29
- **GRUNDIG CR100** kompakte cassetterecorder ~~159,-~~ 69
- **HITACHI TRK 3D5** dubbing set, extra bas speakers ~~399,-~~ 329
- **PHILIPS D8038** dubbel cassettedeck ~~229,-~~ 149
- **PHILIPS D8779** compo set met dubbeldeck ~~799,-~~ 349
- **SONY CFSW 301** dubbel cassettedeck ~~329,-~~ 249
- **SONY CFSW 401** dubbel cassettedeck ~~429,-~~ 299
- **SUPERTECH MC8838** music center met pick-up ~~349,-~~ 299

ARISTONA
ARISTONA TR 4887 RADIO CASSETTERECORDER
Stereo radio/cassetterecorder met FM stereo, LG, MG en KG, dubbel cassettedeck met mogelijkheid voor versneld kopieren, 2 x 8 Watt, 5 bands grafische equalizer, afneembare boxen met elk 2 luidsprekers.
~~399,-~~ **279**

PLATENAFD.

OP ONZE PLATENAFDELING: VINDT U DIVERSE FANTASTISCHE OPRUIMINGS AANBIEDINGEN, ZOALS DEZE WEEK O.A.:

ROY ORBISON "16 GREATEST HITS" C.D. 13⁹⁵

"20 GREATEST HITS" C.D. 60er jaren hits 10⁹⁵

20 GOLDEN OLDIES C.D. O.a.: Percy Sledge, Everly's, Chris Andrews 10⁹⁵

"GOLDEN LOVE SONGS" C.D. O.a. Paul Anka, Pat Boone, Platters e.v.a. 10⁹⁵

HITSINGLE V/D WEEK: EDELWEISS "Bring me Edelweiss" DEZE WEEK 4⁹⁵

OPENINGSTIJDEN: Di. t/m vr. 09.30-18.00 uur, donderdag koopavond tot 21.00 uur, zaterdag van 09.30-17.00 uur

VOGELZANG
Daar kun je niet omheen

VOGELZANG: OOK TIJDENS DE OPRUIMING DE GROOTSTE SPECIALIST IN HIFI, VIDEO, TELEVISIE, COMPUTERS EN ELEKTRONIKA

Eindhoven: Hermanus Boexstraat 22, Heerlen: Akerstraat 19. Maastricht: Hifi, video- en Technische Dienst, Wolfstraat 11, Afd. Elektronika, M. Smedenstraat 25.

Overleg metaal-cao verdaagd

RIJSWIJK – De onderhandelingen over de nieuwe CAO voor de metaalnijverheid, met 270.000 werknemers de grootste bedrijfstak in de marktsector, zijn verdaagd tot eind januari. Werkgevers en bonden hebben gisteren tijdens de derde onderhandelingsronde geen vooruitgang geboekt op de hoofdpunten.

Volgens de Industriebonden van FNV en CNV en de Unie BLHP liep het overleg stuk op onderlinge verdeeldheid binnen de werkgeversdelegatie. Delegatievoorzitter L. Vonk ontkent dat er van verdeeldheid sprake is. Volgens de voorzitter zijn er misverstanden gerezen over publieke uitlatingen van de Metaalunie, die – in tegenstelling tot het officiële bod dat op de nullijn ligt – bereid zou zijn tot loonsverhoging. De bonden willen twee procent loonsverhoging. Onenigheid is er verder over onder meer de vut.

De bonden willen pas verder praten als de werkgevers duidelijkheid over hun voorstellen kunnen bieden. De raad van ondernemers in de metaalnijverheid komt binnenkort bijeen om zich op het CAO-overleg te beraden. De woordvoerder van de Industriebond FNV sluit niet uit dat er voor eind januari al werkonderbrekingen worden gehouden in de vorm van kantinebijeenkomsten, maar de bond zal hiertoe niet oproepen.

Staat komt met nieuwe lening

DEN HAAG – De staat geeft 6,75 procent tienjarige obligaties 1989 per 1999 uit. Dat heeft het ministerie van Financiën gisteren bekendgemaakt. De omvang van de lening en de koers van uitgifte zullen worden bekendgemaakt na de inschrijving op 17 januari.

Aflossing van de lening geschiedt ineens op 15 februari 1999, terwijl vervroegde aflossing niet is toegestaan. De stortingsdatum is 15 februari. Het wordt de tweede lening voor de dekking van de financieringsbehoeften in 1989, die naar schatting f 42 miljard zullen bedragen. De rente op de nieuwe lening is 0,25 procent hoger dan die op de vorige, waarvan de opbrengst f 3,3 miljard bedroeg.

Banen weg bij UPI

NEW YORK – Het internationaal opererende Amerikaanse persbureau United Press International (UPI) heeft vorig jaar een bedrijfsverlies geleden van zestien miljoen dollar. UPI zal daarom nog eens veertig journalistieke banen schrappen.

beurs-overzicht

Bijgetrokken

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs begon woensdag wat in mineur, maar in de tweede helft van de dag trok de stemming bij en per saldo werden de verliezen van de meeste hoofdfondsen grotendeels weggewerkt en kwamen zelfs hier en daar bescheiden winsten tevoorschijn.

Voorbeelden hiervan werden getoond door Koninklijke Olie, Hoogovens, Unilever en Nedlloyd. Op de lokale markt was de stemming zelfs overwegend vrij vast. De obligatiemarkt reageerde hoegenaamd niet op de nieuwe staatslening die volgende week tegen 6,75 procent, een kwart procent hoger dan de vorige lening, de markt op gaat.

De winstnemingen deelden in de ochtenduren een paar flinke tikken uit. Akzo werd aanvankelijk f 1,50 goedkoper op f 148,50. In beurskringen wordt de veronderstelling gehoord dat beleggers zich van Akzo-aandelen ontdoen om geld vrij te maken voor de introductie van DSM, omdat deze aandelen een beter rendement zouden hebben.

Kort na het middaguur begon het aanbod op te drogen en trad over een tamelijk breed front een herstel in. Nedlloyd kwam hierbij op een winst van f 2 op f 274. De algemene index daalde 0,7 punt tot 158,3. De omzetten waren met f 1,3 miljard, waarvan f 687 miljoen voor aandelen, aan de ruime kant. Behalve de gebruikelijke toppers deden woensdag fondsen als HCS, Medicopharma, NKF en Fokker in de top-30 mee.

Op de lokale markt lagen veel fondsen goed gevraagd. Topper was Otra die f 26 duurder werd op f 485. Medicopharma trok bij grote omzetten (175.000 stuks) f 1,30 aan tot f 76, terwijl fusiepartner Hagemeyer maar f 0,30 verbeterde tot f 81. Medicopharma komt zo steeds dichter bij Hagemeyer in de buurt, wat de kansen op slagen van het bod van Hagemeyer verder verkleint.

Voor Van der Giessen-de Noord werd vergeefs f 3 meer geboden op f 86. Opvallend gevraagd lag Crédit Lyonnais Bank met een vooruitgang van f 4,50 op f 75. Volmac werkte zich verder op naar f 84,70 wat een avance van f 1,20 inhield. Wederom ging er hier met 5,2 miljoen relatief veel om.

ROTTERDAM – Nieuwe woningen kunnen vrijwel zonder meerkosten zo worden gebouwd dat ze later makkelijk kunnen worden aangepast voor gehandicapte of oudere bewoners. De Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) concludeert dat naar aanleiding van experimenten met aanpasbaar bouwen in Winterswijk, Oosterhout en Zierikzee.

Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting:

'Aanpasbaar bouwen vrijwel zonder meerkosten mogelijk'

De SEV heeft staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting) gevraagd het principe van aanpasbaar bouwen op te nemen in de minimale eisen die aan iedere nieuw te bouwen woning worden gesteld. Bij gestapelde bouw zou bovendien een liftschacht moeten worden gereserveerd, vindt de SEV. De extra kosten van dat laatste zijn overigens niet meegerekend.

Naar verwachting is in 1990 10 procent van de Nederlandse bevolking in zekere mate gehandicapt, aldus de SEV. Eenvijfde van deze groep heeft behoefte aan bouwkundige aanpassing van de woning.

Dergelijke aanpassingen zijn echter duur en vergen een lange wachttijd.

Aanpasbare woningen zijn zo ontworpen dat ze makkelijker en 30 tot 60 procent goedkoper kunnen worden aangepast dan een standaardwoning. Dat houdt onder meer in dat de vertrekken groot genoeg zijn en de deuren breed genoeg voor rolstoelgebruikers en dat kastjes en aanrechten makkelijk kunnen worden veranderd.

Aanpasbare woningen zijn volgens de SEV bovendien niet minder aantrekkelijk voor niet-gehandicapte huurders. Veertig woningcorporaties hebben zich inmiddels bereid verklaard projecten met aanpasbare woningen te laten uitvoeren.

Produktiestijging belangrijkste oorzaak

Economische groei BRD in '88 bijna verdubbeld

FRANKFORT – De economische groei van de Bondsrepubliek Duitsland heeft vorig jaar 3,4 procent bedragen, zo heeft het Westduitse bureau voor de statistiek gisteren in een voorlopig rapport bekendgemaakt. De groei is daarmee bijna tweemaal zo groot als in 1987, toen het bruto nationaal produkt met 1,8 procent groeide. Het groeipercentage van vorig jaar is het hoogste sinds 1979, toen de economie een groei van vier procent liet aantekenen.

De sterke groei is vooral een gevolg van de toeneming van de produktie, aldus het bureau voor de statistiek. De produktiegroei heeft ten opzichte van 1987 2,9 procent bedragen. De toeneming van de werkgelegenheid, die 0,6 procent heeft bedragen, was minder belangrijk voor de groei van het bruto nationaal produkt.

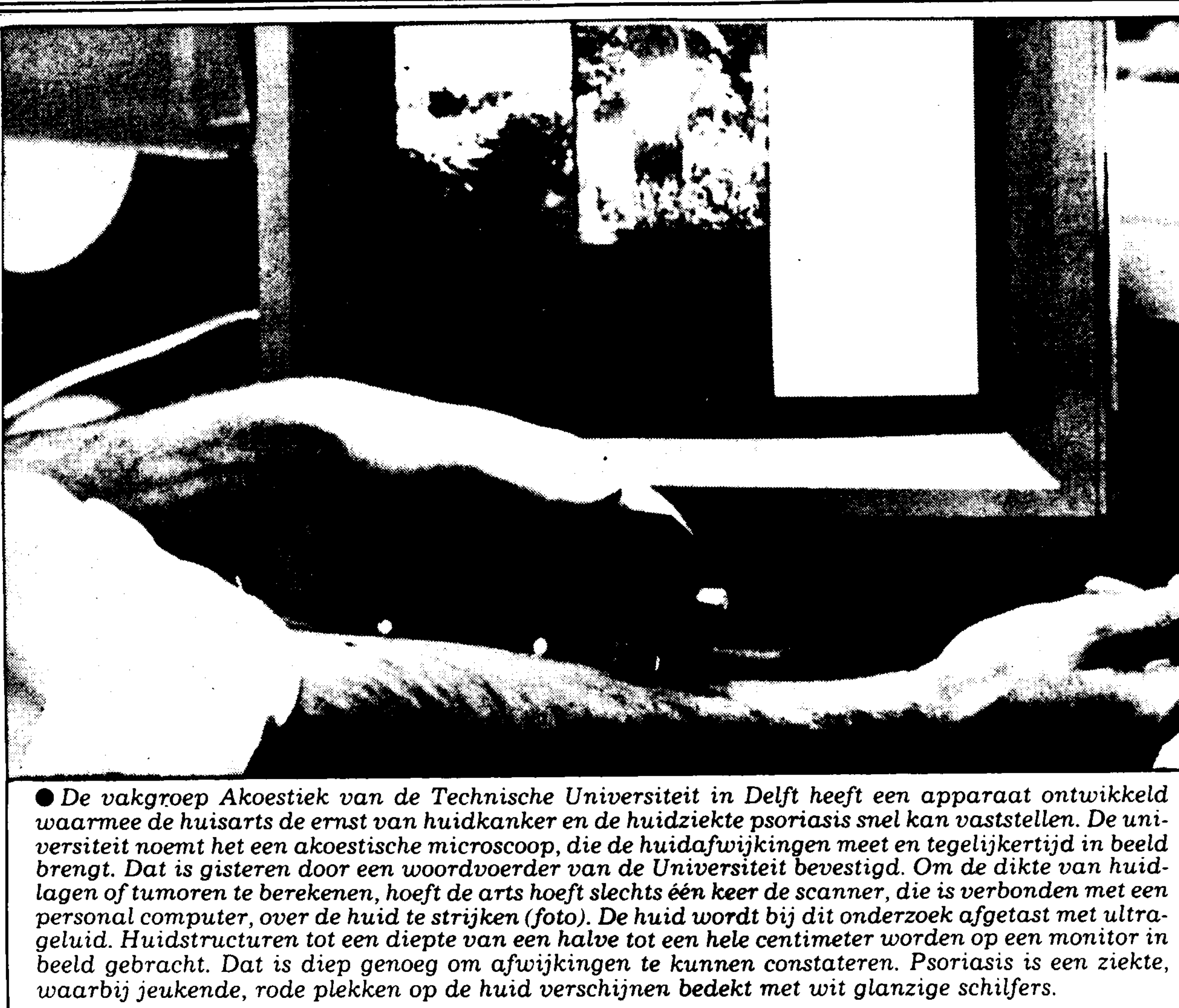
Een andere bijdrage aan de groei leverde de grote vraag vanuit het buitenland naar Westduitse produkten en diensten. De export nam toe met 5,1 procent, na in de twee voorgaande jaren niet of nauwelijks te zijn gegroeid. De import nam sterker toe dan de export. De Bondsrepubliek voerde vorig jaar 6,1 procent meer in dan in 1987.

Volgens het Westduitse instituut HWWA zal de uitvoer ook dit jaar belangrijke impulsen aan de economie geven hoewel de groei ervan niet zo groot zal zijn als in het afgelopen jaar.

Aan de concurrentiepositie van de Bondsrepubliek zal niet veel veranderen. De invoer wordt dit jaar zes procent groter en dat is een ongeveer even grote groei als in 1988, aldus het HWWA.

Investeringsbank Rabo in Singapore

UTRECHT – In Singapore heeft Rabobank Nederland onder de naam Rabobank Asia een 'merchant bank' gevestigd voor institutioneel en particulier vermogensbeheer en openbare-kapitaalmarkttransacties voor Nederlandse en buitenlandse relaties. Financiële advisering en bemiddeling bij fusies, overnemingen, gezamenlijke vennootschappen en uitkopen behoren tevens tot het dienstenpakket van de nieuwe bank. Dat heeft de Rabo gisteren bekendgemaakt.

● *De vakgroep Akoestiek van de Technische Universiteit in Delft heeft een apparaat ontwikkeld waarmee de huisarts de ernst van huidkanker en de huidziekte psoriasis snel kan vaststellen. De universiteit noemt het een akoestische microscoop, die de huidafwijkingen meet en tegelijkertijd in beeld brengt. Dat is gisteren door een woordvoerder van de Universiteit bevestigd. Om de dikte van huidlagen of tumoren te berekenen, hoeft de arts hoeft slechts één keer de scanner, die is verbonden met een personal computer, over de huid te strijken (foto). De huid wordt bij dit onderzoek afgetast met ultrageluid. Huidstructuren tot een diepte van een halve tot een hele centimeter worden op een monitor in beeld gebracht. Dat is diep genoeg om afwijkingen te kunnen constateren. Psoriasis is een ziekte, waarbij jeukende, rode plekken op de huid verschijnen bedekt met wit glanzige schilfers.*

Bedrijvenmarkt Limburg in opwaartse lijn

HEERLEN – De LOZO Bedrijvenmarkt Limburg heeft 1988 met een gunstig resultaat kunnen afsluiten. Na een moeilijk 1987 kon gedurende het afgelopen jaar tien procent meer ondernemers, als aanbieder, in het bestand worden bijgeschreven.

Het aantal personen en/of ondernemingen dat een bedrijf zocht, is ten opzichte van 1987 gelijk gebleven. Door tussenkomst van de Bedrijvenmarkt Limburg is negen procent van de in het bestand ingeschreven ondernemingen overgedragen aan een nieuwe eigenaar.

Toch moest worden geconstateerd dat het aantal aanmeldingen van geschikte overname-kandidaten in alle geledingen van het midden- en kleinbedrijf steeds minder wordt. Vooral de belangstelling om een eigen bedrijf te beginnen in de sector horeca en de detailhandel in ambachten loopt sterk terug.

Toch verwacht de Bedrijvenmarkt Limburg dit jaar opnieuw meer bestaande bedrijven te kunnen overdragen aan jonge, startende ondernemers. Daarbij zal getracht worden in samenwerking met andere instanties, het midden- en kleinbedrijf in Limburg nog meer behulpzaam te zijn.

Mogelijk ook combikaart bus-theater

Proef met 'bus-bioscoopkaartje'

GRONINGEN – De busonderneming Gado gaat bij wijze van proef per 1 februari op alle lijnen naar de stad Groningen gecombineerde 'busbioskaarten' verkopen. De kaarten zijn alleen geldig op dinsdag en kosten tot en met vier zones f 12.50, daarboven f 17.50. Voor dat geld wordt de reiziger niet alleen heen en terug gebracht, maar kan hij ook een bioscoop in Groningen naar keuze bezoeken. De proef gaat in eerste instantie drie maanden duren.

Het plan is bedacht door de Groninger bioscoopexploitanten, die vooral op dinsdagen met lege stoelen te maken hebben. Omdat het probleem ook de Gado niet onbekend is, kwamen de partijen al snel tot elkaar. In toekomst behoort een bus-theaterkaart eveneens tot de mogelijkheden.

De goedkope combikaarten behoren tot het groeiend arsenaal van middelen waarmee de Gado probeert meer mensen in de bus te krijgen. De anderhalf jaar geleden ingevoerde busbootkaart op het traject naar Lauwersoog bijvoorbeeld is volgens Post een doorslaand succes.

In een poging meer jeugdige klanten aan te trekken en zo mogelijk vast te houden, lanceert de Gado in maart of april haar 'Gado Allrightclub'. Jongeren van zo'n 13 tot en met 17 jaar kunnen daar voor een tientje of daaromtrent per jaar lid van worden.

Een reclamebureau is al druk bezig allerlei attracties te bedenken die de clubleden tegen gereduceerd tarief zullen worden aangeboden. „U moet dan denken aan rondvluchten, popconcerten en korting op allerlei zaken die wij als Gado verkopen," aldus Post.

beurs en valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op 11-1-1989 om 14.30 uur bij de fa Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt ƒ 26.550-ƒ 27.050, vorige ƒ 26.640-ƒ 27.140, bewerkt verkoop ƒ 28.650, vorige ƒ 28.740 laten.
ZILVER: onbewerkt ƒ 355-ƒ 425, vorige ƒ 360-ƒ 430; bewerkt verkoop ƒ 470 laten, vorige ƒ 470 laten.

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlands bankpapier van gisteren:

Amer.dollar	2,00	2,12
Brits pond	3,53	3,78
Can. dollar	1,66	1,78
Duitse mark	111,00	115,00
Iers pond	2,89	3,14
Austr. dollar	1,73	1,85
Jap. yen (10.000)	160,00	165,00
Ital. lire. (10.000)	14,65	16,05
Belg. frank (100)	5,21	5,51
Port. esc. (100)	1,27	1,45
Franse fr. (100)	31,85	34,35
Zwits. fr (100)	129,50	135,00
Zweedse kr. (100)	31,50	34,00
Noorse kr. (100)	29,25	31,75
Deense kr. (100)	27,75	30,25
Oost.schill.(100)	15,79	16,39
Spaanse pes.(100)	1,72	1,87
Griekse dr. (100)	1,20	1,40
Finse mark (100)	46,75	49,75
Joeg. dinar (100)	0,01	0,06

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:

Amer. dollar	2,06325-06575
Brits pond	3,6595-6645
Duitse mark	112,890-940
Franse franc	33,105-155
Belg. franc	5,3875-3925
Zwits. franc	132,545-595
Japanse yen	163,58-163,68
Ital. lire	15,380-430
Zweedse kroon	32,985-33,035
Deense kroon	29,185-29,235
Noorse kroon	30,945-30,995
Canad. dollar	1,71775-72025
Oost. schill	16,0670-0770
Iers pond	3,0150-0250
Spaanse pes	1,7990-8090
Gr. drachme	1,3100-4100
Austr.dollar	1,7875-7975
Hongk.dollar	26,35-26,60
Nieuwz.dollar	1,3075-3175
Antill.gulden	1,1400-1700
Surin. gulden	1,1400-1800
Saudische rial	54,90-55,15
Ecu gulden	2,3500-3550

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP-CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

algemeen	293,0	290,7
alg.-lokaal	285,9	284,4
internationals	300,7	297,5
industrie	255,8	254,6
scheep/luchtv.	260,5	261,3
banken	360,3	357,3
verzekering	618,7	614,2
handel	475,8	472,3
cbs obl.index	113,9	113,9
rend. staatsl.	6,42	6,42
waarvan 3-5 jr	6,32	6,34
waarvan 5-8 jr	6,45	6,44
waarv.5 langst	6,62	6,60
rend. bng-len.	6,65	6,67
rend. banklen.	6,40	6,39

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM – In het telefonisch avondverkeer kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van vandaag):
Akzo 149,90-150,00 (149,40)
Kon. Olie 235,50-236,40 (235,90)
Philips 36,10-36,30 (36,20)
Unilever 120,00-121,00 (120,40)
KLM 42,60-42,70 (42,60)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK – De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden volgens de Dow Jones Index (achtereenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spoorwegen en overig transport, 15 nutsbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde:

Begin	2191.96	985.89	187.47	835.62
Hoogst	2211.96	996.60	189.25	843.70
Laagst	2185.71	981.52	186.82	832.79
Slot	2206.43	992.70	188.95	841.37
Winst/verlies	+13.22	+6.48	+1.54	+5.43

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
AEGON	92,20	91,70
Ahold	89,60	89,50
Akzo	150,00	149,40
A.B.N.	43,80	43,50
Alrenta	157,80	158,00
Amev	57,40	57,20
Amro-Bank	81,60	81,00
Ass. R'dam	156,50	155,30
Bols	144,00	143,50
Borsumij W.	118,00	117,50
Bührm.Tet.	58,60	58,20
C.S.M.cert.	66,50	66,70
Dordtsche P.	217,50	217,40
Elsevier	65,00	65,30
Fokker cert.	29,50	29,40
Gist-Broc. c.	38,30	38,10
Heineken	145,60	145,50
Hoogovens	73,40	74,30
Hunter Dougl.	81,60	81,00
Int.Müller	78,80	77,50
KLM	42,90	42,60
Kon.Ned.Pap.	46,70	46,30
Kon. Olie	235,30	235,90
Nat. Nederl.	67,90	68,00f
N.M.B.	194,00	193,50
Nedlloyd Gr.	272,00	274,00
Nijv. Cate	83,20	84,50
Océ-v.d.Gr.	280,00	278,00
Pakhoed Hold.	104,30	103,90
Philips	36,40	36,20
Philips div89	35,00	34,70
Robeco	100,10	100,70
Rodamco	157,50	157,80
Rolinco	96,30	96,90
Rorento	61,30	61,30
Stork VMF	27,70	27,70
Unilever	120,20	120,40
Ver.Bezit VNU	93,70	92,20
VOC	36,30	36,10
Wessanen	82,20	82,00
Wolt Kluwer	149,80	149,50
Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	29,60	29,90
ACF-Holding	57,00	56,90
Ahrend Gr. c	165,00	167,00
Alg.Bank.Ned	44,70	44,20
Asd Opt. Tr.	26,70	26,30
Asd Rubber	8,30	8,30
Ant. Verff.	340,00	–
Atag Hold c	72,30	72,30
Aut.Ind.R'dam	56,00	57,00
BAM-Holding	264,00	267,00
Batenburg	72,00	72,00
Beers	116,80	119,00
Begemann	69,00	69,00
Belindo	421,80	421,00
Berkel's P.	5,70	5,60
Blyd.-Will.	24,60	24,80
Boer De, Kon.	315,00	317,00
de Boer Winkelbedr.	59,90	60,30
Boskalis W.	11,90	11,80
Boskalis pr	9,55	9,30
Braat Bouw	825,00	815,00a
Burgman-H.	3030,00	3150,00b
Calvé-Delft c	798,00	792,00
Calvé pref.c	4390,00	4350,00

Center Parcs	55,90	57,00
Centr.Suiker	66,50	66,40
Chamotte Unie	14,00	13,60
Cindu-Key	94,50	94,80
Claimindo	411,00	411,00
Cred.LBN	70,50	75,00
Crown v.G.c	74,20	73,30
Desseaux	183,00	187,00
Dordtsche pr.	214,50	214,00
Dorp-Groep	44,80	44,70
Dorp v.div.89	44,00	–
Econosto	183,50	183,50
EMBA	104,00	104,00
Enraf-N.c.	45,50	45,50
Eriks hold.	294,00	293,50
Frans Maas c.	61,00	60,50
Furness	80,20	78,80
Gamma Holding	64,50	65,00
Gamma pref	5,80	5,90
Getronics	26,90	26,70
Geveke	38,40	38,20
Giessen-de N.	83,00	86,00b
Goudsmit Ed.	174,00	175,50
Grasso's Kon.	83,50	84,50
Grolsch	108,50	108,50
GTI-Holding	146,00	148,50
Hagemeyer	80,70	81,00
H.B.G.	168,50	169,50
HCS Techn	14,50	15,10
Hein Hold	130,20	129,20
Hoek's Mach.	173,00	172,00
Holdoh Hout	445,00	442,00
Holec	17,30	16,80
H.A.L. Tr. b	1450,00	1455,00
Holl.Am.Line	1455,00	1455,00
Heineken Hld	130,20	129,20
Holl.Sea S.	1,39	1,39
Holl. Kloos	299,50	300,00
Hoop en Co	12,40	13,20
Hunter D.pr.	1,90	1,90
ICA Holding	17,50	17,50
IGB Holding	38,00	37,60
IHC Caland	20,60	21,00
Industr. My	152,00	154,00
Ing.Bur.Kondor	565,00	565,00
Kas-Ass.	35,80	35,40
Kempen Holding	17,50	17,00
Klene's Suik.	1270,00	1270,00
KBB	75,20	75,50
KBB (cert.)	75,20	75,50
Kon.Sphinx	67,50	67,50
Koppelpoort H.	253,00	255,00
Krasnapolsky	152,50	154,50
Landré & Gl.	46,00	45,00
Macintosh	45,50	43,50
Maxwell Petr.	576,00	576,00
Medicopharma	74,70	76,00
Melia Int.	5,90	5,90
MHV Amsterdam	16,70	17,50
Moeara Enim	1015,00	1015,00
M.Enim OB-cert	13250,00	13250,00
Moolen en Co	35,00	35,00
Mulder Bosk.	37,80	38,00
Multihouse	10,00	10,00
Mynbouwk. W.	413,00	418,00
Naeff	225,00	–
NAGRON	45,20	45,80
NIB	501,00	502,00
NBM-Amstelland	13,50	13,50

NEDAP	266,00	267,50
NKF Hold.cert.	232,00	233,00
Ned.Part.Mij	31,20	31,10
Ned.Springst.	6900,00	7300,00
Norit	610,00	610,00
Nutricia	241,00	236,00
Omnium Europe	19,20	19,30
Orco Bank c.	82,00	83,20
OTRA	469,00	485,00
Palthe	146,00	145,50
Polynorm	84,10	84,50
Porcel. Fles	124,00	124,00
Ravast	54,00	54,00
Reesink	60,20	59,50
Riva	54,10	55,00
Riva (cert.)	53,80	54,50
Samas Groep	56,50	55,40
Sanders Beh.	82,00	82,00
Sarakreek	38,50	38,10
Schuitema	1263,00	1270,00
Schuttersv.	86,30	86,00
Smit Intern.	26,80	26,80
St.Bankiers c.	30,50	30,40
Telegraaf De	395,00	392,50
Text.Twenthe	216,00	216,00b
Tulip Comp.	61,00	61,00
Tw.Kabel Hold	117,50	117,40
Ubbink	81,00	80,90
Union Fiets.	17,70	18,00
Ver.Glasfabr.	221,00	221,00
Verto	64,50	63,20
Volker Stev.	47,50	47,00
Volmac Softw.	83,50	84,70
Vredestein	18,70	18,70
VRG Gem.Bez.	167,50	166,50
Wegener Tyl	162,00	160,00
West Invest	19,50	19,50
Wolters Kluwer	150,00	148,70
Wyers	58,50	58,10
Beleggingsinstellingen		
Aegon Aand.f.	35,60	35,50
ABN Aand.f.	68,30	68,80
ABN Beleg.f.	51,30	51,00
ALBEFO	50,90	50,80
Aldollar BF $	20,50	20,50
Alg.Fondsenb.	220,00	220,00
Alliance Fd	12,70	12,70
Amba	43,20	43,10
America Fund	261,00	261,00
Amro A.in F.	91,00	91,00
Amro Neth.F.	68,40	68,00
Amro Eur.F.	64,10	64,50
Amvabel	96,50	96,80
AsianTigersFd	52,50	52,90
Bemco Austr.	63,70	63,50
Berendaal	101,00	101,00
Bever Belegg.	27,80	28,50a
BOGAMIJ	118,30	118,30
Buizerdlaan	35,40	35,40
Delta Lloyd	39,80	38,30
DP Am. Gr.F.	22,00	22,00
Dp Energy.Res.	30,00	30,00
Eng-Holl.B.T.1	1120,00	1120,00
EMF rentefonds	72,70	72,80
Eurinvest(1)	105,00	105,00
Eur.Ass. Tr.	5,20	4,90
EurGrFund	50,00	50,00

Hend.Eur.Gr.F.	159,00	159,20
Henderson Spirit	70,30	70,70
Holland Fund	61,80	61,20
Holl.Obl.Fonds	120,00	119,00
Holl.Pac.F.	103,40	104,30
Interbonds	600,00	600,00
Intereff.500	31,80	32,60
Intereff.Warr.	230,50	233,90
Japan Fund	42,40	44,00
MK Int.Vent.	62,50	60,20
Nat.Res.Fund	1290,00	1290,00
NMB Dutch Fund	33,60	33,60
NMB Oblig.F.	36,40	36,40
NMB Rente F.	101,60	101,70
NMB Vast Goed	38,40	38,20
Obam. Belegg.	191,50	191,50
OAMF	15,70	15,65
Orcur.Ned.p.	46,80	46,90
Rentalent Bel.	1355,50	1355,50
Rentotaal NV	31,10	31,10
Rolinco cum.p	104,00	103,50
Sci/Tech	17,80	17,60
Technology F.	19,00b	21,00b
Tokyo Pac. H.	238,50	245,00
Trans Eur.F.	67,40	67,30
Transpac.F.	550,00	550,00
Uni-Invest	117,00	117,00
Unico Inv.F.	81,90	81,90
Unifonds	27,10	26,80
Vast Ned	121,80	121,80
Venture F.N.	39,00	39,00
VIB NV	85,10	85,20
WBO Int.	76,60	77,10
Wereldhave NV	204,60	205,00
Wereldh.div89	202,00	201,50
Buitenlandse obligaties		
8¾ EEG84(1)	105,60	105,60
3½ EngWarL	35,50	35,50
5¾ EIB 65	99,50	99,50
Orig. n.amerik. aandelen		
Allied Signal Ind	33,00	33,00
Amer. Brands	64,50	65,50
Amer. Expres	28,10	27,50
Am.Tel.& Tel.	28,75	29,00f
Ameritech	94,80	94,90
Amprovest Cap.	130,00	130,00
Amprovest Inc.	230,00	230,00
ASARCO Inc.	27,70	27,90
Atl. Richf.	81,00	80,50
BAT Industr.	4,50	4,50
Bell Atlantic	70,20	70,00
BellCanEnterpr	37,00	37,10
Bell Res.Adlr	1,55	1,45
Bell South	38,90	39,10
BET Public	2,23	2,25
Bethl. Steel	24,10	23,60
Boeing Comp.	59,70	59,30
Chevron Corp.	46,30	–
Chrysler	26,50	26,80
Citicorp.	25,70	26,25
Colgate-Palm.	44,50	44,70
Comm. Edison	32,60	32,70
Comp.Gen.El.	400,00	410,00
Control Data	20,70	20,60
Dai-Ichi Yen	3400,00	3500,00

Dow Chemical	86,50	87,00
Du Pont	90,25	89,60
Eastman Kodak	44,50	44,30
Elders IXL	3,40	–
Euroact.Zw.fr.	219,00	217,00
Exxon Corp.	44,50	44,00
First PacInt	1,30	–
Fluor Corp.	22,60	22,60
Ford Motor	51,20	52,00b
Gen. Electric	44,60	44,00
Gen. Motors	85,75	85,25
Gillette	34,00	34,50
Goodyear	51,50	51,70
Grace & Co.	27,10	27,00
Honeywell	61,70	61,75
Int.Bus.Mach.	121,60	121,50
Intern.Flavor	50,40	49,40
Intern. Paper	47,80	48,00
ITT Corp.	52,25	52,00
Litton Ind.	73,70	73,50
Lockheed	44,90	43,80
Minnesota Mining	61,10	61,00
Mobil Oil	46,30	46,50
News Corp Aus$	10,30	10,00a
Nynex	65,00	65,00
Occ.Petr.Corp	25,60	25,60
Pac. Telesis	30,20	30,50
P.& O. Ⓑ	5,80	–
Pepsico	39,40	39,20
Philip Morris C.	100,10	101,00
Phill. Petr.	20,10	20,25
Polaroid	36,30	37,00b
Privatb Dkr	325,00	321,00
Quaker Oats	52,70	53,10
RJR Nabisco	94,00	93,50
St.Gobin Ffr	616,00	600,00
Saralee	44,50	44,25
Schlumberger	33,30	33,30
Sears Roebuck	41,60	41,50
Southw. Bell	39,90	40,20
Suzuki (yen)	750,00	745,00
Tandy Corp.	40,30	40,00
Texaco	53,00	53,20
Texas Instr.	42,10	41,70
T.I.P Eur.	1,75	1,75
Toshiba Corp.	1080,00	1060,00
Union Carbide	26,70	26,80
Union Pacific	67,50	66,50
Unisys	29,40	28,90
USX Corp	31,30	30,75
US West	57,50	57,20
Warner Lamb.	75,80	75,40
Westinghouse	53,50	52,55
Woolworth	52,80	53,50
Xerox Corp.	59,25	58,50
Certificaten buitenland		
AMAX Inc.	45,40	45,40
Am. Home Prod.	160,00	–
ATT Nedam	57,80	57,60
ASARCO Inc.	43,00	–
Atl. Richf.	165,00	166,00
Boeing Corp.	119,50	119,50
Can. Pacific	36,00	36,00
Chevron Corp.	91,50	–
Chrysler	50,50	52,00
Citicorp.	50,90	50,90
Colgate-Palm.	90,50	91,00

slotkoersen/optiebeurs

Control Data	37,00	37,50
Dow Chemical	175,00	176,00
Eastman Kodak	90,00	90,00
Exxon Corp.	90,00	90,00
Fluor Corp.	43,00	–
Gen. Electric	89,00	90,00
Gen. Motors	175,50	176,30
Gillette	68,00	68,50
Goodyear	105,00	105,50d
Inco	67,10	67,10
I.B.M.	243,50	242,00
Int. Flavors	101,50	–
ITT Corp.	106,00	105,00
Kraft Inc	202,00	–
Kroger	18,00	18,00
Lockheed	91,00	90,00
Merck & Co.	116,00	121,80
Minn. Min.	125,00	–
Pepsi Co.	79,50	78,00
Philip Morris C.	205,00	206,50
Phill. Petr.	39,50	39,80
Polaroid	69,80	69,80
Procter & G.	167,00	–
Quaker Oats	100,00	–
Schlumberger	67,00	67,30
Sears Roebuck	83,00	84,00
Shell Canada	73,50d	73,50
Tandy Corp.	80,00	80,00
Texas Instr.	84,50	84,20
Union Pacific	137,00d	–
Unisys Corp	59,00	57,00
USX Corp	62,00d	62,50
Varity Corp	4,10	–
Westinghouse	108,00	108,00
Woolworth	107,00	109,00
Xerox Corp.	116,00	116,00
Certificaten buitenland		
Deutsche B.	589,00	575,00
Dresdner B.	319,00	314,00
Hitachi (500)	1300,00	1300,00
Hoechst	306,00	309,00
Mits.El.(500)	400,00b	410,00b
Nestlé	7350,00	7250,00
Siemens	555,00	547,00
Warrants		
Akzo	37,30	37,50
AMRO warr.	3,20	3,20
Asia Pac Gr F.	6,50	7,00
Bogamij	9,50	9,80
Falcons Sec.	12,55	12,65
Honda motor co.	2800,00	2770,00
K.L.M. 85-92	127,50	127,00
Philips 85-89	20,00	18,00
St.Bankiers a	2,70	2,70
St.Bankiers b	2,90	2,80
Euro-obligaties & conv.		
10¼ Aegon 85	100,00	100,00
Aegon warr	13,70	13,70
10½ ABN 87	97,70	97,70
13Amev 85	98,50	–
13Amev 85	97,50	97,50
10 Amev85	101,75	101,75
11 Amev 86	98,50	98,50

14¼Amro87	98,80	98,80
13 Amro-Bank82	102,00	101,80
10½ Amro 86	97,75	97,75
10 Amro 87	97,75	97,75
5¾ Amro 86	102,00	100,75
Amro Bank wr	28,30	27,50
Amro zw 86	68,60	68,50
9 BMH ecu 85-92	101,75	102,00
7 BMH 87	98,25	98,25
11 CC Rabo83	100,50	101,00
9 CCRabo 85	105,00	105,00
7 CCRabo 84	108,30	108,30
10⅛EEG-ecu 84	101,90	101,25
9¾EIB-ecu 85	106,35	105,75
12½ HlAirl.F	95,00	95,00
12 NIB(B) 85-90	102,00	102,00
11¼ NGU 83	101,50	101,50
10 NGU 83	100,50	100,50
2¼ NMB 86	87,00	87,00
NMB warrants	36,00	36,00
8¾ Phil. 86	95,10	95,10
6¾ Phil.83	95,35	95,35
14¼Un.Becumy 86	99,90	99,90
12¼ Unil.	97,75	97,75
Binnenland (niet officieel genoteerd)		
Bredero aand.	4,60	4,60
Bredero cert.	1,45	1,40
11 Bredero	1,25	1,00a
Breev. aand.	7,00	7,00
Breev. cert.	6,50	7,00
Leidsche Wol	1,80	1,70
LTV Corp.	2,10	2,10
Rademakers	29,00	–
RSV. cert	1,60	1,60
7⅛ RSV 69	96,50	96,50
Parallelmarkt		
Alanheri	16,60	16,90
Berghuizer	48,00	47,00
Besouw Van c.	36,50	36,70
CB Oblig.F.1	101,70	–
CB Oblig.F.2	101,80	–
CB Oblig.F.3	103,30	–
De Drie Electr.	27,30	27,30
Dentex Groep	29,80	28,50
Dico Intern.	82,00	82,00
DOCdata	29,50	29,80
Geld.Pap.c.	73,00	72,60
Gouda Vuurv c	63,00	63,00
Groenendijk	28,60	28,10
Hes Beheer	235,00	236,00
Highl.Devel.	12,00b	12,00b
Homburg cert	3,60	3,70f
Infotheek Gr	20,10	20,50
Interview Eur.	8,00	8,10
Inv. Mij Ned.	41,00	42,80
KLM Kleding	29,00	28,50
Kuehne+Heitz	25,50	26,00b
LCI Comp.Gr.	32,10	31,60
Melle	300,00	300,00
Nedschroef	67,50	67,50
Neways Elec.	10,10	9,80
NOG Bel.fonds	29,90	30,00
Pie Med.	11,30	11,00
Poolgarant	10,20	10,20
Simac Tech	18,00	17,50

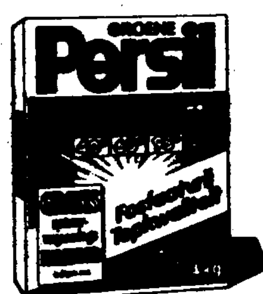
Text Lite	6,00	5,80
Verkade Kon.	282,00	267,00
Weweler	75,00	74,20

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn	c	jan	40,00	225	4,00	3,50
abn	c	jul	45,00	285	2,20	2,00
akzo	c	jan	150,00	868	2,40	1,80
akzo	c	apr	150,00	325	8,90	8,10
akzo	c	apr	160,00	366	4,30	4,00
akzo	p	jan	150,00	399	1,90	2,10
d.Fl	c	jan	205,00	681	1,80	2,50
els	c	jan	65,00	253	1,00	1,20
eoE	c	jan	255,00	303	6,50a	5,50
eoE	c	jan	260,00	639	3,00	2,50
eoE	c	feb	260,00	394	6,80	6,00
eoE	c	okt	250,00	315	21,00	20,00b
eoE	p	jan	250,00	583	0,40	0,30
eoE	p	jan	255,00	556	0,70	0,50
eoE	p	jan	260,00	663	2,50	2,40
eoE	p	feb	260,00	407	5,10	5,50
eoE	p	mrt	250,00	460	3,40	3,40
eoE	p	okt	240,00	350	7,00a	7,00
giSt	c	apr	40,00	232	2,30	2,10b
hoog	c	jan	65,00	320	8,80a	9,00
hoog	c	jan	70,00	416	4,00	4,30b
hoog	c	jan	75,00	502	1,00	1,10b
hoog	c	apr	70,00	239	7,30	8,30
hoog	c	apr	75,00	405	4,80	4,90
klm	c	jan	40,00	578	3,00	2,60
klm	c	apr	45,00	340	2,00	1,90
nedl	p	jan	270,00	245	5,70	5,20
nlw	c	aug	100,00	1100	1,40a	1,10
nlw	p	aug	100,00	1100	1,70a	1,00
nlw	p	n91	100,00	500	–	2,75
nlx	c	nov	105,00	600	0,80a	0,40
nlx	p	nov	105,00	500	2,00	2,10
natn	c	jan	65,00	255	2,80	3,20
natn	p	apr	65,00	264	1,70	1,50
obl	c	feb	100,00	500	0,25a	0,20
obl	p	nov	97,50	250	0,65a	0,50
phil	c	jan	30,00	259	6,60	6,30
phil	c	apr	35,00	1193	3,00	3,00
phil	c	apr	40,00	501	1,00	0,90
phil	c	jul	40,00	313	1,50	1,40
olie	c	jan	230,00	1266	6,20	6,00
olie	c	jan	240,00	455	1,00	1,00
olie	c	apr	240,00	762	6,70	6,80
olie	p	apr	230,00	268	4,30	4,00
unil	c	jan	110,00	289	10,20b	10,40
unil	c	jan	120,00	959	1,50	1,50
unil	c	apr	120,00	572	6,50	6,00
unil	p	jan	120,00	234	1,40	1,50
unil	p	apr	120,00	394	4,50b	4,50

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Dit prijslijstje is vooral bedoeld voor mensen die hun dagelijkse boodschappen nooit bij ons kopen. Wie weet zet 't ze aan het denken.

Persil groen, pak 2 kilo ~~9.99~~ 9.49
Met GRATIS natuurkalender.*

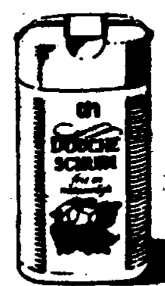
Robijn wasverzachter, lavendel, flacon 1,5 liter ~~2.79~~ 2.39 *

Popla toiletpapier, pak 16 rollen ~~7.96~~ 6.49 *

Bad/doucheschuim, diverse geuren, flacon 1 liter ~~4.69~~ 3.99

Doucheschuim, diverse geuren, flacon 300 ml ~~2.91~~ 2.49

De Bruin rose glacé cakes, pak 4 stuks, 220 gram ~~1.89~~ 1.49

Chips, paprika of naturel, zak 200 gram ~~1.25~~ 99

Zoute pinda's, zak 500 gram ~~3.29~~ 2.89

Snelkookrijst, pak 400 g ~~1.69~~ 1.49

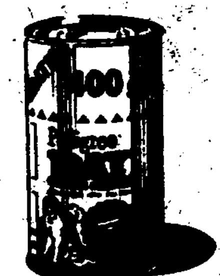
Kanis & Gunnink koffie, snelfiltermaling, pak 500 g ~~5.69~~ 4.99
Met GRATIS mini editie "Doe het zelf".*

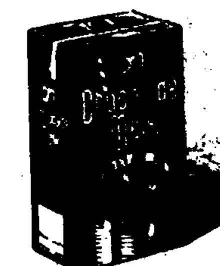
De Beukelaar daisy glacé, zak 225 gram of choco prince, net 6 stuks ~~1.99~~ 1.59

Hagel, melk of puur, pak 400 gram ~~2.99~~ 2.29

Voor de hond: Pal, hart of rund, blik 800 g + 400 gram GRATIS* ~~3.45~~ 3.25

Chocolademelk, pak 1 liter ~~2.09~~ 1.79

Brouwers Bier, 10 flessen à 0.5 liter ~~8.55~~ 7.55

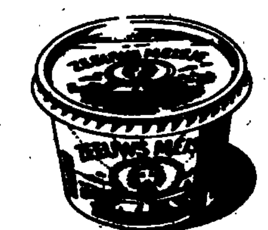
Bordeaux, rood of wit, fles 0.7 liter ~~4.85~~ 3.95

Mona pudding met saus, chocolade, vanille, griesmeel of frambozen, 2 bekertjes à 125 gram ~~1.76~~ 1.19

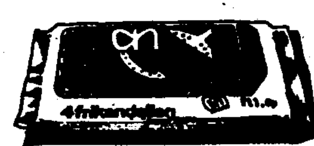
Fritessaus, emmertje 650 ml ~~1.55~~ 1.29

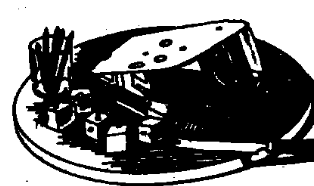
Zeeuws Meisje tafelmargarine, kuip 500 gram ~~1.29~~ 99

Uit de diepvries: Patates frites, zak 1000 g ~~1.79~~ 1.49

Uit de diepvries: Frikandellen, pak 4 stuks ~~1.89~~ 1.39

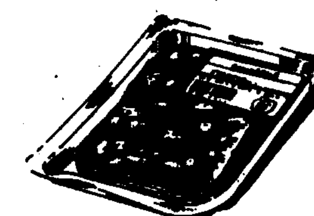
Westlite 25% minder vet, vers van 't mes of vacuüm verpakt, kilo ~~16.-~~ 12.90

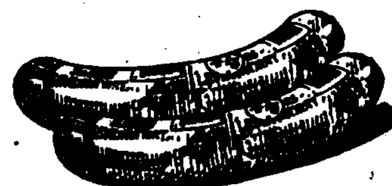
Magere vruchtenyoghurt, bosvruchten, aardbeien, perziken of tropicana, pak 1 liter ~~2.45~~ 1.99

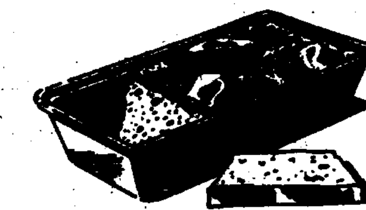
Rietsuiker, zak 1 kilo ~~2.65~~ 2.39

Corned beef, verpakt, 100 gram ~~1.79~~ 1.59

Slagers-leverworst, 350 g ~~2.49~~ 1.99

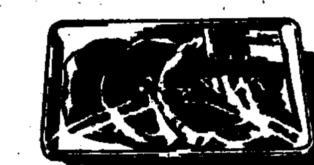

Uit de bedienings-afdeling: Pâté, camembert, boeren, knoflook, champignon, crème, aux noix, poivre vert of jardiniere, 100 g Nú 99

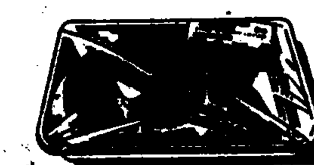
C

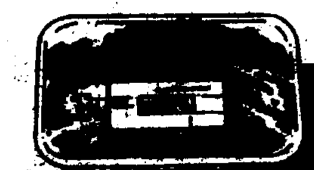
Schouder-karbonade, 500 gram ~~5.75~~ 3.99
kilo ~~10.49~~ 6.99

Ribkarbonade, 500 gram ~~6.75~~ 4.99
kilo ~~12.49~~ 8.99

Haaskarbonade, 500 gram ~~7.25~~ 5.49
kilo ~~13.49~~ 9.99

Rundergehakt, 500 gram ~~7.25~~ 5.99
kilo ~~13.49~~ 10.99

Rundersoep-pakket, 100 gram ~~99~~ 79

Kip-karbonade, 12 stuks ca. 2000 gram 10.–

Kip-drumsticks, kilo ~~10.99~~ 9.99

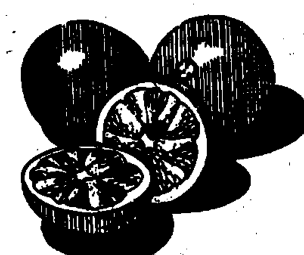
Witlof, 500 gram 99

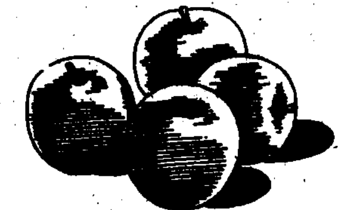
A-partjes, duopak 750 gram 1.39

Superbintje, gewassen en grof gesorteerd, zak ± 5 kilo 2.50

Navelsinaasappelen, net ± 2 kilo 2.99

Gloster, 'n sappige, friszure handappel, zak ± 2 kilo 2.50

Tulpen, diverse kleuren, per bos 5.95 *

De artikelen in deze advertentie kunt u in alle AH winkels kopen, behalve de artikelen waar kleine cijfertjes bij staan. Die artikelen kunt u alleen kopen in AH winkels waar één van die cijfers op de deur staat.
Reclameprijzen gelden van donderdag 12 t/m zaterdag 14 januari a.s..
* Zolang de voorraad strekt.

We blijven dit jaar weer lekker ouderwets op de kleintjes letten.

Afscheidsconcert in maart in Innsbruck

Viller Spatzen uitgeblazen!

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – Na dertig jaar zetten de VILLER SPATZEN er een punt achter. Triest nieuws voor de vele liefhebbers van gezellige muziek uit Tirol. Zeker voor duizenden Limburgers, want de muzikanten van deze bekende groep waren hier bijna kind aan huis zó vaak traden ze in deze contreien op. De keren dat men van de partij was in Berg aan de Maas, Genhout, Epen, Illikhoven, Echt, Heerlerheide en tijdens de Pinksterfeesten in Schaesberg zijn bijna ontelbaar.

Nadat men in de afgelopen jaren tien elpees heeft volgeblazen (drie daarvan werden 'goud') is men nu dan uitgeblazen. Het afscheid van de Viller Spatzen gaat gepaard met een feestelijke showavond. Voor de laatste maal treden de Viller Spatzen op zaterdag 4 maart op en wel in het Kongreshaus te Innsbruck. Kaarten voor dit afscheidsconcert (twintig gulden) zijn verkrijgbaar in Heerlen bij: Frans Vrouenraets, Palestinastraat 7, Heerlerbaan (☎ 045–414217) en Peter Valkenburg, Kasteellaan 64c, Meezenbroek (☎ 045–724367).

● *VILLER SPATZEN*
...dertig jaar lang ook regelmatig in Limburg van de partij...

show/rtv
redactie: harrie cremers

Opstappen AVRO-directeur werd al maandenlang voorbereid

Wibo moest nu weg, anders werd hij een schietschijf'

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Toen Wibo van de Linde op donderdag 24 november zijn terugtreden als directeur van de AVRO aankondigde, slaakte voorzitter Gerard Wallis de Vries inwendig een zucht van verlichting. Al maandenlang had hij op zo subtiel mogelijke wijze zijn directeur geduwd in de richting van een dergelijke beslissing. Wibo van de Linde functioneerde niet meer voldoende, had de voorzitter vastgesteld. Zijn rol van 'pinch hitter' was al ruim anderhalf jaar uitgespeeld. „Ik zag hem verkommeren," zegt Wallis de Vries nu. In zijn stem klinkt een hoorbaar medelijden.

Wibo van de Linde was als een troepencommandant die in de vuurlinie uitstekend opereert. Maar eenmaal achter de linies, „als hij kaviaar en champagne gaat drinken, en als chef-staf op het hoofdkwartier zich zit af te vragen, of de strijd gewonnen wordt, dan is hij doodongelukkig. Ik heb die vergelijking tussen Wibo en zo'n troepencommandant weleens gemaakt, en en ik denk dat het een rake typering is," stelt de voorzitter achteraf vast. Het ging niet meer. De eerste broodnodige klappen waren uitgedeeld, met veel succes, maar voor het consolideren en uitzetten van lijnen voor de langere termijn bleek de directeur minder geschikt, oordeelde zijn directe omgeving.

Dat stelde ook adjunct-directeur Fons van Westerloo vast. Wibo van de Linde heeft in het begin van zijn directeurschap veel goede dingen gedaan, op slagvaardige wijze, met werkweken van 85 uur per week, maar op den duur gebeurden er rare dingen. Van Westerloo was door Van de Linde zelf op zijn post gezet, als een soort naaste medewerker, maar van enige noemenswaardige invloed op de gang van zaken bij de AVRO was geen sprake. Er werden beslissingen genomen, waar Van Westerloo zich niet in kon vinden.

Sportpanorama

„Op een bepaald moment heeft Wibo bijvoorbeeld de hele sportredactie opgeheven. Die mensen zaten hier aan tafel, en die kregen te horen dat ze zo'n beetje werden ontslagen. De AVRO hoefde geen sport meer te doen, zei Wibo, dat ging de NOS voortaan doen. Al die mannen natuurlijk in rep en roer. Ik zie het nog goed voor me: acht sportjournalisten, die min of meer de laan werden uitgestuurd. En een koppige Wibo, die dit soort plannen vol verve verdedigde. Ik heb tegen die jongens gezegd dat ze zich geen zorgen moesten maken, want binnenkort zou er wel weer een besluit worden genomen, waarin dat werd teruggedraaid. En dat gebeurde inderdaad."

Dit soort akkefietjes was echter wel aanleiding voor Van Westerloo om in mei vorig jaar naar Wallis de Vries te stappen. „Ik heb mijn ontslag aangeboden. Ik heb hem gezegd, dat het voor mij op die manier geen werken was, en dat ik geen enkele invloed op de besluitvorming had. Geen ontslag tenzij, nee, gewoon een onvoorwaardelijk ontslag. De voorzitter is toen met Wibo gaan praten en het resultaat was, dat er een taakomschrijving uit de bus rolde, waarmee we allebei konden werken. Wibo heeft dat vervolgens loyaal uitgevoerd. Soms op het overdrevene af. Ik werd door hem geraadpleegd over dingen, waarvan ik op den duur dacht: regel dat toch zelf."

Voorzitter Wallis de Vries herinnert zich van zo'n ontslag niets. „Nee, Fons heeft nooit zijn ontslag aangeboden. Dan zou er een brief moeten liggen voor het bestuur, en zo'n brief heb ik nooit gezien. Het woord ontslag is ook helemaal niet ter sprake gekomen. Wel heb ik Fons in die periode opgewonden in mijn kamer zien komen met allerlei geëmotioneerde verhalen. Hij wilde duidelijkheid hebben over zijn toekomst, en ik heb gezegd dat hij daar gelijk in had. Hij zou worden vrijgemaakt als adjunct, zodat hij zich niet meer specifiek met de informatieve afdeling hoefde bezig te houden. Maar dan moeten er wel volstrekt duidelijke afspraken komen, heb ik gezegd, en die moeten aan het bestuur worden voorgelegd, officieel vastgelegd, zodat bijvoorbeeld ook de Kamer van Koophandel kan zien, wie hier tekeningsbevoegdheid heeft en zo. Inderdaad, Wibo moest daardoor enig terrein prijs geven, maar hij was het daarmee eens."

● *FONS VAN WESTERLOO*
...vorig jaar eveneens ontslag aangeboden...

● *WIBO VAN DE LINDE*
...rol van 'pinch hitter' uitgespeeld...

● *GERARD WALLIS DE VRIES*
...persoonlijke relatie met Wibo...

Intussen nam het AVRO-bestuur overigens geen genoegen met die plannen voor Sport-panorama. Wallis de Vries: „Wat dacht je. De AVRO heeft de oudste sportrubriek ter wereld, dus moet je toch wel heel goed uitkijken, voordat je dat gaat opheffen. Ik begrijp best dat het bij Wibo ter sprake kwam, toen de NOS op Nederland drie bij wijze van spreken iedere dag iets aan sport kon doen, dat gebeurde bij andere omroepen ook, maar opheffen, dat werd bij ons toch wel erg zwaar gevoeld. Ja, natuurlijk schrok iedereen in het bestuur zich rot. Laat er eens een doelgroepen-analyse op los, heb ik toen gezegd. Onderzoek eens of je het programma iets kunt oppoetsen en of er een andere uitzendtijd moet komen. Dat is toen gebeurd, iedereen heeft er nog eens naar gekeken, en na een poosje kwam de directie mij melden, dat de sportrubriek in stand bleef en dat er een nieuwe programmering was gemaakt. De inhoud is veranderd, geloof ik, maar vraag mij niet, wat er precies mee gebeurd is, want daar heb ik geen verstand van. Sport-panorama is bij de AVRO gebleven, dat is het belangrijkste."

Vrijwillig

Zelf had de voorzitter soms wel eerder willen ingrijpen, maar hij heeft dat nagelaten. „Dat kan niet. Dat gaat veel te ver. Dan maak je een persoonlijke relatie volkomen kapot. En ik heb altijd een heel bijzondere relatie met Wibo gehad. Als de verhouding tussen ons verstoord is, dan is dat meer gebeurd door wat búiten ons plaatsvindt dan door wat tússen ons plaatsvindt. Nee, het besluit moest hij vrijwillig nemen, en zo is het tot mijn opluchting ook gebeurd. Het was ook een opluchting voor hem. Zijn hart lag al geruime tijd bij het programma maken, ik zag dat gebeuren. Hij is er met anderen over gaan praten, ook thuis, en op een bepaald moment valt dan het besluit."

● *RIKA ZARAI*
...medici in Frankrijk vinden dat ze beter zangeres had kunnen blijven...

Ex-zangeres Rika Zarai doet aan kwakzalverij

Van onze showpagina-redactie

PARIJS – Rika Zarai is in staat van beschuldiging gesteld wegens medeplichtigheid aan het illegaal uitoefenen van de farmacie. De vroegere zangeres, die een nationale beroemdheid werd met haar boek 'Mijn natuurlijke geneeskunst', verklaarde na het bekend worden van de aanklacht, die door de orde van apothekers is ingediend, dat er rond haar activiteiten sprake is van 'een economische oorlog'.

De aanklacht heeft betrekking op het bedrijfje 'Pronatura' dat de man van Rika Zarai in Angers drijft en waar Rika's kruidenrecepten worden bereid. Met name zijn de apothekers gevallen over de 'bijsluiter' in de pakjes met kruiden, waarop de vroegere sergeant in het Israëlische leger 'recepten' voorschrijft die ze met haar handtekening bekrachtigt. De man van Rika werd al een paar dagen geleden in staat van beschuldiging gesteld als de 'hoofd-dader'.

Opwinding

Rika's 'Mijn natuurlijke geneeskunst' verscheen in '85 en haalde tot nu toe een oplage van twee en een half miljoen exemplaren. Een tweede boek verscheen een paar weken geleden. Het heet 'Mijn natuurlijkje geheimen om beter te worden en te slagen in het leven'. Terwijl de oplage hiervan al snel de 450.000 exemplaren bereikte, nam de opwinding over Rika's natuurgeneeswijze weer toe. Haar televisie-optredens vermenigvuldigden zich zo mogelijk nog en de medische stand nam aan de discussies soms schuimbekkend deel. Rika vindt in haar tweede boek dat een zieke al een eind op weg is naar de genezing als hij maar over 'blije dingen' kan denken en zich met een zelfgekozen motto moed inspreekt. Het tweede boek van Rika neigt meer tot charlatanerie dan het eerste, dat zich nog tot goede-kruidenraad beperkte.

Het Franse publiek toont steeds weer een opvallend enthousiasme voor nieuwe alternatieve geneeswijzen. Dat ergert niet alleen de medische stand, maar ook de apothekers. Die waren een paar weken geleden nog in staking gegaan omdat ze het niet eens zijn met een regeringsbesluit hun enorme winsten in het licht van de staatsziekenzorg met 2,8% te verminderen.

Plantenoorlog

Rika Zarai verklaarde nog, nadat ze in staat van beschuldiging was gesteld, dat het bedrijfje in Angers was bekostigd met de opbrengst van haar eerste boek. Er werken 76 man personeel en die dreigen nu zonder werk te komen.

Van medische zijde wordt aangevoerd dat er veel te veel kruiden door Rika te koop worden aangeboden die niet zo maar onschuldig kunnen worden geslikt. Rika repliceert met te zeggen dat 'Al mijn kruiden al meer dan duizend jaar bekend zijn', een argument waarmee niemand iets opschiet. Zo meldde dan ook 'Nice-Matin' in een kop op de eerste pagina: 'De plantenoorlog is uitgebroken'. De andere Franse ochtendkranten volgen de deze 'oorlog' geamuseerd. Tenslotte is Rika Zarai een van de grootste Franse media-fenomenen van de afgelopen vijf jaar.

NCRV komt met alternatieve elfstedentocht

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De NCRV-televisie zendt op zaterdag 18 februari vanaf 20.19 uur op Nederland 1 een reportage uit over de alternatieve Elfstedentocht die op 11 februari in Weissensee (Oostenrijk) wordt gehouden.

De tocht wordt georganiseerd door de Stichting Wintermarathon in samenwerking met de Eislaufverein Weissensee. Net als bij de Friese Elfstedentocht is de afstand in Weissensee 200 kilometer en zijn er stempelposten en kluunplaatsen in het parcours opgenomen. Aan de alternatieve Elfstedentocht nemen bijna 1300 schaatsers deel waaronder circa 350 wedstrijdrijders. Aan de start verschijnen o.m. Evert van Benthem, Dries van Wijhe, Jan Roelof Kruithof, Egbert Vossebeld en Teun Busser.

● *BEPPIE KRAFT*
...weggevlogen vogel is terug...

★ Beppie Kraft

MAASTRICHT – Beppie Kraft (juist ja, die van het muzikale duo Berb & Gradus) geeft op een zojuist bij Marlstone uitgebrachte plaatje het antwoord op haar eerdere carnavalssucces 'Miene vogel is gevloge'. De nieuwe schlager met het oog op het komende carnavalsgedruis heeft als titel 'Och wat höb iech gelök' (Miene vogel is trök). De plaat met muziek, teksten en arrangementen van Jean Kraft en Connie Peters duurt (hoe kan het anders!) 3 maal 1 minuut en 11 seconden. Zeg dus maar drie minuten en 33 seconden.

★ Oberkrainer Sextett

ECHT – Carnaval en Pasen zijn in aantocht, maar in Pey-Echt denken ze op dit moment al aan Pinksteren. Tijdens de jaarlijkse festiviteiten, die opnieuw in een paviljoen worden gehouden, treedt op zzaterdagavond 13 en zondagochtend 14 mei (tijdens het Frühschoppen) het alombekende Oberkrainer Sextett uit Joegoslavië op. Voor de liefhebbers van volksmuziek ongetwijfeld een grote trekpleister.

Leden 'afgesnoept' van Veronica?

Rob Out: wedden met VARA om zendtijd

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Directeur Rob Out van Veronica wil een weddenschap afsluiten met de VARA. Als deze laatste omroep binnen veertien dagen kan aantonen dat van haar ledenwinst in ieder geval honderd mensen van Veronica afkomstig zijn, krijgt de VARA een avond zendtijd van Veronica op Nederland 2 aangeboden.

De VARA heeft het afgelopen jaar een winst geboekt van ruim tienduizend leden. Gevraagd naar een verklaring voor deze winst noemde VARA-voorzitter Marcel van Dam twee groepen nieuwe leden: nieuwkomers, die nog nooit een gids hebben gehad, en de groep die bekend staat als TROS- en Veronica-leden. Over de Veronica-leden zijn Van Dam letterlijk: „Dat zijn dubbele lidmaatschappen. De kinderen hebben de Veronica-gids, de ouders ons blad".

Out meent uit de woorden van de VARA-voorzitter te kunnen opmaken dat de VARA leden heeft afgesnoept van Veronica, de grootste en nog steeds sterkst groeiende omroeporganisatie in Nederland. Volgens Out behoort dit niet tot de mogelijkheden. „Als Van Dam van die tienduizend nieuwe leden honderd namen kan noemen van mensen, die aanwijsbaar afkomstig zijn van Veronica, dat krijgt de VARA van mij een avond zendtijd. Wij zullen de kosten daarvan voor onze rekening nemen".

De VARA-voorzitter laat in een reactie weten niet op de voorgestelde weddenschap in te willen gaan, omdat hij van mening is dat met zendtijd niet op een dergelijke, speelse wijze omgesprongen moet worden. De VARA is echter wel bereid om zwart-op-wit de namen te produceren van de betrokken nieuwe leden. „Tenminste, als Out daarop staat", aldus een VARA-woordvoerder.

„Het is even behoorlijk wat werk, maar we kunnen aantonen dat we gelijk hebben. We houden regelmatig een zogeheten 'starters en stoppers'-onderzoek, en uit de uitkomsten daarvan kunnen we putten". De wervingsafdeling van de VARA laat verder weten „zich best te kunnen voorstellen dat Out een keer zendtijd wil ruilen, want zó hoog zijn z'n eigen kijkcijfers niet".

● *ROB OUT*
...„Van Veronica zijn géén honderd leden naar de VARA overgestapt"...

Nederlandse top veertig

HEERLEN — Temidden van alle Engelse en Amerikaanse produkties deze week óók een Italiaans geluid. Nieuw in de Nederlandse top veertig, zoals die vrijdagmiddag vanaf 15.03 uur op Radio 3 valt te beluisteren, is Eros Ramazzotti met zijn 'Mesica e'. Nieuwe lijstaanvoerders zijn deze week Gloria Estefan met The Miami Sound Machine.

1	(2)	Can't Stay away from you – Gloria Estefan and Miami Sound Machine
2	(1)	First time – Robin Beck
3	(7)	Tonight – Tina Turner and David Bowie
4	(3)	Smooth Criminal – Michael Jackson
5	(6)	Two Hearts – Phil Collins
6	(4)	Never trust a Stranger – Kim Wilde
7	(12)	Good life – Inner City
8	(11)	The way to your heart – Soulsister
9	(8)	Angel of Harlem – U2
10	(17)	Somethings gotten hold in your heart – Marc Almond
11	(22)	Bring me Edelweiss – Edelweiss
12	(19)	Especially for you – Kylie Minoque & Jason Donovan
13	(5)	Twist and shout – Salt 'n Pepa
14	(28)	Say a little prayer – Bomb the bass
15	(16)	Come out to play – UB40
16	(9)	Orinoco Flow – Enya
17	(13)	Take me to your heart – Rick Astley
18	(21)	'n Sneeuwwitte Bruidsjurk – Henk Wijngaard
19	(10)	Life's just a Ballgame – Womack & Womack
20	(23)	Lovin' whiskey – Rory Block
21	(31)	I know him so well – Whitney & Cissy Houston
22	(14)	Put a little love in your heart – Annie Lenox & Al Green
23	(15)	Till I loved you – Barbra Streisand & Don Johnson
14	(—)	Buffalo Stance – Nenh Cherry
25	(—)	Musica e – Eros Ramazzotti
26	(24)	Respect – The Real Roxanne
27	(18)	Don't Worry, be happy – Johnny Camaro
28	(—)	Rag Doll – Aerosmith
29	(20)	Left to my own devices – Pet Shop Boys
30	(32)	The sound of C – The Confetti's
31	(—)	Love bites – Def Leppard
32	(27)	Love House – Samantha Fox
33	(—)	How can I fall? – Breathe
34	(—)	Night over New York – Mc Miker G & DJ Sven
35	(25)	Kissing a fool – George Michael
36	(26)	Wee Rule – Wee papa Girl Rappers
37	(29)	Enchanted lady – the Pasadenas
38	(30)	Handle with care – Rraveling Wilbury's
39	(34)	Kiss – The art of noise & Tom Jones
40	(35)	Gelukkig Kerstfeest – Artiesten voor Ronald McDonald House

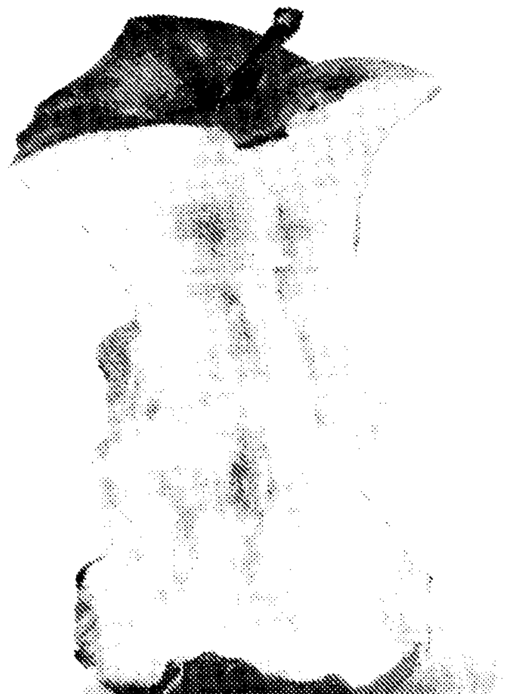
'n Mandje vol ideeën.

U mag zelf kiezen en vullen, (het Curver-mandje krijgt u **gratis**). 'n Tjokvol mandje van zo'n **3 kilo** voor slechts **3.95**

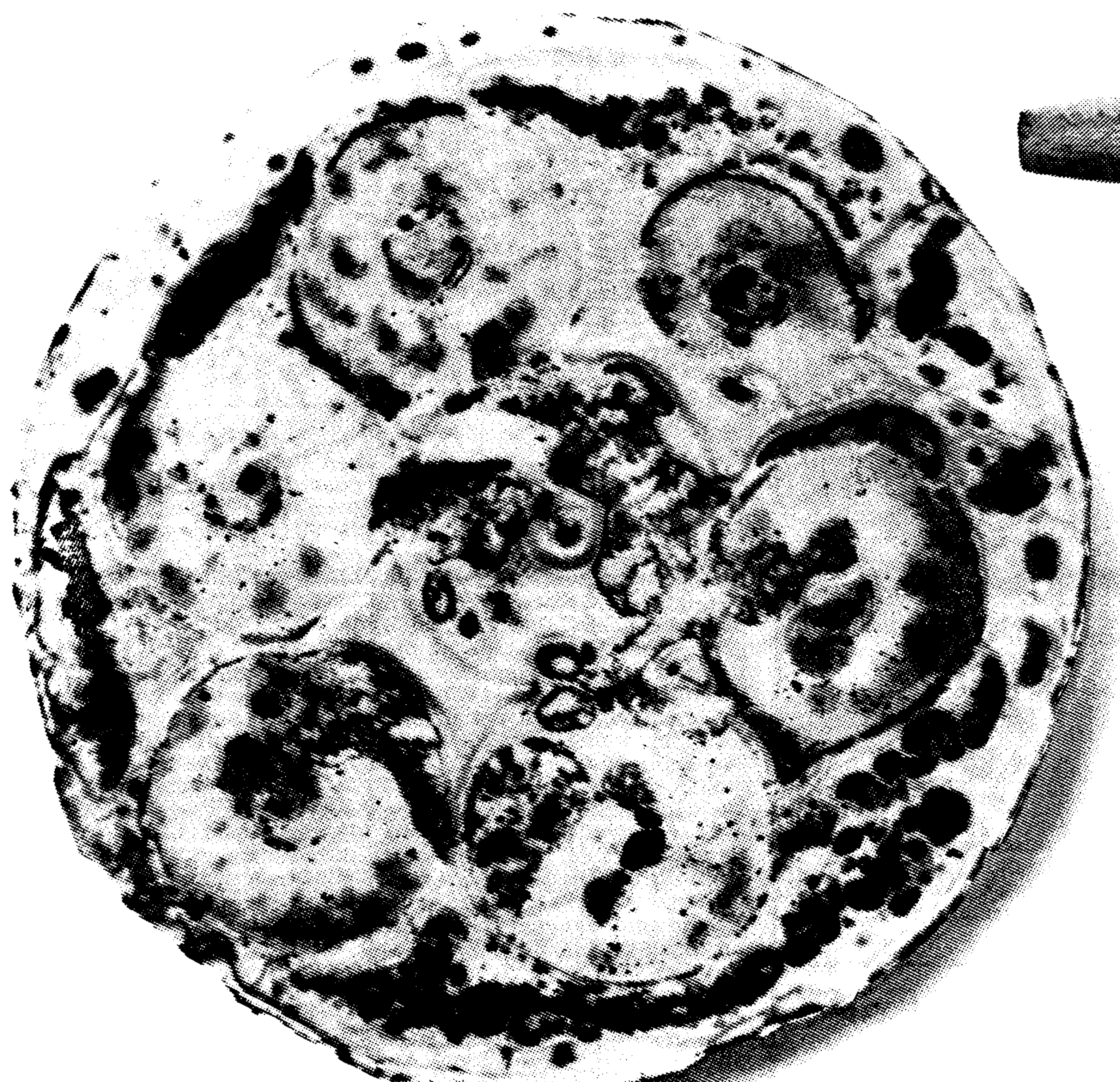
De Golden Delicious voor de appelflap.

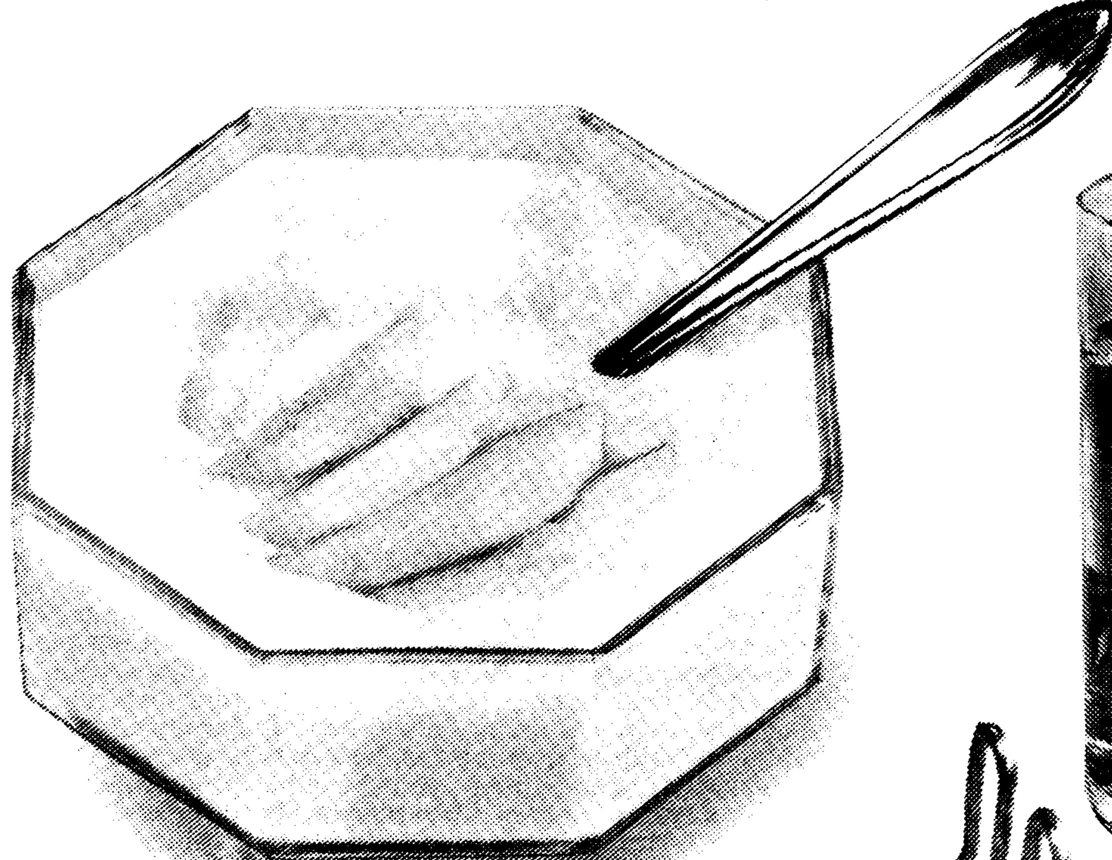
De Golden Delicious als handappel.

De Gloster voor de appeltaart.

De Lombart's Calville voor de appelpannekoek.

De Karmijn voor het zuiveltoetje.

De Karmijn voor 't glaasje appelsap.

De Gloster voor Hete Bliksem.

'n Mandje vol klasse appels voor 3.95.
Met deze aanbieding (zo'n 3 kilo) kunt u alle kanten uit. Want we hebben maar liefst 4 verschillende soorten voor u geselecteerd. De Gloster, stevig en sappig. De Golden Delicious, zachtzuur en vast vruchtvlees. De Lombart's Calville, frisgroen en zacht vruchtvlees. En de Karmijn, 'n verrukkelijke nieuwe appelsoort met een friszure smaak. Vier variaties die zich uit de hand en in de keuken heerlijk laten smaken.

Blanke varkensfilet

aan het stuk of gesneden in lapjes.
Per 500 gram nu van 9.00 voor **7.95**

Voor lekkere eigenbereide soep:
fijne runderschenkel
nu per 500 gram voor **5.75**

VLEES — **Verse cordon bleu's**
±110 gram per stuk.
Uit eigen slagerij, gevuld met gekookte ham en Goudse kaas.
Nu **4** stuks **7.00**

FriKi vers
dikbevleesde kippe-poten
hele kilo nu **5.95**
Ook per stuk verkrijgbaar.

ambachtelijke vleeswaren — VERS VAN 'T MES

Berliner-leverworst
100 gram nu **98**

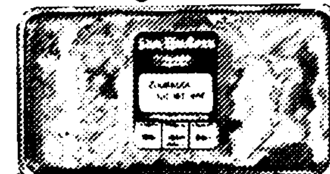
Paté's
met champignons of room.
100 gram nu **99**

Südmilch FruttiS vruchtenyoghurt
6 bekertjes à 125 gram ~~2.69~~ **2.29**

NIEUW: Oetker Cornflakes
groot pak à 375 gram **1.98**

Een pak à 500 gram **zuurkool** doen we er **GRATIS*** bij!
Bij aankoop van 'n **Unox super-rookworst** van 350 gram à **3.49** ontvangt u 'n pak zuurkool van ons **GRATIS!**

Delmonte ananas... die smaakt!
Blikje à 213 gram, met 4 grote schijven **1.19**
Bij elke **2** blikjes, krijgt u van ons het **3**e blikje **GRATIS***

Coberco feestroom
250 ml. ~~3.45~~
Nu **1.50** korting **1.95**

Lupack knakworstjes
reuzeglas
400 ml. ~~2.29~~
Deze week: **1.98**

Verse, witte broodjes
6 stuks (rond- of puntjes) **1.49**
Elke tweede 6 stuks **HALVE PRIJS:** **74**

Zwitserse roomvlaai
±1000 gram, voor 12 royale punten.
~~9.45~~ Deze week: **8.40**

Grote, verse appelflappen
2+1 stuks **GRATIS** bijverpakt **2.65**

Van Houten kakao
pakje 125 gram **1.39**
Het tweede pakje **HALVE PRIJS:** **69**

Melfri halfvolle chocolademelk
literpak **1.65** Het tweede pak: **99**

Royco Cup à Soep
Ook Cup à Soep Light.
Per pak **1.45** Nu **3** pakken **3.50**

Fleuril vloeibaar hele liter van ~~6.60~~ voor **6.49** **Nu 3.55 retour via bank/giro.**

De meest gevraagde honing:
Langnese bijenhoning
pot à 500 gram.
Normale prijs ~~4.95~~
Nu één gulden korting: **3.95**

Heco soepballetjes in bo
Glas à 340 ml. **1.69**
Elk tweede voor de **HALVE PRIJS=** **84**

Leeuwezegel halvarine
kuip à 500 gram **89**
De tweede voor **50**

De beste bloemkool
uit Frankrijk (Bretagne).
±1350 gram per stuk **2.75**

Zoete, Griekse navelsinaasappelen
middelgrote maat.
Nu verpakt in draagtas à **3** kilo **3.75**

AKTIES GELDIG VAN DONDERDAG 12 JANUARI TOT EN MET WOENSDAG 18 JANUARI 1989
VERS-AKTIES GELDIG T/M ZATERDAG 14 JANUARI
**Of de helft in contanten.*

jan linders
'T ALLERBESTE VOOR 'N VRIENDELIJKE PRIJS

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VARA
16.01 Neighbours. Australische serie. Jim heeft zijn gezin verwaarloosd en wil daar verandering in brengen.
16.25 (TT) Zeg 'ns AAA. Comedy-serie. Afl.: Vertrek Wiep. Na het incident met de auto-inbraak heeft Lydie een slede in haar auto laten inbouwen. Intussen neemt John afscheid van Wiep die voor 14 dagen met haar klas naar Florence gaat. Herh.
16.47 TV-Werkjournaal. Presentatie: Paula Patricio en Pieter Jan Hagens. Herh.
17.12 De straatkat. Tekenfilm.
17.30 Journaal.
17.45 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
18.00 Ovide en zijn vriendjes. Belgisch-Canadese tekenfilmserie. Afl.: Het geheim van het hunebed.
18.13 De Smurfen. Tekenfilmserie. Afl.: Marco Smurf en de peperpiraten (1).
18.26 De Snorkels. Tekenfilmserie. Afl.: Het keizerrijk van Junior.
18.39 Boes. Tekenfilmserie. Afl.: Stampij in de wei.
19.00 Journaal.
19.20 •• De baas in huis. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Rivalen. Tony en Mona maken zich ernstig zorgen om Angela: ze werkt veel te hard. Tot ze op zeker moment thuiskomt met een gast, haar nieuwe medewerker Jack Ballentine.
19.51 Natuurmoment. Presentatie: Hanneke Kappen. Herh.
19.56 Lingo. Spelprogramma. Presentatie: Robert ten Brink.
20.20 (TT) Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: Lekker bellen. Terwijl Wiep nog in Florence is, arriveert haar moeder met haar nieuwe aanwinst, de Italiaan Paolo, bij Lydie en Hans om daar een tijdje te logeren. Paolo blijkt echter nogal veel zaken telefonisch te moeten regelen.

● *Eindredacteur Hans Emans van het programma 'Impact'. (Nederland 1 - 22.40 uur)*

20.45 Sonja op donderdag. Sonja Barend praat met vrouwelijke gevangenen en personeel van het Huis van Bewaring in Maastricht.
21.36 •• Cagney and Lacey. Amerikaanse serie. Afl.: Familiebanden. Cagney en Isbecki hebben zich op een bootmakerszaakje gestort. Isbecki ervaart op hardhandige wijze het ongenoegen van de heren en belandt in het ziekenhuis. Hij is echter niet de enige die op spectaculaire wijze in het ziekenhuis terecht komt.
22.30 Journaal.
22.40-23.20 Impact. Informatief programma over één thema. Vanavond: Wordt de mens de slaaf van de computer. Presentatie: Paul Witteman.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
AVRO
16.00 (TT) Kokkerellen. Wekelijks culinair programma, door Ria van Eijndhoven. Vandaag: Kaasassortiment.
16.30 ■ Mr. Blandings Builds His Dream House. Amerikaanse speelfilm uit 1948 van H.C. Potter. Met: Cary Grant, Myrna Loy, Melvyn Douglas e.a. Jim Bandings en zijn gezin wonen in een keurige flat in New York. Jim is reclameschrijver en verdient een goede boterham. Hij zou best groter willen wonen, en niet in de stad, maar buiten.
18.00 Nature of Things. Natuurserie. Afl.: Alles komt op zijn pootjes terecht.
18.30 David, de kabouter. Tekenfilmserie gebaseerd op het boek De kabouters van Rien Poortvliet en Wil Huygen. Afl.: De houthakker.
18.55 De Fabeltjeskrant. Afl.: Het geheim van de schoorsteen.
19.00 Airwolf. Amerikaanse serie. Afl.: Annie Oakley.
20.00 (TT) Journaal.
20.29 Nightcourt. Amerikaanse serie. Afl.: Nuts about Harry. Rechter Stone heeft zijn gedachten bij andere zaken, maar het werk gaat door. De volgende zaak betreft een aantal psychiatrische patiënten, die een taxichauffeur hebben opgelicht. Het gezelschap gedraagt zich niet alleen vreemd, maar verschijnt ook nog in pyama.
20.55 (TT) De wandelaar. Misdaadserie. Afl.1: Dood achter het stuur. Een vroeg gepensioneerde marineman helpt zijn zoon bij diens politiewerk. Deze keer is een keurige heer dood achter het stuur van zijn auto gevonden. Maar was deze heer wel zo keurig?
22.00 Vinger aan de pols. Medisch magazine. Presentatie: Ria Bremer.
22.40 L.A.Law. Amerikaanse serie. Afl.: Goldilocks and the Three Barristers. Grace heeft de zaak van de 18-jarige Jeanie in handen. Jeanie werd mishandeld door 3 advocaten, maar had daar in feite wel aanleiding toe gegeven.
23.25 •• Ontdek je plekje. Vanavond: Oudewater. Herh.
23.40-23.45 Journaal.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.30-10.55 Fermaak yn Fryslân. Herh.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Journaal.
17.45 Sesamstraat.
18.00 Pasport. Programma in het Servokratisch en het Nederlands.
18.15 Speciale ontmoetingen: Cat Stevens. Tweedelig programma over deze voormalige popzanger. Deel 2.
18.30 Ça va? Cursus Frans voor beginners. Les 16.
19.00 (TT) Het Klokhuis. Afl.: Honden.
19.15 (TT) Jeugdjournaal.
19.25 TV-3. Gevarieerd magazine.
20.00 Journaal.
20.29 Het is een jongen. Vierdelige serie over de veranderingen in de Nederlandse mannencultuur. Afl.4: Man en ouder worden.
21.39 Uit de kunst. Kunstrubriek vanuit het Shaffy theatercafé in Amsterdam. Presentatie: Leonie Jansen.
22.06 Van God los. Deel 2. Joop van Tijn praat met Yvonne Weijel, dochter van de omstreden voorzitter van de Joodse Raad tijdens de Duitse bezetting. Herh.
22.30 Journaal.
22.40-22.45 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● *Marijke Merckens en Hidde Maas in 'De wandelaar'. (Nederland 2 - 20.55 uur)*

RTL Plus

06.00 Hallo Europa.
09.10 Die Springfield Story. Amerikaanse serie. Herh.
09.55 Mask. Tekenfilmserie. Afl.: Die Eidechsengötter.
10.15 California Clan. Amerikaanse serie. Afl.4. Herh.
11.00 Die Springfield Story. Amerikaanse serie. Herh.
11.40 Sketchhotel.
11.50 Tekenfilm.
12.00 Du schon wieder. Amerikaanse serie. Herh.
12.30 Klassik zu Mittag. Met het RTL-Orkest.
13.00 Heute bei uns.
13.10 Mask. Tekenfilmserie. Herh.
13.30 California Clan. Amerikaanse serie. Afl.5. Herh.
14.10 Der Mann aus Atlantis. Amerikaanse serie. Herh.
15.00 L.A. Law - Staranwälte, Tricks, Prozesse. Amerikaanse serie. Herh.
15.45 Netto: Ihre Wirtschaft heute. Economisch magazine.
15.55 RTL Aktuell.
16.05 Die Springfield Story. Amerikaanse serie.
16.55 RTL aktuell.
17.00 Du schon wieder. Amerikaanse serie. Afl.: Der Verdacht.
17.25 ■ Flash Gordon. Amerikaanse serie. Afl.: Auf zu neuen Welten.
17.55 RTL Aktuell.
18.00 Ihre Auftritt, Al Mundy. Amerikaanse serie. Afl.: Mr. Ryders Narbe. Herh.
18.40 RTL Aktuell.
19.02 Karlchen.
19.10 Der Unsichtbare. Elfdelige Amerikaanse serie. Afl.: Familienkring. Herh.
20.00 Weerbericht.
20.10 Der Engel kehrt zurück. Amerikaanse serie. Afl.: Sein bester Freund.
21.05 Der Schutzengel von New York. Amerikaanse serie. Afl.: Teufelskreis.
22.00 RTL aktuell.
22.20 'Explosiv' - Von Ort. Magazine met Olaf Kracht.
23.00-00.25 Django, ich will ihn tot. Italiaan-Spaanse speelfilm uit 1968 van Paulo Bianchini. Met: Craig Hill, Lea Massari, Andrea Bosic e.a. Grenswachter Clayton is zwaar door de oorlog tussen Noord en Zuid getroffen. Mallek daarentegen heeft goede zaken gedaan, namelijk door wapenhandel. Om zijn verdiensten veilig te stellen, zo vindt Mallek, moet er gewoon voor gezorgd worden dat de haat tussen Noord en Zuid blijft bestaan. Dan vergrijpen zijn mannen zich aan Claytons zus...

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **09.00** SAT 1 Blick. **09.05** SAT 1 - Teleshop. **09.30** Programma-overzicht. **09.35** Dr. Dolittle. Afl.: Dr. Dolittle und das Kaninchen aus dem Hut. **10.00** SAT 1 Blick. **10.05** General Hospital. Afl.: Abschiedsparty für Jeremy. **10.50** Teletip Gesundheit. **11.00** SAT 1 Blick. **11.05** Vier Mädels aus der Wachau. Oostenrijkse film uit 1957 van Franz Antel met Isa Günther, Jutta Günther, Alice en Ellen Kessler e.a. **13.00** Tele-Börse. **14.00** Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. **14.05** Anne mit den roten Haaren. Afl.: Die Maus im Pudding. **14.30** Mork vom Ork. Afl.: Nachbarschaftshilfe. **14.55** Der Goldene Schuss. **15.05** General Hospital. Afl.: Das Häuschen am Hafen. **15.50** Teletip Kochen. **16.00** SAT 1 - Teleshop. **16.25** Der Goldene Schuss. **16.35** Die Leute von der Shiloh Ranch. Afl.: Eine alte Rechnung wird beglichen. **17.35** SAT 1 Blick. **17.45** Bezaubernde Jeannie. Afl.: Die Jugendfreundin. **18.15** Glücksrad. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** SAT 1 Wetter. Aansl. Programma-overzicht. **19.10** Adderly. Afl.: Der falsche Nuntius. **20.00** SAT 1 Blick. **20.10** Cagney & Lacey. Afl.: Marathon. **21.05** SAT 1 Blick. **21.10** Mount St. Helens - Der Killervulkan. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Ernest Pintoff met Art Carney, David Huffman, Cassie Yates, Albert Slami e.a. **22.50** SAT 1 Blick. **23.00** Topics. Berichten over cultuur en economie. **23.35** Auf der Fährte des Tigers. Zuid-Afrikaanse speelfilm uit 1977 van Peter Collinson met Anthony Quinn, John Phillip Law, Simon Sabela, Marius Weyers e.a. **01.20-01.30** Programma-overzicht.

3 SAT

13.45 Musiktheater. Vanmiddag: Eugen Onigin, opera. **17.15** Heute abend in 3sat. **17.20** Mini Ziss. Jeugdprogramma. **17.30** Rappelkiste. Afl.: Wer macht unsere Stadt kaputt? **18.00** Sport-Zeit. **19.00** Heute. **19.22** 3sat-Studio. **19.30** ■ Der Kommissar. Afl.: Domanns Mörder. **20.30** Rundschau. **21.15** 'Naturgesund'. Afl.: Erkältung. **21.45** Kulturjournal. **21.53** Sport-zeit Nachrichten. **22.00** Zeit im Bild 2. **22.25** ■ Eine zum Tode Verurteilter ist entflohen. Franse speelfilm uit 1956 van Robert Bresson met Francois Leterrier, Charles le Clainche, Roland Nonod e.a. **00.00** 3sat-Schlagzeilen.

Duitsland 1

09.45 ZDF-Info Arbeit und Beruf.
10.00 Heute.
10.03 Das gibt's nie wieder! Herh.
12.10 Studio 1. Herh.
12.55 Persoverzicht.
13.00-13.15 heute.
14.40 •• Teletekstoverzicht.
15.00 Tagesschau.
15.05 Sinhá Moça - die Tochter des Sklavenhalters. Braziliaanse serie naar de roman van Maria Dezonne Pacheco Fernandes. Met: Lucelia Santos, Rubens de Falco, Marcos Paulo e.a.
15.30 Eine Reise nach Polen. Documentaire-serie. Afl.3: Die Einladung.
16.00 Die Trickfilmschau.
16.15 Der Feind. Engelse jeugdserie naar het boek van Robert Westall. Met: Chas McGill, Audrey Parton, Nicky Nichol e.a. Afl.2.
16.40 Mission Terra. Expedition zum blauen Planeten. Kinderserie. Afl.: Rendezvous in Öl.
17.15 Tagesschau.
17.25 Remington Steele. Afl.: Hundstage.
18.26 Tagesschau.
18.30 Hier und heute. Actualiteiten.
18.52 Falcon Crest. Serie. Afl.: Freunde und Helfer.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 General ohne Kommando. Manfred Wörner und die NATO heute. Reportage.
21.00 Der 7. Sinn.
21.03 •• Kein schöner Land. Lieder, Landschaften, Musikanten. Presentatie: Günter Wewel.
22.05 Miterlebt. Turbulenzen im Tower. Reportage over de chaos op de luchthaven van München.
22.30 Tagesthemen. Actualiteiten.
23.00 Besiegt, befreit, besetzt. Deutschland im Jahre 45. Documentaire. Herh.
00.50 Tagesschau.
00.55-01.00 Nachtgedanken. Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

09.45 Zie Duitsland 1.

● *Marianne en Michael zijn te gast in 'Kein schöner Land'. (Duitsland 1 - 21.03 uur)*

12.10 Die Sportreportage: Wereldcup skiën te Grindelwald. Afdaling voor dames.
13.15-13.30 ZDF-Info Arbeit und Beruf. Herh.
15.25 •• Teletekst-overzicht.
15.45 Programma-overicht.
15.55 Heute.
15.58 Indian River. Bei den Forest Rangers in Kanada. Serie met Graydon Gould, Ralph Endesby, Peter Tully e.a. Afl.: Am Eulensee.
16.20 Logo. Kinderprogramma.
16.30 Indian River. Bei den Forest Rangers in Kanada. Serie met Graydon Gould, Michael Zenon, Gordon Pinsent e.a. Afl.: Das Kätzchen.
16.55 Heute. Aansl.: Aus den Ländern.
17.10 •• Tele-Illustrierte. Actualiteiten, sport en amusement.
17.45 Die Wicherts von nebenan. Serie met Maria Sebaldt, Stepan Orlac, Jochen Schroeder e.a. Afl.: Herr Tenstaag und die Atlasten.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 Der grosse Preis. Spelprogramma met Wim Thoelke.
20.50 Die grosse Hilde. Verslag van de actie Sorgenkind.
21.00 Not am Mann?! Documentaire over de geëmancipeerde rol van de man in gezin en maatschappij. Presentatie: Michaela Pilters.
21.45 Heute-journal.
22.10 Journalisten fragen - Politiker antworten. Interview o.l.v. Reinhard Appel met Helmut Kohl.
23.25 Fürchte dich nicht, Jakob! Duitse speelfilm uit 1981 van Radu Gabrea. Met: André Heller, Aviva Gaire, Pedro Efe, e.a. Een knecht wil zijn voormalige baas doden. Door valse beschuldigingen moet de baas vluchten, maar hij wacht zijn moordenaar op.
01.05-01.10 Heute.

Duitsland 3 West

08.00 Tele-Gymnastik.
08.10 Schooltelevisie.
09.10 Het programma met de muis.
09.40 Telekolleg II. Cursus scheikunde. Les 2. Herh.
17.35 Teletekst-overzicht.
18.00 Telekolleg II. Cursus scheikunde. Les 2.
18.30 Het programma met de muis.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
20.00 Kid Galahad - Harte Fäuste, heisse Liebe Amerikaanse speelfilm uit 1961 van Phil Karlson. Met: Elvis Presley, Gig Young, Charles Bronson e.a. Walter Gurick, net uit het leger ontslagen, ontdekt zijn bokscapaciteiten. Al snel gaat hij professioneel boksen. Dan blijkt dat zijn manager Willy Grogan door gangsters onder druk wordt gezet.
21.30 West 3 aktuell.
21.45 Geschichte: Verkauft und verraten. Documentaire over de geschiedenis van de Koerden tussen de grootmachten.
22.45 Agatha Christie: Miss Marple. Tiendelige Engelse serie. Afl.2: Mord im Pfarrhaus.(2).
23.35 Nachgespielt: Musik auf Kuba. Documentaire.
00.35-00.40 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.20 Tele-Gymnastik.
08.30 Telekolleg II. Cursus scheikunde. Les 2.
09.00-10.20 Schooltelevisie.
16.30 Schooltelevisie.
17.30 Telekolleg II. Cursus scheikunde. Les 2. Herh.
18.00 Het programma met de muis.
18.28 Die Wombles. Serie. Afl.: Schneewombles. Herh.
18.32 Disneys Gummibärenbande. Tekenfilmserie. Afl.1: Das Geheimnis der Gummibären.
18.56 Het Zandmannetje.
19.00 Abendschau.
19.30 Pariser Luft. Franse speelfilm uit 1955 van Michel Boisrond. Met: Brigitte Bardot, Jean Bretonnière, Michel Serrault e.a. Een Parijse nachtclub-eigenaar houdt zijn werk voor zijn dochter geheim. Als de politie hem ten onrechte verdenkt van valsemunterij duikt hij een tijd onder en vertrouwt zijn dochter toe aan de zorg van een vriend. Deze heeft zijn handen spoedig meer dan vol van haar.
21.00 Südwest aktuell -Neues um neun.
21.15 Perspektiven. Economisch nieuws uit Rheinland-Pfalz.
21.45 Sport unter der Lupe. Films, feiten en opinies.
22.30 Smileys Leute. Britse serie van John Le Carré en John Hopkins in zes delen. Regie: Simon Langton. Met: Alec Guinness, Eileen Atkins, Michael Gough e.a. Afl.1: Agent in eigener Sache. De brief, die generaal Vladimir ontvangt, roept oude herinneringen op. Madame Ostrakova, een naar Parijs geëmigreerde Russin, die van de KGB de boodschap kreeg dat haar dochtertje haar elk moment kan vergezellen, ontsnapt te nauwer nood aan een auto-ongeluk. Voor de generaal leidt het geen twijfel. Karla, KGB-chef, is weer op het oorlogspad.
23.30 Born in the USA: Bruce Springsteen live. Herh.
00.15-00.20 Laatste nieuws.

SSVC

13.05 Children's SSVC.
13.20 Two by Two.
13.35 Chain Letters. Spel.
14.00 News and Weather.
14.30 Neighbours. Serie.
14.50 Farmhouse Kitchen. Kookprogramma.
15.15 Take the High Road. Serie.
15.40 Children's SSVC.
16.00 Dogtanian and the Three Muskehounds. Serie.
16.20 Tumbleweed.
16.35 Gilbert's Fridge. Serie.
17.05 Dramarama. Serie.
17.30 Blockbusters.
17.55 Familyties. Serie.
18.20 Emmerdale Farms. Serie.
18.45 News and Weather.
19.00 Scene Heren. Herh.
19.25 Wyatt's Watchdogs. Serie.
19.50 Town Portraits. Documentaire.
20.05 Top of the Pops.
20.30 Eastenders.
21.00 Rockliffe's Folly. Serie.
22.00 News and Weather.
22.30 Reaching for the Skies. Serie.
23.25-23.50 Whose Line is it Anyway? Comedy.

Sky Channel

06.30 European Business Channel.
07.00 Good Morning Scandinacvia.
07.45 Paris to Dakar Rally Report.
08.00 The DJ Kat Wake-Up Club.
08.05 The DJ Kat Show.
09.00 Cisco Kid.
09.30 The Littles.
10.00 •• Countdown.
11.00 •• Nescafe UK Top 40.
12.00 •• Pop Formule.
12.40 Go Europe.
13.00 Another World.
14.00 Ask Dr. Ruth.
14.30 City Lights.
15.00 Ritters Cove.
15.30 Starcom.
16.00 •• Countdown.
17.00 The DJ Kat Show.
18.00 Gidget.
18.30 I dream of Jeannie.
18.57 The Uniroyal Weather Report.
19.00 The Ghost and Mrs. Muir.
19.30 Emergency.
20.30 Thursday Movie. Fantasy Island.
21.50 Ford Ski Report.
22.50 WWF Superstars of Wrestling.
23.50 Paris to Dakar Rally 1988.
00.15 •• Canada Calling.
00.57 The Uniroyal Weather Report.
01.00 Kenn Russel's The Planets.
02.20 Mozart Violin Concertos.
02.45 Bruckner Symphony no.8
04.00-06.30 Landscape Channel Programmes from Sky.

Super Channel

07.00 World News and Business.
08.00 The Mix. Entertainment Mix. Elk uur (tot en met 16.30 uur) World News.
16.30 Hot Line. Live show.
18.30 Captain Power an the Soldiers of the Future.
19.00 Wanted dead or alive.
19.30 Kate and Allie.
20.00 Entertainment Tonight. Cyclus van Fred Astaire-films.
21.45 World News in de Engelse, Duitse en Nederlandse taal.
22.00 Kino Klub. My Wicked Wicked Ways.
00.00-03.00 The Mix. Entertainment.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart wit programma
•• = stereo geluidsweergave
oo = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5. 26. 29. 46. 51. 53 en 57
Nederland 2: 31. 33. 35. 49. 54. 56 en 60
Nederland 3: 23. 32. 34. 43. 48. 52 en 59
Duitsland 1: 9. 12. 24 en 46
Duitsland 2: 21. 29. 35 en 37
Duitsland 3 WEST: 39. 48. 50. 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40. 55 en 56
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 21: 28 en 42
RTL Plus: 7. 26. 36.46 en satelliet
Sat 1: satelliet
3 Sat: satelliet
SSVC: 33. 40. 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz: 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz). FM 22. 36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5. 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

14.00 Schooltelevisie.
15.00 Zonen en dochters. Australische serie. Met: Pat McDonald, Tom Richards, Rowena Wallace e.a. Herh.
15.25 60-plus. Seniorenmagazine. Afl.: Hoe denkt jong over oud? Herh.
16.05 De Drie Wijzen. Herh.
17.05 Mode '89 - Blikvanger. Herh.
17.30 Snorkels. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.7: Juniors schokkende griezelfestijn.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. Herh.
18.05 Plons. Afl.: Plons en het mollenvrouwtje. Herh.
18.10 Kung Fu. Amerikaanse serie met David Carradine, Keye Luke, Philip Ann e.a. Afl.: De moordenaar.
19.00 Uitzending door derden: Programma van Televisie en Onderneming.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws.
20.00 Felice. Quiz waarin twee duo's spelen op vierentwintig televisieschermen. Presentatie: Felice Damiano.
20.40 Panorama.
21.30 Medisch Centrum West. Dertiendelige Nederlandse serie over het wel en wee van artsen en verpleegkundigen in het ziekenhuis Medisch Centrum West. Afl.6: Salto mortale. Met: Eric van Ingen, Margreet Blanken, Gerda Cronie e.a.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Nieuws.
22.45 Trommels uit Azië. Driedelige Brits-Deense documentaire serie over het religieus bewustzijn in Mongoli'e en Tibet. Deel 2: Trommels van onthechting.
23.35-23.40 Coda. Romance opus 28, nr.1, van Schumann, uitgevoerd door Sylvia Traey, piano.

België/TV 2

19.00 Zonen en dochters. Australische serie. Met: Pat McDonald, Tom Richards, Rowena Wallace e.a. Caroline komt in moeilijkheden wanneer haar gevoelens de bovenhand halen.
19.23 Tweemaal Zeven. Tv-spelletje met Mark Demesmaeker.
19.30 Nieuws.
20.00 Adam in ballingschap. Toneelstuk van Joost van den Vondel. Met: Dries Wieme en Geert Kimpe. Toneelregie: Ronny Commissaris.
21.05 Concert: Festival van Bratislava. Quartet Pro Arte m.m.v. Laura Ellen Paulu en Peter Toperczer voeren de volgende werken uit: 1. Variaties op een thema van Bach voor fluit, viool en cello en piano, van Tadeas Salva. 2. Strijkkwartet nr.3, van Tadeas Salva. 3. Strijkkwartet in F, van Ravel.
22.05-22.35 Sprechen Sie Deutsch? Afl.11: Wie kommt man in die Stadt? Presentatie: Jos Wilmots, Ingrid Scheller-Rabe en Marlène de Wouters.

● *Joep Sertons en Erna Sassen in 'Medisch Centrum West'. (België/TV 1 - 21.30 uur)*

België/RTBF 1

14.00 Schooltelevisie. **16.50-17.20** Schooltelevisie. **17.45** Vacaturebank. **18.00** Nouba, nouba, met de Smurfen en Tik Tak. **18.30** Jamais deux sans toi, gevarieerd informatief programma. **19.00** Journaal. **19.03** Ce soir, Waalse actualiteiten. **19.30** Journaal. **20.00** Festival du cinéma de Bruxelles. **20.05** Autant savoir, informatieve serie. Vandaag: Sporten voor gehandicapten. **20.25** Il etait une fois en Amerique. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Sergio Leone. Met: Robert dfe Niro, James Woods, Elizabeth Mc Govern e.a. **22.20** Cinescope, filmmagazine. Aansl.: Uitslag van de Nationale Loterij. **23.20** Laatste nieuws. **23.50-00.00** Les Chrétiens dans la vie sociale, politieke euitzending.

België/Télé 21

19.00 Les Chrétiens dans la vie sociale, politieke uitzending. **19.30** Journaal (met simultaanvertaling in gebarentaal). **20.00** Concert 21: Cargo de nuit - Sixty follies. (herh.). **20.50** Musiques: Mercedes Sosa, Argentijnse zangeres. **22.10-23.00** Conference: le F.M.I., coopération monétaire d'hier à demain. Lezing van Michel Camdessus, directeur van het I.M.F.

TV5

16.10 Agence Intérim. **16.30** Bonjour, Bon Appétit. **17.00** Récréation. **17.30** Des chiffres et des lettres. **18.00** Ciné-Club. **19.10** Voyage Autour de La Table. **19.30** Papier glacé. **20.00** Champs-élysées. **21.30** Lunettes Noires Pour Nuits Blanches. **22.00** Journal Télévisé. **22.35** Apostrophes. **23.30** La Chance Aux Chansons. **00.00-01.00** Figures.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 AVRO's radiojournaal (met om 7.33, 8.08 en 8.30 Nieuwsoverz.) 7.50 Tijd voor economie. 8.25 Financ. nws. 9.06 Arbeidsvitaminen. 10.50 Leuterkoek en zandgebak. 11.06 Arbeidsvitaminen. 12.06 De Burgemeester is jarig. 12.56 Meded. voor land- en tuinbouw. 13.09 AVRO's Radiojournaal. 14.06 Koperen Ko en Nikkelen Nelis. 16.06 Echo-magazine. 18.35 Man en paard. 19.03 Onder tafel. 19.55 Column. 20.02 Voor wie niet kijken wil. 22.30 Co + Menno's magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 VPRO's Nachtleven: Midnight hour. 00.30 Onbekend. 6.02-7.00 Q, Q le Q.

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Het levende woord. 7.10 Vandaag... donderdag. 8.04 Hier en nu. 8.54 Ontmoeting. 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Plein publiek. 11.30 Heer en meester. 12.40 Middagpauzedienst. 13.04 Hier en nu. 13.20 Skip Voogd presenteert. 14.04 De tafel van vier. 15.04 NCRV Coupe soleil. 16.04 De Familieshow. 17.04 Hollandse hits. 19.00 NOS Jazz platform. 19.50 Hobbyscoop. 20.02-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 6.04 De havermoutshow. 9.04 TROS gouden uren. 12.04 50 Pop of een envelop. 14.04 De nationale hitparade top 100. 18.04 Driespoor. 19.03 TROS Dance Trax. 21.03 De CD show. 23.03-0.00 Sesjun.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming. (8.00 Nws.). 9.08 Veronica's meesterwerken: Wiener Philharmoniker o.l.v. Zubin Mehta m.m.v. sol. 10.30 Muziek voor miljoenen. 12.00 Veronica's meesterwerken: Kamermuziekserie 86/87. 13.00 Nws. 13.02 Nederland Muziekland Klassiek met o.a. pianist Jan Roelof Wolthuis. 14.00 Metrononium in 'konsert'. 15.30 Zeggen en schrijven. 16.00 De beweging: Muziekactualiteit. 16.15 Concert: Het reizend muziekgezelschap. 17.00 Het portret: Pioniers van de oude muziek (6). 18.02 Muziek actualiteit. 18.45 De leestafel. 19.10 Nwe. plaatuitgaven en CD's. 19.30 Het feuilleton: Wagner op de vlucht (10). 20.00 Nws. 20.02 Het podium: De wandelende tak: Jonge Turk, Hasret Gültekin, saz (Turkse luit). 21.00 Voorland: György Ligeti-Festival: Radio Kamer Orkest o.l.v. Elgar Howarth. 22.00 Down beat, jazz. 23.00-0.00 Audio Art.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepv.- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 RVU Muziekrevue. 10.00 De zonnebloem. 11.00 De 50+ Seniorenshow. 12.00 Nws. 12.05 Kruispunt. 12.20 Tussen de regels. 12.30 Trouwen voor de kerk; teken of traditie? 12.53 In gesprek met de bisschop. 13.00 Nws. 13.10 De Derde Wereld. 13.40 Da Capo. 14.00 Klasse. 15.00 Damokles. 16.00 NOS Cultuur. 17.25 Marktberichten. 17.30 Scheepspraat. 17.35 Postbus 51. 17.56 Meded. en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 KRO-literair: Lezen voor de lijst. 18.40 Turks progr. 19.00 Progr. voor buitenl. werknemers. 20.30 You're welcome. 21.00 De jaren 30. 21.30 Zelf mode maken. 22.00-22.30 Grafische technieken.

Omroep Limburg

7.15-7.59 Ochtendmagazine: Limburg aktueel, gast van de dag en muziek. 8.05, 9.02, 10.02, 11.02 Kort Nws. 12.05-12.56 Middagmagazine: Limburg aktueel, consument, agenda en muz. 13.05, 14.02, 15.02 en 16.02 Kort nws. 17.02 Reg. weerbericht. 17.05 Limburg aktueel, agenda en muz. 17.25 Anno toen: geschiedenissen uit Limburg. 17.55 Kort nieuws. 18.05-18.07 Aankondigingen.

BRT 2

5.30 Goede morgen, Morgen. (6.00-6.30-7.00 Nws. 7.30 Nws en R.V.A.-ber.) 8.00 Nws. 8.12 Bistro Gerard. 10.00 Nws. 10.03 Parkeerschijf (10.30 In het spionnetje). 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1989. 13.00 Nws. 13.10 Het schurend scharniertje. 13.15 Roddelradio. 14.00 Hitbox. 17.00 Focus. 17.10 Amazone. 18.00 Nws. 18.10 Over stuur. 19.00 Funky Town. 22.00 Nws. 22.10 Boem boem. 23.30-2.00 Twee tot twee. (0.00 Nws.)

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.30 Regionalmagazin. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 8.30 Besinnliche Worte. 9.00 Regionalmagazin. 9.05 Musikexpress. 10.00 Gut Aufgelegt. 11.05 Gut Aufgelegt. 12.00 Veranstaltungskalender: Musik bei Tisch. 12.30 Presseschau. 13.00 Frischauf. 14.05 Schulfunk: Biologie. 15.20 Musikzeit heute: Country and Western. 16.05 Spotlight. 17.05 Oldiekiste. 18.00 Regionalnachrichten: BRF-Aktuell. 18.40-20.00 Jazz.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 'Treff nach elf'. 12.00 Is ja 'n Ding. 14.00 Viva. 16.00 Entenjagd. 17.00 Musikduell. 17.50 Sport-Shop. 18.00 Musikduell. 19.00 Prima. 20.00-1.00 Ein junges Musikprogramm.

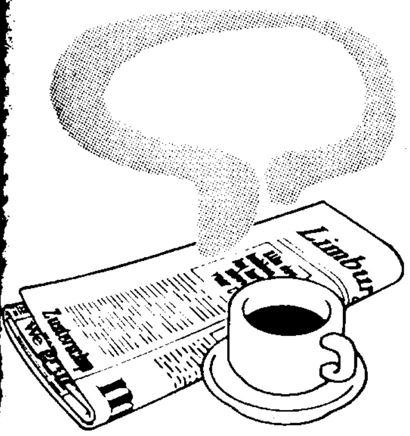
WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 9.05 Musikpavillon. 12.07 Gut Aufgelegt. 14.05 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Musikexpress. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30 Nachtexpress

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Donderdag 12 januari 1989 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDACTIE: HANS TOONEN. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Pizza

● *Mevrouw Curfs aan de lijn. D'r kinderen worden erop aangekeken dat hun ouders overhoop liggen met de pizzabakker, over wie gisteren uitvoerig in deze koffiekolom kond is gedaan.*
„Er wonen hier in Op gen Hek twee varkenshouders: wij en Jan Schrijen. Maar omdat u geen naam hebt genoemd, worden wij ten onrechte nagewezen als de varkensfokker die in conflict ligt met pizzabakker Van Beek."
Weer een probleem minder in Op gen Hek, goed voor in totaal vijf boerderijen.

Reünie

● *Wie in het Irenehuis in Brunssum ooit 'how do you do' en nog meer Engels heeft geleerd, wordt bij deze uitgenodigd voor een dijk van een reünie in het WEB-gebouw. Te houden op 21 januari. Voor meer informatie, even 'a call': 250025.*

Mis

● *Was dat even mis. Belt een bewaker van de Makro - uiteraard heel attent - de politie, omdat hij op de monitor een verdacht figuur de ruimte bij de emballage ziet binnen lopen. Politie - uiteraard heel attent en snel - ter plekke. Bleek het een collega van de bewaking te zijn. Wie wilde wie nu testen...*

Mis (2)

● *Mis ging het dinsdagavond ook (weer) op de Neutrale Weg bij Schinveld. Een overstekend ree zorgde voor nogal wat blikschade. Een auto die voor het dier moest uitwijken sloeg over de kop en schoof zo een akker op. De bestuurder van een passerende vrachtauto raakte daar zo van onder de indruk dat hij een personenauto voor hem ramde. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. De schade was aanzienlijk.*
De ree was in geen velden of wegen te zien.

Joke

● *Generaal Hans-Henning von Sandrart, commandant van het in Brunssum gevestigde hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Centraal Europa heeft gisteren zijn nieuwjaarstoespraak gehouden. Het zit hem niet zo lekker dat de heer Gorbatsjov zowat alle Europese harten steelt, zo valt af te leiden uit zijn tekst. Natuurlijk is de houding van Gorbatsjov te danken aan de opstelling van de Navo, luidt het vrij vertaald. Maar de generaal kan ook humoristisch zijn. Op pagina 13 van zijn speech deelt hij het personeel mee dat ze toch vooral dat gevoel voor humor moeten blijven houden waarna hij zelf voorstelt dan maar een mop te vertellen. En het feit dat hij op dat moment een mop moet vertellen, wordt op zijn speech-papier aangegeven met: 'Mop 38'.*
Kortom: die militairen inventariseren alles. Zelfs de moppen staan bij deze Duitse Afcent-generaal 'gründlich' geregistreerd.

Roest

● *De wagen beschikte over een slechte stuurinrichting, op de banden zat geen profiel en de accu stond los in het voertuig. Kortom een wonder dat het voertuig nog reed. „Roest, roest, roest. Mooie auto waarmee u reed. De wagen is zo rot als een mispel", aldus kantonrechter mr Rickmenspoel. Hij veroordeelde een inwoner van Maastricht daarom tot een geldboete van 775 gulden, verbeurdverklaring van de wagen en drie maanden voorwaardelijke ontzegging van de rijbevoegdheid met een proeftijd van twee jaar.*

Burgemeester Van Zeil en korpschef dienen verweer in tegen Bol

Van onze verslaggever

HEERLEN/ROERMOND - Zowel burgemeester Van Zeil als de Heerlense korpschef Van Berge Henegouwen dienen nog deze week elk hun verweerschrift in inzake het conflict van ex-brigadier Bol. Bijgestaan door de politiebond ACP heeft de Heerlense politieman zijn degradatie aanhangig gemaakt bij het Ambtenarengerecht in Roermond.

Wanneer dit conflict voor de rechter zal dienen, hangt af van het tempo waarmee rechter mr Voncken de zogeheten instructiefase afhandelt. Gemiddeld nemen dit soort ambtelijke geschillen driekwart jaar in beslag.

Dat de burgemeester en de korpschef zich laten vertegenwoordigen door de Haagse jurist mr Maas is wel te verwachten. „Ik hecht aan een zorgvuldige afweging. Bovendien is het voor het eerst in mijn leven dat ik te maken krijg met de Ambtenarenrechter," verduidelijkt burgemeester Van Zeil.

Verder wil Van Zeil de indruk wegnemen dat zowel hij als de politiekorpschef opzettelijk maandenlang zouden hebben gewacht met het indienen van de verweerschriften. Aan de hand van nauwgezet bijgehouden data maakt Van Zeil duidelijk dat beiden pas begin november het complete klaagschrift van hoofdagent Bol hebben ontvangen. „Juist vanwege de zorgvuldige afweging hebben wij om uitstel gevraagd en gekregen tot 15 januari. Vóór deze datum hebben we de verweerschriften ingediend."

Raad Heerlen onderzoekt meerdere mogelijkheden

Komst 'methadonhuis' Bokstraat uitgesteld

Van onze verslaggever

HEERLEN – Er komt voorlopig geen 'methadonhuis' aan de Bokstraat 59 in Heerlerheide. Het college van Heerlen vindt het verstandiger dat de zaak wordt uitgesteld en dat eerst andere mogelijkheden bekeken worden. Wel onderschrijft het college dat er in Heerlerheide een methadonverstrekkingspunt moet komen. Maar waar, dat lijkt nu weer een open vraag.

Het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs (CAD) kreeg geruime tijd geleden al de beschikking over het pand, maar eind november werd pas duidelijk dat er een methadonverstrekkingspunt komt. Wethouder Jos Zuidgeest liet zulks aan de omwonenden weten. Een storm van protest steeg op in de hele gemeenschap. Er werd, met name door raadsleden, aangedrongen op uitstel. Vanavond zal de raadscommissie Welzijn en ABA over het probleem spreken.

'Gevoelig'

Het college stelt die commissies voor om een notitie op te stellen waarin de gang van zaken bij 'gevoelige huisvesting' geregeld wordt.

„Feitelijk heeft de gemeente daar niets mee te maken. Het CAD heeft het recht zelf dit soort zaken te regelen. Toch moeten wij die zaak kunnen toetsen, maar daar moeten dan wel regeltjes voor opgesteld worden. Dat willen we eerst doen," aldus wethouder Zuidgeest.

Notitie

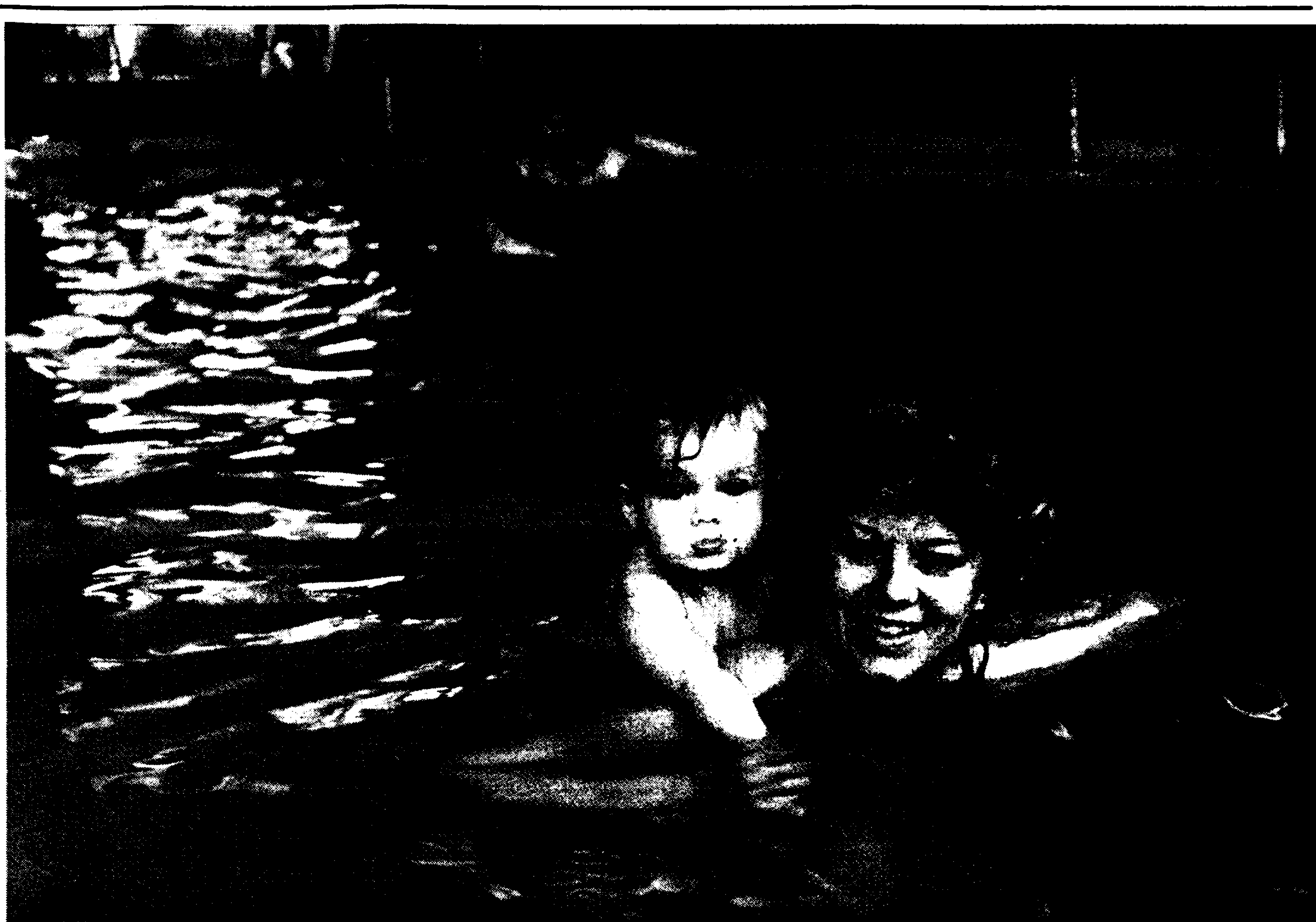
In die notitie moet het volgende komen te staan: 1. Wanneer is er sprake van 'gevoelige huisvesting'? 2. Welke criteria moeten gehanteerd worden? 3. Wie gaat er toetsen (raad, raadscommissie of college)? 4. Is het geven van informatie voordat het besluit genomen wordt, nodig of wenselijk?

Aan de hand van de nieuw op te stellen notitie wil de gemeente de vestiging van een 'methadonhuis' aan de Bokstraat toetsen en eventuele alternatieven bekijken.

„Dat hoeft allemaal niet zo lang te duren," zegt wethouder Zuidgeest. „In de volgende vergadering van de commissie Welzijn kan die notitie ter tafel komen. De raad moet dan uiteindelijk een besluit nemen. Half maart kan dan duidelijkheid hierover bestaan."

Verzoek

De gemeente zal het CAD verzoeken tot aan het eind van de hele procedure niets te ondernemen in het pand Bokstraat 59. Wethouder Zuidgeest heeft eergisteravond gesproken met een delegatie van bewoners en winkeliers alsook actievoerders in Heerlerheide en met hen van gedachten gewisseld over het probleem.

● *De Bronspot als babyparadijs.* Foto: DRIES LINSSEN

Bronspot als babyparadijs

BRUNSSUM – Woensdag patat? Nee hoor, woensdag water. En maar zwemmen. Koppie boven houden gaat (bijna) vanzelf. En vooruit komen is niet zo belangrijk. Als je net acht weken oud bent, bekommer je je niet zozeer over Mark Spitz en Co. Dan ben je al dik tevreden als je lekker kunt plenzen en dartelen in het water, terwijl ma of pa je in de gaten houdt.
Dit sfeertje ligt elke woensdagmorgen voor het 'opscheppen' in zwembad De Bronspot in Brunssum. Tientallen zuigelingen en peuters met een van hun ouders, maar ook moeders-in-spé, veroveren dan het bassin om een uurtje 'een te zijn' met het warme water.

Bekende drugsdealer opgesloten

Politie doet inval in Landgraafse flat

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De Landgraafse politie heeft dinsdag een inval gedaan bij een handelaar in harddrugs uit een van de flats Achter de Winkel in Landgraaf. De dealer was een bekende van de politie en zorgde al geruime tijd voor heel wat overlast bij de bewoners. Sinds enige tijd heeft de politie met name het bezoek van de man in de gaten gehouden en is dinsdag uiteindelijk tot actie over gegaan.

Allereerst werd dinsdagmiddag een en 21-jarige Duitser in de kraag gevat die bij de dealer enkele grammen heroïne had gekocht en bovendien binnen in de flat gebruikt had.

Onder invloed

Ook twee andere Duitsers die om 19.00 uur uit de woning kwamen, waren onder invloed van verdovende middelen. Naar aanleiding van deze en andere verklaringen deed de politie een inval. Binnen werden enkele grammen heroïne en cocaïne gevonden alsmede allerlei attributen die nodig zijn bij het verhandelen van de harddrugs. De verdovende middelen waren in kleine zakjes her en der in de woning verstopt. Ook op het lijf van de dealer, de 24-jarige B. uit Landgraaf en zijn 22-jarige vriendin uit Schinnen werden kleine hoeveelheden aangetroffen.

Vrijgelaten

Met dat duo werd nog ook nog een 21-jarige bezoeker uit Landgraaf achter slot en grendel gezet. Drie Duitsers en twee Nederlanders die op het tijdstip van de inval op bezoek waren werden na verhoor weer vrijgelaten. Aan de actie namen een groot aantal politiemannen deel. De politie hoopt met deze actie de drugsoverlast bij de flats voorlopig de wereld uit te hebben geholpen.

Wethouder helpt Vredesbureau met zoeken onderdak

Van onze verslaggever

HEERLEN – Wethouder Hub Savelsbergh van Heerlen heeft een delegatie van het Heerlense vredesbureau gisteren toegezegd hen te helpen met het zoeken naar een nieuw onderkomen. Het vredesbureau had om het gesprek gevraagd nadat de gemeente vorige week het door vredesactivisten gekraakte pand in de Plaarstraat had dichtgespijkerd. Even te voren was de actievoerder Leo de Groot door de politie opgepakt.
Het Vredesbureau, een onderdeel van het Vredesplatform, had het pand aan de Plaarstraat gekraakt om in het centrum van de stad te komen zitten. Tot dan toe maakten zij gebruik van een ruimte in het Baanlozencentrum. Te ver weg van de bevolking, aldus de vredesactivisten. Savelsbergh liet gisteren weten dat hij het pand aan de Plaarstraat 'te min' vond voor het vredesbureau. Hij zal de lijst met gemeentelijke gebouwen nu gaan doornemen om een passende ruimte te zoeken. Hij liet wel doorschemeren dat het bureau in dat geval gas/water en licht zal moeten betalen. Vandaar dat hij hen de suggestie aan de hand deed om van het vredesbureau een stichting te maken. Tot er een besluit is gevallen blijft het Vredesbureau in het Baanlozencentrum. Overigens liet de wethouder ook weten niet kapot te zijn van 'het huren zonder betalen'.

Op 24 januari inspraakavond voor buurt

Eindelijk aanpak verkeersveiligheid Prins Hendriklaan

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Als het meezit worden nog dit jaar voorbereidingen getroffen om de verkeersveiligheid van Brunssums gevaarlijkste doorgangsweg, de Prins Hendriklaan, te verbeteren.

De provincie Limburg heeft zich namelijk in principe bereid verklaard om het groot onderhoud aan deze (van oorsprong provinciale) weg, dat gepland was voor eind '91 en begin '92, eerder uit te voeren. Een woordvoerder op de provincie in Maastricht heeft dat gisteren gezegd.
Met de bereidverklaring van GS is de al langer geplande reconstructie van de Prins Hendriklaan in een stroomversnelling gekomen. Doordat GS het groot onderhoud 'naar voren halen' kan de gemeente de reconstructie van de Prins Hendriklaan namelijk koppelen aan de onderhoudsoperatie. Daardoor worden twee vliegen in één klap geslagen, wat zowel belangrijke financiële als praktische (denk aan het eenmalig openbreken en afsluiten van wegen) voordelen oplevert.

Miljoenen

Hoeveel geld dit mammoetproject gaat kosten, staat evenwel nog niet vast. Een woordvoerder van Gemeentewerken in Brunssum zei gisteren dat er miljoenen guldens met de aanpak van de Prins Hendriklaan gemoeid zijn. Van provinciewege liet men gisteren weten dat voor het onderhoud ruim twee miljoen zal worden uitgetrokken.

Voorontwerp

Momenteel ligt op Gemeentewerken, naar aanleiding van een ongevallenstudie, een voorontwerp van de reconstructie klaar. Dit plan, dat door inspraak nog veranderd en aangepast kan worden, omvat in ieder geval het opdoeken van de kruising Prins Hendriklaan-Eggelaan-Wilhelminalaan en de vervanging daarvan door twee t-splitsingen, waardoor het knooppunt stukken overzichtelijker en 'minder snel te nemen' wordt.

Ook behelst het voorontwerp de aanleg van een of meerdere beveiligde oversteekplaatsen op de Hendriklaan en het weren van het doorgaande verkeer op de parallelwegen. Ook zal de Eggelaan gedeeltelijk worden afgesloten en komt er een verbinding vanuit de Gregorius- naar de Hendriklaan.

Inspraak

Zoals gezegd zijn er inspraakmogelijkheden voor bewoners en omwonenden. Brunssummers die aan of in de buurt van de Prins Hendriklaan wonen, klagen immers al jaren over de onveilige verkeerssituaties ter plekke. Een lange doden- en gewondenlijst van verkeersslachtoffer onderstreept die klacht.

De gemeente stelt hen op 24 januari 's avonds vanaf acht uur dan ook in de gelegenheid hun zegje te doen in gemeenschapshuis De Kepper.

Somaliërs aangehouden

LANDGRAAF – De Landgraafse politie heeft dinsdagavond twee Somaliers aangehouden bij de groene grens in Rimburg. Beiden hadden geen papieren bij zich.
De politie heeft een tolk ingeschakeld om met de Afrikanen in gesprek te komen.

Kwestie Onroerend Goedbelasting weer actueel

College en 'Hopel' willen betere sfeer

KERKRADE – De gemeente Kerkrade en de vereniging PAK's Lauraterrein hebben gisteren besloten regelmatig met elkaar te praten over de bodemvervuiling in de nieuwbouwwijk Hopel en alles wat daarmee samenhangt.
„We hebben de klokken gelijk gezet over de aanpak", zei Kerkraads burgemeester Jan Mans gisteravond. Alex Blaney Davidson van de wijkvereniging liet echter weten dat de gemeente en de vereniging weliswaar beide het probleem willen aanpakken, maar dat „wij in een sneltrein zitten en de gemeente in een stoptrein".

Aanleiding voor het gesprek noemde de wijkvereniging het feit dat zij en de gemeente verder uit elkaar dreigden te groeien omdat tot op heden met name de pers als intermediair fungeerde tussen beide partijen.

De gemeente gaat nu de problematiek van de onroerend goedbelasting en de voorkeurswoningen nogmaals bekijken onder andere met de gegevens die de wijkvereniging hierover heeft verzameld.

Enige en algemene kennisgeving

†

Het is onze droeve plicht u in kennis te stellen dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Franciska Auguste Prudon-Tanneberg

weduwe van

Heinrich Franz Prudon

op de leeftijd van 90 jaar.

In dankbare herinnering:
Haltern BRD.: K. Prudon
M. Prudon-Vermeer
Hoensbroek: H. Prudon
L. Prudon-Boudova
Heerlen: S. van der Tuuk
Herbern BRD.: R. Prudon
W. Prudon-Wijchers
Mooroolberk Austr.: M. Höppener-Prudon
R. Höppener
Kallista Austr.: J. Prudon
F. Prudon-Huber
Gosfort Austr.: J. Prudon
de klein- en achterkleinkinderen

10 januari 1989
Kochstraat 10 Brunssum
Corr.adres: Prins Willemstraat 48,
6433 HD Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 14 januari a.s. om 11.00 uur in de kapel van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum.
Bijeenkomst in voornoemde kapel.
Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis Brunssum. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons is geweest, delen wij u mede dat God plotseling tot Zich heeft genomen, mijn inniggeliefde man, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Joseph Smeets

echtgenoot van

Maria Elisabeth Noteborn

Hij overleed op de leeftijd van 76 jaar, voorzien van het h. oliesel.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Nieuwenhagen: M.E. Smeets-Noteborn
kinderen en kleinkinderen
Familie Smeets
Familie Noteborn

6373 LA Nieuwenhagen, 11 januari 1989
Burg. Gijsenstraat 7

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 14 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Avondmis vrijdag 13 januari a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur, alwaar de overledene is opgebaard.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met droefheid vernamen wij het overlijden van ons trouw lid

Sjef Smeets

Zijn inzet voor onze vereniging zullen wij niet vlug vergeten.

Bestuur, dirigent, leden en damescomité
Landgraafs mannenkoor St.-Jozef

---

†

Na een welbesteed en dienstbaar leven is heden, voorzien van het h. sacrament der zieken, van ons heengegaan, mijn lieve man, onze lieve vader, schoonvader, opa, schoonbroer, oom en neef

Joannes Theodorus ter Horst

☆ 's-Gravenhage 16 maart 1910
† Maastricht 10 januari 1989

echtgenoot van

Maria van Hooft

Gepensioneerd Technisch Hoofdambtenaar bij het Staatsbosbeheer.
Begiftigd met de eremedaille in goud verbonden aan de orde van Oranje Nassau.
E.F.I.A.P. (Federation Internationale de l'Art Photographique)

Maastricht: Maria ter Horst-van Hooft
Leidschendam: Alice ter Horst
Patrick, Dennis
Elsloo: Theo en Jo Bakker-Ter Horst
Ronald, René
Vaals: An ter Horst
Freddy, Johannes, Irene
Maastricht: Theo ter Horst
Claudia, Bianca
Familie ter Horst
Familie van Hooft

6224 AH Maastricht, 10 januari 1989
Meerssenerweg 259

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op zaterdag 14 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie, Wyckerveld-Maastricht, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof aan de Tongerseweg.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Rozenkransgebed vrijdag a.s. om 18.45 uur, waarna avondmis in voornoemde parochiekerk.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met leedwezen namen wij kennis van het plotselinge overlijden van de heer

L. Palmen

Zijn plichtsbetrachting, werklust en vooral collegialiteit zullen wij nooit vergeten.

Commissie van bijstand
mannenzanggroep St.-Jozef, Kapliekde

Met grote verslagenheid geven wij kennis van het plotseling overlijden van onze voorzitter en vriend

Louis Palmen

Onze gedachten zullen steeds bij hem zijn en bij zijn vrouw en zoon, die wij veel sterkte toe wensen.

Bestuur, leden en aanhang
ambtenaren en bewoners
van Hagen 1
Speeltuinvereniging Kissemans-West

---

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons betekend heeft, nam God heden, in de leeftijd van 89 jaar tot Zich, voorzien van de h. sacramenten der stervenden, onze dierbare moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Anna Catharina Helena Horbach

weduwe van

Lodewijk Laurens Vliex

In dankbare herinnering:
Simpelveld: J. Vliex
G. Vliex-Demollin
Columbus (USA): L. Lemmens-Vliex
M. Lemmens
Simpelveld: H. Vliex
E. Vliex-Meens
Simpelveld: L. Scheepers-Vliex
Berg en Terblijt: E. Vliex
Th. Vliex-van Hedel
Eijgelshoven: A. Ramakers-Vliex
H. Ramakers
Stein: T. Meijer-Vliex
N. Meijer
Simpelveld: L. Vliex
K. Vliex-Dohmen
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Horbach
Familie Vliex

Heerlen, 10 januari 1989
Corr.adres: J. Vliex
St. Nicolaasstraat 22, 6369 XN Simpelveld

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 14 januari om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Vrijdagavond om 7.00 uur zal mede ter intentie van de overledene een h. mis worden opgedragen in voornoemde parochiekerk.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een zeer goede verzorging in Vroenhof is toch nog onverwacht overleden, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Margriet Habets

weduwe van

(Mathieu) Josef Strüver

Zij overleed in de leeftijd van 85 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Kerkrade: G. Strüver
E. Strüver-Krewinkel
Kerkrade: M. Janssen-Strüver
W. Janssen
klein- en achterkleinkinderen
Familie Habets
Familie Strüver

Kerkrade, 11 januari 1989
Vroenstraat 97
Corr.adres: Haghenstraat 11, 6461 VT Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 14 januari a.s. om 14.30 uur in de parochiekerk H.H. Jozef en Norbertus, O.L. Vrouwestraat te Kerkrade, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in voornoemde kerk.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Voor vervoer van de kerk naar het crematorium is gezorgd.
Vrijdag 13 januari zal de overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat na een kortstondige ziekte van ons is heengegaan, in de gezegende leeftijd van 87 jaar, voorzien van het h. oliesel, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, bet-overgrootmoeder, tante en nicht

Margaretha Lorbach

weduwe van

Johan Smits

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Lorbach
Familie Smits

6412 TX Heerlen, 11 januari 1989
Edisonstraat 337

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 14 januari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Martelaren van Gorcum te Heerlen-Sittarderweg, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats te Heerlerheide.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene vrijdag 13 januari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na een langdurige ziekte is op 10 januari in het St. Jozefziekenhuis te Kerkrade overleden, na voorzien te zijn van de h. sacramenten, mijn zorgzame schoonvader, onze opa, broer en oom

Willie Diederen

weduwnaar van

Elisabeth Schlösser

☆ 19-03-1903 † 10-01-1989

Geleen: J. Diederen-Hendriks
Leiden: Y. Diederen
Tilburg: R. Diederen

Kerkrade, 10 januari 1989
Kloosterradeplein 82
Corr.adres: Beneluxlaan 153, 6164 ER Geleen

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 14 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Catharina te Kerkrade-Holz, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Voor vervoer van de kerk naar het crematorium is gezorgd.
Vrijdag 13 januari zal de overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van 18.30 uur in bovengenoemde kerk.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden toch nog onverwacht is overleden, meermalen gesterkt door de genademiddelen van de H. Kerk, onze dierbare zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Odilia Hubertina Meertens

oud-ambtenaar der burgerlijke stand te Heerlen
op de leeftijd van 83 jaar.

Heerlen: M.E.J. Meertens
Heerlen: A.H.F. Meertens
J.M.J. Meertens-Janssen
Heerlen: E. Meertens-Münstermann
Venlo: B.F.J. Noteborn-Meertens
F.H.M. Noteborn
Vaals: P.H.F. Meertens
M. Meertens-Wagner
neven en nichten

11 januari 1989
Laan van Hövell tot Westerflier 17, 6411 EW Heerlen

Geen bezoek aan huis.
De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op zaterdag 14 januari as. om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Franciscus van Assisië aan de Laanderstraat-Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op het r.-k. kerkhof aan de Akerstraat, ingang Groene Boord.
Gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk vanaf 10.40 uur.
Avondmis vrijdag 13 januari om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Tilly is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen (ingang St.-Antoniusweg); gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het plotseling overlijden van onze voorzitter

Jos Daniels

Zijn enorme inzet om de doelstellingen van onze Stichting en Comité waar te maken, zal bij ons steeds in dankbare herinnering blijven.
Wij wensen Tonny, Patricia en Caroline veel sterkte voor de toekomst.

Bestuur Stichting Charles Beltjens
Sittard
Comité Gedenkteken Charles Beltjens

---

†

Heden overleed, geheel onverwacht, te Kerkrade, op de leeftijd van 81 jaar, ons aller tante

Miets Boss

Familie Boss
Familie Stouthart

Kerkrade, 11 januari 1989
Meusserstraat 133
Corr.adres: Willem II-laan 33, 6371 JB Landgraaf

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 14 januari as. om 12.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Haanrade, waarna aansluitend crematie te Heerlen.
Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar vanaf 11.30 uur gelegenheid tot schriftelijke condoléance.
Vrijdag, tijdens de avondmis van 19.00 uur, wordt de overledene bijzonder herdacht in voornoemde kerk.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van onze lokaalhoudster

Miets Boss

Zij zal altijd bij ons in goede herinnering blijven.

Beschermheer, dirigent, bestuur, leden en damescomité harmonie
St.-Gregorius, Haanrade

Geschokt en met verslagenheid geven wij het heengaan bekend van de heer

J.G.M. Daniels

Hij overleed plotseling op 10 januari op 39-jarige leeftijd op zijn werk. Sedert 1983 bij onze directie werkzaam zijnde, vervulde hij laatstelijk de functie van hoofd van het bureau Uitstel. Wij verliezen met hem een integer en gewaardeerd collega.

Directeur en medewerkers van de
Directie Dienstplichtzaken
Ministerie van Defensie.

Met ontsteltenis geven wij ervan kennis dat ons hoofd

Jos Daniels

op 10 januari in ons midden plotseling is overleden.
Zijn heengaan op zo jonge leeftijd heeft ons diep geschokt.
Onze gedachten zijn bij zijn gezin en familie.
Jos, we zullen je missen.

Medewerkers van het bureau Uitstel
van de Directie Dienstplichtzaken.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een voorbeeldig en zorgzaam leven, is heden, in de Lückerheidekliniek te Kerkrade, van ons heengegaan

Rosa Gerber

echtgenote van wijlen

Theodor Dassen

Na te zijn voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, overleed zij in de gezegende leeftijd van 92 jaar.

Kerkrade: R. Dassen-Savelsberg
Georg
Familie Gerber
Familie Dassen

Kerkrade, 9 januari 1989
St.-Pieterstraat 145
Corr.adres: Voorterstraat 323, 6462 SL Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op vrijdag 13 januari as. om 10.00 uur in de kapel van de Lückerheidekliniek, St.-Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chevremont, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Bleijerheide, Voorterstraat.
Bijeenkomst in bovengenoemde kapel.
Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat werd gekend door eenvoud en zorgzaamheid, hebben wij heden afscheid genomen van mijn lieve vrouw

May Marchal

echtgenote van

Sef Dirix

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed zij op 79-jarige leeftijd.

Geleen: Sef Dirix
Stein: Jo Senden
Ria Senden-Wagemans
Patrick, Odette, Ruud
Familie Marchal
Familie Dirix

6163 CW Geleen, 10 januari 1989
Europalaan 2, kamer 114

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op zaterdag 14 januari as. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1, Geleen.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 13 januari om 19.00 uur in de kapel van het bejaardencentrum Bunderhof, Europalaan 2, Geleen.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1, Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek alleen heden, donderdag, van 17.30 tot 18.30 uur.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons is geweest, delen wij u mede dat God tot Zich heeft genomen, in de leeftijd van 57 jaar, voorzien van het h. oliesel, mijn lieve man, vader, schoonzoon, broer, onze zwager, oom en neef

Ludwig Palmen

echtgenoot van

Nettie Wierts

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Heerlen: Nettie Palmen-Wierts
Wim
Familie Palmen
Familie Wierts

6418 GN Heerlen, 11 januari 1989
Galileastraat 20

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 14 januari as. om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld, waarna aansluitend de begrafenis op het r.-k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene vrijdag 13 januari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat plotseling van ons is heengegaan, op de leeftijd van 71 jaar, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en fijne opa

Joop Bockmeulen

echtgenoot van

Mia Crijns

Brunssum: Mia Bockmeulen-Crijns
Wychen: Harry en Hanneke
Thomas, Eelco, Hugo
Schinveld: Mieke en Wiel
Dennis, Kevin, Mike
Nijmegen: Karin en Ben
Martijn
Brunssum: Joop en Thea

Brunssum, 10 januari 1989
Corr.adres: Merkelbeekerstraat 22, 6451 CM Schinveld

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 14 januari om 11.00 uur in de kerk van de H. Vincentius à Paulo te Brunssum-Rumpen.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
Avondmis vrijdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Joop is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis te Brunssum, alwaar dagelijks bezoekgelegenheid is van 17.30 tot 18.30 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van de heer

Joop Bockmeulen

In hem verliezen wij een toegewijde voorzitter, die zich vele jaren heeft ingezet voor het welzijn van de jeugd in Oirsbeek.
Joop, bedankt namens allen!

Stichting Beheer Schepenbank Oirsbeek
en Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Oirsbeek

---

†

Vree md en onbegrijpelijk,
opstandig en gelaten,
vol geloof en ongeloof,

hebben we plotseling afscheid moeten nemen van onze zoon en broer

Paul Smeets

geboren te Heerlen 20 mei 1966
overleden op 11 januari 1989

Partij-Wittem: Netty Smeets-Hambuckers
Rob Smeets
Sjaak Hensels

Karel v. Rossumstr. 2, 11 januari 1989
6286 AR Wittem

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 14 januari as. om 11.00 uur in de kapel te Wittem, waarna de begrafenis op het kerkhof te Mechelen.
Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.
De avondwake is op vrijdag 13 januari in voornoemde kerk om 19.00 uur.
Paul ligt opgebaard in Sjalom te Mechelen; bezoekuur van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 19.00 uur.

We zullen je missen

Paul

Je vrienden
Jean, Guus en Lysette

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons geacht koorlid,

de heer

W.N.G. Hassing

De overledene was een door ons allen zeer gewaardeerd koorlid, die op de hem bekende rustige wijze zijn betrokkenheid bij het koor deed blijken.

Voorzitter, dirigenten,
bestuur en leden
Geleens Mannenkoor Mignon

Voor de zeer gewaardeerde blijken van deelneming ons betoond bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Martin Sobol

betuigen wij u onze oprechte dank.

H. Sobol-Grobelny
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach op zondag 15 januari om 10.45 uur.

OVERLEDEN

† Frits Meijs, oud 77 jaar, echtgenoot van [...] Jaspers. Corr.adres: Dukaatruwe 71, 6[...] Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden vrijdag 13 januari om 11.00 uur in de St.-[...]tuskapel te Maastricht. Er is geen condoleren.

† Jacques Habets, oud 75 jaar, weduwnaar van Maria Savelberg. Corr.adres: Pletsstraat 3[...] CN Bunde. De eucharistieviering zal plaatsvinden vrijdag 13 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Joseph Arbeider te Meerssen. Er is geen condoleren.

† Lieske Wijnans, oud 85 jaar, weduwe van [...] Buijzen. Corr.adres: Hertog van Brabant[...] 104, 6223 CK Maastricht. De uitvaartdienst zal plaatshebben op vrijdag 13 januari om 11.00 uur in de kerk van de Vier Evangelisten te Malberg-Maastricht. Er is geen condoleren.

† Mimi Bitsch, oud 58 jaar, weduwe van [...] Jeune. Bolderikplein 16, 6229 TD Maastricht. [...] januari om 10.00 uur in de St.-Lambertuskerk [...] Maastricht. Er is geen condoleren.

† Josephina Deckers, oud 87 jaar, weduwe van Guillaume van den Heuvel. Sint-Maartenslaan 1, 6221 BA Maastricht. Eucharistieviering in de parochiekerk van St.-Martinus te Wyck-Maastricht op zaterdag 14 januari om 11.00 uur. Er is geen condoleren.

† Johannes van Veghel, oud 78 jaar, echtgenoot van Catharina Kromhout. Gen. Hodgesstraat [...] 6224 XW Maastricht. De crematie heeft in [...] kring plaatsgevonden.

† Peter Mintjens, 79 jaar, echtgenoot van [...] Evers. Eindstraat 12, 6099 BG Beegden. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 14 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Beegden.

† Margaretha Lankes, 90 jaar, weduwe van [...] Simons. Corr.adres: Mortelplein 4, 6[...] Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 14 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Swalmen.

Vervolg familieberichten
zie pagina 24

Van Liemt tijdens eerste 'Road Show':

'Research blijft steunpilaar DSM'

Vervolg van pagina 1

AMSTERDAM – Tijdens de eerste 'Road Show' die DSM gisteren voor geïnteresseerde beleggers verzorgde, ging topman mr H. van Liemt kort in op het commentaar van institutionele beleggers op de voorgestelde aandelenprijs. Voor een conjunctuurgevoelig bedrijf als DSM zou een prijs tussen 105 en 118 gulden aan de hoge kant zijn, beweerden de experts deze week ondermeer in het Limburgs Dagblad. Van Liemt probeerde uit te leggen dat zijn bedrijf ondanks de conjunctuurgevoeligheid voor beleggers een goede investering kan zijn.

„Er zijn drie punten waarop we kwetsbaar zijn", aldus de voorzitter van de raad van bestuur Van Liemt. „Dat zijn de conjunctuurschommelingen, de energieprijzen en een eventuele overcapaciteit in de chemie." Vervolgens sprak hij de verwachting uit dat de economie de komende jaren gematigd door zal groeien, dat de energieprijzen niet sterk zullen stijgen en dat DSM voorlopig geen overcapaciteit van produktiemiddelen zal hebben.

„DSM's kracht, ook in een mindere conjunctuur, blijft de research. Die afdeling blijft een stevige pilaar voor de toekomst." Van Liemt gaf verder aan dat zijn bedrijf van plan is de komende jaren verder te investeren in zowel de bulkchemie als in de meer speciale chemie.

Polis

De unieke energiepositie van DSM noemde Van Liemt 'een soort verzekeringspolis voor moeilijkere jaren'. Sinds de jaren '60 is DSM al een soort beheerder namens de overheid inzake de produktie en distributie van Nederlands aardgas. Als kostenvergoeding ontvangt het bedrijf jaarlijks 130 miljoen gulden en mag het ook nog delen in de winst. Die regeling blijft gelden na de beursgang.

Over de investeringen van DSM wilde Van Liemt nog vertellen dat „de trend voor de komende jaren meer richting Verenigde Staten en het Verre Oosten neigt, ten nadele van Europa." Het bedrijf zal jaarlijks voor een bedrag tussen de 1,1 en 1,3 miljard investeren in nieuwe activiteiten, waarvan de helft in bulkchemie en de helft in 'specialties'.

Film

De 'Road Show' in het Amsterdamse Hilton trok gisteren negentig vertegenwoordigers van banken en institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen e.d.). Ondersteund met een film en een diaserie, vertelden de DSM-bestuurders Van Liemt en Timmermans over alle aspecten van het bedrijf die voor beleggers interessant kunnen zijn. De 'Road Show' doet de komende weken nog Parijs, Frankfurt, Brussel, Zürich, Genève en Londen aan.

FNV noemt maatregel onrechtvaardig

KNP kort bij verzuim eindejaarsuitkering

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Industriebond FNV heeft zich bij het papierconcern KNP beklaagd over de inhouding van belastingvrije uitkeringen als werknemers ziek zijn. Het KNP-personeel krijgt een eindejaarsuitkering van maximaal 450 gulden, maar daarvan is 150 gulden een soort 'aanwezigheidspremie': iemand die langer dan tien dagen ziek is, krijgt een lagere eindejaarsuitkering.

Volgens FNV-bestuurder W. Eijdems springt KNP 'hoogst onrechtvaardig' met de regeling om. Ook in gevallen waarin de werknemer niet schuld is aan zijn ziekte wordt toch op zijn eindejaarsuitkering gekort. „Daarnaast beweert KNP dat iedereen zeker de vaste uitkering van 300 gulden krijgt, maar in Meerssen is dat niet het geval," aldus de FNV-bestuurder. In een bulletin heeft de vakbond de leden bij KNP werken opgeroepen om zich bij de FNV te beklagen als ze menen ten onrechte minder geld te hebben gekregen.

Eijdems: „De houding van KNP is oerdom. Iemand die buiten zijn schuld een tijdje ziek is kan in de rest van het jaar nog zo goed zijn best hebben gedaan, maar aan het eind van het jaar wordt ie dan toch nog gepakt. Als zo iemand de volgende keer wordt gevraagd om in noodgevallen bij te springen en extra werk te leveren, kan die toch de motivatie niet meer opbrengen? Als je wilt dat werknemers presteren moet je hen ook waarderen."

Instructie

Inmiddels heeft volgens Eijdems overleg met KNP ertoe geleid dat een nieuwe instructie naar de personeelschefs is uitgegaan, waarin staat dat iedereen minstens recht heeft op 300 gulden en dat problemen over de niet toekenning van de resterende 150 gulden bespreekbaar zijn.

Volgens een personeelsman van KNP legt de FNV ten onrechte een relatie tussen het ziekteverzuim en de schuldvraag. „Het gaat om de mate van aanwezigheid. Bij ziekte passen we een coulante regeling toe," aldus Bekkers, die hoofd personeel en organisatie van een KNP-groep is. Voor de bepaling van de hoogte van de inhouding wordt gebruik gemaakt van een verdeelsleutel. Maar ziekteverzuim als gevolg van een bedrijfsongeval wordt bijvoorbeeld niet meegerekend.

Bekkers, die benadrukt dat ten alle tijde 300 gulden wordt uitgekeerd, zei verder dat KNP momenteel ook andere beloningsmogelijkheden onderzoekt. Daarbij ligt de nadruk op regelingen die fiscaal aantrekkelijk zijn. De FNV zou graag zien dat KNP een winstdelingsregeling ging invoeren, die (net zoals de huidige eindejaarsuitkering) afhankelijk is van de financiële resultaten.

● *DSM timmert aan de weg om beleggers warm te maken voor aandelen van het chemieconcern. De 'Road Show' deed gisteren het Hilton in Amsterdam aan. V.l.n.r DSM-bestuurders A. Timmermans, S. de Bree, Amro-directeur R. Nelissen en bestuursvoorzitter H. van Liemt.*

● *Toon Hendriks met vriendin en kinderen in hun krappe behuizing.* Foto: PETER ROOZEN

Vrijgesproken van wurgmoord

Toon Hendriks geestelijk aan de grond

Van onze verslaggever

GELEEN – Het feit dat je, na aanvankelijk beschuldigd te zijn van een zwaar misdrijf, door de rechtbank wordt vrijgesproken, betekent niet altijd dat je daarna weer de draad van het 'gewone' leven kunt oppakken.

Daar kan de 43-jarige Toon Hendriks uit Geleen over meepraten. Twee jaar geleden speelde hij in zijn woonplaats de hoofdrol in een geruchtmakende zaak. In april 1987 zou hij zijn vrouw hebben vermoord, een jaar later werd hij na hoger beroep heel snel aangetekend plotseling op vrije voeten gesteld, en nu zit hij geestelijk aan de grond. Een door het gerechtshof in Den Bosch aan hem toegekende schadevergoeding van 36.000 gulden rijker, maar veel illusies armer.

Op 28 april 1987 werd in de Van Goyenstraat in Geleen het lichaam gevonden van de 36-jarige prostituée Eva Hendriks. Zij bleek te zijn gewurgd. Haar man werd direct als de hoofdverdachte beschouwd. Maar na aanvankelijk een bekentenis te hebben afgelegd trok Hendriks die later weer in, omdat hij tijdens het verhoor door de politie zou zijn geïntimideerd.

Volgens Hendriks was zijn vrouw door 'de laatste klant' om het leven gebracht. De Maastrichtse rechtbank veroordeelde hem na een eis van acht jaar tot zes jaar gevangenisstraf. Hendriks ging in hoger beroep waar dezelfde straf werd geëist. Maar tot ieders verrassing oordeelde het gerechtshof in Den Bosch dat het wettig en overtuigend bewijs in deze zaak niet was geleverd en gaf de Geleendenaar zijn vrijheid terug. Omdat hij een jaar lang onschuldig had vastgezeten werd Toon Hendriks een smartegeld van 36 mille toegekend. Dat bedrag is echter grotendeels opgesoupeerd door zijn advocaat.

Huisarts

Nu loopt de Geleendenaar met zijn ziel onder de arm. Overal waar hij komt zegt hij op een muur van onbegrip en onwil te stuiten: 'Eens een dief altijd een dief'. Hendriks: „Als ik over straat loop hoor je de mensen fluisteren: 'Daar gaat die moordenaar'. Terwijl het Gerechtshof toch heeft gezegd dat ik onschuldig ben".

De meeste familieleden hebben hem laten vallen als een baksteen. Slechts zijn zuster en haar man houden hem de hand boven het hoofd. Met zijn nieuwe vriendin en haar kinderen van 12 en 14 jaar woont hij op het krappe flatje van zijn 82-jarige moeder in een Geleense nieuwbouwwijk. In een kamertje van twee bij tweeëneenhalve meter wordt gerust, geslapen en geleefd.

Op steun van de woningvereniging zegt Hendriks, die sinds 1973 een WAO-uitkering krijgt, niet meer te rekenen. Een dag nadat hij op vrije voeten kwam liet hij zich inschrijven bij de woningvereniging maar daar heeft hij niets meer van gehoord.

Zijn familieleden mogen zijn zaak niet meer bepleiten bij de corporatie. Hendriks' zus zegt een uitgebreide tournee te hebben gemaakt langs alle instituten, instellingen en hulpverleningsorganisaties. „Van wetswinkel, gemeenteraad, reclassering en jeugdzorg tot kinderbescherming, politie en buurtwerk. Overal vang je bot vanwege zijn verleden. Alleen de huisarts doet alles om hulp te kunnen geven", zegt de zus van Toon Hendriks.

Advocaat

„Ik vraag me wel eens af: als dat allemaal niet was gebeurd – ik bedoel die moord op mijn vrouw en de nasleep: zou je dan in Geleen ook zo lang op een nieuw onderdak moeten wachten? Ik heb dan wel een schadevergoeding gekregen van 36.000 gulden, maar van dat bedrag heb ik wel het salaris van mijn raadsman moeten betalen. Ik heb tegen die mensen van de woningvereniging gezegd: ik leg voor de huur zó 10.000 gulden op tafel. Maar alleen omdat ik ooit ten onrechte beschuldigd ben van moord word ik gediscrimineerd. Is dat rechtvaardig?", aldus Toon Hendriks.

Onderdak asielzoekers bij 14 gemeenten in beraad

Twijfelaars worden onder druk gehouden

Van onze verslaggeefster

ROERMOND – Op dit moment telt Limburg drie gemeenten die uitdrukkelijk tegenover het ministerie van WVC hebben verklaard geen asielzoekers te kunnen opnemen. Veertien gemeenten hebben het verzoek van WVC om vrijwillig mee te werken aan de Regeling Opvang Asielzoekers (ROA) nog in beraad. Dat bleek gisteren op een regionale informatiebijeenkomst over de ROA in de Oranjerie in Roermond. Frans van Beeck, hoofd van de afdeling opvang asielzoekers van WVC, wilde de namen van deze Limburgse gemeenten niet bekend maken. „Het is geen tribunaal. Die gemeenten die niet meewerken, zijn veelal zo klein dat ze niet kunnen meewerken."

Frans van Beeck voerde de equipe aan die de Limburgse gemeentelijke vertegenwoordigers voorlichtte over tal van praktische zaken zoals leegstand van woningen voor asielzoekers, vergoedingen bij medische of psychische hulp en speciale begeleiding van de asielzoekers. Van Beeck was niet ontevreden met de Limburgse opkomst. Op de presentielijst kwamen de meeste Limburgse gemeenten wel voor.

Noodzaak

Van Beeck maakte de toehoorders duidelijk dat een blijvende medewerking van de gemeenten bitter nodig is. Dit jaar moeten er nog 2000 plaatsen in heel Nederland bijkomen. De druk op gemeenten die nog twijfelen over het huisvesten van asielzoekers zal dan ook groot blijven, aldus Van Beeck. Van Beeck is ervan overtuigd nog veel twijfelende gemeenten over de streep te kunnen halen. „Het waren er eerst 300 à 400. Het zijn er nu nog tachtig. Opmerkelijk is wel dat in Brabant en Limburg naar verhouding meer gemeenten zijn die zich nog beraden."

Bij enkele gemeenten bestaat de vrees dat WVC van een vrijwillige regeling zal overgaan op een verplichte aanwijzing van woonruimte voor asielzoekers. Daarvoor hoeft echter geen vrees te bestaan, aldus Van Beeck. „Dat is niet aan de orde. We vragen hen een contract met ons te sluiten. We vragen hen om een asielzoeker per duizend inwoners te herbergen en te denken aan twee per duizend."

Officier van justitie mr Ummels in Maastricht:

'Klassiek optreden tegen Golden Ten te kostbaar'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/ROERMOND – De klassieke manier om op te treden tegen het Golden Ten Casino in Landgraaf kost volgens officier van justitie, mr L. Ummels in Maastricht, teveel tijd en is te arbeidsintensief, en dus duur. Hij zei dit gisteren in een reactie op de sluiting van twee Golden Ten-casino's in Hilversum. Daar observeerden een aantal agenten gedurende een lange periode het aldaar gespeelde spel, en constateerden dat de speler geen enkele invloed heeft op het spel. Derhalve acht men bewezen dat het een kansspel is.

De zogenoemde 'observerende participatie-methode' is in het arrondissement Maastricht nog niet uitgeprobeerd om bovengenoemde redenen. Het Openbaar Ministerie in Roermond heeft deze methode wel twee maal aangewend, maar evenzo vaak nam het Hof geen genoegen met de aangedragen bewijslast. „Blijkbaar was dat onderzoek op te kleine schaal opgezet", vertelde persofficier mr H. Fangman gisteren.

Volgens Persvoorlichter mr L. De Wit van justitie in Amsterdam hebben de rechercheurs in Hilversum genoeg bewijzen geleverd om tot sluiting over te gaan. „Welke commerciële prietpraat en onzin men ook roept over Golden Ten. Het is gewoon zonneklaar dat in Hilversum een kansspel gespeeld werd. Ik zeg met opzet niet Golden Ten.

Want in dat geval gaan ze morgen weer open onder de naam Golden Seven of Koperen Acht. We hebben op technisch eenvoudige wijze vastgesteld dat er een kansspel gespeeld werd".

Tot nu toe is er nog geen arrest van de Hoge Raad waarin staat dat Golden Ten een kansspel is. Maar er is wel jurisprudentie dat een bepaalde manier van spelen, zoals vastgesteld door de politie, verboden is. Of dat nu om Golden Ten gaat, of om een andere naam voor het zelfde spel.

Zowel Ummels als Fangman wilden gisteren niet kwijt of ze de klassieke methode nog zouden gebruiken tegen de Limburgse Golden Ten-casino's. „Wat niet is kan komen", hield officier Ummels zich op de vlakte. En ook voor collega Fangman blijft het 'een punt van overweging'. Want beiden is het een doorn in het oog dat in hun gebied nog Golden Ten wordt gespeeld.

Een woordvoerder van de politie Landgraaf liet gisteren weten dat er wel degelijk manschappen en tijd vrij te maken zijn voor een dergelijk onderzoek. Weliswaar op voorwaarde dat de zaak prioriteit nummer 1 krijgt.

GS steunen welzijn en gezondheidszorg

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het provinciaal bestuur wil een kwart miljoen extra stoppen in het ontwikkelingsfonds Limburg, ter ondersteuning van projecten op het gebied van gezondheidszorg en welzijn. Voor het begin van dit jaar hebben Gedeputeerde Staten (GS) een eerste reeks van subsidie-aanvragen uit dit fonds toegewezen. Daarbij gaat het om een bedrag van 1,6 miljoen gulden. In totaal is dit jaar een bedrag van 2,7 miljoen gulden beschikbaar.

De eerste gelden dit jaar zijn verdeeld over verschillende sectoren. In de categorie innovatie en kwaliteitsverbetering wordt ruim zeven ton verdeeld, onder andere voor het logopedisch centrum in Hoensbroek, de basisgezondheidsdienst Oostelijk Zuid-Limburg en het steunpunt basiseducatie Limburg (allen circa één ton). Een bedrag van in totaal een half miljoen gulden gaat naar evenementen van provinciale allure, zoals conferenties en congressen.

Verder wordt aan 'incidentele activiteiten' bijna drie ton besteed. Daaronder gelden voor een wetenschappelijk onderzoek naar de zwakzinnigenzorg in Limburg, voor het psychiatrisch centrum in Venray en voor een voorlichtingsproject in Noord-Limburg over Aids. Aan vrijwilligerswerk tenslotte wordt een bedrag van 120.000 gulden gespendeerd, en daarvan komt een belangrijk deel terecht bij de stichting De Pijler, een coördinerend orgaan voor verschillende instellingen in de provincie.

Treinverbinding Maastricht-Aken blijft voorlopig

UTRECHT – De treinverbinding tussen Maastricht en Aken blijft, zeker de eerste jaren. De directie van de NS kon dinsdag de talloze geruchten die over het opheffen van deze lijn de ronde deden, uit de wereld helpen: „Er zitten in de wintermaanden niet bijzonder veel reizigers in deze treintjes, maar in de zomer is Maastricht-Aken toeristisch wel interessant voor ons", aldus de woordvoerder van NS.

Wat betreft de spoorverbinding Heerlen-Aken lieten de NS weten dat de realisatie hiervan een kwestie van jaren is. Momenteel onderzoeken de NS het reizigersaanbod. Samen met provincie en de Kamers van Koophandel van Heerlen en Maastricht zijn de spoorwegen in gesprek over deze treinverbinding, waarbij ook de Deutsche Bundesbahn een woordje mee zal spreken.

Venraynaar verongelukt

DODEWAARD/VENRAY – Een verkeersongeval op de A15 ter hoogte van Dodewaard heeft gisterochtend het leven gekost aan de 30-jarige H.Simsek uit Venraij. Zijn mede inzittende raakte zwaar gewond. Dat heeft de politie gisteren meegedeeld.

Volgens de politie stond de auto waarin de man reed met pech stil op de linkerweghelft. Een achteropkomende wagen botste daar frontaal op. De twee inzittenden van deze laatste auto stonden voor hun auto. De man overleed ter plekke, de vrouw is zwaar gewond overgebracht naar een ziekenhuis. De bestuurder van de andere auto raakte licht gewond.

Nieuwe directeur bij Ornatex

KERKRADE – Ingenieur W.F.J. Drent, momenteel nog adjunct directeur van OCE-Nederland B.V. in Venlo, zal per 1 april 1989 in dienst treden bij Ornatex B.V. in Kerkrade. Hij volgt daar algemeen directeur, ingenieur J. Cottaar op, die gebruik zal maken van de VUT-regeling. Cottaar is directeur van Ornatex geweest sinds de oprichting in 1970.

ECD werkte 17 maanden aan vermeende miljoenenoplichting

D'Alembert-dossiers naar rechtbank Hasselt

door jan a. c. de klerk

ROERMOND – De dossiers met de resultaten van een grootscheeps onderzoek naar vermeende de miljoenenoplichting door de holding D'Alembert in Baexem zijn door het Openbaar Ministerie in Roermond doorgestuurd naar de procureur des konings bij de rechtbank in Hasselt. Daar zal nu worden beslist of en op welke beschuldiging de vervolging van de Nederlands-Limburgse holding zal worden voortgezet. D'Alembert werd geleid door de Belg Loe N. die in Hasselt ook directeur was van de in grote moeilijkheden geraakte en daardoor ook gefailleerde uitgeverij Heideland.

Het rechercheteam van de Economische Controle-Dienst (ECD) mat zich de naam Nagioteam aan en daarbij staat Nagio voor de naam van directeur Loe N. en de toevoeging internationaal oplichter. Het Nagioteam heeft deze zaak zeventien maanden lang diepgaand uitgeplozen en is er nu niet gelukkig mee dat de vervolging aan de Belgische justitie is overgedragen. De justitie in Roermond zal voor het vele werk van het ECD-team geen cent aan de Belgische autoriteiten in rekening brengen. „Dat werk is geschied in het kader van internationale rechtshulp", zegt officier van justitie mr J. van der Hark in Roermond.

D'Alembert werd in 1982 in Baexem in het leven geroepen als een bedrijf dat beheer en beleggen van vermogens tot doel had. In 1987 werd de holding in een bankroet gedompeld en rees de verdenking dat D'Alembert zonder de wettelijke regels in acht te nemen obligaties en beleggingscertificaten met hoge renteopbrengsten had verkocht om het Hasseltse bedrijf Heideland uit de moeilijkheden te helpen.

Spoorloos

Van betaling van de hoge rente kwam evenwel niets terecht. Een groot deel van de tientallen miljoenen guldens die van de beleggers – goeddeels voor de belasting verzwegen inkomsten – zijn afgetroggeld, is verdwenen. Naar verluidt zou een bedrag van 684 miljoen Belgische franken – bijna 35 miljoen gulden – spoorloos zijn.

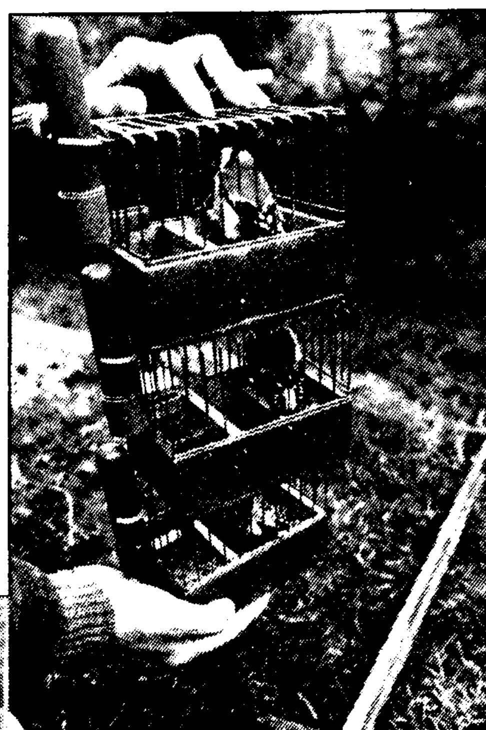
Het geld werd merendeels via adverteerders en mondelinge colportage door Loe N. zelf bijeengegaard bij een groot aantal kleine spaarders in Nederland en België. Dat gebeurde onder het mom een nieuwe Nederlandse uitgave van Brittannica-encyclopedie uit te gaan geven.

Uitgeverij Heideland werd na de Tweede Wereldoorlog op de been geholpen en genoot van meet af aan de bescherming van het bisdom Hasselt. Heel wat catholica-werken zijn door Heideland uitgegeven. Ook de reeks Pantheon van Literatuur-Nobelprijswinnaars en een Nederlandse editie van de Larouch-encyclopedie behoorden tot de belangrijkste uitgaven van Heideland aan de Grote Markt in Hasselt.

Zorg

In Heerlen is Ed IJlkes bezorgd over juridische afloop van deze zaak. Zelf schoot hij er een bedrag van ongeveer 20.000 gulden bij in. Aan de Procureur des Konings in Hasselt heeft hij om uitleg over de verdere vervolging gevraagd. „Ik ben vast van plan de rechtszaak in Hasselt bij te wonen en ook een schadeclaim in te dienen", zegt hij. En als het aan hem ligt gaat hij niet alleen. Hij roept alle D'Alembert-gedupeerden op om samen actie te ondernemen.

Van de Economische Controle-Dienst heeft hij de belofte gekregen dat in samenspraak met de Fiscale Inlichtingen- en Opsporings-Dienst (FIOD) in Haarlem besloten is aan het voor de fiscus verborgen gehouden geld geen gevolgen voor de beleggers te verbinden.

● *Bij een controle vorig jaar in Brunssum bleek een aantal mensen in het bezit te zijn van beschermde zangvogels. (zie inzet) Gevangen putters in lokkooien.*

(Archieffoto's)

Vangsten in Eijsden en Udenhout

Illegale handel in zangvogels bloeit

door weert schenk

MAASTRICHT/DEN HAAG – Er is een uitgebreide illegale handel in Europese kanaries en putters. Afgelopen zondag stuitte de velddienst van de rijkspolitie Limburg op een smokkel van 560 van deze beschermde zangvogeltjes in Eijsden. Een week eerder was in het Brabantse Udenhout al een illegaal transport van ongeveer 1.000 exemplaren ontdekt. De Vogelbescherming in Zeist spreekt van 'het topje van de ijsberg'.

Woordvoerder Nico de Haan zegt dat jaarlijks honderdduizenden beschermde vogels in het wild worden gevangen en verhandeld. Het betreft dan niet alleen de Europese kanarie en de putter, maar ook de sijs, de kneu, de geelgors, de goudvink en de ortolaan. Volgens De Haan gaat er veel geld om in de illegale handel: „De marktwaarde van het in Udenhout onderschepte transport alleen al bedroeg 20.000 gulden."

Grote schaal

Volgens de Vogelwet mogen de Europese kanarie en de putter wel in een kooi worden gehouden, maar op straffe van een boete van maximaal 300 gulden is het verboden ze te vangen of te verhandelen. De vogeltjes zijn echter moeilijk te houden, waardoor de vraag aanhoudt. De vogeltjes worden vooral in Spanje en Italië op grote schaal gevangen.

Vogelhandelaren bevestigen dat onder vogelliefhebbers veel vraag is naar de Europese kanarie en de putter. Veel volièrehouders vinden het spannend dat ze een verboden vogel 'hebben zitten'. Maar er wordt ook volop geprobeerd de beschermde soorten te kruisen met de 'keukenkanarie'. De verbasterde mannetjes die daaruit voortkomen, kunnen 'fantastisch' zingen. De vrouwtjes zijn waardeloos."

Concurrent

Eigenaar J. van der Stappen van de Tilburgse Vogelgroothandel zegt te handelen in de verbasterde vogels. Hij betaalt de fokker 25 gulden per stuk en verkoopt ze voor 40 gulden. Naar zijn zeggen verkoopt hij er 500 per jaar. „Als ik het niet doe, doet mijn concurrent het wel", zo meent hij.

Voor de in het wild gevangen exemplaren moet volgens hem ook een 40 gulden worden neergelegd. Van der Stappen ontkent daarin te handelen. Maar er is niet moeilijk aan te komen, zegt hij. „Elke vereniging van volièrehouders heeft contacten met illegale handelaren."

R. Kloeg van Kloeg Vogelhuis in Zevenbergen gelooft dat de vraag naar de Europese kanarie en de putter met 80 procent daalt als de handel vrij zou zijn. „Ze beschouwen het nu als een sport om zo'n vogeltje te hebben. Er zijn mooiere en goedkopere vogelsoorten dan deze twee."
De prijzen liggen volgens hem lager dan zijn collega Van der Stappen beweert. Volgens hem moet er een kleine 20 gulden voor een putter of Europese kanarie worden betaald. „De handel in deze vogeltjes is illegaal, maar het zijn geen zeldzame soorten. In de zuidelijke landen worden er 5 miljoen per jaar opgegeten. Daar kosten ze slechts 80 cent per stuk."

Kloeg en Van der Stappen schatten dat er in ons land jaarlijks enkele tienduizenden Euopese kanaries en putters worden verhandeld. Kloeg wijst op het dierenleed dat daarmee gepaard gaat. „Omdat het illegaal gebeurt, kunnen de vogels niet op correcte wijze worden vervoerd. Onderweg zal er ongetwijfeld een behoorlijk aantal doodgaan."

Vrije natuur

De Vogelbescherming vindt het hoog tijd dat minister Braks (landbouw) de uit 1936 stammende en 'hopeloos verouderde' Vogelwet aanpast. Woordvoerder De Haan: „Je bindt de kat op het spek door het houden toe te staan, maar de vangst en handel te verbieden. Wij zijn geen principieel tegenstander van het houden van gefokte vogels in kooitjes, maar wilde vogels horen in de vrije natuur." De Vogelbescherming zal de verenigingen van vogelhouders vragen initiatieven nemen, waardoor de leden zich niet met de handel in wilde vogels inlaten.

Het ministerie van Landbouw gelooft niet dat het nodig is de Vogelwet aan te passen. „Er is voldoende waarborg" ,zegt een woordvoerder, „de gefokte Europese kanaries en putters moeten worden geregistreerd. De vangst en handel is verboden. De straffen op overtredingen worden in de nieuwe Flora- en Faunawet verhoogd. Dat lijkt ons voldoende."

'Omzetverlies loopt in honderdduizenden'

Arkel Telecommunicatie laakt beleid Smit-Kroes

Van onze verslaggeefster

WANSSUM/DEN HAAG – Indien minister Smit-Kroes geen overgangsregeling invoert voor nog niet gekeurde telecommunicatie-apparatuur zal dat zeker een aantal kleinere bedrijven in die sector de kop kosten. Dat verwacht financieel-directeur Van Meer van Arkel Telecommunicatie uit Wanssum. Dit Noordlimburgse bedrijf, waar dertig mensen werken, rekent voor zichzelf op een omzetverlies dat in de honderdduizenden guldens loopt. Van Meer zegt bovendien de indruk te hebben dat de PTT de uitloop van haar monopoliepositie gebruikt om oneerlijke concurrentie te voeren.

Arkel, één van de grootste leveranciers van telefooninstallaties, telefaxen, randapparatuur en draadloze commmunicatie in Nederland, voelt zich door het beleid van het ministerie op een achterstand gezet ten opzichte van de PTT. Volgens algemeen-directeur Kellenaers van Arkel herhaalt de geschiedenis zich straks ook weer bij de verkoop van autotelefoons: „Vandaag gaat het ADF 3-net open voor autotelefoons. Vanaf die datum mogen autotelefoons ook door particuliere bedrijven worden verkocht. Maar we weten nu nog niet hoe alles geregeld wordt. We hebben nog geen aanvraagformulieren, en ook weten we niet waar nummers aangevraagd moeten worden."

Dramatisch

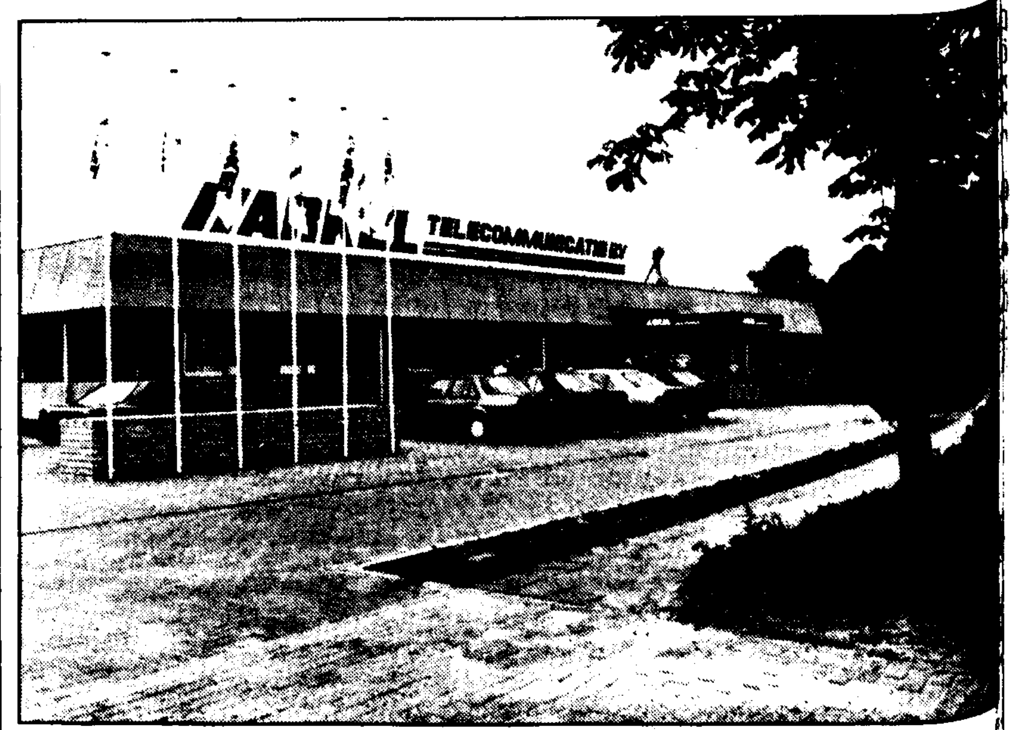
Van veel groter belang is echter het uitblijven van een gedoogperiode voor nog niet gekeurde apparatuur. De VTB (Verenigde Telecommunicatie Bedrijven), waarbij ook Arkel is aangesloten, heeft minister Smit-Kroes nog een 'afkoelperiode' van een paar dagen gegeven om terug te komen op haar besluit geen overgangsregeling in te voeren. Gebeurt dit niet dan zal de VTB een kort geding aanspannen.

Niet goedgekeurde apparatuur mag sinds 1 januari niet meer te koop worden aangeboden. Arkel en de andere telecommunicatiebedrijven claimen echter dat de periode die de twee keuringsinstanties NKT en KEMA hadden om alle apparatuur te controleren veel te kort was. De definitieve eisen werden namelijk pas per 1 september bekendgemaakt. Volgens de minister had men maar alvast op basis van de de voorlopige eisen aan goedkeuring moeten gaan werken. Maar tussen de voorlopige en definitieve keuringseisen zaten 'dramatische verschillen', aldus de VTB.

De KEMA kon bovendien pas in november beginnen met keuren, omdat de apparatuur nog besteld moest worden. Arkel heeft nog een draadloos communicatiesysteem en twee merken telefoonsystemen bij de Kema ter keuring liggen. Voor de telefoonsystemen wordt op zes maanden gerekend. Voor het draadloze systeem op drie maanden. Aangezien Arkel maar vier merken telefoonsystemen te koop aanbiedt, wordt ze het komende half jaar behoorlijk in haar verkoopmogelijkheden beknot als de overgangsregeling uitblijft.

Prijsdumping

De Arkel-directeuren hebben bovendien het vermoeden dat de PTT het hen niet altijd op een even nette manier lastig maakt. „De PTT doet aan prijsdumping. We kunnen het niet zwart op wit bewijzen maar als een klant lijnen aanvraagt reageert de PTT onmiddellijk met een lagere offerte. Ook is er soms sprake van een non-coöperatieve opstelling van de PTT bij de aansluiting van apparatuur van een particuliere leverancier." De directeuren van Arkel vinden dan ook dat er een duidelijke scheiding moet komen tussen PTT-Telecommunicatie (leverancier van telefooninnstallaties en randapparatuur) en de afdeling die de infrastructuur (lijnen en aansluitingen) beheert.

● *Arkel Telecommunicatie in Wanssum.*

PNL telt 800 leden

HEERLEN – De Partij Nieuw Limburg telt momenteel ongeveer 800 leden. Een exact aantal is volgens een woordvoerder niet vast te stellen omdat bij PNL naast particulieren ook veel plaatselijke partijtjes als lid te boek staan. „Die tellen als één lid, terwijl ze toch een behoorlijke achterban hebben. Daarom onze schatting van 800 leden en dan zitten we eerder aan de lage dan aan de hoge kant", aldus de woordvoerder.

Volgens PNL zijn de mogelijkheden voor verdere groei ruimschoots aanwezig. In Limburg zijn in totaal 280 onafhankelijke politieke partijen geregistreerd die bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen ruim 243.000 stemmen in de wacht sleepten. Dat was 37,7 procent van het aantal uitgebrachte stemmen.

Voor fabriek in Delfzijl

DSM wacht nog op vergunningen

Van onze redactie economie

HEERLEN DELFZIJL – De bouw van een nieuwe polycarbonaatfabriek van DSM en het Japanse Idemitsu in het Groningse Delfzijl staat nog niet helemaal vast, zo vrezen de Groningse autoriteiten. Eind vorig jaar werd bekend dat DSM en het Japanse bedrijf Idemitsu voor de nieuwe kunststoffabriek hun oog hadden laten vallen op Delfzijl. Het definitieve besluit over de bouw moet echter nog genomen worden. DSM heeft vorig jaar al laten weten dat een tijdige en probleemloze verlening van de milieuvergunningen nodig is.

In mei moeten alle benodigde milieu-vergunningen voor het nog te bouwen bedrijf zijn afgegeven. Wordt daar aan voldaan, dan nemen DSM en Idemitsu halverwege dit jaar de definitieve beslissing.
Volgens DSM-directeur ir A. van den Berg heeft die marsroute altijd al voorop gestaan. „Wij hebben in principe gekozen voor Delfzijl. Wanneer er geen problemen ontstaan met de milieuvergunningen, dan wordt de fabriek in Delfzijl gebouwd. Andere voorwaarden zijn er niet."
Voor de Eemsmondregio en de provincie Groningen zijn spannende tijden aangebroken. De komst van een polycarbonaatfabriek van DSM lijkt bepalend voor de verdere ontwikkelingen in dit industriegebied.
Het vestigingsklimaat voor de chemische industrie in de Eemsmond is definitief verziekt, zo vrezen de autoriteiten, wanneer door problemen bij het afgeven van de milieuvergunningen de kunststoffabriek niet door gaat.
Dit probleem onderkennend heeft de provincie Groningen samen met Rijkswaterstaat en de gemeente Delfzijl een zogenaamde task force ingesteld, die de vergunningen vóór 1 mei rond moet breien. Er zijn vergunningen nodig in het kader van de Hinderwet, de Wet Luchtverontreiniging en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater. Alle procedures moeten tegelijkertijd worden afgehandeld.

Kamer van Koophandel in Venlo maakt zich ongerust

Bedrijven vaak laat met inleveren van jaarcijfers

Van onze verslaggever

HEERLEN – Gewenning is volgens de Limburgse Kamers van Koophandel de oorzaak van het te laat inleveren van de jaarstukken door bedrijven.

De jaarcijfers over 1987 moeten vóór 1 februari binnen zijn. Met name de KvK Venlo is zeer ongerust over het aantal bedrijven dat tot nu toe die cijfers niet heeft ingeleverd.

Sinds 1984 is er een regeling dat vennootschappen, coöperatieve verenigingen (bijvoorbeeld boerencoöperaties) en waarborgmaatschappijen (zoals collectieve verzekeringen van middenstanders) verplicht zijn de jaarcijfers binnen dertien maanden na afloop van het jaar aan de KvK's te overleggen.

Vooral de KvK in Venlo klaagt over het te laat binnenkrijgen van de jaarstukken. Van de 3001 bij de KvK in Venlo aangesloten bedrijven heeft nog slechts 44,1 procent aan die verplichting voldaan. Volgens een woordvoerder is er slechts bij een klein gedeelte van de laatkomers sprake van opzet omdat de cijfers niet kloppen. „De meeste bedrijven zitten met andere omstandigheden, zoals bij kleine bedrijven bijvoorbeeld ziekte van een van de twee aandeelhouders."

Piek

In Maastricht ziet het er voor dit jaar wel wat beter uit. Er wordt geschat dat op dit moment de cijfers van 55 procent van de bedrijven binnen zijn. Problemen kent Maastricht echter met de jaarcijfers over 1986 die vorig jaar februari binnen hadden moeten zijn. Nog steeds is ongeveer 20 procent van de bedrijven in gebreke gebleven. Ongerust voor de cijfers over 1987 is men in Maastricht nog niet, want de piek komt meestal tegen het einde van de maand januari.

In Roermond was op 1 januari al meer dan de helft van de jaarstukken binnen. „Wij zijn hier heel blij mee en zien vol vertrouwen de datum 1 februari tegemoet", aldus een woordvoerder van Roermond.
Bij de KvK in Heerlen is te merken dat de bedrijven na vier jaar gewend zijn aan de nieuwe regeling. Het aantal bedrijven dat daar tijdig zijn jaarstukken inlevert, groeit gestaag. Heerlen kon over dit jaar echter nog geen feitelijke informatie geven.

Minister De Korte bij opening Innovatiecentrum Venlo:

'Economische opbloei van N.-Limburg opmerkelijk'

Van onze verslaggever

VENLO – De economische opbloei van onze provincie is met name te danken aan de gunstige ontwikkelingen in Noord- en Midden-Limburg. Daar ligt de werkloosheid al sinds 1985 onder het landelijk gemiddelde en daalt momenteel ook sterker dan in de rest van het land. Dat is niet alleen het gevolg van succesvolle initiatieven op het gebied van werkloosheidsbestrijding, zoals kleinschalige beroepsopleidingen, maar ook van toenemende bedrijvigheid. Opvallend daarbij is dat vooral kleinere bedrijven (minder dan 100 werknemers) voor die economische opleving verantwoordelijk zijn. Minister De Korte (Economische Zaken) zei dat gisteren in Venlo bij de opening van het Innovatiecentrum voor Noord- en Midden-Limburg.

Het Innovatiecentrum is bedoeld om kleine en middelgrote bedrijven te helpen bij het vernieuwen van produkten en produktieprocessen om zo een gezonde concurrentiepositie te waarborgen. Daarbij wordt uitgegaan van de know-how die het regionale bedrijfsleven al in huis heeft. Door onderlinge kennisoverdracht, waarbij het Innovatiecentrum een actieve bemiddelaarsrol speelt, moeten bedrijven op het goede spoor worden gezet. Tot de participanten van het Innovatiecentrum in Venlo behoren naast gevestigde namen als Oc'e, Rank Xerox, Rockwool-Lapinus, Miniware en Smeets Offset ook tal van minder bekende bedrijven, de Kamers van Koophandel in Venlo en Roermond, de LOZO en enkele onderwijsinstituten.

In totaal komen er in Nederland 18 Innovatiecentra. Daarvan krijgt Limburg er twee. Nog voor de zomer wordt ook in Heerlen een Innovatiecentrum geopend. Het is de bedoeling dat de 18 Innovatiecentra ook onderling gaan samenwerken. De Korte wees erop dat de vestiging in Venlo zich van de andere Innovatiecentra onderscheidt doordat het ook internationaal aan de weg timmert.

Het Innovatiecentrum in Venlo heeft inmiddels al intensieve contacten opgebouwd met een soortgelijk centrum in Stuttgart, de Steinbus Stiftung. Dit centrum heeft een wezenlijke bijdrage geleverd aan de stormachtige ontwikkeling van de hi tech-industrie in de deelstaat Baden-Würtemberg. De minister juichte de grensoverschrijdende samenwerking toe en sprak de hoop uit dat ook andere Innovatiecentra dat voorbeeld zullen volgen.

● *Minister De Korte arriveerde in Venlo per helicopter.* Foto: JAN PAUL KUIT

Record-poging op ski's

BORN – Een zestal leden van de vrijwillige brandweer van Volvo Car B.V. gaat een recordpoging ondernemen door op twee lange ski's in 3½ uur de afstand van Wittem naar Hoensbroek (17,5 km) af te leggen. Bij een eerdere poging deden de brandweerlieden er vijf uur over. De poging zal aanstaande zaterdag ondernomen worden.
De heren K. Maas, W. Dolmans, J. Moens, J. Gorski, G. Sulman, M. Markus en de reserves H. Markus en H. van Wanrooy trainen al enige maanden intensief om het record te kunnen verbeteren.

Voor de poging hebben de heren zelf sponsors gezocht. De opbrengst van dit evenement zal bestemd zijn voor het 'Felixfonds', een solidariteitsfonds voor brandweerlieden die door hun werk op de een of andere manier arbeidsongeschikt zijn geraakt.
Directeur drs J. Smeets van Volvo Car B.V. zal op 14 januari om twaalf uur het startschot geven. De 3 meter lange ski's zijn vervaardigd door de fabriek zelf. Om niet te veel wrijving met het asfalt te veroorzaken, is de onderkant van de ski's bedekt met een laag hard plastic.

GS dragen 1,6 miljoen bij aan welzijnswerk

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten van Limburg hebben uit het 'Ontwikkelingsfonds 1989' 1,6 miljoen gulden verdeeld over meer dan dertig projecten op het terrein van innovatie en kwaliteitsverbetering van het welzijnswerk; stimulering van vrijwilligerswerk; evenementen van provinciale allure èn een aantal culturele en andere welzijnsactiviteiten. In totaal is voor dit soort projecten dit jaar 2,7 miljoen beschikbaar. In de loop van het jaar volgt nog een verdeling van de resterende 1,1 miljoen.

Van de thans toegekende subsidies gaat 95.000 gulden naar 'inter-institutionele informatievoorziening in de gezondheidszorg', komt 96.500 gulden ten goede aan het verbeteren van hulp aan probleemdrinkers in Midden-Limburg en vloeit 23.500 gulden toe aan het Dagcentrum Brunssum, een vorig jaar gestart initiatief van Groene Kruis, gezinszorg, AZM, huisartsen en ziekenhuis.

Het Logopedisch Centrum Hoensbroek en de Basisgezondheisdienst Oostelijk Zuid-Limburg krijgen ieder een ton toebedeeld, het ontwikkelingsproject 'Afscheid van arbeid' 60.000 gulden en het beleidsplan 'Veel voorkomende kleine criminaliteit' 50.000 gulden. Voor integratie van gehandicapten in het arbeidsproces krijgen de gemeenten in de regio Venlo 38.000 gulden uit het ontwikkelingsfonds terwijl 30.000 gulden beschikbaar komt voor het creëren van arbeidsplaatsen in de gezinszorg voor Molukse vrouwen. Een bedrag van 112.380 gulden komt ten goede aan de basiseducatie voor etnische bevolkingsgroepen.

Andere projecten zijn de bestuurscursus van de Katholieke Bond van Ouderen in Limburg (27.775 gulden), de Stichting Vakantiehuis voor hartpatiënten in Sint Pietersvoeren (10.000 gulden), het vrijwilligerswerk 'Mensen zonder werk' (18.790 gulden), Telefonische Hulpdienst Maastricht (21.000 gulden) en een wetenschappelijk onderzoek naar de historische ontwikkeling van de zwakzinnigenzorg in Limburg (40.000 gulden).

Het Psychiatrisch Centrum Venray kan rekenen op 50.000 gulden voor een onderzoek op het terrein van de verslaafdenzorg, 35.000 gulden valt toe aan een voorlichtingsproject over aids voor jongeren uit het voortgezet onderwijs, 14.000 gulden komt op de rekening van de Nederlands-Duitse vereniging voor geestelijke volksgezondheid en een bedrag van 12.000 gulden wordt gereserveerd voor Europacup-ontmoetingen van Limburgse sportverenigingen.

De lijst van subsidies wordt gecompleteerd met bijdragen aan het Sartoriproject van De Maaspoort en Museum Van Bommel-Van Dam in Venlo (75.000 gulden), het Nationaal Waterkamp 1989 op de Maasplassen bij Roermond (100.000 gulden), het mondiaal congres voor blaasmuziek (Wasbe Conference) in het kader van het Wereldmuziekconcours (50.000 gulden), het in Maastricht te houden PEN-congres (70.000 gulden), enkele manifestaties onder de titel 'Maastrichtse Zomer' (120.000 gulden), een opera- en dansfestival op initiatief van de Contactraad Limburgse Schouwburgen (150.000 gulden) en de dit jaar in Sittard te houden West Athletic Games (10.000 gulden).

Hoger beroep in zaak van valse dollars

ROERMOND – De Roermondse officier van justitie, mr. J. van der Hark, heeft woensdag hoger beroep aangetekend tegen een recent vonnis van de rechtbank waarbij twee inwoners van Weert buiten vervolging zijn gesteld.

Volgens de officier van justitie hebben deze twee, de 43-jarige J.G. en de 36-jarige H.S. handel gedreven in tenminste 2.200 valse biljetten van honderd dollar. Zijn eis tegen de Weertenaren luidde: twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

De rechtbank achtte de officier van justitie evenwel niet ontvankelijk omdat hij de procesgang geschonden heeft door gebruik te maken van onrechtmatig verkregen bewijs.

De officier van justitie schakelde namelijk, aldus de rechtbank, zogenaamde under-cover agenten in, maakte daar geen melding van in het dossier en bovendien was de rechter-commissaris niet op de hoogte.

Jeugdtitel buuttereednen

MAASTRICHT – Het Limburgse Buuttecomité houdt op 29 januari in samenwerking met de carnavalsverenigingen de Mammoeters en de Jumbo's uit Maastricht de jaarlijkse jeugdkampioenschappen voor buuttereednen, kolderzang/dans en parodie.

Het geheel zal plaatshebben in buurtcentrum 'de Romein' aan de Potteriestraat 30 in Maastricht. Begin 14.11 uur. Deelname is mogelijk voor alle Limburgse jeugdigen tot en met 17 jaar. Men kan zich opgeven bij Karel Fiddelers, telefoon 04499-2258.

Komst een diep geheim

Vervolg van pagina 1

Dat de komst van Du Pont naar Born in het diepste geheim is voorbereid, blijkt mede uit het feit dat men bij DSM gisteren volstrekt niet op de hoogte was van de vestigingsplannen van de multinational. Een woordvoerder van het Nederlandse chemiebedrijf zei 'absoluut van niets te weten.' Wel verwees men naar de 'joint venture' van DSM en Du Pont in een in de loop van dit of volgend jaar te bouwen fabriek in Geleen voor de productie van een verpakkingskunststof (etheencopolymeren). Ook is bekend dat Du Pont nog een tweede fabriek in Geleen wil vestigen voor de productie van Surlyn, een kunststoffolie.

Schepen ten onrechte aan de ketting gelegd

Schade schippers vergoed

MAASTRICHT – Twee schippers die begin dit jaar van justitie in Maastricht enkele dagen een vaarverbod kregen opgelegd zullen de schade daarvan – voor elk een bedrag van rond tienduizend gulden – vergoed krijgen. Dat heeft de president van de rechtbank in Maastricht toegezegd. De schepen werden in januari 1988 – naar later bleek ten onrechte – in Maastricht en in Stein aan de ketting gelegd nadat uit België was gemeld dat gepoogd was een illegale lading chemisch afval in Rotem te lossen.

Ambtenaren van de Openbare Vlaamse Afvalstoffen-Maatschappij (OVAM) in België maakten veel misbaar toen ze bgin 1988 in de gaten kregen dat drie Nederlandse schepen in opdracht van het Duitse bedrijf Neptun een vedachte lading in Rotem wilden lossen.

De schepen werden teruggestuurd naar de opdrachtgever in West-Duitsland. Direct na het binnenvaren in Nederland greep het Openbaar Ministerie in Maastricht in. De Confiance, de Martin en de Osar werden als 'gifschepen' aan de ketting gelegd.

Later bleek dat de lading bestond uit vliegas voor de cementindustrie en kon die alsnog in België ongestoord worden gelost. Omdat justitie ten onrechte had ingegrepen dienden twee van de drie schippers – van de Confiance en de Osar – een schadeclaim in.

„De claim van de derde schipper werd niet gehonoreerd omdat hij geen eigenaar van het schip is en dus ook geen schade zou hebben geleden. De eigenaar van het schip kan op zijn beurt de schade niet op justitie verhalen omdat hij niet aangemerkt kan worden als verdachte tegen wie een justitiële maatregel was getroffen", aldus mr T. Roos van het advocatenkantoor van Dam en Kruidenier in Rotterdam die de zaak voor de schippers aanhangig maakte.

Liberalen aan grens

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Europarlementariërs G. de Vries en F. Wijsenbeek van de Liberale fractie en Tweede Kamerlid Jos van Rey, hebben gisteren de Nederlands-Duitse grens bezocht en er gesproken met douane en marechaussee. Het bezoek vond plaats in het kader van het opengaan van de Europese grenzen in 1992.

De parlementariërs spraken spraken met diverse douaniers op hun werkplek, maar ook met afvaardigingen in het kantoor bij de grens. Onderwerp van gesprek was uiteraard het wegvallen van banen als de grensformaliteiten niet meer nodig zijn. In de avonduren vond er nog een openbare bijeenkomst plaats in het wegrestaurant bij de grensovergang.

● *De parlementaire delegatie in gesprek met douaniers aan de Nederlands-Duitse grens bij Bocholtz.* Foto: DRIES LINSSEN

Manifestatie beroepen

HEERLEN – De Stichting Beroepenmanifestatie Limburg houdt van 22 tot 25 februari de vierde Limburgse Studie- en Beroepenmanifestatie. Dat gebeurt in Roermond op het industrieterrein Heide Roerstreek. Aan de beurs wordt een banenmarkt gekoppeld, waarmee het Limburgse bedrijfsleven zich richt tot scholieren en werkzoekenden.

Opperwachtmeester mag niet studeren op kosten Justitie

Van onze verslaggever

ROERMOND – De rijksoverheid hoeft de vervolgstudie van opperwachtmeester J. Habets van de rijkspolitiegroep Beek/Nuth niet te bekostigen. Habets, die bij het ambtenarengerecht in Roermond probeerde te bewerkstelligen dat Justitie hem de gecombineerde - MBO/HBO-studie zou betalen, kreeg van ambtenarenrechter mr C. Egelie gisteren nul op het rekest.

De opperwachtmeester, die al twintig jaar bij de politie werkt, wilde een opleiding arbeidsmarktpolitiek en personeelsbeleid gaan volgen. Dit omdat hij als rayoncommandant dagelijks met personeel te maken had, zo beargumenteerde Habets drie weken geleden tijdens de behandeling zijn stap naar de rechter. Hij wilde het besluit van Justitie, om hem toestemming tot verder studeren te weigeren, vernietigd zien.

Mr Egelie vond – evenals het ministerie van justitie – dat er geen dienstbelang mee gemoeid was, met name voor de HBO-studie. „En voor de MBO-opleiding heeft de politie intern adequate cursussen."

Na eis van twaalf jaar gevangenisstraf

Verdachte aan officier: 'Vergist u zich niet?'

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – „Vergist u zich niet mijnheer Nabben?" Meer dan vergaande vrijmoedigheid was het een reactie van verbijstering en ontzetting welke gistermiddag in de Maastrichtse rechtszaal werd opgetekend uit de mond van een 45-jarige vrouw. Even tevoren had zij twaalf jaar gevangenisstraf tegen zich horen eisen wegens het uitlokken van moord op haar echtgenoot.

„Zij heeft het leven van haar man en tevens dat van haar zoon ondergeschikt gemaakt aan haar eigen zucht naar vrijheid en materiële welstand", luidde de toelichting die mr Nabben gaf op deze eis. Met het eerste deel van deze uitspraak doelde hij onder meer op de aanhoudende druk die de vrouw zou hebben uitgeoefend op haar zoon en met het andere deel op bepaalde voordelen die haar wellicht na de dood van haar man zouden toevallen.

Ten aanzien van dat laatste refereerde de officier aan een groot aantal verklaringen van soms zeer naaste familieleden van de vrouw. „Een of andere agent zal hen dat wel hebben voorgezegd!", luidde haar bitse reactie.

Bekentenis

De voorgaande procesdagen had de zoon verbitterd en zonder mededogen zijn moeder herhaaldelijk ervan beschuldigd niets onbeproefd te hebben gelaten haar echtgenoot te doen 'opruimen'. De officier achtte hem metterdaad schuldig aan dat feit en eiste daarvoor negen jaar gevangenisstraf. In zijn twee uur durend requisitoir schilderde mr Nabben de verschillende creaties af waarin de zoon zich de afgelopen maanden heeft voorgedaan.

Na eerst te hebben ontkend, gaf hij vervolgens toe tot moord te zijn aangezet en deze gruwelijk daad ook geheel alleen te hebben gepleegd. In een volgend stadium van onderzoek en verhoor voerde hij een vriend op als zijn begeleider op de bewuste avond om weer iets later zichzelf als hoofddader volkomen terug te trekken en de vriend als huurmoordenaar voor te stellen. De officier wilde verdachte echter houden aan zijn oorspronkelijke bekentenis de moord geheel alleen te hebben gepleegd.

Mr Nabben zei nog geen definitief standpunt te hebben ingenomen omtrent het al dan niet vervolgen van de vriend. In het geval deze man de moord zou hebben begaan is de thans verdachte zoon naar het oordeel van de officier in elk geval aan te merken als medepleger. De uitspraak die de rechtbank op 25 januari zal doen, kan in dat opzicht wellicht enige duidelijkheid verschaffen, oordeelde mr Nabben.

Versluierd

Mr Th. Hiddema, optredend als raadsman van de zoon, stelde vast dat deze zaak zozeer is versluierd door tegenstrijdigheden dat een overtuigende reconstructie van het gebeurde volledig is uitgesloten. Het staat naar zijn mening evenwel buiten discussie, dat de rechtbank zijn cliënt niet voor moord zal kunnen veroordelen enkel op grond van een eerder door deze zelf afgelegde en nadien herroepen verklaring.

Mocht in plaats van moord worden uitgegaan van doodslag, dan dient dat te worden gezien als een „volslagen uit de hand gelopen affaire, een gebeuren als gevolg van een pure psychische benauwenis". Mr Hiddema zag de moeder als degene die in deze zaak „de regie heeft gevoerd". Alles duidt volgens hem op haar betrokkenheid. De zoon had geen enkel belang bij de dood van zijn stiefvader.

Complot

Mevrouw mr I. van Dijk, verdedigster van de vrouwelijke verdachte, ontkende dat haar cliënte uitzonderlijke voordelen zou hebben kunnen voorzien na het overlijden van haar man. Volgens haar was de verhouding tussen beiden goed te noemen. Andersluidende verklaringen schreef zij toe aan „het familiecomplot" waardoor de vrouw zich de laatste jaren bedreigd heeft gevoeld.

Mevrouw Van Dijk kwalificeerde de verklaringen van de zoon in deze rechtszaak als merkwaardig, tegenstrijdig en onbetrouwbaar. Bijgevolg ook onbruikbaar om bij te dragen tot bewijs voor schuld aan de kant van zijn moeder. De raadsvrouwe vroeg zich af of de zoon niet zelf een motief kan hebben gehad zijn stiefvader uit het leven te doen ruimen.
„Ik heb de waarheid gesproken. Er is er één die lachen kan en dat is de vriend die bij mij was die avond in Veldwezelt", sprak de zoon in zijn 'laatste woord'. "Geëmotioneerd betuigde zijn moeder even later opnieuw háár onschuld. „Wat is mij allemaal ontnomen? Mijn man, mijn zoon, mijn kleinkinderen...." Aan de rechters vroeg zij rechtvaardig te willen oordelen.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: A fish called Wanda, dag. 18.15 en 21 uur, do t/m zo en wo ook 15 uur. **Rivoli:** Willow, dag. 18 en 20.30 uur, do t/m zo en wo ook 15.30 uur. De Reddertjes, za zo wo 14 uur. **Maxim:** Big, 18.15 en 20.30 uur, do t/m zo en wo ook 15 uur. **H5:** Moonwalker, dag. 14 en 19 uur, za zo ook 16 uur. Who framed Roger Rabbit, dag. 14.30 18.45 en 20.45 uur, za zo ook 16.30 uur. Frank en Frey, za zo wo 14.15 uur, za zo ook 16.15 uur. Pippi Langkous, za zo wo 14 uur, za zo ook 16 uur. Coming to America, dag. 14 18.45 en 21 uur, za zo ook 16 uur. Scrooged, dag. 21 uur. Spoorloos, dag. 19 en 21 uur, do vrij ma di ook 14 uur. Die Hard, dag. 18.30 en 21.15 uur, do vrij ma di ook 14.15 uur. **De Spiegel:** Hersenschimmen, vrij t/m ma 21 uur. Vroeger is dood, di 20 en 22.30 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Midnight Run, vrij t/m zo 20 uur. Die hard, vrij t/m zo 22.15 uur.

exposities

● **HEERLEN**
Welterhof, Kennedylaan. Werk van Andre Offermans. T/m 15/1, open dag. 9-21 uur. **De Spiegel,** Akerstraat 40. Werk van Ingeborg Meulendijks. T/m 12/1.

● *Het twee jaar oude verzorgingstehuis Kapelhof in Kerkrade fungeert als 'slagveld' voor een diepliggend conflict tussen ondernemingsraad en bestuur van de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Affaire Hamboskliniek en Kapelhof slechts topje ijsberg

OR vecht tegen 'salami-methode'

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Ondernemingsraad van de Stichting Verpleeghuizen Kerkrade verwijt het bestuur een 'salami-strategie' toe te passen. Het bestuursvoornemen om de Hambokskliniek en de Kapelhof onder één directeur te plaatsen is daarbij slechts aanleiding voor escalatie. Aan het conflict ligt in werkelijkheid een veel dieperliggend meningsverschil ten grondslag.

Het gaat er in feite om dat de OR eerst een integratieplan op tafel wil hebben om daarna pas over eventuele verschuivingen te praten. Het bestuur redeneert daarentegen dat er eerst een directeur moet komen die het geheel overziet, waarna het integratieplan kan worden opgesteld.
Volgens de OR-voorzitter Huppertz past het bestuur een 'salami-strategie' toe: „Als die directeur daar eenmaal zit, kunnen ze de zaak stukje bij beetje reorganiseren. Men weet dat wij als OR alleen tegen grote reorganisaties kunnen protesteren. Op deze manier probeert men ons buiten spel te zetten."
De OR wil deze strategie meteen dwarsbomen door bij de Ondernemingsraad in Amsterdam in beroep te gaan tegen de voorgenomen directeurswissel in de Kapelhof. Men is boos over het feit dat het bestuur nu al ruim twintig dagen wacht met een reactie op het verzoek tot betaling van het beroep. „Dat vinden we ronduit schunnig, aangezien we bijna aan het eind van de beroepstermijn zijn aanbeland," vindt een boze Huppertz.

De beroepszaak, die uiterlijk 21 januari ingesteld moet worden, gaat mogelijk maanden duren en daardoor tienduizenden guldens kosten, schat Huppertz, die er weinig voor voelt om persoonlijk aansprakelijk te worden gesteld voor zo'n bedrag. Woordvoerder De Rouw laat weten dat het bestuur haar beslissing 'ruimschoots op tijd' kenbaar zal maken. Maar de OR heeft voor alle zekerheid de vakbond AbvaKabo gevraagd om zich voor de kosten garant te stellen. „Een zeer uitzonderlijke, maar helaas noodzakelijke stap," verklaart Huppertz.

'De Voort' wordt toegankelijker

Donatie voor Landgraafse speeltuin

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Speeltuin 'De Voort' in Nieuwenhagen krijgt binnenkort van de Stichting Revalidatiefonds een bedrag van bijna 20.000 gulden. In 1986 werd deze speeltuin uitgeroepen tot de beste van het land.

Het speeltuinbestuur had om deze subsidie gevraagd om de tuin toegankelijker te maken voor invaliden. Overigens is 'De Voort' al gedeeltelijk aangepast voor invaliden en gehandicapten. Maar nu kunnen de paden verhard worden waardoor rolstoelgebruikers nog gemakkelijker over het terrein kunnen rijden. Bovendien worden met die verharde paden ook het 'kralendorp' en het sportveld ook gemakkelijkjer bereikbaar.

Volgens de heer H. Balter van het speeltuinbestuur zal men in het voorjaar met de werkzaamheden beginnen, zodat in het nieuwe seizoen de paden gereed zijn.
In 1988 brachten 40.000 kinderen een bezoek aan speeltuin 'De Voort'. Onder hen een groot aantal gehandicapten.

Dialectklucht Woa is d'r Erens?

LANDGRAAF - Toneelgroep Ambras treedt deze maand in de aula van de P&P Mavo te Landgraaf liefst vijf maal voor het voetlicht met het blijspel 'Woa is d'r Erens?'. Op de achtergrond in deze dialectklucht spelen bekende thema's uit de jaren vijftig een rol: Oranje Nassau Mijn II, Nieuw Guinea en de Nederlandse boycot van de Olympische Spelen in Melbourne '56.
De uitvoeringen van 'Woa is d'r Erens?' zijn op 14, 21, 22, 27 en 28 januari in de school aan de Lotersbergweg. Aanvang 20 uur.

Regioredactie Oostelijk Zuid-Limburg
Voor klachten over bezorging
☎ 045-739881
Kantoor Heerlen
☎ 045-739284
Wim Dragstra
☎ 045-710317
Emile Hollman
☎ 045-422345
Hans Rooijakkers
☎ 045-714876
Hans Toonen, chef
☎ 045-425335
Richard Willems
☎ 04406-15890
Kantoor Kerkrade
☎ 045-455506
Joos Philippens
☎ 04455-2161

Voor mede-financiering EFRO-projecten

Heerlen legt half miljoen op tafel

HEERLEN – De gemeente Heerlen trekt een half miljoen gulden uit voor mede-financiering van EFRO-projecten. Zoals bekend heeft de EG 16,6 miljoen gulden beschikbaar gesteld voor projecten die de werkgelegenheid in de regio moeten stimuleren. Maar die 16,6 miljoen is slechts een deel van de kosten. De rest moet van rijk, provincie en de regio zelf komen. In totaal is dat zo'n zeventig miljoen. Het meeste komt uiteraard van rijk en provincie.

De gemeente Heerlen heeft echter al een lijstje gemaakt met projecten waar geld in gestopt zal worden. Aanpak van het gebied In de Cramer, met name het schonen van het autowrakkenterrein staat bovenaan. De sanering is een zaak van de provincie, maar na de sanering moet het gebied opnieuw ingericht worden. Kosten 600.000 gulden. De helft komt uit Brussel. Heerlen en de provincie betalen elk 150.000 gulden.

Ook industrieterrein De Beitel moet aangepakt worden. De verkaveling van het terrein is nogal ongelukkig en door het vrij grote hoogteverschil binnen het totale bedrijfsterrein is nog vrij beschikbare grond onverkoopbaar. Moeilijk bereikbare kavels moeten ontsloten worden en door grondverbetering zullen de hoogteverschillen weggewerkt worden. Kosten 2,5 miljoen. Uit de EFRO-pot komt 1,25 miljoen en de andere 1,25 miljoen delen gemeente Heerlen en provincie.

Centrum

Heerlen is samen met Maastricht aangewezen als stedelijk knooppunt. Om het centrum van Heerlen beter geschikt te maken voor de vestiging van stuwende dienstverlendende activiteiten, (nieuwe kantoren, nieuwe instellingen bijvoorbeeld telematica etc.) heeft de EFRO 1 miljoen beschikbaar gesteld. De gemeente doet daar nog een kwart miljoen bij en de provincie driekwart.
Voor de stimulering van telematica in Heerlen is een half miljoen beschikbaar. Onderzoek heeft uitgewezen dat Heerlen geschikt is voor de vestiging van een teleport/smart building. Dat is een kantorengebouw met alle technische faciliteiten op het gebied van communicatie. Nu wordt de verdere ontwikkeling van zo'n teleport nader bekeken. Dat kost een half miljoen. De EFRO betaalt de helft, provincie 150.000 en gemeente 100.000. Ook voor het opleidingscentrum Carroseriebouw, dat 19 januari officieel geopend wordt, stelt de gemeente geld beschikbaar en wel 37.500 gulden.

Klaarliggen

„Heerlen heeft structureel een miljoen gulden per jaar op de begroting staan voor dit soort zaken. Dus wij hadden al wat geld klaarliggen hiervoor," zegt wethouder Jo Andriesma.
Heerlen komt aan dat miljoen door het afstoten van het onderhoud van de stadsautoweg. Dat onderhoud komt sinds 1988 voor rekening van de provincie, zodoende kan de gemeente een miljoen gulden per jaar anders besteden. Heerlen heeft besloten dat geld in werkgelegenheidsversterkende maatregelen te stoppen. Alle EFRO-projecten vallen daaronder, maar bijvoorbeeld ook de aanleg van wegen. Ook heeft Heerlen van het geld meer aandelen gekocht in de Luchthaven Maastricht en het Heerlense aandeel in de aanleg van de Zwart 5 Zuid (weg naar industrieterrein Strijthagen te Landgraaf over Heerlens grondgebied) wordt daaruit betaald.
Vorig jaar is het totale miljoen niet opgesoupeerd, zodat er na aftrek van de vaste kosten en de voor dit jaar reeds toegezegde financiering van EFRO-projecten nog zo'n 365.000 gulden over is. De gemeenteraad van Heerlen moet de uitgaven nog goedkeuren.

75 jaar woningvereniging Schaesberg

'Meer renoveren, minder nieuwbouw'

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De woningvereniging Schaesberg wil in de toekomst het accent leggen op renovatie in plaats van nieuwbouw. Dat vertelt directeur G. van den Bongard deze week op de persconferentie ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de woningvereniging.
„En als er dan nieuwbouw gepleegd wordt, dan er moet er gerichter gebouwd worden."
De woningvereniging Schaesberg werd in 1914 opgericht door dr Poels. Oorspronkelijk stelde de vereniging zich ten doel voornamelijk buitenlandse mijnwerkers te huisvesten. Momenteel heeft de woningvereniging een woningbezit van 2.500 huizen.

Hoogbouw

Als belangrijkste jaartal noemt de woningvereniging in haar jubileumkalender 1967, het jaar waarin binnen de woningbouw het credo 'veel' meer betekenis had dan te letten op de kwaliteit. Dat jaar bouwde de woningvereniging de 400 flatwoningen aan Achter de Winkel. Het is zo ongeveer de enige noemenswaardige hoogbouw in de gemeente Landgraaf. De stichtingskosten voor die flats waren in de tijd ruim 13 en een half miljoen. Ter vergelijking: toen tien jaar later die flats gerenoveerd moesten worden, bedroegen de kosten bijna een half miljoen meer dan indertijd de stichtingskosten.

Grondslag voor de toekomstoverwegingen van de directeur is de toenemende vergrijzing. Woningverenigingen moeten daar terdege rekening mee houden, vindt hij. Hij ziet daarom in aanleunwoningen een oplossing. Mensen die wonen in een woning naast een verzorgingstehuis. „En juist de woningverenigingen moeten die aanleunwoningen' bouwen," aldus de directeur van de 75-jarige woningvereniging.

Op 13 januari viert de 'jarige' vereniging feest. Om 14.00 uur is er een eucharistieviering, een uur later een bijeenkomst van de leden. Om half zes is er een receptie waar iedereen welkom is in café Het Streeperkruis.

Twee bromfietsers in ziekenhuis

HEERLEN - Op de Schelsberg in Heerlen botsten gisteravond om acht uur twee bromfietsers tegen elkaar. Beiden, een afkomstig uit Landgraaf en een uit Heerlen, moesten met beenverwondingen in het ziekenhuis worden opgenomen. De bromfietsen zijn total-loss.

● *Opa Hendrik Simon in het kielzog van kleinzoon Henry.* Foto: CHRISTA HALBESMA

beurtelings

Kleinzoon verrast opa Simon (93)

Van onze correspondente

SIMPELVELD/KERKRADE – Eigenlijk staat de 93 jaar oude Hendrik Simon uit Kerkrade komende carnavalsdagen in de schaduw van zijn kleinzoon die de veertigste prins is geworden van de Simpelveldse carnavalsvereniging De Woesjjoepe. Maar ergens ook weer niet. Want de buitengewoon kwieke opa Simon is zo trots als een pauw op zijn kleinzoon. Sterker nog, hij voorspelde elf jaar geleden al dat zijn kleinzoon prins zou worden.

Pas een paar uur voor de proclamatie kwam Henry naar bejaardencentrum St.-Elisabeth in Kerkrade om opa Harrie persoonlijk op de hoogte te stellen.
Vroeger was de nu nog kwieke opa Simon is een fervent carnavalsvierder. Wat heet fervent carnavalvierder: als er wat te vieren viel of er werd een feestje gebouwd, dan was Hendrik Simon er steeds bij. De vlotte babbelaar doet het tegenwoordig wat rustiger aan. De 93 lentes 'jonge' Hendrik Simon vermaakt zich al kostelijk als hij ziet hoe anderen zich amuseren. Hij vertoeft nog altijd graag tussen feestvierende mensen. En daar mag best een borrel bij gedronken worden. De eerste twee glaasjes sluit hij beslist niet af en ziet die als medicijn. „Maar het derde glas is vergif," waarschuwt hij.

Simon woont weliswaar in Kerkrade, is geboren in Mechelen, maar in Simpelveld, waar hij vele jaren woonde kent bijna iedereen hem.

Hij werkte onder andere als portier in de mijnen, en later in het ondergrondse magazijn waar ontplofbare stoffen werden opgeslagen. Zijn vrije tijd besteedde hij aan het Groene Kruis en de Mijnwerkersbond. In die tijd kreeg hij ook de naam 'winterkoninkje'. „Want zomers werkte ik als handlanger in de bouw, en 's winters in de mijnen. Als ik dan tegen de winter weer kwam solliciteren bij de baas dan riep die 'kijk, daar hebben we ons winterkoninkje'.

in gesprek

● Heerlens Carnaval

Wat mij mateloos stoort en irriteert zijn de woorden van de voorzitter van de afdeling Heerlen Horeca Nederland: 'Afblazen carnavalsfestijn is niet onze schuld' in het LD van 1[illegible] januari jl. Hoe durft hij zoiets te stellen! Horeca Heerlen is een belangenvereniging die moet opkomen voor de belangen van de horeca-ondernemer in de breedste zin van het woord. Dat is een goede zaak. Tot nu toe speelt de heer Hundscheid (voorzitter) het alleen maar klaar te strijden tegen paracommercie en in dit geval de zaak Canton Reiss. Ik vind dat Horeca Heerlen, haar leden en ook alle niet aangesloten leden zowel binnen als buiten het centrum de hand in eigen boezem moeten steken. Cijfers van de Horecava tonen aan dat het helemaal niet goed gaat in de horeca. Het schijnt zelfs slecht te gaan op een paar uitschieters na.
Is het dan niet verstandig bestuurders, leden en niet-leden van de horeca om eens een goed public relations en promotieplan op te stellen zodat het weer beter gaat draaien. En de carnaval, wat in feite de saus op de pudding moet zijn voor de horeca, op te nemen in dat plan als middel. Nu trekken duizenden Heerlense carnavalisten naar elders met name naar Kerkrade en Maastricht en laten daar de guldens rollen. Een ruwe schatting levert al gauw 1 miljoen gulden omzet op. Om deze carnavalisten weer terug te halen, zou Horeca Heerlen het initiatief moeten nemen om een tent die voldoet aan alle eisen van veiligheid, neer te zetten midden in het centrum: bijvoorbeeld op de markt. De totale kosten zijn geraamd op 20 mille. Bij 100 horeca-deelnemers is dat nog geen 200 gulden. De opbrengst van de tent wordt gereserveerd om daarmee weer de aktiviteiten uit te breiden. Hiervoor liggen werkelijk schitterende plannen klaar, met als doelstelling veel publiek naar Heerlen te halen. Het gegeven is, dat het publiek gaat uitzwermen over de hele stad. Ja, zelfs de horeca in de wijken kan daarbij profijt hebben. Het lijkt een utopie maar het is te verwezenlijken.
Geïnteresseerden die 'oor' hebben om de caraval weer terug te halen met het centrum van Heerlen als basis, kunnen zich schriftelijk melden bij Ton Verkerk, Benzenraderweg 179, 6417 SM Heerlen.

Heerlen **Ton Verkerk**

Noot: van redactiewege ingekort.

Kerkradenaar in beroep tegen korten uitkering

Van onze verslaggever

KERKRADE – Omdat hij een keertje overwerk weigerde, werd Kerkradenaar Albert Reisinger door zijn werkgever in de proeftijd de laan uit gestuurd. De bedrijfsvereniging heeft Reisinger wegens verwijtbaarheid aan dat ontslag gedurende 13 weken zijn uitkering met 20 procent gekort. Dat scheelt in totaal hem bijna 4.000 gulden. Reisinger wil nu in hoger beroep gaan, nadat hij onlangs zijn zaak bij het kantongerecht heeft verloren.

Op de bewuste middag, 23 oktober 1987, kwam zijn vriendin hem na werktijd ophalen voor een weekend België. De baas van het bedrijf sommeerde hem nog een uur door te werken. Reisinger vertrok echter toch, omdat afgesproken was dat hij 's vrijdags en 's zaterdags van overwerk vrijgesteld zou zijn.

De rechter stelt nu weliswaar vast dat de werkgever geen overwerkvergunning had, maar oordeelt dat dat op zich geen reden voor Reisinger was om het opgedragen overwerk te weigeren. De korting op de uitkering werd akkoord bevonden. Tegen het ontslag zelf was geen enkel beroep mogelijk, omdat het in de proeftijd gebeurde.

Reisinger, die de afgelopen 22 jaar in Duitsland werkte, voelt zich gepakt. „Ten eerste was er die afspraak, ten tweede zou dat werk zeker nog vier uur duren en ten derde was ik na zo'n lange tijd niet op de hoogte van de werkverhoudingen hier in Nederland."

klein journaal

oostelijke mijnstreek ☎ redactie: 739282

Nuth

● In het Kabuuske wordt vanavond om 20.00 uur een voorlichtingsavond gehouden over het Foster Parents Plan. Voor informatie: ☎ 045-244344.

Schaesberg

● In de sportkantine van RKONS wordt vrijdag om 20.00 uur een kwajongconcours gehouden, waaraan iedereen kan deelnemen.

Simpelveld

● In zaal Dackus wordt vandaag om 20.00 uur voor heemkundevereniging De Bongard een lezing gehouden over het vroegere volkse leven in Zuid-Limburg.

● De Turn- en Acrobatenclub krijgt zondag nieuwe uniformen. De overhandiging vindt om 12.00 uur plaats in zaal Dackus.

Heerlen

● Het Stichtingsbestuur van het parochiehuis aan de Maasstraat heeft vergunning gekregen om op zondagavond te kienen in het parochiehuis.

● De politiesportvereniging houdt vrijdag een groot internationaal volleybaltournooi met deelname van 19 korpsen uit Nederland, België en West-Duitsland. Er wordt in sporthal Kaldenborn vanaf 9.00 uur gespeeld, de prijsuitreiking is om 18.00 uur.

Rimburg

● Wim van Diemen is de nieuwe prins van het Wespellerijk. Zaterdag om 20.33 uur wordt hem een receptie aangeboden in zaal D'r Eckt. Aansluitend is er een feestavond.

Schimmert

● De carnavalsvereniging De Taarbreuk viert dit jaar het 33-jarig bestaansfeest. Zaterdag om 10.00 uur wordt de jubilerende vereniging afgehaald in Oos Heim. Om 11.00 uur wordt een feestmis opgedragen in de parochiekerk. Van 14.00 tot 21.00 uur wordt in het gemeenschapshuis de receptie, de huldiging van de jubilarissen en de presentatie van de nieuwe uniformen gehouden. Vanaf 21.00 uur is er een jubileumbal met het orkest John Wessel.

Brunssum

● De belangenvereniging hart- en vaatpatiënten en het steunpunt Meer Bewegen voor hart- en vaatpatiënten in Limburg is deze week in Brunssum van start gegaan met een wekelijkse sportuurtje in de sporthal Rumpen aan de Heugerstraat. Belangstellenden kunnen zich opgeven bij mevrouw Stassen (04490-72082). Voor deelname is toestemming nodig van de betrokken specialist of huisarts.

● I het Unitasgebouw vindt zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur de maandelijkse rommelmarkt plaats.

Kerkrade

● Zondag 15 januari houdt de Commodoreclub Kerkrade een computertreffen van 13.30 uur tot 18.00 uur in café Ajen Brouwerij, Franciscastraat 44.

● Op initiatief van het Cultureel Centrum wordt zondag van 10.00 tot 16.00 uur voor de zesde maal de Roderland vlooienmarkt gehouden. De Kerkraadse verenigingen bemannen 115 stands met allerlei artikelen. De entree is voor volwassenen 3 gulden en voor kinderen ƒ 1,50.

● *Het gouden paar Classen-Willems.*

Gouden paar

per persoon

Samen met hun 9 kinderen, 21 kleinkinderen en 3 achterkleinkinderen vieren **Johan en Caroline Classen-Willems** uit de Sloterstraat 22a in Ubach over Worms vrijdag hun gouden huwelijksfeest. De heilige mis wordt om 15.00 uur opgedragen in de Don Bosco Theresiakerk. Gelegenheid tot feliciteren is van 18.30 tot 20.00 uur in gemeenschapshuis 't Straotje, Eygelshovenerweg 4 in Ubach over Worms.

Berlusconi grijpt in: oefenmeester en selectie op het matje

Trainer AC Milan op schopstoel

Van onze sportredactie

MILAAN – Op de bovenverdieping van AC Milans schitterende trainingscentrum Milanello speelden zich gisteravond taferelen af die deden denken aan een schoolklas die vanwege tegenvallende leerprestaties bij de hoofdmeester te biecht moet gaan. Linksachter in de gang een kamer met een elftal voetbalprofs. Daar schuin tegenover de werkruimte van de president. Silvio Berlusconi, die gemiddeld elke tien minuten 'de volgende' liet klinken en alle spelers, één voor één te biecht liet komen, op zoek naar de oorzaken van Milan's tegenvallende prestaties dit jaar in de competitie.

's Middags, vlak na zijn aankomst per privé-helikopter, had hij zijn trainer Arrigo Sacchi en een aantal andere medewerkers al uitgehoord. Weinig schokkende conclusie na een dag onderzoek, door de Italiaanse pers vooraf als 'Het Proces' aangekondigd: er is sprake van een samenloop van omstandigheden. Het vonnis: de Nederlandse topspelers staan niet ter discussie, de trainer wel.

Op Milanello heerste gisteren een stemming die in Nederland ontstaat, wanneer een kabinet dreigt te vallen. In totaal 34 journalisten en technische medewerkers van talloze tv-stations hadden zich op het trainingscentrum verzameld. Met de val van Arrigo Sacchi, die met Milan de afgelopen zeven speeldagen vier punten veroverde, werd terdege rekening gehouden. Alle spelers toonden zich echter solidair met hun trainer, zodat de klap uitbleef. Berlusconi wilde echter niet de garantie verschaffen dat Sacchi tot het einde van zijn contract, 30 juni aanblijft. Hij bleef vaag.

„De komende dagen of weken gaan we de maatregelen nemen waarvan we denken dat ze nodig zijn", aldus Berlusconi, die al direct een van zijn managers Taveggia overplaatste van het hoofdkantoor in Milaan naar het trainingscentrum Milanello "om de ploeg daar organisatorisch bij te staan". Over de relatie tussen trainer Sacchi en de spelers zei hij: „Die kan verbeterd worden, maar dat geldt voor elke relatie, ook die tussen moeder en kind of man en vrouw".

Ruud Gullit, Frank Rijkaard en Marco van Basten kwamen ook elk bij de president aan de beurt. De laatste bleef het langst binnen: ruim een kwartier. „Ik heb een goed gesprek gehad. Ontspannen. We hebben afgesproken dat de inhoud binnenskamers blijft. Wij zijn in ieder geval allemaal rustig. We moeten gewoon doorgaan. Het heeft geen zin een schuldige te zoeken. Er is geen enkele reden om Sacchi weg te sturen".

Berlusconi had daarvoor verklaard dat geen van de Nederlandse spelers ter discussie staat. „We weten van de belangstelling van Barcelona voor Van Basten af. Maar hij maakt hier gewoon zijn contract af". Over de oorzaken van Milans terugval, dat na de nederlaag (1-0 bij Cesena) afgelopen zondag nu op tien punten staat van koploper Inter, zei

● *Trainer Sacchi. Het is nog zeer dubieus of hij het seizoen afmaakt bij AC Milan.*

Berlusconi: „deels zijn het de blessures geweest van onder meer Gullit, deels heeft onderbewust wellicht de titel van vorig seizoen de gretigheid wat weggenomen en deels betalen we voor het afstaan van onze spelers aan de olympische ploeg, het Italiaanse en het Nederlands elftal".

De laatste keer dat Berlusconi een themadag rond Milan en de tegenvallende resultaten organiseerde was twee jaar geleden. Dat luidde destijds het vertrek van trainer Liedholm in.

Individuele actie doorslaggevend tegen Italië

Vic Hermans houdt Oranje in de race

ARNHEM – Oranje houdt kansen om bij het eerste officieuze toernooi om het wereldkampioenschap zaalvoetbal tot de finalisten te gaan behoren. Maar vooralsnog wordt het een hele klus om door te dringen tot de laatste vier. De winst op Italië gisteravond in Arnhem (4-1) was verdiend en noodzakelijk, maar nog niet voldoende.

Oranje moet vanavond in dezelfde Rijnhal waarschijnlijk opnieuw winnen. Dan van België. De stand in de eerste groep van de tweede ronde maakt dat nodig. Of de ploeg van bondscoach Groenewoud in staat is de overwinning onder druk af te dwingen, valt nog te bezien. Met de nationale zaalvoetballers kan het tot nu toe alle kanten op.

Het catenaccio der Italianen hield Oranje 20 minuten lang in een beklemmende greep. De snelle treffer van Minicucci gaf de gespecialiseerde verdedigers uit Zuideuropa een ideale uitgangspositie. Pas in de laatste vijf minuten van de eerste helft kreeg Oranje zijn eerste kansen, in een tot dan kleurloze wedstrijd. Dat het meteen tot twee doelpunten leidde, was een regelrechte verrassing.

Italië, dat eerder ruim van België (5-1) en de Verenigde Staten (4-1) had verloren, moest van taktiek wijzigen. Dat ging niet. De ploeg, die aanvankelijk indruk maakte met geconcentreerd en goed verdedigen, kon het spel niet maken. Oranje daarentegen kreeg de ruimte, waar het 20 minuten lang om had gesmeekt. Demandt en Loosveld voegden nog een doelpunt toe aan de produktie, die door Hermans en Bakker was opgestart. Meer zat er wel in, maar kwam er niet uit.

Oranje dankte zijn opleving kort voor rust vooral aan Vic Hermans. De 36-jarige routinier, na de vierde opeenvolgende wedstrijd hard aan rust toe, bracht de kalmte terug op het moment dat zijn ploeg in grote onzekerheid verkeerde. Met de wedstrijd krijgt hij minder speelminuten, maar een grotere inbreng. Tegen Hongarije maakte hij twee doelpunten, tegen Italië de zeer belangrijke gelijkmaker, die de wedstrijd deed omslaan.

Oranje won de wedstrijd daarna op een onderdeel, dat tot nu toe had ontbroken. De individuele actie. Vooral Loosveld, opnieuw een van de betere spelers, maar ook Bakker en Seitner waren sterk op de vierkante meter. „Dit was voor het publiek ongetwijfeld een leuke wedstrijd", zei Groenewoud. Groenewoud vond het eveneens een „echte wedstrijd.". Dat wil zeggen: met strijd. „Het ging hard tegen hard. Er moest keihard worden geknokt. Ik moet alle spelers een compliment maken. We wisten waar de kracht Italië lag. Maar ook wat hun zwakke punten zijn. De belangrijkste constatering is echter dat wij groeien in het toernooi. De Belgen zullen ons nu niet meer verrassen".

De sterke defensie van de Italianen had Groenewoud niet verrast. „Door hun opstelling sluiten ze de diepte erg goed af. Er is geen ploeg die dat spel zo goed beheerst als deze. Wij werden daardoor gedwongen op de flanken met individuele acties openingen te creëren. Dat lukte, voor het eerst in het toernooi. Nadat we op voorsprong kwamen, waren de problemen opgelost. Aanvallen is niet het sterkste punt van Italië." Oranje had vaker kunnen scoren in de tweede helft, waarin de ploeg het beste spel tot nu toe liet zien. De vijfde treffer, belangrijk om het doelsaldo van de Belgen (5-1 winst op Italië) te evenaren, bleef echter uit. De kansen waren er wel. Minstens zo belangrijk was waarschijnlijk, dat Nederland eindelijk het publiek (2.000 bezoekers) achter zich kreeg. Nederland houdt nog steeds van Oranje. En zo langzamerhad ook een klein beetje van de zaalvoetballers.

● *Michel Seintner (links) in duel met de Italiaan Paolo de Simoni. Via een 4-1-overwinning behoudt Oranje kans op een finaleplaats.*

wk in cijfers

GROEP A:

Nederland - Italië 4-1 (2-1). Minicucci 0-1, Hermans 1-1, Bakker 2-1, Demandt 3-1, Loosveld 4-1. Scheidsrechter: Escobar Valdez (Par), toeschouwers: 2.000. Gele kaarten: Bakker (Nederland), De Simoni.

Hongarije - België 2-2 (0-1) Maes 0-1, Rozna 1-1, Rozna 2-1, Schoubs 2-2. Scheidsrechter: Arppi Filho (Bel); toeschouwers: 800.

Stand:

België	2	1	1	0	3	7-3
Nederland	2	1	1	0	3	7-4
Hongarije	2	0	2	0	2	5-5
Italië	2	0	0	2	0	2-9

GROEP B:

Paragauy - Verenigde Staten 0-2 (0-1). Vermes 0-1, Gabarra 0-2. Scheidsrechter: Silva Arce (Chi), toeschouwers: 1.500. Rode kaart: Ibarrola (Par).
Brazilië - Argentinië 6-3 (2-0). Santos 1-0, Silva 2-0, Oliveira 3-0, Castaneira 3-1, Santos 4-1, De Cunha 5-1, Hidalgo 5-2, Dirceu 6-2, Valarin (strafschop) 6-3. Scheidsrechter: Ponnet (Bel), toeschouwers: 500.

Stand:

Brazilië	2	2	0	0	4	11-4
Ver. Staten	2	2	0	0	4	5-1
Argentinië	2	0	0	2	0	4-9
Paraguay	2	0	0	2	0	1-7

● AKEN – Tijdens een internationaal teakwon-do treffen tussen een gecombineerd Nederlands/Duits taekwondo-team tegen het team van Korea, is Abdel Zaouini (Yul Kok Hoensbroek) er in geslaagd om de Koreaanse kampioen Sim Moo Jim een nederlaag toe te brengen.

● ANTWERPEN – Tony Bokhorst uit Bergen heeft zich in het tennistoernooi in Antwerpen voor het hoofdtoernooi geplaatst Door een eenvoudige 6-0; 6-1 zege op zijn Belgische tegenstander. Evelyne Dullens uit Sittard moet vandaag nog een partij winnen om het hoofdtoernooi te bereiken.

Ari Vatanen controleert etappe en laat zege aan stalgenoot

Lalay en Pico raken weg kwijt

TAMBACOUNDA – De woenstijnrally Parijs - Dakar blijft tot het einde toe verrassend. Dat gold in de dertiende etappe van Labé in Guinee naar de Senegalese plaats Tambacounda over 380 kilometer vooral voor motorcoureur Gilles Lalay. Hij verloor door een navigatiefout een uur op de Italiaanse ritwinnaar Claudio Terruzzi. De Franse aanvoerder van het klassement had echter het geluk, dat zijn Italiaanse rivaal Franco Picco de weg ook kwijt raakte. Het tweetal kwam elkaar ongeveer tegen, terwijl ze terugreden naar de grens van Guinee-Bissau in plaats van verder Senegal in. De Fransman Marc Morales profiteerde het meest van het verdwalen van Lalay en Picco. Hij verkleinde met nog twee etappes te gaan tot Dakar zijn achterstand op de Italiaan tot 3 minuten en 17 seconden.

Bij de vierwielers deed de Fin Ari Vatanen zijn belofte gestand tot het einde toe verstandig te blijven rijden. Hij controleerde de etappe en liet de dagzege aan zijn stalgenoot van Peugeot Guy Frequelin. Wel kwam de Belg Jacky Ickx weer dichterbij. Kees en Mieke Tijsterman eindigden woensdag als negende met een achterstand van een half uur. In de algemene rangschikking behield het Waddinxveense echtpaar de vijfde plaats, maar de Japanner Kenjiro Shinozuka liep opnieuw in.

De etappe werd overschaduwd door een ongeluk, nog in Guinee. De Fransman Jean Boucher schepte met zijn Land Rover een meisje. Het kind werd met hersenletsel naar het ziekenhuis van Labé gebracht. Volgens de organisatoren van de rally is ze inmiddels weer bij kennis en buiten levensgevaar.

Organisator Gilbert Sabine is overigens ronduit tevreden over de rally tot nu toe. „Deze rally heeft alle vraagtekens met betrekking tot de toekomst weggenomen. Er zijn weliswaar net zoveel en misschien nog wel meer ongelukken gebeurd dan verleden jaar, maar ze waren minder tragisch". In de rally liepen circa vijftien personen verwondingen op, voornamelijk botbreuken.

Kees en Mieke Tijsterman hebben het in de dertiende etappe, die ze besloten met de negende plaats, moeten doen zonder de assistentie van een volgwagen. De Antwerpenaar Besemer, die het echtpaar uit Waddinxveen begeleidt, kwam dinsdag niet in Labe aan en verscheen woensdagmorgen evenmin aan de start. Daardoor kon Tijsterman voor het eerst niet de olie verversen van zijn Mitsubishi en moest hij een reservewiel aan een ander meegeven. Bovendien werd tijdens de rit naar Tambacounda een olielek geconstateerd. Deze tegenslag bracht de vijfde plaats in de algemene rangschikking echter niet in gevaar.

Uitslag 13 etappe: Auto's 1. Fréquelin/Fenouil (Fra) Peugeot 405 2.53.10, 2. Wambergue/Guehennec (Fra) Peugeot 205 op 0.23, 3. Shinozuka/Magne (Jap/Fra) Mitsubishi Pajero 1.00, 4. Ickx/Tarin (Bel) Peugeot 405 3.39, 5. Vatanen/Berglund (Fin) Peugeot 405 5.22, 6. Tambay/Lemoyne (Fra) Mitsubishi Pajero 5.31, 7. Gabreau/Gabbay (Fra) Toyota 15.39, 8. Pescarolo/Fourticq (Fra) Land Rover 19.24, 9. Kees en Mieke Tijsterman (Ned) Mitubishi Pajero 30.32, 10. Seppi/Pelancoli (Ita) mercedes 600 44.59.
Stand: 1. Vatanen 24.43.33, 2. Ickx op 5.31, 3. Tambay 3.54.10, 4. Frequelin 5.44.46, 5. Tijsterman 6.25.26, 6. Shinozuka 7.00.28, 7. Wambergue 9.05.56, 8. Seppi 10.46.34, 9. Da Silva/Thomas (Fra) Mitsubishi Pajero 13.43.33, 10. Gabreau 14.19.04.

Motoren: 1. Terruzzi (Ita) Cagiva 5.36.41, 2. Morales (Fra) Honda 9.14, 3. Daures (Fra) Honda 11.41, 4. Orioli (Ita) Cagiva 12.02, 5. Mas (Spa) 13.57, 6. Bacou (Fra) BMW 18.01, 7. Peterhansel (Fra) Yamaha 23.09, 8. De Petri (Ita) Cagiva 24.10, 9. Rahier (Bel) Suzuki 26.05, 10. Marinoni (Ita) Yamaha 28.21, 15. Lalay (Fra) Honda 1.04.26, 20. Picco (Ita) Yamaha 1.10.56.
Stand: 1. Lalay 51.28.29, 2. Picco 40.25, 3. Morales 43.42, 4. Peterhansel 1.15.44, 5. Neveu (Fra) Yamaha 3.24.31, 6. Orioli 3.50.52, 7. Mas 4.11.43, 8. Daures 4.43.56, 9. Marinoni 5.14.23, 10. Bacou 6.01.41.

● *De Belg Jacky Ickx op weg naar Tambacounda. Hij moet zoals bekend zijn stalgenoot Vatanen voorrang verlenen.*

Ajax in finale

MASPALOMAS – Ajax heeft zich geplaatst voor de finale van het internationale voetbaltoernooi in Maspalomas. De Amsterdammers versloegen in het Spaanse plaatsje een oude bekende: KV Mechelen. De Belgische Europa-cuphouder werd pas na verlenging teruggewezen. Winter zorgde in de 109de minuut voor de beslissende treffer. In de eindstrijd stuiten de Amsterdammers vrijdag op Leverkusen, de ploeg van Rinus Michels. die Göteborg met 2-1 versloeg.

● GENT – De Belgische voetbalclub AA Gent (tweede klasse) heeft via betaling van een bedrag van 14 miljoen Belgische franks (770.000 gulden) aan de belastingdienst vervolging in een zwart geld affaire voorkomen.

● ROTTERDAM – Landskampioen PSV heeft het keepersprobleem dat is ontstaan door de blessure van Hans van Breukelen opgelost. De Eindhovenaren hebben tot het einde van het seizoen Carlo lAmi, de 22-jarige doelman van de aanvoerder van de ranglijst in de eerste divisie Excelsior, gehuurd.

● LA VALETTA – Het voetbalelftal van Israel heeft woensdag in La Valetta op eigen niveau geoefend tegen Malta. De Israeli, onlangs amper tegenstander te noemen tegen Oranje, zegevierde met 2-1. Menhem opende de score, maar nog voor rust zorgde Carabott voor de Maltezer gelijkmaker. De winnende treffer kwam een minuut voor tijd op naam van Sinai.

● LISSABON – Benfica heeft er in de vierde ronde van het toernooi om de Portugese voetbalbeker lustig op los geschoten. De doelman van de amateurclub Riachense werd in Lissabon horendol. Hij werd veertien keer gepasseerd. De Nigeriaanse international Ricky Owubokiri scoorde zes keer. De paar honderd fans van Riachense moesten tot de laatste minuut wachten voordat de eer werd gered.

● LONDEN – Arsenal, de leider in de eerste divisie van de Engelse legaue, is in de derde ronde van het toernooi om de Engelse beker uitgeschakeld , na een 0-1-nederlaag tegen West Ham.

Uitslagen replays: Arsenal - West Ham 0-1, Everton - West Bromwich Albion 1-0, Queens Park Rangers - Manchester United 2-2 na verlenging.

Uitslagen Spaanse competitie: Osasuna - Oviedo 3-1, Gijon - Valencia 1-0, Real Sociedad - Elche 1-0, Betis - Espanol 2-2, Real Madrid - Malaga 2-1, Zaragoza - Cadiz 0-1, Valladolid - Atletico Madrid 0-1, Barcelona - Sevilla 4-0, Murcia - Athletic de Bilbao 1-1, Celta - Logrones 1-0.

Titelaspiraties V en L in ijskast

GELEEN – In de eredivisie zaalhandbal bij de dames verloor Herschi/V en L gisteravond de vooruitgeschoven wedstrijd tegen Quintus met 11–13. Door dat resultaat is de achterstand op landskampioen SEW opgelopen tot vier punten en kan de Geleense ploeg de titelaspiraties in de ijskast opbergen.

In de aanvangsfase kwamen de ermper 100 bezoekers nog ruimschoots aan hun trekken. Over en weer werd gescoord, hetgeen na tien minuten in een 4–4 score resulteerde. Daarna kwam de klad in het spel van V en L. Slechte schoten, afspeelfouten en vangfouten wisselden elkaar in snel tempo af. Quintus profiteerde van de toenemende faalangst aan Geleense zijde en kon een voorsprong van drie doelpunten nemen: 4–7. Deze marge bleef ook tot de rust gehandhaafd: 6–9.

Na de pauze werd het spel van de thuisclub er niet beter op. Omdat de gasten zich blijkbaar aan het niveau van V en L wilden aanpassen, ontspon zich voor het publiek een saaie, vervelende wedstrijd.

Echt in de race kwam V en L dan ook niet meer. Al had de ploeg in de slotfase met wat meer koelbloedigheid en concentratie wellicht nog een gelijkspel uit het vuur kunnen slepen. Nu bleef het 11–13 voor Quintus.

Voor V en L scoorden Jana van der Veer, Astrid ter Beke, Ingrid Segers en Natasja Kivit elk twee keer.

Sergej Boebka beste atleet

NEW YORK – Het Amerikaanse blad Track and Field News heeft Sergej Boebka uitgeroepen tot atleet van het jaar 1988. De Russische polstokhoogspringer kreeg iets meer punten dat de Oostduitse kogelstoter Ulf Timmermann en sprinter Carl Lewis. De verbetering van het wereldrecord op de 400 meter (43,29) door Butch Reynolds was volgens het atletiekmagazine de prestatie van het jaar.

Valpartij zesdaagse Keulen oorzaak vervroegd afscheid

Nop Koch abrupt gestopt

Van onze sportredactie

NIEUWEGEIN – Abrupt is een eind gekomen aan de roemrijke wielercarrière van Nop Koch (56). Een ernstige valpartij in de Zesdaagse van Keulen, waarin Koch als gangmaker op de derny meereed, zorgde voor een vervroegd afscheid. Het afscheid is des te triester omdat Koch nog maar drie Zesdaagsen zou rijden, Bremen, Stuttgart en als laatste Kopenhagen. Het door de gangmakers georganiseerde afscheidsfeestje gaat niet door, omdat Koch thuis herstelt van zijn verwondingen.

Nop Koch besloot te stoppen omdat het allemaal te gevaarlijk werd. Koch: „Die Zesdaagse van Keulen zal me nog lang heugen. Ook daar reden de gangmakers weer eens levensgevaarlijk. Jonge, onervaren gangmakers zorgen vaak voor valpartijen, dat heeft ook te maken met hun slechte materiaal. In Keulen werd ik de dupe van een fout van gangmaker Dippel uit Bielefeld. Hij reed na de laatste aflossing gewoon door en daardoor kwam Dietrich Thurau ten val. Ik kon hem ontwijken, maar niet zijn fiets, en daar lag ik in het ziekenhuis met een hersenschudding en heup- en schouderblessures".

Koch heeft een roemrijke carrière achter de rug. In de na-oorlogse jaren was hij als renner een topper op de weg en op de baan. Vooral door zijn supersnelle eindschot won hij tientallen criteriums. Kochs liefde ging echter uit naar de stayerij. Hij vroeg een proflicentie aan en speelde direct een hoofdrol achter de rol van de gangmaker. Hij werd drie keer Nederlands stayerkampioen, in 1959, 1962 en 1963, en twee keer derde bij de wereldkampioenschappen, in 1959 en 1960.

Toen de jaren begonnen te tellen, nadat hij in 1967 nog Nederlands kampioen bij de veteranen werd, kocht hij een gangmaakmotor.

Op die zware machine behaalde hij met tal van renners veel successen. Achter zijn rol werden veertig renners nationaal kampioen, in Nederland, België, Frankrijk en Duitsland. Koch bracht tien wereldkampioenen naar voren.

Zaterdag start van de play-offs

Smoke Eaters tegen twee ex-kampioenen

GELEEN – Zaterdag begint Smoke Eaters aan de play-offs die de tweede schifting betekenen in de strijd om de nationale ijshockeytitel. Vielen na afloop van de bekerduels al Den Bosch en Assen af, nadat de zes overgebleven kandidaten in de play offs een enkelvoudige competitie onder elkaar hebben afgewerkt, blijven de beste vier ploegen van Nederland over.

Smoke Eaters staat nu voor de taak dit weekeinde twee ex-kampioenen van Nederland te verslaan. Komende zaterdag (aanvang 20 uur) in de ijshal van Glanerbrook zal het team van Mike Daski het moeten opnemen tegen de Rotterdamse Turbana's. De ploeg uit de Maasstad gaat het doen zonder Sean Simpson. Deze topscorer wordt vervangen door Sullivan, die naar verluidt voor de resterende tien wedstrijden ee[n] halve ton zal incasseren.

Maar ook Smoke Eaters heeft op d[it] gebied niet stil gezeten. Nadat h[et] drietal Jenkins, Thornton, Catchp[o]le was vertrokken, werden twee ui[t]stekende krachten aangetrokken: Tim Driscoll en Kim Bosch, beide geïmporteerd uit de sterke West-Duitse competitie. Het duel geld[t] als de eerste graadmeter in de pl[ay]offs. Een open strijd, waarbij onmo[]gelijk voorspeld kan worden wel[ke] ploeg de sterkste is.

Daags daarna volgt voor de Limbu[r]gers de prestigestrijd in Tilburg te[]gen de Agpo Trappers, een tegen[]stander die het op eigen ijs de[ze] competitie moeilijk heeft gehad me[t] de Limburgse oppositie, die in d[e] bekerreeks maar één punt wegg[af] aan de Brabanders.

Rob van Steen heeft overigens zij[n] excuses aangeboden aan de suppo[r]ters voor het incident van 5 janua[ri]. In het duel Smoke Eaters-Nijmegen gooide de puck weg en raakte daa[r]bij een jonge Eaters-fan, die gelu[k]kig ongedeerd bleef.

'Niemand verwacht iets van me in Hoogovenstoernooi'

Rudy Douven kan niet stuk

Van onze verslaggever

BUSSUM – Hij heeft een hekel aan oppervlakkigheid, is Limburger, woont in Eindhoven, maar niettemin geniet Ajax zijn voorkeur. Rudy Douven, de 27-jarige Nederlandse kampioen schaken, debuteert dit weekeinde in de hoofdgroep van het Hoogovens-toernooi in Wijk aan Zee. Aangezien hij start met verreweg de laagste Elo-rating, zal de rest van het sterke deelnemersveld hem vermoedelijk als schietschijf willen gebruiken.

Die weinig aantrekkelijke gedachte ziet Douven echter niet als een nadeel. Integendeel, hij hoopt eigenlijk dat zijn tegenstanders tegen hem vol op winst zullen spelen. „Die tactiek houdt gewoon risico's in", verklaart de Limburgse schaaktrots. „Ik zal moeten loeren op tegenstanders die onverantwoord proberen het volle pond binnen te halen. Theoretisch ben ik ongetwijfeld minder onderlegd dan de anderen. Maar dat hoeft niet per definitie fataal te zijn. Ik kan in Wijk aan Zee natuurlijk moeilijk afgaan. Niemand verwacht toch iets van me"?

Douven beëindigde in juni van dit jaar zijn studie wiskunde. Diverse mensen in zijn directe omgeving drukten hem op het hart om snel de maatschappij in te stappen. Hij kreeg drie banen aangeboden. „Het was aanlokkelijk om toe te happen. De verdiensten zijn hoger en je hebt meer zekerheid. Verder kreeg ik van verschillende kanten te horen dat ik niet goed genoeg was om de top te bereiken. Dat heeft me geprikkeld. Ik wilde toen graag het tegendeel bewijzen. Het pakken van de Nederlandse titel is min of meer een uitvloeisel van de drang om te laten zien dat ik het wèl kan".

Rudy Douven is een geboren Limburger. Hij voetbalde vijf jaar bij Fortuna in Sittard, eerst als spits, later als laatste man. Een kanjer bleek hij niet, zodat het niet zo moeilijk voor Douven was toen hij moest kiezen tussen de 64 velden van het schaakbord en dat ene groene veld waarop wordt gevoetbald.

„Ik vind voetballen nog steeds heel leuk, maar schaken is momenteel natuurlijk meer dan een hobby. Jarenlang heb ik bij Eindhoven in de hoofdklasse geschaakt; dit seizoen speel ik voor het Hilversums Schaak Genootschap. Dat doe ik puur voor het geld. Bij HSG vang ik vijfhonderd gulden per partij. Uit financieel oogpunt kan ik zoiets niet laten lopen. Mijn hart gaat nog steeds uit naar Eindhoven. Daar zitten toch de meeste van mijn vrienden".

Douven heeft voor zichzelf een termijn van twee jaar gesteld om te kijken hoever hij kan komen. Na die periode neemt hij de beslissing of hij doorgaat als prof. „Ik wil in de komende tijd in algemene zin heel goed leren schaken", vertelt Douven. „Niet zozeer dagelijks met mijn neus in de theorieboeken zitten om openingen te bestuderen. Dat vind ik niet echt interessant. Als je me daarop beoordeelt, dan ben ik puur lui. Nee, ik streef ernaar om een goede allrounder te worden. Grootmeester worden is niet een absoluut doel van me. Ik wil die titel vanzelfsprekend graag halen, maar ik denk dat het verkeerd is om er achteraan te lopen. Het moet je overkomen. In Wijk aan Zee moet ik zeveneneenhalf punt scoren om een grootmeesterresultaat te boeken. Dat betekent twee overwinningen en de rest remises. Ik ziet het zeker niet als een onmogelijkheid".

Stress. Schakers kennen het fenomeen als geen ander. Niet zelden gebeurt het dat spelers onder de druk bezwijken en in een zwart gat vallen. „Het is heel belangrijk voor schakers om goed te leren omgaan met die spanning. Ikzelf woon in huis met een hypnotherapeut. Van hem heb ik geleerd dat het verstandig is om er veel over te praten; je bewust te worden van het feit dat je onder hoogspanning leeft. Het is mogelijk om die druk om te zetten in een positief gevoel. Dat neemt niet weg dat iedere schaker af en toe in de put valt. Verliezen is heel erg. Sommigen zeggen dat je na een nederlaag een beetje dood gaat. Er zijn echter verschillende manieren van verliezen. Een taxatie-fout is bijvoorbeeld minder erg dan een stuk weggeven, ook al is het resultaat hetzelfde. Wat ik doe als ik een enorme blunder heb gemaakt? Zoals veel schakers duik ik de kroeg in en drink ik mijn kater weg. Dat is doeltreffender dan te gaan zitten kniezen op je hotelkamer".

● *Rudy Douven: „Grootmeester worden is niet een absoluut doel van me".*

oefenvoetbal

Vandaag:

De Ster-RKONS	19.15 uur

Zondag:

Sittard-RKONS	12.00 uur

trainerscarrousel

● MAASTRICHT – Tweede klasse[r] RKVVL heeft het contract me[t] John Pfeiffer met een jaar verlengd. Hij begint dan aan zijn tweede se[i]zoen bij de Maastrichtse club.

● BRUNSSUM – Jan Janssen en RKBSV gaan aan het einde van di[t] seizoen uit elkaar. Janssen stond twee jaar onder contract bij de ama[]teurclub. Tevens zal een einde ko[]men aan de samenwerking met jeugdtrainer Leo Kleintjens.

● SPAUBEEK – Voetbalvereniging Spaubeek heeft het contract met Wil Leurs met twee jaar verlengd.

lotto

HAMBURG – Resultaat trekkingen West-duitse Mittwochslotto: Trekking A: 1 - 4 - [] 15 - 36 - 38. Reservegetal: 21. Trekking B: [] - 27 - 29 - 39 - 43 - 44. Reservegetal: 10. Sp[iel] 77: 8990971.

Wimbledon-bestuur wil zwarte handel aanpakken

Van onze correspondent

LONDEN – „De pot verwijt de ketel dat-ie zwart ziet". Dat is de veelgehoorde mening over het bestuur van 's werelds beroemdste tennistoernooi: Wimbledon. Die organisatoren, afkomstig uit de keurige All England Club, ergeren zich al vele jaren groen en geel aan de levendige zwarte handel in 'goede' Wimbledonkaartjes, bij voorkeur het Centre Court en vooral de finales. Die zwarte handel wil men eindelijk eens krachtig aanpakken. Maar de methode die het bestuur daarbij voor ogen staat, heeft al bij voorbaat een golf van kritiek los geslagen. Want deze methode lijkt wel heel sterk op de formule waarmee de zwarte handel kaartjes elke zomer weer welig tiert.

Zwarthandelaren schijnen over een onuitputtelijk reservoir te beschikken als het gaat om Wimbledon-kaartjes. Vroeger werd de informatie daarover fluisterend achter de hand verstrekt. Buiten de hekken of op de parkeerplaatsen van het beroemde tennispark. Nu hoef je de advertentiekolommen van de dagbladen er maar op na te slaan.

Dat doet de vraag rijzen: waar komen de kaarten voor deze handel vandaan? Na jaren van geheimzinnigheid weet men nu dat de spelers, de scheidsrechters en zelfs leden van de All England Club een rol spelen in de zwarte kaartverkoop. Maar veruit de grootste bron is de elitegroep van 2100 leden, die Wimbledon telkens voor een bepaalde periode geld lenen, in ruil voor privileges.

Het is gewoon een bron van inkomsten, zoals dat bijvoorbeeld ook geldt voor de in totaal 44 tenten die door de Wimbledon-organisatie telkens op het terrein worden verhuurd aan bedrijven en zakenrelaties, compleet met een aantal kaarten: in totaal 9 procent van de totale capaciteit op het Centre Court gedurende het toernooi. De bedrijven en zakenrelaties kunnen hun klanten dan onthalen op een feestelijk dagje Wimbledon. Met champagne en gerookte zalm in de tent en met Boris Becker, Ivan Lendl, Stefan Edberg en Steffi Graf en Navratilova in de 'Groene Kathedraal' van het Centre-Court.

Al jaren liggen de bedrijven en zakenrelaties op hun knieën bij de All England Club om méér kaarten. Daarom wil het bestuur zich nu openlijk wenden tot degenen die zij als de grote boosdoeners beschouwen in het leveren van kaarten aan de zwarte handel. En dat is, aldus het bestuur, de speciale elitegroep van 2100 leden die Wimbledon in 1985 ieder 5500 pond betaalden voor vijf jaar privileges.

Uit deze hoek, zo staat vast, komen de meeste kaarten voor de zwarte handel. En daarom wil het bestuur van Wimbledon nu zaken doen met degenen in deze categorie, die net als voorheen hun vaste kaarten tegen een forse winst willen kopen. Wimbledon is bereid hun de officieel verstrekte kaarten tegen 10 maal de vastgestelde prijs terug te kopen. Vervolgens biedt het de opgekochte kaarten aan bij de bedrijven en bevriende zakenrelaties, die de tenten van het toernooi huren.

Voor 125 gulden per maand mede-eigenaar van volbloed

Van onze medewerker
KAREL BOVENDEAARD

SCHAESBERG – De afspraak was snel geregeld, maar het gesprek verloopt als een koers met steeds weer nieuwe handicaps. Jamie Stouthamer (34), als trainer van volbloeds gevestigd op het complex van de Draf- en Renbaan Limburg in Schaesberg, kan het niet helpen. De „stille uurtjes", voorzien in de vroege middaguren, blijken plotseling volop activiteiten.

Schuld daaraan heeft vooral Boxberger Daniel. De tweejarige heeft zichzelf, in een schrikreactie, een scheur in de onderlip toegediend. De veearts wordt gebeld. Zijn komst gooit het schema -als dat er al was- compleet ondersteboven. Geluk bij een ongeluk: echtgenote Yvonne, moeder van twee kinderen, negen en vijf jaar oud, is wel aanwezig, maar kan nauwelijks een helpende hand uitsteken. Oorzaak daarvan: op de eerste kerstdag, terwijl half Nederland nog aan de maaltijd zat, plantte de geschrokken Boxberger Fidèle met volle kracht één van zijn benen op Yvonnes onderarm („Ik kon geen kant meer uit in zijn box"). Met gips tussen pols en schouder is ze aardig onthand. Maar praten kan altijd. Zij verschaft dan ook de meeste informatie. Dat mag je trouwens verwachten van één van de initiatiefnemers (in 1987) van het project Dutch Racing Circle.

Samen met Jamie en Paul Cremers zette zij de commanditaire vennootschap (DRC) op. Die gaat nu haar derde jaar in. Voor fl. 125 per maand kan iedereen mede-eigenaar van een paard worden. Bij dat bedrag komen nooit extra-kosten. Boxhuur, fourage, hoefsmid, inleggelden, etc.: alles in inbegrepen. Men verplicht zich voor slechts een seizoen. Aan het eind daarvan worden de paarden verkocht. De opbrengst, vermeerderd met het prijzengeld, wordt vervolgens verdeeld onder de vennoten. Valt er winst te halen? Yvonne (zelf amatrice; enkele maanden geleden won ze met Star Ride de Schaesberg Cup): „Dat stellen we de mensen nooit in het vooruitzicht. Ze mogen vooraf beslist niet denken dat er verdiend zal worden".

Maandelijks wordt iedere deelnemer op de hoogte gehouden door middel van een nieuwsbrief. In oktober vorig jaar stond daarin het bericht over de aankoop van Cherie Boszorg, een door Henny Grift getrainde draver, die in 1988 bijna twaalf mille bij elkaar liep. Voor meer inlichtingen kan men na 18.00 uur bellen: 045-454613.

In alle bedrijvigheid blijkt dat we op een bepaald moment Jamie „voor de voeten lopen". Hij neemt even de tijd voor een schoonmaakje van zijn kleine kantine/kantoor. Yvonne: „Hij is erg precies. Overal moet alles opgeruimd zijn". Inderdaad, een schonere stal is nauwelijks voorstelbaar.

In december kreeg Stouthamer de zorg voor zes van zijn tweejarigen (allemaal nakomelingen van Boxberger Speed) op zich. Insiders zullen dat als een blijk van vertrouwen zien. Stouthamer zelf, die een baantje op WVC liet schieten en zich daarna op Schaesberg vestigde, zal het een flinke ruggesteun vinden in het bedrijfsonzekere wereldje van de paardesport. Nuy: hij informeert zeer uitvoerig naar het hinniken en het bokken van zijn paarden. Zijn vragen worden uitgebreid beantwoord door de man die ooit kampioen bij de amateurs was, maar tegenwoordig het rijden van de volbloeds meestal overlaat aan bekende jockeys, zoals Terry Cain, en -uiteraard- zijn vrouw, als het een ren voor amateurs betreft.

Star Ride is intussen op de foto gezet („Mijn liefste paard", zegt de amatrice). Maar ook Boldcott Tiger moet zijn box uit, zij het voor een heel wat minder plezierige zaak. De veearts (die is er nu toch) moet een hoef verwijderen. De volbloed heeft die, om zich heen trappend, zelf beschadigd. Infectie dreigt, dus een ingreep is noodzakelijk. Terwijl de Tiger, half doezelend na het verdovende spuitje, zijn hoofd op een schouder van staljongen Jean-Pierre Jongen legt, bindt Jamie een voorschoot voor en begint de veterinaire, door Yvonne met licht afgrijzen bekeken, bloederige operatie. Als ook deze klus geklaard is, zijn de stille uurtjes voorbij....

● *Star Ride lijkt het meest zelfverzekerd van het trio. Links Jamie, rechts Yvonne Stouthamer.* Foto: DRIES LINSSEN

Volleybalclinics populair

HEERLEN – De belangstelling voor de volleybalclinics die de nationale herenselectie op 20 en 21 januari in respectievelijk Sittard en Maastricht geeft, is enorm. Zo zeer zelfs, dat het projectteam Volleybal Promotie Limburg, de organisator van deze spectaculaire volleybalshows, voor wat Sittard betreft al het bordje uitverkocht heeft opgehangen.

„Met wat noodoplossingen hebben we de sporthal van het Nationaal Sportcentrum zo aangepast dat er bijna 1.400 toeschouwers in kunnen. De beschikbare kaarten zijn in de voorverkoop weggevlogen. Er kan echt niemand meer bij, " stelt Eddy van Hecke, voorzitter van VPL. Voor de clinic op zaterdagmorgen (10.00-13.00 uur) in de gloednieuwe sporthal Randwijck bij het MECC in Maastricht zijn wel nog een aantal toegangsbewijzen beschikbaar. Van Hecke: „In deze schitterende accomodatie kan de tribunecapaciteit, indien noodzakelijk, worden uitgebreid tot 2.600 zitplaatsen." (Voorverkoop K. Jansen, Schinveld, 045-270255).

Een van de onderdelen van dit volleybalcircus vormt een wedstrijdje tussen een regionaal selectieteam en drie internationals. Trainer Wim Thewissen, heeft daarvoor een spelersgroep geïnviteerd, afkomstig u[it] vijf nationaal spelende clubs. „Uit[]gangspunt was een selectie same[n] te stellen uit jonge, ambiteuze vo[l]leyballers rond de leeftijd van twin[]tig jaar," aldus de ex-international. Als hoogtepunt van de clinic wordt dit regionaal team ook nog eens uit[]gedaagd door de aanvoerder van Oranje: Avital Selinger. De razend[] snelle spelverdeler, die tijdens het verblijf in het Olympisch dorp van Seoel Nellie Cooman versloeg in een 20 meter sprint en Connie van Bentum klopte over 25 meter vlin[]derslag, heeft nog geen van de con[]frontaties tegen zes opponenten aa[n] de ander kant van het net verloren.

turbo's tobsport

door [] bruynesteyn

limburgs dagblad

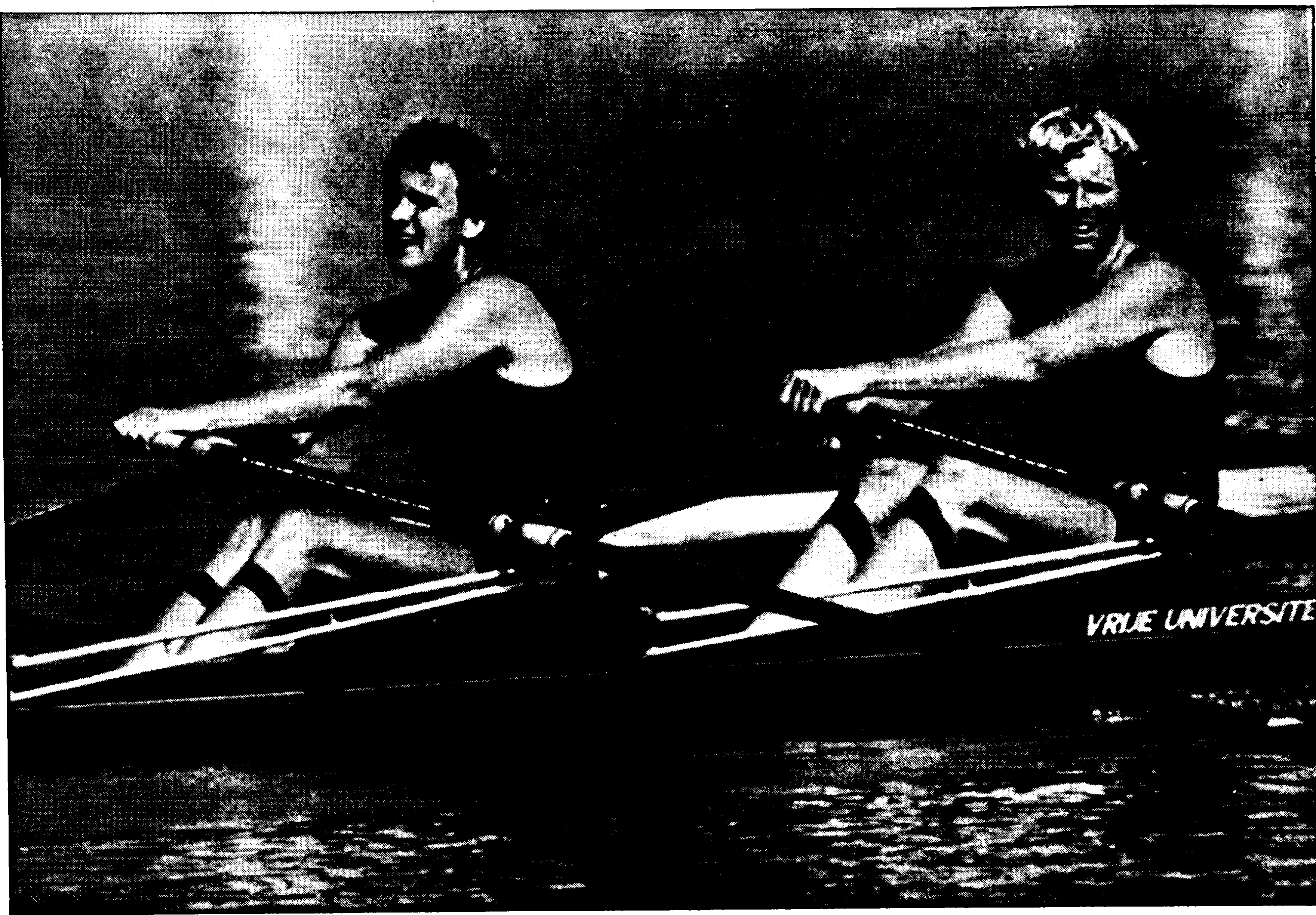

Greep en Co luiden de noodklok

Sportgeneeskunde op sterven na dood

door harry muré

ALMERE-HAVEN – Gouden medailles zijn prachtig, maar ze mogen geen gulden kosten. Een groep zeergeleerde wetenschappers en doktoren is hevig verontrust over de toekomst van de Nederlandse sport. Die staat of valt met een optimale medische begeleiding. Kwaliteitsbewaking van de sportgezondheidszorg en sportgeneeskundig onderzoek zijn in het geding nu er geen geld meer is. Het snoeimes van de overheid snijdt diep in het vlees van de topsporter. Dat is op dit moment moeilijk te rijmen met de bedwelmende prestaties van 1988. Maar de aftakeling is al begonnen, het virus van de afkalvende zorg om de sportgezondheidszorg woedt onderhuids. Oranje zal niet voor een dubbeltje op de eerste rij kunnen blijven zitten. Co Greep, opererend tussen Ajax en MVV, vreest dat zijn ware troetelkind – de sportgeneeskunde – straks het stiefkind van de rekening wordt. Met een aantal teamgenoten hield hij deze week de vinger aan de pols tijdens een buitengewoon spreekuur. Diagnose: alarmerend.

● *Nico Rienks (links) en Ronald Florijn, met 'sportgeneeskundig' sponsor Coca Cola naar Olympisch goud.*

In de aftopping van de gezondheidszorg heeft de sector sport een pak veren moeten laten. Volgens Greep was de kip toch al akelig kaal. „Met de gewone patiënt is nu ook de topsporter onder het bed verdwenen. Hoogwaardig fundamenteel onderzoek is niet meer mogelijk." Een jammerlijke ontwikkeling, want sociale gezondheidszorg en sportmedische begeleiding zijn eigenlijk twee handen op één buik. Ze vullen elkaar goed aan. „Van een trapje vallen of bij Ajax je enkel verzwikken is in feite hetzelfde."

Het plunderen van de subsidiebudgetten legt ook bij de wetenschappers de zere plekken schrijnend bloot. Wim Saris, voedingsfysioloog aan het Biomedisch Centrum van de Rijksuniversiteit Limburg, constateert dat de trein tot stilstand is gekomen. „Er is veel know-how, maar als het om geld gaat, haken we af. Sport staat onderaan het lijstje, omdat we vinden dat andere dingen belangrijker zijn." Saris heeft het idee dat hij bezig is met liefdewerk oud-papier. „Het sportgeneeskundig onderzoek is weggesaneerd op de faculteiten. Alleen Amsterdam, Utrecht en Maastricht zijn overgebleven. Een trieste zaak."

Toch lijdt de sport niet uitsluitend aan de 'ziekte van Dees/WVC'. De onderliggende kwaal is epidemisch. „De sport geeft er geen mallemoer om of er onderzoek wordt verricht," lucht cardioloog Wim Mosterd zijn hart. Als een hoogleraar sportgeneeskunde zijn grieven in die termen ventileert, mag je aannemen dat het goed fout zit. „De zwembond behaalde vier jaar geleden in Los Angeles drie gouden plakken. Daar is niets mee gedaan, er is geen sponsor aangetrokken, er gebeurt niets." De zwembond is slechts een van de negatieve voorbeelden. „Verreweg de meeste sportbonden trekken geen geld uit voor research. Globaal kun je vaststellen, dat de sportgezondheidszorg in Nederland gunstig afsteekt tegen de rest van Europa. Maar als je je eerlijk afvraagt of het erg diep gaat, kom je leemten tegen."

Schaarste aan middelen en interesse; er is – oh wonder – zelfs gebrek aan artsen. Mosterd: „De regering brengt een nota sportgezondheidszorg uit, het eerste echte plan op dit gebied. De bonden kunnen zomaar zes sportartsen aantrekken. Daar is een half miljoen voor uitgetrokken. We kunnen die zes zó aanstellen, maar we hébben ze niet." Er zijn in Nederland vijfentwintig geregistreerde sportartsen, allemaal met vast werk. De Nederlandse Sportfederatie en voetbalbond zijn van oudsher de voortrekkers in het streven naar verbetering van de medische begeleiding. Ook die instituten zijn aan het plafond gearriveerd. Althans in het beeld van Co Greep, maar die gaat dan ook altijd net een stapje verder. Hij maakt zich sterk voor een scheiding van sport- en sociale gezondheidszorg.

„De sportarts is," in de ogen van Greep, „een specialist die thuishoort in het ziekenhuis. Nu is het geiteharen-wollen sokken. We hebben de huisarts achterop gezet, hij heeft zich niet kunnen specialiseren. De huisarts zit in het struikgewas, de mensen spoeden zich naar de EHBO." Zevenduizend huisartsen, die niet weten wat ze aan moeten met sportblessures. Greep springt in de bres voor zijn vakbroeders. „Het is dringend noodzakelijk dat er een betere opleiding komt. We leren zó veel van de sportgeneeskunde, ook voor de niet-sporter." De kwaliteit van de sportgezondheidszorg hangt te veel af van de huisarts, die de problemen niet kan oplossen. Daar volgt weer uit, dat de Nederlandse sporter niet tevreden is over de medische begeleiding. Greep: „Dat ligt voor een deel ook aan de sporter zelf. Als je Van Breukelen vraagt, dan wil hij morgen weer spelen. De topsporter heeft geen begrip voor de heelfase. Hij begrijpt niet dat weefsels weer aan elkaar moeten groeien. Dat kost tijd, maar dat wordt niet geaccepteerd."

De noodzaak van onderzoek, het zal de sporter een zorg wezen. Voor Greep is dat onderzoek primair, ook al zijn de geldbronnen opgedroogd. „Blijft over de industrie. Die is wel degelijk bereid mee te doen." Al heeft hij niet de illusie dat die zogenaamde 'vierde geldstroom' (in Nederland nog nauwelijks afgetapt) voldoende zal blijken voor diepgaand onderzoek. „Omdat je waarschijnlijk gebonden zult worden door allerlei clausules." Een van de braakliggende percelen is het dopingonderzoek. Sportarts Maarten Koornneef, als WVC'er belast met het opstellen van de beleidsnota sportgezondheidszorg, is al blij dat het onderwerp doping 'op papier' staat. „Maar een landelijk dopingcentrum, dat keihard achter de sporter gaat aan jagen, zo stel ik me dat niet voor. We gaan voorlichting geven, informatie verstrekken. Als je echt iets aan het dopingprobleem zou willen doen, moet je beginnen met onderzoek. Ik hoop dat we daar sponsors voor vinden."

De sportgeneeskunde is op sterven na dood en de sportgezondheidszorg dreigt ineen te schrompelen tot een wormvormig aanhangsel. Dat was de onheilspellende conclusie van Greep en collega's in Almere-Haven, waar het stipendium van de Coca-Cola Prijs voor de Sportgeneeskunde 1988 werd uitgereikt. Die beurs is verhoogd van 10.000 naar 25.000 gulden; een druppeltje op de gloeiende plaat, maar toch een hart onder de riem van de om de sportgezondheidszorg bezorgden en een vingerwijzing dat sponsors ook als 'heelmeesters' te porren zijn.

De jury, onder voorzitterschap van Wim Saris, kende de sprankelende prijs toe aan de doctorandi G. Amelink en J. Jeneson, beiden verbonden aan het Janus Jongbloed Research Centrum van de Rijksuniversiteit Utrecht. Dank zij hun onderzoek valt er weer wat meer licht op 'de spier tijdens inspanning'. Om die spier draait het nog altijd in de sport, maar dát wist Nico Rienks ook al lang voordat hij met Ronald Florijn in Seoel de dubbeltwee naar goud roeide.

Nico Rienks, in Almere-Haven afmerend om de 'envelop met inhoud' aan de zeergeleerde heren te overhandigen: „Wij hebben met plezier deelgenomen aan het onderzoek, we hebben er direct van geprofiteerd. In Seoel zijn we overgestapt van chocoladepasta op hagelslag, maar eigenlijk was honing nog beter geweest. En het roeien hebben we zelf moeten doen." Met de riemen die ze hadden. Wat dat betreft zit de Nederlandse sportgezondheidszorg annex geneeskunde in hetzelfde bootje.

'Ik ben een ander mens geworden'

van: Irene de Kok

Er was voor haar eigenlijk nooit iets anders. Presteren, kampioen worden, daaraan werd alles ondergeschikt gemaakt. De mat als middelpunt van het bestaan. Maar opeens was het over. Judoka Irene de Kok (23), driemaal Europees en tweemaal wereldkampioene, stapte luttele maanden na haar verkiezing tot Sportvrouw van het Jaar resoluut van de mat. Bij het EK in Pamplona, in mei vorig jaar, pakte ze na een verloren halve finale haar koffers en vertrok naar huis. Het witte pak heeft ze sindsdien niet meer aan gehad. Ze was het zat. „Het werd steeds moeilijker me op te laden voor steeds weer dezelfde titels. Je zou kunnen zeggen dat ik had bereikt wat ik wilde". Er is nog leven na de sport, heeft ze inmiddels ontdekt. Drummen maakt er deel van uit, lesgeven ook. „Ik voel me zo veel meer waard dan vroeger," zegt ze in bijgaand afscheidsverhaal.

Van onze verslaggever

TILBURG – 'Ze komt wat later', waarschuwt Peter Ooms, 'een kwartiertje'. Als dat een 'Brabants kwartiertje' blijkt te zijn, is één vraag meteen beantwoord: de dagen van Irene de Kok zijn nog steeds gevuld. Een zwarte band, ja, wat dát is weet ze, maar een zwart gat? „Toch wel, hoor", bekent ze. „Na de publiciteitsgolf was er even helemaal niks. Geen interviews, geen training, geen wedstrijdsfeer, niks. Daar heb ik wel aan moeten wennen, maar een worsteling was het zeker niet. Ik had alleen enorm veel vrije tijd ineens. In het begin is dat heel fijn, maar dan komt er een moment, dat je je afvraagt: wat nou? Want hobby's heb ik niet, daar heb ik nooit tijd voor gehad. Dus ga je zoeken naar dingen, die je vroeger leuk vond. Zo ben ik met drummen begonnen. Gewoon, voor de lol. Lekker bezig zijn".

● *Irene de Kok: „Judo was mooi, maar gelukkig is er nog leven na de sport."*
Foto: WIDDERSHOVEN

Irene de Kok (23) stopte van het ene op het andere moment met de wedstrijdsport. Krijgt ze dan nooit meer de kriebels? Haar lach laat weinig ruimte voor twijfel. „Helemaal niet. Je moet niet vergeten: voordat je stopt, zit je al zo lang tegen die grens aan, je hebt er gewoon geen zin meer in. Ik trainde nog wel, maar niet meer echt voor mijn plezier. En dat is nog niet terug. Ik denk er ook niet meer aan, ben nog niet één keer gaan kijken. Straks misschien, bij de Nederlandse kampioenschappen, want ik wil het wel een beetje bijhouden. Zien wie mijn opvolgster wordt. En het judo laat je toch niet los".

Voor haar is er eigenlijk nooit iets anders geweest. Judo was altijd nummer één, van haar achtste tot haar tweeëntwintigste. Presteren, kampioen worden, daaraan werd alles ondergeschikt gemaakt. De mat als middelpunt van het bestaan. Maar opeens was het over.

„Opeens is niet het goeie woord, want zoiets gebeurt niet van het ene op het andere moment, dat is een proces. Het sluipt binnen. Ik werd Sportvrouw van het Jaar en dat bracht zo veel leuke dingen met zich mee, slokte zo veel tijd en energie op, dat ik helemaal niet meer met judo bezig was. Toch moet je er op een gegeven moment weer tegenaan, word je teruggegooid in het ritme van alledag. Trainen, trainen en nog eens trainen, want de NK komen eraan en het EK staat voor de deur. Dat viel niet mee, toen, die voorbereiding is heel moeizaam gegaan. Ik kon me niet meer oppeppen. Ja, je zou kunnen zeggen dat ik had bereikt wat ik wilde".

Irene de Kok herkende het gevoel althans, ze veronderstelde dat het dát moest zijn: verzadiging. „Het wordt steeds moeilijker je op te laden voor steeds weer dezelfde titels. Of je nou drie of vier keer Europees kampioene bent geweest, wat maakt het uit? Maar je moet er wel hetzelfde voor blijven doen, er naartoe leven, de spanning voelen. Maar die voelde ik niet meer. Ik had er zó verschrikkelijk genoeg van, dat ik achteraf gezien eigenlijk beter meteen had kunnen stoppen. Maar het is best een beetje eng om te erkennen: dit was het nou. Je bent onzeker: vergis ik me niet, krijg ik er geen spijt van? Dus wat doe je, je houdt een slag om de arm. Je denkt: misschien is het maar tijdelijk, misschien komt het terug".

In '84 was dat wel gebeurd, was ze na een paar maanden vol goede moed de mat weer opgestapt en had sindsdien haar grootste successen behaald. Maar dat lag anders. „Toen had ik volop problemen", herinnert ze zich. „Met mijn gewicht, met Anita Staps, hier op school, met mezelf, noem maar op. Dat is nu niet het geval. Ik ben gelukkig met mezelf, een heel ander mens geworden. Misschien is dat het juist wel".

Omdat het nu eenmaal zo de gewoonte was aan de vooravond van grote toernooien, hebben Irene de Kok en haar trainer Peter Ooms toen nog wel hun traditionele 'bedevaartstocht' naar Londen ondernomen. Daar, in de Westminster Abbey, brandden ze al sinds 'Ireentje' haar eerste wereldtitel veroverde, honderd kaarsjes uit een soort van dankbaarheid, en om Gods hulp af te smeken.

„Maar het restaurant waar we altijd aten was dicht, failliet gegaan en de kerk konden we niet in, die zat op slot", weet ze nog. Signalen, maar het Tilburgse koppel herkende ze niet. „Wilde ze niet herkennen", redeneert ze achteraf. „Het klikte ook niet zo goed tussen Peter en mij. Hoe zal ik het zeggen? Een gevoel dat het er niet meer was. We waren een beetje uit ons doen en alle twee wisten we waar dat aan lag. We praatten er alleen niet over, in de hoop dat het vanzelf wel over zou gaan. Maar diep in mijn hart wist ik wel beter". Ze wist dus eigenlijk dat het niet goed kon gaan in Pamplona. „Weten, weten... Als ik het had geweten, was ik niet gegaan. Dan had ik Peter en mezelf die ellende bespaard. Maar je verdringt het. Je denkt: het komt wel goed".

Het kwam niet goed. De wereldkampioene werd in haar eigen klasse (tot 72 kilo) gevloerd door een Spaanse en wachtte de strijd om het brons niet eens meer af. De 'vlucht' uit Pamplona is haar door nogal wat mensen kwalijk genomen. Zelfs Ingrid Berghmans vond het maar zozo. Irene knikt. „De bond was er niet blij mee, de sponsor niet, Ingrid niet. Maar Peter en ik stonden daar met een gevoel dat heel eng was. Het was toch het einde van een tijdperk, het einde ook van een samenzijn. We zijn toen tot de slotsom gekomen, dat het beter was om maar meteen naar huis te gaan. Als ik was gebleven en ook die wedstrijd om de derde plaats had verloren, was het voor mij pas echt een ramp geworden."

Er is nog leven na de sport, heeft ze inmiddels ontdekt. Ze geeft les (aerobic en conditietraining) aan het Sportinstituut Ooms, ze sport zelf nog met de computergestuurde apparaten die haar 'baas' heeft staan, ze drumt, kortom, ze houdt er een totaal andere levenswijze op na. „Meer ontspannen", vindt ze zelf. „Vroeger werd je afgeschermd van dingen die voor andere mensen heel normaal zijn. Omdat je op tijd in conditie moest zijn, op tijd in topvorm". Ze trekt er een vies gezicht bij.

Topsport heeft haar leven verrijkt, Irene de Kok is zich daar zeer van bewust. „Ik ben een ander mens geworden", herhaalt ze nog maar eens. „Veel zelfbewuster dan vroeger. De eerste keer dat ik op de televisie zou komen ik had die partij het liefst verloren, om maar niet te hoeven. Een ramp vond ik het. Nu vind ik het hartstikke leuk. Ik ben voor mezelf zo veel meer waard dan vroeger".

Bang om er niet meer bij te horen, niets meer te betekenen na haar afscheid is ze dus allang niet meer. Wel geweest. „Ik dacht: Jezus, wat ben ik nou nog, waar haal ik nou die erkenning vandaan? Maar dat viel mee. Dat gevoel van eigenwaarde blijft wel bestaan. En wat die erkenning aangaat, ik denk dat ik me daarom op dat drummen heb geworpen. Je moet iets doen om jezelf in terug te vinden".

REISBILJET '89

Limburgs Dagblad

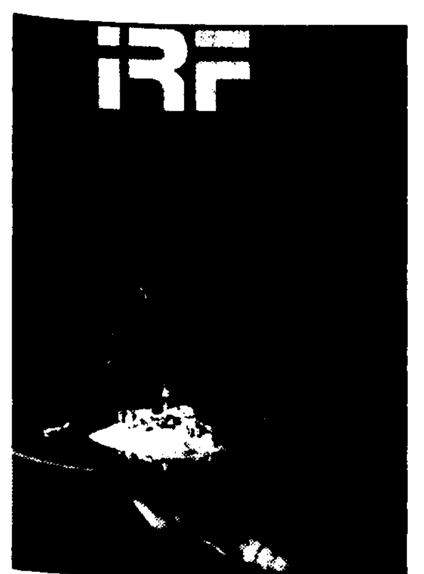
VAKANTIEBIJLAGE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD – DONDERDAG 12 JANUARI 1989

IN DIT NUMMER

Frits van de Burgt, voorzitter van de ANVR in Limburg:

'De concurrentie is hard, maar wel fair'

● *Frits van de Burgt, nestor van de Limburgse reiswereld*
Foto: CHRISTA HALBESMA

HEERLEN – Frits van de Burgt, sinds een kwart eeuw werkzaam in de reiswereld en derhalve behoorlijk gezaghebbend in deze branche, gaat het de komende jaren iets rustiger aandoen. Hij is sedert acht jaar voorzitter van de Algemene Nederlandse Vereniging voor Reisburo's (ANVR), afdeling Limburg. Die functie blijft hij overigens ook in de toekomst bekleden. Maar zijn eigen reisburo is sinds kort een samenwerkingsverband aangegaan met een ander Limburgs reisburo (Paul Crombag), waardoor deze 'wijze vijftiger' iets meer vrije tijd zal krijgen. „Maar er is geen sprake van dat ik de reiswereld gedag ga zeggen. Tot nu toe was ik zeven dagen per week met mijn werk bezig. Laat ik zeggen dat ik de zondag nu, hoe dan ook, vrij zal houden voor mijn wandeling in de Ardennen", zegt hij lachend. „Want stilzitten, dat is niks voor mij".

Hij staat in Limburg bekend om zijn gedegen kennis van zaken en zijn 'kalm' karakter dat hem uitstekend van pas komt om de Limburgse reisburo's bij 'gezamenlijke belangen' te vertegenwoordigen bij de landelijke ANVR-organisatie.

„Binnen de ANVR neemt Limburg een goede positie in", zegt hij. „We werken in onze provincie fijn samen. Concurrentie is er natuurlijk. Die is ook vaak hard, maar wel fair. Ik ben de oudste van het stel en zit het langst in het vak. En mag stellen dat ik er daardoor enige kijk op heb gekregen". Hij is zodoende in staat om verder te kijken dan zijn eigen belang. „Ik probeer steeds, naar eer en geweten, bóven de partijen te staan", zegt hij.

Overnames

Met grote interesse volgt ook hij de diverse overnames/fusies die in de vaderlandse reiswereld schering en inslag zijn. Recent nam reisgigant Neckermann nog de keten over van Limburger Frans van Hulst, om slechts één voorbeeld te noemen.

Zijn visie inzake dat thema: „De kleine touroperator – maar die hebben we eigenlijk niet in onze provincie – gaat het in de toekomst erg moeilijk krijgen. Als die zich niet meer kan profileren, vervalt het bestaansrecht". Dat geldt volgens hem bepaald níet voor de reisburo's. Sterker, hij pleit meer dan ooit voor onafhankelijke reisburo's. „Die blijven belangrijk. Het is toch logisch dat reisburo's die 'gebonden' zijn aan een touroperator proberen om juist díe reizen te verkopen waar ze een onderdeel van zijn, en waar zakelijke belangen een rol spelen. De consument is edoch wijs geworden, heeft ervaring en wil een onafhankelijk advies hebben. Daarom voorspel ik de onafhankelijke reisburo's een zonnige toekomst, mits die natuurlijk flinke aantallen en omzetten *maken.*"

Maastricht Airport

Over Maastricht Airport hoort hij veel zonnige geluiden. „Prima". Maar hij voegt er pijlsnel aan toe: „Ik hoop wel dat ze met beide benen op de grond blijven staan. Ik heb toch vaak de indruk dat ze iets té ambitieus bezig zijn. Ik heb dat al eerder meegemaakt. Heel veel plannen, waarvan dan maar een gedeelte kon worden gerealiseerd. Maar de huidige ontwikkeling in Beek is goed, dat staat buiten kijf".

Terugdenkend aan die 25 jaar, toen hij zijn eerste reizen verkocht, belandt het gesprek in anecdotes van toen. „In die tijd was er niks te *computeren.* Je zat met potlood, gum en papier aan je burootje reizen te organiseren. Als je je agent aan de Costa Brava zeer dringend nodig had, moest je vaak een hele dag wachten voordat je de man aan de lijn kreeg. Dus pijlsnel iets regelen was een onbekend begrip. Als ik zie welke communicatie-middelen ons tegenwoordig ter beschikking staan..."

Zie verder op pagina 41

'Reizen wordt duurder nà 1992'

● *Het toerisme naar Griekenland is in 1988 opnieuw fors toegenomen, ook naar het eiland Hydra.*
Foto: N. KONTOS

Samenstelling en eindredactie: Jos van Wersch – Vormgeving: Wiel Gubbels en Sjef Smeets.

Dankbetuiging

Wij willen langs deze weg eenieder bedanken voor het medeleven betoond bij het overlijden en de begrafenis van

Mia van Eeghem

echtgenote van

Sjef Cordewener

Deze weg hebben wij gekozen omdat het – door de overweldigende belangstelling in de kerk, de vele condoléances, troostrijke brieven, bloemen en h. missen – voor ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken.

J. Cordewener
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 15 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Joseph te Hoensbroek-Passart.

Dankbetuiging

Voor de grote belangstelling en het medeleven dat wij van u mochten ontvangen bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze fijne vader en opa

Albert Fokkens

betuigen wij hierbij onze hartelijke dank.

Mevr. T. Fokkens-Keulartz
Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

Vader zal bijzonder worden herdacht in de zeswekendienst, welke zal worden gehouden op zondag 15 januari 1989 om 11.00 uur in de parochiekerk van Terwinselen.

Dankbetuiging

Wij willen familie, vrienden en kennissen onze oprechte dank betuigen voor het medeleven en de belangstelling ondervonden bij het overlijden en bij de begrafenis van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Lies Nauts-Stevelmans

Hub
Paul
Netty en Harry
Arno, Peter

Brunssum, januari 1989

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 14 januari 1989 om 19.00 uur in de St. Gregoriuskerk te Brunssum.

Dankbetuiging

Echtgenoot, vader en opa was voor ons heel bijzonder.....

Zijn plotseling overlijden heeft een grote leegte doen ontstaan, waarmee wij moeten leren leven. Daarom heeft ons uw aller medeleven, in welke vorm dan ook betuigd, een eerste steun gegeven in onze moeilijke start van een leven zonder hem. Het zal ongetwijfeld anders zijn...

Woorden schieten eigenlijk tekort, maar toch willen wij u allen langs deze weg van harte bedanken voor uw bloemen, uw kaartje, uw persoonlijk woord of gewoon uw aanwezigheid bij het overlijden en de crematie van

Ger Manten

Hij was kennelijk niet alleen voor ons zo bijzonder...

Zijn echtgenote,
kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 januari 1989 om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Waubach.

Dankbetuiging

Wij willen langs deze weg onze oprechte dank betuigen voor de woorden van troost, uw aanwezigheid in de kerk en het medeleven, dat wij ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, onze vader en opa

Wiel Moonen

L.H.M. Moonen-Hendriks
Kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 14 januari 1989 om 18.30 uur in de kerk van de H. Laurentius te Voerendaal.

Voor de vele blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve echtgenote, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Lieschen Houben-Schümmer

betuigen wij u allen zonder uitzondering onze oprechte dank.

H. Houben
kinderen en kleinkinderen

Eys, januari 1989
Mr. dr. Froweinweg 52

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 15 januari in de parochiekerk van de H. Agatha te Eys om 10.30 uur.

In plaats van kaarten

Voor de vele blijken van deelneming en belangstelling welke wij mochten ontvangen na het overlijden van de heer

Zef Quadackers

betuigen wij onze oprechte dank. In het bijzonder aan de directie en medewerkers van de Koninklijke Brandbierbrouwerij B.V. en de Broederschap St. Sebastianus te Klimmen.

Mw. M.E. Quadackers-Reintjens
Lucia

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 15 januari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Klimmen.

In plaats van kaarten

Wij willen familie, vrienden en kennissen onze oprechte dank betuigen voor het medeleven en de belangstelling ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Johanna Maria Offermanns-Lucassen

Kinderen en kleinkinderen

Oirsbeek, januari 1989

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 14 januari 1989 om 19.00 uur in de St. Lambertuskerk te Oirsbeek.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van mijn lieve echtgenoot, vader en grootvader

Willem Mostard

betuigen wij onze oprechte dank.

M. Mostard-Dukers
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op vrijdag 13 januari om 19.00 uur in de parochiekerk te Dieteren.

Dankbetuiging

Graag willen wij iedereen bedanken die, op welke wijze dan ook, blijk van medeleven heeft getoond bij de ziekte en het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Anna Maria Habets-Bischoff

Heel hartelijk dank.

Kinderen en kleinkinderen Habets

De plechtige zeswekendienst zal plaatshebben op zaterdag 14 januari 1989 om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Terwinselen.

Voor de grote belangstelling en het medeleven dat wij van u mochten ontvangen bij het overlijden en de uitvaart van onze dierbare moeder en oma

Maria Damoiseaux-Grooten

betuigen wij u hiermede onze hartelijke dank.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 januari 1989 om 19.00 uur in de kerk van de H. Remigius te Simpelveld.

De blijken van medeleven ons op velerlei wijze betoond na het overlijden en bij de begrafenis van onze dierbare zus, schoonzus, tante en nicht

Mieke Dupont

waren en zijn ons tot grote steun bij het verwerken van het verlies dat haar heengaan voor ons betekent.

Ook u willen wij hiervoor graag onze dank betuigen.

Familie Dupont

Heerlen, januari 1989

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 15 januari a.s. om 10.00 uur in de dekenale kerk St. Pancratius te Heerlen.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van hem die ons zo dierbaar was, mijn lieve, onvergetelijke man en onze goede, zorgzame vader

Tony Loupias

De eerste jaardienst zal worden gehouden op zaterdag 14 januari as. om 19.00 uur in de Christus Koningkerk te Leyenbroek-Sittard.

Mevr. B. Loupias-v.d. Heijden
en kinderen

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man en onze papa

Paul Wilders

Gerda Wilders-Kurvers
Linda en Desiree

De plechtige eerste jaardienst zal worden gehouden op 15 januari om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Gertrudis te Wijlre.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van hem, die ons zo dierbaar was, mijn lieve man, onze vader en opa

Ser Prop

De plechtige eerste jaardienst zal gehouden worden op zondag 15 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Hoensbroek-Passart.

Mevr. A. Prop-Mertens
kinderen en kleinkinderen

Akerstraat-Nrd 95, Hoensbroek

De plechtige eerste jaardienst voor mijn onvergetelijke man, onze pap en opa

Lei van Oppen

zal gehouden worden op zondag 15 januari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Servatius te Vaesrade.

Mevr. A. v. Oppen-Coenen
kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor mijn echtgenote, moeder, schoonmoeder en oma

Sofie Weelen-Heinrichs

zal gehouden worden op zondag 15 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Theresia en Don Bosco Lauradorp-Landgraaf.

Pter Weelen
kinderen en kleinkinderen

De eerste jaardienst van onze echtgenote, moeder en grootmoeder

Ida Driessen-Lendfers

zal plaatshebben op zaterdag 14 januari a.s. om 19.00 uur in de Christus Koningkerk te Hoensbroek.

Thom Driessen
kinderen en kleinkinderen

Voor uw blijken van belangstelling en medeleven, ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare echtgenoot, onze lieve vader, schoonvader en opa

drs. Petrus Jacobus (Jacques) Cornelis Lebens

danken wij U hartelijk.

Mevrouw L. Lebens-Rademakers,
kinderen en kleinkinderen

Buchten, januari 1989
Dorpstraat 101

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 15 januari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Buchten.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven, ons betoond bij de ziekte, het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze zorgzame vader en grootvader

Guus Vogelsang

betuigen wij langs deze weg onze hartelijke dank.

Een extra woord van dank gaat uit naar dr. Habets, verpleegsters en verplegers van afd. 7A Verpleegkliniek Heerlen voor de bijzonder goede en liefdevolle verzorging aan hem besteed.

Mevr. H. Vogelsang
Kinderen en kleinkinderen

Lessen/onderwijs

Kies exact voor een goede opleiding!!! Bezoek de OPEN DAG van MDGO Maastricht? Zaterdag 14 januari van 10.00 tot 13.00 uur. Grote Gracht 76. Tel. 043-212446.

Diversen

Diepvries- en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04490-45230. Service binnen 24 uur.

Lessen/onderwijs

ANWB auto- + motorrijschool Wischmann & Zn., Europaweg Zuid 337, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen A.B.C.D.E. Chauffeursopleiding goed.vervoer, pers.vervoer, bederfelijke goed., gevaarlijke stoffen. Vrachtautolessen Mercedes 1217 of Daf 2800 Space Cap.

Diversen

Regeling geschillen bij VVV-arrangement

Van onze verslaggever

VALKENBURG/UTRECHT – Dit jaar bestaat voor het eerst in Nederland een officiële geschillencommissie voor VVV-arrangementen. Deze is ondergebracht bij de Geschillencommissie Recreatie van de stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken. Het Nederlands Bureau voor Toerisme (NBT) heeft dit gisteren bekendgemaakt op de vakantiebeurs Utrecht.

De provinciale VVV Limburg heeft hierop zeer enthousiast gereageerd. „Zo'n commissie geeft zowel aan de klanten als aan het VVV-personeel veel meer duidelijkheid", aldus een woordvoerder van VVV-Limburg.

Klachten over Nederlandse vakanties, die geboekt zijn uit één van de tien vakantiereisgidsen, zoals die door de verschillende VVV's worden uitgegeven, kunnen aan de commissie worden voorgelegd. De basis voor deze nieuwe geschillenregeling wordt gevormd door de reisvoorwaarden zoals die in deze reisgidsen staan afgedrukt.

Er zijn tien verschillende gidsen: de gids van Limburg, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland, Texel, Brabant, Zeeland, terwijl Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht een gezamenlijke gids hebben uitgebracht.

Commissie

In het verleden was het de algemene Nederlandse Vereniging van VVV's (ANVV) die bij voorkomende geschillen zo objectief mogelijk trachtte te bemiddelen om partijen tot elkaar te brengen, aldus het NBT. Desondanks is de ANVV natuurlijk een branche-organisatie en om die reden heeft zij het initiatief genomen om in overleg met de Consumentenbond, de Recron en de stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken te komen tot een onafhankelijke geschillenregeling.

In de reiswereld (ANVR) en de kampeer- en bungalowsector (Recron) kent Nederland al een dergelijke geschillenregeling.

De uitspraken van de geschillencommissie zijn bindend voor de leden van de branche-organisatie, zowel organisatoren als wederverkopers. De commissie zal bestaan uit drie leden; een lid voorgedragen door de branche-organisatie, een lid door de Consumentenbond en een onafhankelijk jurist(e) als voorzitter. De overeenkomst wordt vandaag door de partijen ondertekent.

Uitblijven van sneeuw strop voor het Sauerland

● *VVV-directeur König en zijn (Nederlandse) medewerkster Marloes Birkheulzer. „Met de Nederlandse taal kun je hier uitstekend uit de voeten"* Foto's: PETER DEJONG

Welk jaargetijde het ook is, van het Sauerland kun je altijd met volle teugen genieten. Deze streek, met z'n rustieke plekjes, biedt een horde toeristen uit binnen- en buitenland datgene waar ze tijdens korte of langere uitstapjes naar verlangen. Duizenden Limburgers brengen hier jaarlijks hun vakantie door.

In de sneeuwberichten duiken Ardennen, Harz, Eifel en het Sauerland al niet eens meer op. Er ligt geen korrel sneeuw. De pistes zijn blubberige velden, de liften staan stil, voor alle hotels en pensions bordjes 'Kamers vrij', verveelde skileraren leggen een kaartje, de toeristen lopen met of zonder jengelende kinderen door de modderige straten van Eupen, Malmedy, St Vith, Winterberg, Monschau of Gosslar-Hahnenklee of sjouwen mee in een, als alternatief georganiseerde fakkeloptocht.

Vooral in het Sauerland, waar anders in deze tijd duizenden vaderlandse skiliefhebbers het witte toneel beheersen, is de stemming niet best. Volgens de VVV in Winterberg bedraagt de bezettingsgraad van hotels en pensions ongeveer 60 procent. „Anders zitten we om deze tijd helemaal vol, maar het had nog slechter gekund", heet het. De VVV organiseert rodelwedstrijden op de kunstijsbaan, dia-avonden, wandelingen en fakkeloptochten, maar toegegeven wordt dat de toeristen daar natuurlijk niet voor zijn gekomen.

Bobslee

Winterberg heeft het voordeel dat er binnenkort de Europese bobsleekampioenschappen worden gehouden en zo'n festijn trekt altijd duizenden mensen. Maar het Nederlandse kampioenschap sleehondenrennen, dat voor komend weekeinde op het programma staat, valt in het water tenzij er een wonder gebeurt. „We houden eind februari vrij voor die wedstrijden, dan ligt er zeker een dik pak sneeuw", zegt de optimistische woordvoerder.

De dorpen in het Sauerland die niet beschikken over van het weer onafhankelijke accommodaties, zoals in Winterberg, zijn er veel slechter aan toe. Ook de VVV-woordvoerder in de Harz ziet het somber in: „Alleen vorst en sneeuw kunnen ons nog redden". Van de 30.000 bedden zijn er slechts 10.000 bezet.

Grote strop

De Winterberger Wemmer, eigenaar van de ski-carroussel Altastenberg: „Ik heb hier acht skiliften. Normaal vervoeren we in deze tijd 8000 skiërs per uur. Nu staat het hele spul stil. Alleen in ons gebied zijn al 70 skiliften. Het is een gigantische strop".

Restaurantbezitters klagen steen en been. „Vorig jaar was het al heel erg. Toen kregen we pas in februari behoorlijke sneeuw. Nu ziet het er nog slechter uit. Het is catastrofaal. Ik heb hier 220 plaatsen. Normaal zult u hier 's avonds geen vrije stoel vinden. Gisteravond had ik zegge en schrijve acht klanten. Ik weet niet hoe lang ik dat nog kan volhouden", zegt een exploitant uit Winterberg.

De tientallen part-time skileraressen en skileraren zijn ook brodeloos. Op de hoogste 'top' in het Sauerland, de 841 meter hoge Kahler Asten, regent het al dagen. De temperatuur ligt steeds royaal boven nul, terwijl de gemiddelde temperatuur in januari min 3,1 is. De experts van het weerstation op deze berg zien voorlopig geen enkele verbetering.

Sneeuwzeker

Normaal geldt het Sauerland als tamelijk sneeuwzeker. In de jaren zeventig ontdekte ook de Nederlander dit gebied en dan met name de streek tussen de Rijn en de Weser. Zo wordt de plaats Winterberg met z'n dertien dorpjes (totaal 15.000 inwoners) ieder jaar door heel wat provinciegenoten bezocht. Niet alléén vanwege de korte afstand maar vooral om het zuivere klimaat, de vele faciliteiten en vooral: de gastvrijheid.

In het koude jaargetijde is de streek vooral populair vanwege de wintersportmogelijkheden. Iedereen die nog nooit op de ski's heeft gestaan, kan hier in 'normale' winters deze sport leren.

Aan de voet van de berg, de Kahler Asten in Südsauerland, gaat een nieuwe wereld open. Het ene dorp is nog mooier, kleiner en lieflijker dan het andere. Je krijgt de neiging om van iedere woning, veelal vakwerkhuizen uit de zeventiende eeuw, een plaatje te schieten. Boven de deuren prijken, in prachtig geschilderde letters, spreuken en psalmen. Waar de bosrijke omgeving begint met uitzichten die zelfs de grootste prater het zwijgen oplegt, kan de gast van de Totale Stilte genieten.

● *De Grote Stilte. 's Winters sneeuw (bijna altijd tenminste), en in de zomer is wandelen het populairst in het Sauerland*

In het Hochsauerland, op 700 meter, ligt Winterberg. Dit stadje biedt dus zowat alles wat je van een wintersportplaats mag verwachten. Veel skiliften, loipes, een skischans, een bob- en rodelbaan en een ijssporthal. Winterberg en omgeving telt in z'n geheel 56 skiliften en meer dan 250 kilometer loipes. En wie niet op de latten wil, kan in de stad genieten van de vele winkels, café's en restaurants. Of je kunt het 200 kilometer lange wandelgebied betreden. In een vakantieperiode van veertien dagen hoeft je niet één keer hetzelfde pad te bewandelen. Mocht u bang zijn te verdwalen, geen probleem. Want ieder dorpje heeft z'n eigen VVV-kantoor waar uitgebreide informatie te verkrijgen is.

Toerisme

Begin jaren vijftig kwam in het Sauerland het toerisme op gang. Voorheen was de streek erg arm en was landbouw de enige bron van inkomsten. Maar ook de boeren werden (nog) slimmer en verhuurden kamers aan vakantiegangers. Het boerenbedrijf werd aldus uitgebreid met toerisme. Winterberg, van oudsher een Kurort, werd veel bezocht door de met name oudere gast die tot rust wilde komen in deze gezonde omgeving.

De regering van Noordrijn-Westfalen heeft sindsdien veel geld uitgetrokken voor de verdere ontwikkeling van het toerisme. In 1987 was dat een bedrag van twee miljoen mark.

Vandaag de dag komt één op de drie gasten uit ons land. Maar niet alleen vanwege de afstand is het Sauerland aantrekkelijk. Ook het klimaat, de zuivere lucht (er is nauwelijks industrie) en de gastvrijheid van de bevolking zorgen voor het bekende vakantiegevoel.

Geen taalprobleem

„Ruim 70 procent van de mensen die hier wonen, verdient zijn brood in de toeristische sector", vertelt de heer König, direkteur van het Fremdenverkehrsamt van Winterberg en omgeving. „Van de bakker, slager en kapper, tot de hoteleigenaar, winkelier en kamerverhuurder. Wij zorgen, en dat zeg ik uit de grond van mijn hart, voor een optimaal verblijf van onze gasten. Het bedienend personeel in menig hotel en pension spreekt trouwens ook Nederlands. Ik heb twaalf mensen in dienst, waarvan één Nederlandse, Marloes Birkheulzer. Zij werkt hier sinds een jaar en staat de Nederlandse gast extra terzijde."

„Jaarlijks geven we een bedrag van 175.000 mark uit aan reklame. We staan op diverse vakantiebeurzen in jullie land. Daar 'verkopen' wij dan het Sauerland, in de goede zin des woords. En jaarlijks moderniseren wij onze hotelaccommodatie."

Dat mag dan ook wel. In 1987 werden alleen al door Nederlanders ruim 200.000 overnachtingen geboekt in Winterberg en omgeving. De Duitsers zelf vertoeven ook graag in deze streek. Zij boekten 650.000 overnachtingen in datzelfde jaar. Ook de Belgen, Fransen, Denen, Noren en Zweden bezoeken het Sauerland met de regelmaat van de klok.

„De Duitsers zijn duidelijk in de meerderheid", aldus König. „Zij komen hier met name voor een tweede of derde vakantie en maken vooral gebruik van de duurdere hotels. De Nederlanders daarentegen verblijven in een pension of huren een vakantiewoning in een van de grote parken, zoals het Dorint-vakantiepark in Neuastenberg. Zij maken veelal gebruik van de aanbiedingen die gelden voor een verblijf van maandag tot vrijdag of trekken voor een lang weekend naar het Sauerland. Een groot aantal hotels, pensions en vakantiewoningen maakt het de gast gemakkelijk een keuze te maken. Van goedkoop tot zeer duur, van eenvoudig tot zeer luxe in prijs en accommodatie. Voor 15 mark ben je onder de pannen in een eenvoudig 'Gästehaus'. In een luxe hotel betaal je ongeveer 80 mark per persoon, voor logies met ontbijt."

Als er sneeuw ligt komt iedereen goed aan zijn trekken. König: „Er is uiteraard het nodige vertier, zoals een originele après ski."

Zomermaanden

De winter in het Sauerland is fraai, maar de andere jaargetijden liegen er natuurlijk ook niet om. Wandelen is dan troef. Bovendien zijn er in de directe omgeving van Winterberg twee grote pretparken. Het Panorama-Park en Fort Fun (te vergelijken met de Efteling). Tennis, zwemmen en deltavliegen zijn enkele andere 'mooi-weer sporten' die er beoefend kunnen worden.

Het nieuwe lopen

Naarmate de mensen minder lopen voor of naar hun werk wordt lopen meer recreatie. Duizenden joggen langs de wegen, maar dat is een vorm van lopen waar het hier even niet om gaat. Hier gaat het om lopen in marstempo of nog langzamer, ten einde van punt A naar punt B te komen. 'Wie loopt ziet meer' is een slogan die al enigszins bedaagd aandoet, maar niettemin volop geldt. Naarmate lopen als minder doelmatig wordt beschouwd, vergeleken bij vervoer per auto of per openbaar vervoer, wordt lopen als doel op zich aantrekkelijker. Het is als met de barbecue of de open haard: het is omslachtig en het vereist doorzettingsvermogen en deskundigheid, maar uiteindelijk beleef je er veel lol aan. Meestal is lopen heel wat milieuvriendelijker dan beide andere genoemde activiteiten.

● *Een plek waar je ook met kinderen makkelijk en veilig kunt wandelen die toch hoogst indrukwekkend is: Passo Pordoi in de Dolomieten*

Buiten bij de Vierdaagse in Nijmegen en andere afstandsmarsen kwam je tot voor kort de echte 'tippelaars' maar zelden tegen in eigen land. Meestal waren ze aan te treffen in de Alpenlanden of in andere bergachtige streken waar het 'wandern' een van oudsher beoefende 'sport' is. Met name de laatste jaren hebben de wandelaars zich over de gehele wereldbol verspreid en sinds enkele jaren is er zelfs een eigen 'vakblad', getiteld 'Op Lemen Voeten', uitgegeven bij de SUN in Nijmegen. Daarin wordt verslag gedaan van allerlei wandelingen en daar zie je ook dat je om te wandelen eigenlijk slechts de voordeur achter je dicht hoeft te trekken.

Dat deed je natuurlijk al als je 's avonds nog een ommetje kuierde. Maar wat zou u denken van een wandeling van Landgraaf naar Dinant, in een week of tien dagen? Onderweg kampeer je in de meegenomen tent, of verblijf je in hotelletjes of pensions. Je kunt trouwens nog veel verder, want van Eijsden (en met wat goede wil ook al vanaf, bijvoorbeeld, Landgraaf) kun je over ongebaande wegen tot aan de Franse Middellandse Zeekust. Dat is het nieuwe wandelen: niet langs die platgetreden paden. De wandelaar kiest dus het achterpad, de stille wegen, de klinkerweggetjes.

Keuze genoeg

De een loert daarbij gaarne bij de aanwonende medemens naar binnen, de ander let op de vogels in het zwerk, de derde ziet niets dan plantjes en weer een volgende houdt nauwlettend de schoonheid van het landschap in het oog. In die laatste categorie valt een grote verscheidenheid op. Zo zijn er luidjes die zich gespecialiseerd hebben in het bewandelen van haven- en industrieterreinen; die graag van veerpont naar veerpont trekken; die de ingewanden van grote steden plegen te bezichtigen.

Andere specialisten zijn de eilandwandelaars die aan te treffen zijn van Cyprus tot de Azoren en van Tristan da Cunha tot IJsland. Nog een andere categorie is helemaal verslingerd aan Schotland (gegarandeerd permanent regen) of Noordelijk Scandinavië. En uiteraard zijn er nog vele bergwandelaars, want wat de wandelaar vooral zoekt is: eenzaamheid, teruggeworpen zijn op zichzelf. In vele berggebieden valt nog een vrijwel ongerepte natuur te aanschouwen, ondanks de vele wandelaars die er zijn kom je er maar weinig tegen. Daar is ook voor elck wat wils te vinden, van wandelingen waar rustig kleine kinderen aan kunnen deelnemen tot tochten waar enig klimwerk aan te pas komt.

Wie de gespecialiseerde winkel bezoekt zal merken dat je voor routes beslist niet op jezelf aangewezen bent. Er zijn wandelkaarten voor elke hoek van Europa; met name de Duitse berggebieden zijn minutieus in kaart gebracht en ontsloten voor de wandelaar. Uiteraard is ook Zwitserland goed vertegenwoordigd, en in mindere mate Italië en Frankrijk. In het al genoemde blad vind je verslagen van wandelingen in minder gangbare gebieden, Bulgarije of Polen, bijvoorbeeld.

Aan wandelingen, zeker in verlaten gebieden of het gebergte, moet je niet onvoorbereid beginnen. Berucht zijn de Nederlanders die, na een heel jaar op hun krent te hebben gezeten en een hele dag in de auto, bij aankomst in Oostenrijk nog even op hun pantoffels een ommetje maakten in het hooggebergte en daar prompt spoorloos verdwenen, en van geluk mochten spreken dat hen – nadat ze door een reddingsploeg waren gevonden – de slippers niet van de voeten gevroren waren.

Drie voorwaarden

Drie dingen zijn van het grootste belang: je moet behoorlijk getraind zijn, voorzien van een aangepaste uitrusting en je moet alle overmoed thuis laten.

Behoorlijke training krijg je door het hele jaar door geregeld te lopen. Elke zondagmorgen een kilometer of twintig is al heel behoorlijk, want wie tijdens de 'echte' wandeling meer dan dertig kilometer per dag wil lopen is uit op presteren, en dat is de rechtgeaarde wandelaar vreemd. Neem op de trainingswandelingen wel altijd de hoeveelheid spullen mee die u in de vakantie ook denkt mee te nemen; loop op de schoenen in de kleding die u daar gaat gebruiken, zo kunt u proefondervindelijk de nodige wijzigingen aanbrengen. Zo kan bijvoorbeeld blijken dat de als waterdicht gekochte regenkleding lekt als een mandje.

Daarmee zijn we al bij de spullen aangeland. Het wemelt van de 'survival'-winkels. Elke sportzaak heeft een afdeling 'survival', waar het u gegarandeerd direct gaat duizelen. Voordat u daar de vaak peperdure spullen begint in te slaan moet u zeker weten dat u het ook gaat gebruiken. U moet minstens één gespecialiseerd boek lezen, en al enige ervaring hebben. Een complete lichtgewicht keuken hebt u niet nodig als u onderweg in eethuizen eet; als u niet in het gebergte wandelt hoeft u geen lichtkogels en speciale koudewerende slaapzakken te hebben. Joggingschoenen zijn waardeloos in het hooggebergte, waar u waterdichte schoenen met stalen neuzen niet kunt missen, en zo voort.

Denk er bij dat alles aan dat een volwassene zich al een ongeluk sleept aan 15 kilo; een kind kan niet meer dan 3 of 4 kilo torsen.

Een kompas, een zaklantaarn, geld in de valuta van het land waar u bent zijn altijd noodzakelijk. Het kan nooit kwaad een voorraad water mee te nemen, liefst in thermosflessen. Voor wat langere tochten zijn reservesokken en -schoenen aan te bevelen, en uiteraard goede (warme) regenkleding of een paraplu. Eerste Hulp-artikelen kunnen goed te pas komen, evenals lucifers, touw, een scherp zakmes en een schaar en energierijk voedsel, zoals chocolade-repen. Bij wandelingen in golvend terrein kan een wandelstok met scherpe punt goede diensten doen.

Al die spullen zijn te koop bij sportzaken in Zuid-Limburg; elders in het land zijn diverse gespecialiseerde zaken; in Aken is een sportzaak die veel van deze spullen verkoopt en waar u ook het harnasje en het klimtouw kunt kopen waarmee u kleinere kinderen op bergtochten 'aan de lijn' kunt houden.

Literatuur en kaarten zijn te koop in de normale boekhandel; denk ook eens aan de ANWB. Gespecialiseerde zaken op dit gebied zijn die van Interglobe, waarvan er ook een in Maastricht te vinden is. Van alle gebieden in de omgeving en ook van berggebieden in Midden- en Zuid-Europa zijn kaarten van schaal 1 op 25.000 of 50.000 te krijgen, geknipt voor de wandelaar dus. Kaarten met een grotere schaal zijn waardeloos. Er zijn ook routebeschrijvingen.

Lopen kun je dus in je eigen omgeving, en dat kun je zonder veel hulp of voorzorgen. Wie het eens in de bergen wil wagen, en vooral wie nog betrekkelijk kleine kinderen heeft, doet er goed aan zich de eerste keren aan te sluiten bij een reisgezelschap. De Nederlandse Alpinisten Vereniging organiseert dát soort reizen, waarbij je dan (helaas) wel in gezelschap bent, maar toch het genoegen kunt smaken in het gebergte van berghut naar berghut te trekken. Na een paar keer kun je het dan eens in je eentje proberen.

En over kinderen gesproken: die blijken veel meer te kunnen dan je denkt. Vooral in 'spannende' gebieden zoals de bergen of uitgestrekte bossen is altijd wel wat van hun gading te vinden: stenen, stokken, water en modder. Het tempo wordt er flink door vertraagd, maar je hebt er toch geen kind aan. Al vanaf drie jaar kan een kind gemakkelijk een kilometer of twintig per dag lopen; ze overleven het soms beter dan de meeste volwassenen.

Sante Brun

MAXIM HEERLENS FIJNSTE BIOSCOPEN BIJ ELKAAR ! **ROYAL** HEERLENS FIJNSTE BIOSCOPEN BIJ ELKAAR ! **RIVOLI**

big

2e WEEK

"WAS IK MAAR GRÓÓT!"

Tom Hanks

big

EEN HARTVERWARMENDE KOMEDIE

Hier wordt weer eens bewezen dat mensen in een bioscoopzaal alles geloven... wat ze willen geloven

DAGELIJKS 3.00 6.15 8.30

Een film over moord, hebzucht, sex, wraak en verse vis.

JOHN CLEESE

KEVIN KLINE

JAMIE LEE CURTIS

PREMIÈRE NEDERLAND

A FISH CALLED WANDA

DAGELIJKS 3.00 6.30 9.00

"Een daverende amusementsfilm die jong en oud tot verrukking zal brengen."

5e WEEK

W·I·L·L·O·W

DAGELIJKS 3.30 6.00 8.30

RESERVEREN: DAGELIJKS VANAF 2.30 UUR
VOOR ALLE INLICHTINGEN: 045-714200

GELEENSTRAAT 9 HEERLEN

5 FILMS

5 THEATERS IN 1

Dond. 5 jan. t/m woe. 11 jan.

Kassatijden
Do., vr., ma., di. 1.45-3.45-6.30-9.30 uur.
Za., zo. 1.45-9.30 uur.
045-713030

Filmagenda dagelijks op:
* TV Gazet Heerlen
* Kabel-TV pagina 304.

WALT DISNEY - STEVEN SPIELBERG - GEORGE LUCAS en regisseur ROBERT ZEMECKIS presenteren:
WHO FRAMED ROGER RABBIT
Een man, een vrouw en een konijn, verstrikt in een net van raadsels! Een uniek brok Cinema is deze technische wonderfilm, die tekenfilm en levende personages perfekt verenigt!!
Dag. 2.30-6.45-8.45 uur.
Za., zo. tevens 4.30 uur.
ALLE LEEFTIJDEN
DOLBY STEREO

BRUCE WILLIS - ALAN RICKMAN in de superspannende thriller:
DIE HARD
40 verdiepingen spanning en avontuur!
Dag. 6.30-9.15- uur.
Do., vr., ma., di. tevens 2.15 uur. 16 JAAR

MICHAEL JACKSON'S EIGEN FILM
MOONWALKER DOLBY STEREO
Een film als geen ander. ALLE LEEFTIJDEN
Dag. 2.00-7.00 uur. Za., zo. tevens 4.00 uur.
ALLE LEEFTIJDEN

BILL MURRAY IS TERUG BIJ DE SPOKEN, ALLEEN DEZE KEER IS HET 3 TEGEN 1!
SCROOGED
Bill Murray's eerste komedie sinds Ghostbusters.
Dagelijks alleen 's avonds 9.00 uur.

EDDIE MURPHY'S NIEUWSTE FILM is:
COMING TO AMERICA
Hij zoekt een vrouw die zijn intellect kan prikkelen en, als het even kan, nog wat anders ook.....
ALLE LEEFTIJDEN
Dag. 2.00-6.45-9.00 uur.
Za., zo. tevens 4.00 uur.

BEKROOND MET DE GROTE PRIJS van de NED. FILM! OFFICIËLE inzending voor de AMERIKAANSE OSCAR is
SPOORLOOS
Met: Bernard Pierre Donnadieu - Gene Bervoets - Johanna ter Steege e.v.a.
'n Film van GEORGE SLUIZER!
Dag. 7.00-9.00 uur.
Do., vr., ma., di. tevens 2.00 uur. 16 JAAR

KINDERVOORSTELLINGEN

WALT DISNEY'S KLASSIEKER
FRANK EN FREY
GEHEEL NEDERLANDS GESPROKEN!!
Za., zo. 2.15-4.15. Woe. 2.15 uur. AL

DE NIEUWE AVONTUREN VAN
PIPPI LANGKOUS
GEHEEL NEDERLANDS GESPROKEN!!
Za., zo. 2.00-4.00 uur. Woe. 2.00 uur. AL

GEHEEL NEDERLANDS GESPROKEN
DE NIEUWE AVONTUREN VAN Pippi Langkous

Walt Disney Frank en Frey
NEDERLANDS GESPROKEN

5 Zalen met een voor "elk wat wils"-programma. Dat is H5, de meest komplete bioscoop van het Zuiden. **TEL. 045-713030**

CULTUREEL CENTRUM 'DE STADSSCHOUWBURG'

SITTARD, WILHELMINASTRAAT 18, TEL. (KASSA) 10616

Vr. 13 jan. 20.00 uur	**Limburgs Symphonie Orkest** O.l.v. Salvador Mas Conde; solist: Rafael Orozco, piano. Werken van P. Tsjaikowski en D. Sjostakowitsj. Entree ƒ 15,50/11,75.
Za. 14 jan. 20.00 uur	**Flairck** Entree ƒ 23,50/19,50.
Ma. 16 jan. di. 17 jan. 20.00 uur	**Andre van Duin Revue** (100 jaar Carré). Uitverkocht.
Wo. 18 jan. 19.00 uur	**Robin Hood en de zeven dwergen.** Familievoorstelling. Entree ƒ 8,50/7,75; kind. t/m 15 jr. ƒ 5,00.
Vr. 20 jan. 20.00 uur	**Er valt een traan op de tompoes.** Blijspel van Annie M.G. Schmidt. Entree ƒ 23,50/19,50.
Za. 21 jan. 20.11 uur	**Marottezitting.** Installatiezitting. Entree ƒ 11,00.
Di. 24 jan. 20.00 uur	**Fiësta Flamenca.** O.l.v. Curro Velez. Entree ƒ 25,50/20,00.
Do. 26 jan. 20.00 uur	**La Cantatrice Chauve/Exercices ... Hollandais** Twee eenakters in de Franse taal door Theâtre Loyal Du Tract. Entree ƒ 12,50/10,75.
Expositie: t/m 27 januari	**Aloys Verhoeve** (geb. 1921 - overl. 1978) olieverfschilderijen.

Openingstijden kassa: dinsdag t/m vrijdag 10.00-16.00 uur, zaterdag 10.00-12.00 uur. Maandag gesloten.

JOOP VAN DEN ENDE presenteert

EXTRA TOURNEE

WALL STREET CRASH

No strings attached tour

produktie: Robin De Levita i.s.m. Impres. Jacques Senf

STADSSCHOUWBURG HEERLEN
Vrijdag 27 januari, 20.00 uur
tel. kassa 045-716607

Deze tournee wordt mede mogelijk gemaakt door **DRUM**

---

stadsschouwburg heerlen

Openingstijden: ma. t/m vr. 10.00 - 15.00 uur, za. 10.00 - 12.00 uur, één uur voor aanvang. Tel.: 045-716607.

Za. 14 jan. 10-18 u. en **za. 15 jan. 10-18 u.**
INTERNATIONAAL REIZEN FESTIVAL '89
ƒ 5,–; kinderen tot 12 jaar gratis onder begeleiding.

Za. 14 jan. 20.00 u.
PRESENTATIE „VERRE OOSTEN" i.h.k.v. Internationaal Reizen Festival. ƒ 10,–

Di. 17 jan. 20.00 u.
AVNER EISENBERG „Avner the Eccentric".
Familievoorstelling. ƒ 18,50; paspoorten ƒ 14,–; JTP-Tip ƒ 12,50 (kleine zaal)

Wo. 18 jan. 20.00 u.
NDT-2 (Nederlands Dans Theater Junior)
Chansons Madecasses van Nacho Duato.
After Ovid, After Britten van Philip Taylor
U should have left the light on van Lionel Hoche
Situation van Hans van Manen.
ƒ 21,– - ƒ 18- ƒ 15,–; paspoorten ƒ 13,–; JTP-Tip ƒ 12,50

Wo. 18 jan. 19.30 u.
LEZING OVER MIMEKUNST
i.h.k.v. Zuid-Nederlands Mime Festival. Toegang gratis (gaarne van te voren plaatsen reserveren bij dagkassa).

Vr. 20 jan. 20.30 u. en **za. 21 jan. 20.30 u.**
Volkstheater Heerlen „ANTIGONE" van Jean Anouilh. ƒ 13,50; paspoorten ƒ 10,– (kleine zaal)

Vr. 20 jan. 20.00 u. en **za. 21 jan. 20.00 u.**
WINKBÜLL E-REVUE vr. ƒ 12,50; za. (incl. bal) ƒ 15,–

Za. 21 jan. 14.30 u.
BEJAARDENMATINEE
Winkbülle-revue, ƒ 10,–

Zo. 22 jan. 20.00 u.
INTI-ILLIMANI met **JOHN WILLIAMS** en **PACO PEÑA**
ƒ 42- ƒ 39- ƒ 36,–; paspoorten ƒ 29,–

INTI-ILLIMANI
met JOHN WILLIAMS
en PACO PEÑA

samen: een zeldzaam en hartverwarmend concert

Stadsschouwburg Heerlen

zondag 22 januari, 20.00 uur

Tel.: kassa 045-716607

Te koop aangeboden

SCHILDERIJEN te koop. Keekstr. 92, Heerlerheide.

STEREOTOREN Sony 212 incl. boxen ƒ 550,- en compl. eiken eethoek, Lodewijk-stijl ƒ 4500,-. 045-211071.

BANKSTEL eiken (zwaar) 375,-; slaapk. 375,-; eeth. 175,-; kl.tv. 12 kan. 175,-; mod. kast wit 475,-; Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Weg. omst. t.k. complete drive-in DISCO ƒ 4500,–. Tel. 045-716620.

Te k. WASAUTOMAAT i.g.st. pr. ƒ 150,-. Koekoekstr. 11, Hrl-Nrd. Tel. 045-218386.

Bankstelkussens

Uit voorraad leverbaar in div. bloemmotieven en effen kleuren, complete set à 10 stuks incl. vulling vanaf ƒ 395,–; rundlederen kussens in div. kleuren vanaf ƒ 998,–; rundlederen kuipkussens, rug en zit uit één stuk, dus geen geschuif meer, ƒ 395,– per stuk. Fuhren Discount, Ganzeweide 84, Heerlen-Noord (Heerlerheide), tel. 045-222622. Rijksweg 42, Swalmen, tel. 04740-4383.

Te k. compl. inger. FRITUURWAGEN, zeer gesch. v. braderieen etc. In bedrijf te bezicht. Pr.n.o.t.k. Tel. 04493-4283.

AANBIEDING vloertegels 32x32 cm. Div. kleuren, lijm en voegsel inbegrepen ƒ 24,50 p m2 incl. BTW. Tegelhandel Janssen, De Hut 7, Gulpen. Tel. 04450-1970.

STEREOTOREN, VHS video te koop. Tel. 045-727669.

Antieke COMMODE met spiegel ƒ 375,–, eik. eethoek m. 6 stoelen ƒ 525,–, noten slaapkamer comp. ƒ 575,–, modern wandmeubel ƒ 200,–, babybedje ƒ 60,–, salon-tegel-tafel- ƒ 140,–. Schaesbergerstr. 108, Kerkrade. Tel. 045-415181.

T.k. L-vormige eiken KEUKEN 270x270 cm met bovenbouw 160 cm. In z.g.st. Eventueel met apparatuur. pr. ƒ 2900,–. Tel. 045-463741.

WASAUT. combi AG 275,-; gasforn. 95,-; ijskast 75,-; diepvr.kast 275,-; gashaard 150,-; gasplaat 75,-; Tel. 045-725595.

YAMAHA XS 750, bwj. '77, en BMW motorblok 3.1. Tel. 045-719962 (tus.18.00 en 20.00 uur).

VLOERKLEDEN, wol of katoen, div. maten/kleuren. Leon Jansen, Kerkstr. 300, Brunssum, tel. 254818.

Te k. PRINSCARNAVALKOSTUUM BLAUW FLUWEEL MET SCEPTER EN MUTS ƒ 150,-. Tel. 045-717608.

Heroal rolluiken
Zeer voordelig. Tel. 045-252494, 317344.

Zaterdag 14 januari as.
Hobby/Huisvlijtmarkt
in Makado-Beek (toegang gratis)

Totale winterkollektie halve prijs Mode Haan
Hoogstr. 98 N'hagen-Landgraaf, 200 m nabij winkelc.

± 2000 oudholl. BOERDERIJPANNEN. Prijs n.o.t.k. Tel. 045-323659. Na 18.00 uur.

Te k. eiken BANKSTEL. Tel. 045-258420. Na 18.00 uur.

Te k. STOOKHOUT, POPULIEREN. Tel. 045-251202.

KOLEN te k. 1e keus, zéér goedkoop. Tel. 045-422217 of 423199.

LANGLAUFSKISCHOENEN als nieuw, mt. 42 + l.l.ski's samen ƒ 60,-. ƒ 045-463467.

Te k. PIANO met kruk, Fuchs & Möhr i.z.g.st., samen ƒ 1750,-. 045-456650.

BANKSTEL eiken (3-1-1) i.z.g.st. tel. 045-412386.

Te k. KL.TV en videorecorder VHS. Ook apart te k. Tel. 045-459051.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Te k. mooi volglas AQUARIUM. Afm.: 1,25 m lang, hoogte 40 cm, diep 35 cm. Met lichtkap, onderstel, Eheim-filterpomp, thermostaat. Prijs ƒ 275,–. Tel. 045-310012 (wo. t/m vrij. na 18 u., za. gehele dag).

Te k. moderne WINKELINSTALLATIE, 2 vitrines, 2 toonbanken en open kasten. Tel. 045-312459.

Compl INBOEDEL (ook apart), zwaar rundleren bankstel m. kuipkussens modern klassiek. V.p. 2750,-; massief eik. wandmeubel. V.p. 1225,-; zwaar eik. eethoek m. 6 stoel. V.p. 1750,-; mass. eik. salontafel. V.p. 475,-. 045-323830.

Rij nu, betaal pas in 1990.

COMPLEET *met ƒ 1.900,- aan extra's, waar u slechts ƒ 400,- voor betaalt.*

UW VOORDEEL: ƒ 1.500,-.

EXTRA *Metallic lak: donkergrijs Ardesia, blauw Delphi of lichtgrijs Mirage.*

EXTRA *Bumpers, grille en buitenspiegels in carrosseriekleur.*

EXTRA *Sportieve wieldoppen.*

EXTRA *Brede laagprofielbanden.*

EXTRA *Middenconsole.*

VOOR *dat luttele bedrag van slechts ƒ 400,- is uw nieuwe Uno Lido tevens uitgerust met:*

EXTRA *Armsteunen.*

EXTRA *Twee van binnenuit verstelbare buitenspiegels.*

EXTRA *Luxe stoelen met speciale bekleding.*

EXTRA *Kaartvak rechts.*

EXTRA *Handschoenenkastje met klep.*

EXTRA *Sierlijke Lido striping.*

UITZONDERLIJK zijn de *extra's* van de Uno Lido en de *gunstige voorwaarden* waaronder u dit brok temperament kunt gaan rijden. Want nú kopen is straks betalen. Om precies te zijn: *pas in 1990**.

Zonder rente, zonder aflossing, kunt u tot volgend jaar de nieuwe Uno Lido rijden.

Dit *tijdelijke aanbod* geldt ook voor de andere *Uno's* en de *Panda,* in Europa de meest gekochte auto's in hun klasse. En de Fiat Panda is er al VANAF ƒ 11.990,-!

Maak snel een afspraak met de dealer. Of rij één dezer dagen even langs. Want de voorraad van met name die uitzonderlijke *Uno Lido's* is beperkt.

FIAT

Fiat Uno Lido. Eén brok temperament.

Voor een nieuwe Panda of Uno kunt u tot in januari 1990 een renteloze lening krijgen met een minimum te financieren bedrag van ƒ 5.000,- en een maximum van ƒ 10.000,-. Het maximum te financieren bedrag mag niet hoger zijn dan 75% van de cataloguswaarde van de nieuwe auto en niet meer bedragen dan de vereiste bijbetaling. Na 25% aanbetaling rijdt u tot in januari 1990 zonder rente te betalen of zelfs maar iets af te lossen. De aanbetaling kunt u in de meeste gevallen rondmaken door de inruil van uw huidige auto. Bij deze huurkoopovereenkomst, af te sluiten bij Fiat Credit Nederland, gelden de gebruikelijke voorwaarden. Prijzen zijn inclusief BTW, exclusief afleveringskosten. Wijzigingen voorbehouden.

BRUNSSUM: AUTOMOBIELBEDRIJF H. SCHOBBEN, TEGELSTRAAT 3, TEL. 045 - 25 06 75 **ECHT:** AUTO ECHT, RIJKSWEG ZUID 1B, TEL. 04754 - 13 24 **GELEEN:** SITTYCAR GELEEN B.V., RIJKSWEG NOORD 84, TEL. 04490 - 4 31 77 **HEERLEN:** BASTIAANS AUTOBEDRIJF B.V., SPOORSINGEL 50, TEL. 045 - 72 41 40 **KERKRADE:** AUTOBEDRIJF KLANKSTAD B.V., KAALHEIDERSTEENWEG 185, TEL. 045 - 41 39 16 **MAASTRICHT:** MOLENAAR MAASTRICHT B.V., DR. BAKSTRAAT 82, TEL. 043 - 47 02 00 **SITTARD:** SITTYCAR B.V., PRES. KENNEDYSINGEL 8-12, TEL. 04490 - 1 75 44

Wijngrachttheater Rodahal Kerkrade

Vr. 13 jan., 20.00 uur
Rodahal
KAMPIOENENAVOND

Za. 14 jan., 20.00 uur
Wijngrachttheater
WIEN BLEIBT WIEN
door het Johan Strauss Orkest o.l.v. André Rieu m.m.v. Ruxandra Voda (sopraan) en The London Strauss Dancers. Meeslepende walsen en operettemelodieën, die herinneren aan het bruisende Wenen van de vorige eeuw.
Entree ƒ 19,–; Passen ƒ 13,30

Zo. 15 jan., 10.00-17.00 uur
Rodahal
RODERLAND VLOOIENMARKT!!!
Entree ƒ 3,–; Kind. ƒ 1,50

Zo. 15 jan., 14.00 uur
Wijngrachttheater
PARADE DER BESTEN
TROS talententest met Chiel Montagne, Robert Paul en Imca Marina
Entree GRATIS!

Zo. 15 jan., 20.00 uur
Wijngrachttheater
SHARON QUARTETT
m.m.v. Wolfgang Güttler! (contrabas)
Programma: F.A. Hoffmeister (soloquartet nr. 2); Haydn (Kwartet op. 76 nr. 2); Brahms (Kwartet op. 51 nr. 1); en Paganini (Mozes Variaties voor contrabas en kwartet)
Entree ƒ 16,–; Passen ƒ 11,20

Do. 19 jan., 20.00 uur
Wijngrachttheater
ER VALT EEN TRAAN OP DE TOMPOES
Komisch en innemend toneelstuk van ANNIE M.G. SCHMIDT
Entree ƒ 19,–; Passen ƒ 13,30

Reserveren: 045-454141

De kassa is geopend:
- **di. t/m vr. van 10.00-16.00 uur**
- **za. 10.00-12.00 uur**
- **één uur voor aanvang voorstelling**

limburgs dagblad

Marokko is al vakantieland sinds de jeugd van West-Europa de 'kif' ontdekte. Tunesië mag zich ook alweer langere tijd verheugen in de 'overloop' van Spanje en Griekenland. Egypte is al vele jaren befaamd vanwege pyramiden en wat dies meer zij. Lybië schijnt niet veel te vertonen te hebben en is erg onaardig tegen buitenlanders. En Algerije? De laatste maanden soms nogal ongunstig in het nieuws: voedseltekorten, hongeropstanden, aardbeving. Het is dan ook een islamitisch ontwikkelingsland, waar het goed kan gisten. Maar dat gisten vindt (of vond) voornamelijk plaats in Algiers; de rest van het schitterende land krijgt er nauwelijks iets van mee.

Bij de toerist is het land intussen bijna net zo onbekend als Albanië, maar het is niettemin een schitterend vakantieland dat de laatste jaren meer toeristen probeert te trekken.
Het ligt op maar twee uur vliegen van Brussel, dat land dat zeventig maal zo groot is als Nederland, en dat voor ruim tweederde uit woestijn bestaat.

De weinige toeristen die er komen zijn op weg naar die woestijn: Ghardaia en meer nog Tamamrasset zijn in de kringen van woestijnreizigers twee bekende namen. We hebben het dan wel over zeer individueel, groot toerisme. Maar dat Algerije twaalfhonderd kilometer strand heeft is in West-Europa nauwelijks bekend, ook niet dat langs die enorm lange Middellandse Zeekust diverse vakantiecomplexen liggen die aan alle eisen van de verwende zand- en zeetoerist voldoen.

Afwisseling

En dat is nog maar het begin. De tot driehonderd kilometer brede strook tussen zee en woestijn biedt landschappen met een adembenemende afwisseling. Er is een hoogvlakte en er zijn bergen tot 3000 meter, waarop 's winters geskied kan worden; er is het lieflijke landschap van Groot-Kabylië waar je vaak herinnerd wordt aan de Provence, of aan Catalonië. Ten oosten daarvan vindt je kalere landschappen, die doen denken aan Toscane en Umbrië in Italië. Er is een schitterende 'canyon' van de rivier El Abiodh, waar een volgroen palmenwoud slingert door de diepte van de kloof en waar diverse verlaten dorpen van holbewoners te vinden zijn in een grandioos bruinrood, soms geel, soms volkomen wit landschap met kloven en tafelbergen. Slechts de aanwezigheid van de grote, bruin gestreepte tenten van nomaden herinnert je er aan dat je hier in Afrika bent.

En dan de steden. Annaba (het vroegere Bône) is een echte Zuidfranse stad, met een lange promenade vol koffietentjes en beschaduwde terrassen. Daar staat ook nog een van de weinige katholieke kerken van Algerije, die van Sint Augustinus; deze kerkvader werd hier geboren.
En Algiers, op de begane grond een Arabische stad – maar beslist niet achterlijk – vanaf de eerste verdieping een Franse stad, heel zuidelijk wel, Marseille of iets dergelijks. De belangrijkste winkelstraten, met voetgangersgebied, zijn nog niet zo lang geleden gerestaureerd, de Rue Diduche Mourad, de grote hoofdstraat bijvoorbeeld grotendeels wit met oker, echt iets voor de liefhebbers, die er trouwens ook mooie Arabische architectuur zullen vinden, zoals in het grote postkantoor, en daar tegenover een groot gebouw in Jugendstil.

De kasbah van Algiers is een van de vuilste die ik ooit heb gezien; naar verluidt wordt daaraan gewerkt, en men ziet hier en daar restauratiewerken.

Heel bijzonder is Constantine, een oude stad op een boven het landschap uittorenend plateau, met een gezellige, niet zo smerige kasbah waar je prima kunt eten.

Restauratiewerken zijn overal aan de gang, een teken dat de Algerijnse regering meer toeristen wil gaan trekken buiten de enkele duizenden Fransen die jaarlijks komen, en ook hotels in diverse klassen rijzen als paddestoelen uit de grond.

Een zeer belangrijke en bij de meeste toeristen niet erg bekende 'trek' van Algerije is de enorme hoeveelheden antieke oudheden die er te vinden zijn, zoals de numidische koningsgraven, en de Romeinse ruïnesteden als Timgad, Djemila en Tipaza.
Een belangrijke rem op het toerisme wordt gevormd door de koers van de munteenheid, de Algerijnse dinar. Deze is onrealistisch hoog, namelijk 35 cent. Er is een zwarte koers tussen de 8 en de 11 cent, en voor dat bedrag kun je bij de meeste banken in Nederland Algerijnse dinars kopen. Het is echter verboden dinars in- of uit te voeren; de controle in havens en op vliegvelden is weliswaar 'vlagerig', maar wie gepakt wordt is wat je noemt zuur.
Momenteel schijnt gewerkt te worden aan een speciale toeristenkoers van ongeveer 15 cent, die heel realistisch is. (De zwarte koers is wel erg laag). Tegen dat tarief koop je een kopje uitstekende koffie voor 30 of 45 cent, en een eenvoudig doch voedzaam maal voor ƒ 1.50. Hotelkamers kosten tegen die koers 30 gulden per nacht. Tegen de officiële koers is dat dus al gauw 70 gulden...

● *Verlaten holwoningen in de kloof van El Abiodh, in een van de meest indrukwekkende streken van noord-oost-Algerije*

De hotels, althans de hotels met drie of vier sterren (door Algerije zelf gegeven, trouwens) zijn naar Westeuropese maatstaven comfortabel, alle kamers met douche of bad etc. Soms is er geen water, maar dat moet kunnen, in een droog land in Afrika. Veel hotels hebben een zwembad. Ook het voedsel zal de gemiddelde Westeuropeaan wel bekomen. Hoewel de *couscous* het typische gerecht is kan men in Algerije zeer 'Frans' eten. Tot diep in de woestijn bakt elke bakker elke morgen echte *baguettes*, trouwens...

Het is mogelijk om individueel te reizen. Auto's zijn normaal te huur, taxi's zijn (zie boven) goedkoop, er is een uitgebreid spoorwegnet. U kunt zelfs met de eigen auto, want vanuit Frankrijk varen verscheidene veerboten een geregelde dienst op Algiers en andere plaatsen. Benzine en diesel zijn, zelfs tegen de officiële koers, spotgoedkoop: 1 dinar per liter. De wegen zijn uitstekend, ook naar de meest afgelegen plaatsen. In alle plaatsen van enige betekenis langs de weg zijn autowerkplaatsen (vooral voor Franse merken), koffiehuizen en restaurants.

Zelfs de bewegwijzering in het land lijkt veel op die in Frankrijk, al komt men daar soms voor verrassingen te staan: in een aantal gevallen zijn wegwijzers alleen in het Arabisch, evenals trouwens veel straatnamen in grote steden. Daar zijn de Franse namen vaak overgeschilderd of overgeplakt.

Zoals in elk land met maar weinig toerisme is het improvisatie-talent in Algerije beperkt. Veel hotelpersoneel is in staatsdienst en dus niet erg geïnteresseerd in het verlenen van service. Deze en andere problemen maken Algerije voorlopig weliswaar een aanrader, maar dan een voor gevorderden.

Trips

Enkele grotere reisbureau's in Nederland hebben wel een paar reizen naar Algerije op het programma. Oase-trips, oudhedentrips en andere rondreizen vormen een aantrekkelijk programma. Zelfs zandskiën hoort tot de mogelijkheden.

Uiteraard kan men, zeker voor een strandvakantie, in het hoogseizoen terecht. Maar de temperaturen die in de hoogzomer heersen zijn voor de meeste Westeuropeanen te bar. Helaas valt in de meeste andere maanden veel regen, vooral in het oostelijk kustgebied, waar de totale hoeveelheid neerslag die van Nederland ruim overtreft. In de woestijn is het echter goed mogelijk (en ook verstandiger) te reizen tussen oktober en maart, wanneer het overdag best nog 25 of zelfs 30 graden kan worden.

Sante Brun

Het plaatselijk ontbijt, je moet 't geprobeerd hebben...

Logies met ontbijt, de reiziger vindt dat meestal het minimum dat hem aangeboden zou moeten worden. In elke reisgids is de afkorting dan ook te vinden, meestal afgekort tot 'LO'.

Maar dat ontbijt zelf, daar wil, zacht gezegd, nog wel eens wat variatie in zitten. Neem Hotel Face du Louvre in Parijs, in de straat met langste naam in de Franse hoofdstad: Rue des Prêtres Saint Germain l'Auxerrois; een hotel dat slechts met zeer veel goede wil van de zijde van de gast 'aan de overkant van het Louvre' ligt: wie het museum vanuit het hotel wil zien moet op levensgevaarlijk vermetele wijze uit het raam hangen en naar links kijken. Op de eerste verdieping van dat hotel bevindt zich een kamertje, eigenlijk meer een vergrote hall, waar de gasten, na het genieten van het 'logies', het ontbijt tot zich kunnen nemen.

Er staat een niet eens zo grote tafel met een stuk of zes stoelen er omheen. De ruimte wordt visueel iets vergroot door de aanwezigheid van een grote spiegel van slechte kwaliteit, verweerd. Als men er éénmaal ontbeten heeft gaat men de volgende keer naar een tentje aan de Rue de Rivoli ontbijten. Want de koffie is zwart niet te drinken en met melk ziet hij er uit als afwaswater; het brood met de karige boter is altijd van gisteren en Hollands tandvlees kan er beslist niet tegen. Niettemin: wie niet begrijpt hier oog in oog te staan met de essentie van de Franse keuken kan beter nooit meer dat land bezoeken.

***

Nee, dan Italië. In hotels heeft het continentale ontbijt helaas verschrikkelijk huisgehouden, maar in kleine herbergen en vooral bij particulieren viert de traditie nog hoogtij. De gemiddelde stedeling betreedt in de vroege ochtend een nabijgelegen koffieshop, drinkt een kopje espresso – en dat is dus een minuscuul kopje dat aan de binnenkant enigszins bevochtigd is met, toegegeven, verrukkelijk, bruin sap – legt daarvoor enige honderden lire neer en gaat zijns weegs. Het kost in totaal 45 seconden. Wie wat bedachtzamer is koopt er een klein zoet broodje bij. En wie zich nergens voor schaamt drinkt gewoon een klein glaasje wit; in de echte dorps-koffiehandel scheert de klant zich intussen ook nog elektrisch, en leest het ochtendblad.

Op het boerenland gaat het nog heel anders toe. Persoonlijk heb ik ervaring met het oer-Friulaanse camon, een behoedzaam mengsel van melk en wijn, in de vroege ochtend gedronken of uitgelepeld; dat laatste indien er brokken van gisteren overgebleven polenta aan toe zijn gevoegd. Het kan ook met een verwarmd kommetje koffie met veel melk, waarin brood is gebrokkeld.

***

Waarmee we in Roemenië zijn aangeland. Het brood is er slecht, zelfs in de beste hotels; een ei krijg je er altijd gepocheerd, en daar moet je van houden. In Hotel Athenée Palace in Boekarest krijg je ongevraagd 'jus d'orange', een zurige hap die alleen qua kleur in de verte aan citrussap herinnert. Daar staat tegenover dat niemand het vreemd vind als je voor aanvang van het ontbijt het verlangen kenbaar maakt naar een glaasje ţuica, pruimenjenever dus.

Brood met kruiden erin is nog het gewoonste van het ontbijt in Litouwen. Het weerstandsstuk van de ochtendmaaltijd wordt daar gevormd door een fikse sudderlap van boviene herkomst, op eenvoudige wijze in de margarine met water gesmoord. Ik werd indertijd vertederd door de gedachte dat de kokkin de lap die ochtend omstreeks drie uur te sudderen moet hebben gelegd, teneinde hem om zeven uur zover gereed te hebben dat hij niet meer met een verse schoenzool verward kon worden.

***

De meest luxe ontbijten heb ik, o ironie, in Afrika genuttigd. Ik zal het ontbijt in Addis Abeba kiesheidshalve niet vermelden, maar dat in Mombasa, Kenia, moet ik toch kwijt. Stel u voor, een hotel aan zee. Een hagelwit strand, de zon blikkert op de Indische Oceaan en het zwembad. Palmen, frangipani-bomen. Op het terras staan rieten parasols en wit meubilair. De temperatuur is al ruim boven de 30 graden. Je komt uit je kamer zonder vast omlijnd plan voor de dag. Voor je naar buiten loopt wandel je langs het buffet met heerlijke glanzende warme broodjes, croissants en honingpannekoeken; grote kannen sap van sinaasappels, mango's, papaja. Onmiddellijk loopt een in een smetteloos wit gestoken zwarte bediende achter je aan, die je slechts achteloos hoeft te wijzen op hetgeen je wilt nuttigen. Hij zal tijdens het gehele ontbijt ook opletten of je vork wel recht ligt en of je servet niet al te zeer bezoedeld raakt, zodat het mogelijk tussentijds vervangen dient te worden. Worstjes, spek, eieren en pap zijn er trouwens ook, de laatste aan te maken met romig cremige melk. Je neemt plaats en de bediende schikt alles om je heen. Neem er rustig een uurtje voor.

***

Of anders Hotel El Aurassi in Algiers. Van een stalinistische weidsheid, zo mogen we de ontbijtzaal wel kenschetsen, met uitzicht op die enorme stad waar zich in de ochtend reeds een blauwgrijs waas van luchtvervuiling verheft, maar nog niet tot de hoogte waarop het hotel ligt. Hier is het een en al zoete broodjes voor het ontbijt, de gekste soorten. En daarnaast vijgen, dadels, alles mierzoet. Om de vele gasten uit de Arabische wereld te gerieven zijn er ook hier pannekoeken met honing... En heerlijke, pikzwarte koffie.

***

Engeland, daar hebben ze natuurlijk het ontbijt uitgevonden. In Yorkshire mocht ik eens meemaken dat de serveerster hoofdschuddend mijn tafel verliet, omdat mijn reisgenoten 'niets gebakkens' wensten te eten. Hoe kon een mens dat overleven?
Persoonlijk vind ik qua ontbijt hotel Liverpool Street Station in Londen aan te bevelen. (Bezoekers van de Britse eilanden zijn zonder uitzondering eigenwijs en hebben allemaal dus hun eigen voorkeuren op dit gebied). Een rond buffet voorziet van alles, en niemand kijkt je er op aan als drie of vier keer langsgaat. Vruchtenbowl, pruimen, abrikozen op sap, diverse soorten vruchtensap, koffie, thee, melk, yoghurt, alle soorten pap, gepocheerde, gekookte en gebakken eieren, worstjes in alle soorten en maten, gebakken spek, gebakken niertjes (met die ondefinieerbare pislucht) heerlijke gebakken haringen, uiteraard toast, maar ook beschuit, croissants, knäckebrood, diverse soort jams en honing – wie hier goed ontbijt kan er een hele dag tegen. Waar ik weer niet tegen kan is dat je in je bed reeds de geur van gebakken spek tegemoet treedt.

***

Duitsland is eigenaardig. In Hotel Schweizerhof in West Berlijn, enerzijds, is de ontbijtzaal een Zwitsers bedoeld dorpspleintje waar je bijna hetzelfde kunt krijgen als in Londen. Er zijn meer soorten brood, maar de jams zijn wat kariger verpakt; de koffie is er een beetje Duits, zal ik maar zeggen.

Maar anderzijds is het in de Duitse gouwen afwachten geblazen. Je kunt op vele plaatsen voortreffelijk ontbijten – eieren, brood, koffie, jam – maar je kunt ook pech hebben. Het ergst is het volgende: je vertrekt in de loop van de dag ergens in midden Italië en rijdt de nacht door, richting het kille noorden. Voor het Italiaanse ontbijt, zie boven. Niets vermoedend betreedt je, na overschrijding van de Bondsrepublikeinse grens, een van de eerste Raststätten. Het 'vroegstuk' blijkt hier te bestaan uit zuurkool, witworst, slappe broodjes, kwalijke koffie, norse bediening; de medereizigers zien er ineens navenant uit. Kortom: we zijn weer bijna thuis...

***

Zuurkool bij het ontbijt, dat vinden ze in Rusland ook wel passend. Zuurkoolkroketten, wel te verstaan, kreeg ik in een hotel aan de Zwarte Zee. En plakken van vet druipende gebakken boterhammenworst. En zure room. Zelfgeknutseld appelsap. Gekookte peentjes. Rauw blad van uitgelopen uien. Zwarte thee. En als troost, lekkere warme broodjes. De obers zijn tot tranen toe bewogen als je alles misprijzend laat staan. Dus even duchtig doorgegeten, maar.

***

Wij Hollanders hebben gelukkig aan het wereldontbijt ook nog wat toegevoegd: nasi rames. In Indonesië wordt de bezoekende buitenlander meestal brood van het type King Corn voorgezet. Het is dus verstandig je daar te beperken tot een plak rijpe papaja met limoensap en in de loop van de ochtend bij een stalletje een degelijk gewarmd kipsateetje tot je te nemen. Maar als je per ongeluk toch het Indonesisch ontbijt bestelt krijg je nasi rames, dus de restjes van de rijsttafel van de vorige avond (die rijsttafel is ook een Hollandse uitvinding, de Indonesiërs hebben er nog steeds geen eigen woord voor). Die zuinige bestuursambtenaren van vroeger, die dit bedachten, bewezen daarmee twee dingen: dat ze op de kleintjes pasten en dat ze een maag hadden van beton.

Vandaar dat Hollanders in het buitenland allemaal het plaatselijk ontbijt proberen. LO.

Sante Brun

DAT HAD IK MOETEN ZEGGEN...

SPREEKVAARDIGHEID

Rhetorica start in de week van 16 januari weer met deze mondelinge kursus waarmee u leert zeggen wat u te zeggen heeft, op het moment dat het gezegd moet worden. Kom ook en u ontvangt alle informatie.

Kursussen in het hele land.

INSTITUUT RHETORICA

Burg. de Raadtsingel 21, 3311 JG Dordrecht 078-130388

Geleen di 17/1 20.00 u. Cultureel Centrum Hanenhof, Groenstraat 44
Heerlen vr 20/1 20.00 u. Motel Heerlen, Terworm 10
Maastricht ma 16/1 20.00 u. Café Rest. d'n Ingel, Vrijthof 13
Roermond ma 16/1 20.00 u. Cult. Centrum de Oranjerie, Kloosterwandplein 16
Venlo wo 18/1 20.00 u. Paviljoen Venlona, Hogeweg 10
Weert za 21/1 10.00 u. Hotel Jan van der Croon, Driesveldlaan 51

UITSLAG

Een service voor onze Nederlandse klanten

Neem voor meer informatie of toezending van de volledige trekkingslijst kontakt op met

Afdeling Klantenservice
SCHINDLER
Postfach 10 50 09 D-6900 Heidelberg 1
Tel 09-49 62 21 16 62 61

D-trekking 2e klasse 84e loterij

DM 250.000,- op lotnr. 623091

DM 40.000,- op lotnr 404944 641261
DM 25.000,- op lotnr. 012033 466420 572485
DM 10.000,- op lotnr. 008871 112438 200547 349296 399592 448727 511286 522623 528339 586572 593936 609187 645752 764236 774701
DM 5.000,- op lotnummers eindigend op 55855 78859 82256
DM 1.000,- op lotnummers eindigend op 8602
DM 750,- op lotnummers eindigend op 818
DM 288,- op lotnummers eindigend op 83
(onder voorbehoud)

Süddeutsche Klassenlotterie

Te koop aangeboden

STARFASHION groothandel voor vrijetijd- en confectiekleding. Nieuw erotische lingerie. 04490-19235.

REGULATEUR, omaklok, lantarenklok, vrijslinger. 045-750917.

Carnavalsgroepen en ondernemers opgelet: vele guldens voordeel op alle CARNAVALSARTIKELEN, raam- en zaaldecoraties. Bel 045-753412 en maak een afspraak.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie. Philips grootbeeld v.a. ƒ 145,-. Zeer grote sort. tv's. Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

VLOERBEDEKKING, gordijnen en karpetten, grote voorraad en voordelige prijzen. Vele coupons met hoge korting. Woninginr. Grooten, Kloosterstr. 22, Simpelveld. Tel. 045-441346.

INTERART: antiek Simpelveld. Een van de mooiste collecties v.h. zuiden in strakke eiken en grenen meubelen o.a. 1- + 2-drs. vitrines, eethoeken, salontafels, secretaires, cylinderbureaus enz. alle meubelen puntgaaf weg. eig. restauratie en logerij. Irmstr. 64 Simpelveld. Tel. 045-443161.

Speciale AANBIEDING: vloerplanken 20 mm dik ƒ 1,15 p.m. excl. Alle maten lichtkoepels. Houthandel Rinkens, Eygelshovenerweg 60, Ubach over Worms. Tel. 045-319846.

KLEURENTELEVISIES Philips, Blaupunkt, ITT, vanaf ƒ 95,-. Radio/tv Frank B.V., Bokstr. 33, Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Gebruikte KLEURENTELEVISIES te koop vanaf ƒ 100,-; nieuwe kleurentelevisies vanaf ƒ 398,-. R.T.V. Van Voorst, Ganzeweide 48, Heerlerheide. Tel. 045-213879.

KACHELS, grandioze verbouwingsopruiming, 10-70% korting, nieuw en gebruikt. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen, 04459-1638.

VIDEORECORDER VHS gebr. ƒ 375,- ƒ 475,-, HiFi-combinatie tv-verst. P.V.-cass.deck ƒ 95,- ƒ 150,- ƒ 175,-, boxen 120 W ƒ 140,-, tun.verst. 2×30 W ƒ 95,- ƒ 125,- 2×40 W ƒ 125,-, cass.decks va. ƒ 99,-, verst. 2×100 W ƒ 198,- 2×40 W ƒ 125,-. F. Meyer, Verzetstr. 15, Hrln. 045-417651.

AARDAPPELEN kleibintjes v.a. 30 ct. p. kg. Fritesaardappelen 100 kg ƒ 35,-; uiten 5 kg ƒ 2,50, wortels 5 kg ƒ 2,50. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V., Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 - 312709.

STUCADOOR kan nog werk aannemen. Tel. 045-462428. Na 18.00 uur.

OPRITTEN, erfverh. etc. vlgs. nwe. stabilisatiemeth. Kallen Stabilisaties, Kerkrade. Tel. 045-457415.

Dakdekkersbedrijf M. Haas is en blijft het vertrouwde adres voor al uw DAKWERKZAAMHEDEN. Tel. 045-451862.

TV VIDEO-REPARATIE Gorgens. Tel. 045-314122

TRAP BEKLEDEN, rails hangen, gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

HANS LIPS voor timmer-, dak- en zinkwerk met garantie. Vr. vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

SCHILDERS kunnen nog behang- en schilderwerkzaamheden aannemen. Tel. 045-210020.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, voor al uw dakwerkzaamheden, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459.

Voor al uw nieuwbouw en VERBOUWINGEN: bouwbedrijf Baburek, tel. 045-216969.

Voor ieder KARWEI in- en om huis, tuinsnoei enz. Tel. 045-272093.

TV-ANTENNES ƒ 395,-, all-in 5 jr. garantie. Ook alle reparaties door geh. Limburg. Geen voorrijkosten! Kochen, 045-441693.

Voor alle METSELWERK en verbouwingen. Tel. 045-321252.

GOEDKOPER GELD

Ook voor doorlopend krediet

PERSOONLIJKE LENINGEN					
Netto in handen	Eff. jaarrente bij alle loopt	24 mnd termijn bedrag	36 mnd. termijn bedrag	48 mnd termijn bedrag	60 mnd termijn bedrag
ƒ 5 200,--	12,5%	ƒ 244,37	ƒ 172,29	ƒ 136,50	ƒ 115,23
ƒ 8 000,--	12,5%	ƒ 375,96	ƒ 265,07	ƒ 210,01	ƒ 177,27
ƒ 11 000,--	11,1%	ƒ 510,50	ƒ 357,90	ƒ 282,01	ƒ 236,82
ƒ 15 000,--	11,1%	ƒ 696,14	ƒ 488,04	ƒ 384,57	ƒ 322,94
ƒ 25 000,--	11,1%	ƒ 1.160,23	ƒ 813,41	ƒ 640,95	ƒ 538,23
ƒ 30 000,--	11,1%	ƒ 1 392,28	ƒ 976,09	ƒ 769,14	ƒ 645,88
ƒ 40 000,--	11,1%	ƒ 1.856,38	ƒ 1.301,45	ƒ 1.025,52	ƒ 861,19

Andere looptijden en bedragen zijn ook mogelijk.
Overlijdensrisico gedekt tot ƒ 20.000,--.
Lopende leningen zelden een bezwaar.
Geld meestal binnen 24 uur in handen.

KIJK EN VERGELIJK!

CMV BANK - BRUNSSUM - KERKSTRAAT 294

TELEFOON **045 - 25 10 43.**
Van 17.00 - 21.00 uur en zaterdags van 9.00 - 13.00 uur: **06 - 022 72 72 (gratis)**
VOORDELIG, DISCREET EN SNEL. OOK VOOR AL UW VERZEKERINGSZAKEN.

CMV BANK
Uw krediet waardig

OPRUIMING BIJ SCHOLS

KORTINGEN VAN

30% 20% 40% 10%

PAK NÚ DIE KEIHARDE KORTING EN PROFITEER ÓÓK NOG 'S VAN HET VAKMANSCHAP EN DE SERVICE VAN SCHOLS!

LET OOK OP DEZE SCHOLS VOORDELEN:

1) Vakkundige adviezen!
2) Geweldige kwaliteit!
3) Enorm assortiment!
4) Prijzen die echt meevallen!
5) Onvoorstelbare service!

scholswonen

da's 'n echt vertrouwd adres!

Heerlen – Raadhuisplein. Tel. 045-713463. **Kerkrade** – Hoofdstraat 93-95. Tel. 045-455146. **Kerkrade** – Markt/hoek Einderstraat. Tel. 045-452885.

DRIE TWIN CAM 16 KLEPPERS STAAN NU KLAAR MET SUPERSTARTPRIJZEN.

ATTENTIE! DE TOYOTA SUPERRALLY 1989 DRAAIT OP VOLLE TOEREN.

Als u 1989 met een uiterst tevreden gevoel wilt beginnen, dan is het slim om nu meteen bij uw Toyotadealer in de showroom aan de start te verschijnen.

Daar is namelijk de Toyota Superrally 1989 in volle aktie.

Een voordeelrally waarbij iedereen in elke ronde kan meedoen en gegarandeerd met een supervoordeel op zak de Toyota-showroom weer uit komt.

Drie Twin Cam 16 kleppers liggen voorop met SuperStartPrijzen.

Maar direkt daarop volgt een geselekteerde groep Toyota klassewagens voor prijzen die wel heel prettig in het gehoor liggen.

Leest u maar eens:

COROLLA LIFTBACK

DE SNELLE, GESTROOMLIJNDE 16 KLEPPER
COROLLA LIFTBACK 1.6 SUPER TWIN CAM 16
SUPER STARTPRIJS 26.995,-

COROLLA LIFTBACK 1.3 SUPER ƒ 25.995,-, MET AUTOMAAT ƒ 28.495,-; CARINA II SEDAN 1.6 I SUPER MM TWIN CAM 16 ƒ 29.595,-, CARINA II SEDAN 1.6 SUPER TWIN CAM 16 MET AUTOMAAT ƒ 30.445,-, ALS 2.0 SUPER DIESEL ƒ 33.745,-; CARINA II LIFTBACK 1.6 SUPER TWIN CAM 16 ƒ 29.495,-, ALS 2.0 SUPER DIESEL ƒ 35.795,-; CARINA II STATIONWAGON 1.6 SUPER TWIN CAM 16 ƒ 30.095,-, ALS 2.0 SUPER DIESEL ƒ 36.345,-.

Tot ziens aan de start dus.

DEZE AANBIEDINGEN GELDEN ZOLANG DE VOORRAAD STREKT

DE EIGENTIJDSE, HANDIGE 16 KLEPPER
COROLLA HATCHBACK 1.6 SUPER TWIN CAM 16
SUPER STARTPRIJS 23.495,-

DE FRAAIE, REPRESENTATIEVE 16 KLEPPER
CARINA II SEDAN 1.6 SUPER TWIN CAM 16
SUPER STARTPRIJS 27.495,-

IMPORTEUR: LOUWMAN & PARQUI B.V., STEURWEG 8, 4941 VR RAAMSDONKSVEER. TEL. 01621-85900. ALLE TOYOTA'S HEBBEN 2 JAAR GARANTIE TOT EEN MAXIMUM VAN 100.000 KM. BOVENDIEN 6 JAAR CARROSSERIEGARANTIE TEGEN DOORROESTEN VAN BINNENUIT OP PERSONENWAGENS EN ALLE – AF FABRIEK – GELEVERDE GESLOTEN BEDRIJFSWAGENS. PRIJZEN INCL. BTW, EXCL. AFLEVERINGSKOSTEN. WIJZIGINGEN IN PRIJS EN UITVOERING VOORBEHOUDEN.

TOYOTA JAREN BETER.

HEYTHUYSEN - AUTOBEDRIJF GIELEN-AARTS B.V. - Stationsstraat 29 - Tel. 04749-1728 ● **OIRSBEEK** - AUTOM.BEDRIJF MENGELERS B.V. - Provincialeweg Zuid 91 - Tel. 04492-1814 ● **POSTERHOLT** - AUTOBEDRIJF JAN BAKKES B.V. - Roermondseweg 16A - Tel. 04742-2444 ● **LANDGRAAF** - AUTOM.BEDRIJF MENGELERS B.V. - Baanstraat 129 - Tel. 045-318888 ● **SCHIN OP GEUL** - *GARAGE WIERTZ - Valkenburgerweg 133 - Tel. 04459-1258 ● **SITTARD** - AUTOM.BEDRIJF MENGELERS B.V. - Rijksweg Zuid 212 - Tel. 04490-21000 ● **SUSTEREN** - *AUTOM.BEDRIJF SWENTIBOLD B.V. - Rijksweg Noord 54 - Tel. 04499-3300 ● **ULESTRATEN** - AUTOM.BEDRIJF LOUIS PETIT B.V. - Langs de Gewannen 8 - Tel. 043-642703.

*Off. Agent

40

Malta, ouder dan de pyramides van Giseh

● *Hagar Qim op Malta, de oude tempel, 7000 jaar (!) vóór Christus. Het is nog steeds een raadsel hoe men deze rotsblokken destijds kon versjouwen, en opeen stapelen.*

VALLETTA – Er zijn geen rivieren en geen echte bergen. Maar U hebt ook geen last koude wind, mist, sneeuw of vorst. Want in de winter is het 14 graden en in de zomer ruim 23 graden (beide keren dus 'boven' nul). Malta, in het hart van de Middellandse Zee, met Valletta als hoofdstad. Waarom gaan jaarlijks steeds méér Europese toeristen naar toe?

Op het eiland wonen 320.000 mensen. Malta is de laatste jaren nadrukkelijk present op haast elke reisbeurs in ons land. Omdat dit eiland veel heil ziet in de toerist. En dat is wederzijds, want het aantal vakantiegangers dat naar dit 316 vierkante kilometer grote eiland (eigenlijk: eilandengroep) gaat, stijgt opvallend.

Malta is niet alleen een (ei)land om te luieren. Want Malta speelt in de promotie voortdurend een zeer sterke troef uit: *het heeft geschiedenis.* En wat voor een! 'Spannender dan een detective-roman', vinden ze ter plaatse.

Stenen Tijdperk

Het was altijd al het middelpunt in de 'oude wereld'. Vanaf 5000 jaar vóór Christus, tot in het recente verleden. En van al die eeuwen is veel geschiedenis bewaard gebleven. Heel boeiend is het bijvoorbeeld om zich eens te verdiepen in de cultuur van de Johannieten-ridders, of in de Megalithcultuur uit het Stenen Tijdperk. Dacht men tot voor kort dat de pyramides van Egypte de oudste bouwwerken ter wereld waren, nieuwe onderzoekingen hebben uitgewezen dat de Megalith-tempel in Malta ouder is. Mogelijk zelfs 1000 jaar ouder dan de beroemde pyramides van Giseh. De liefhebber van oude culturen kan hier dus zijn hart ophalen.

Vaak oorlog

Het volk staat (nog steeds) bekend vanwege het feit dat het vredelievend is, hoewel het er menig maal onrustig was. Heel vroeger werd elke vorm van bewapening afgewezen door de bewoners. Er is uit die oude tijd geen spoor te vinden van verdedingswallen of oorlogstuig (tenzij gebruikt door de zoveelste veroveraars). De Malteser Ridders hebben overigens wel, rond het jaar 1500, alles in de strijd moeten gooien om aan het leger van 'Suleiman de Luisterrijke' van de rijke Islamitische koopvaardij het hoofd te bieden. De heer Suleiman had zo zijn eigen manier om de Malteser Ridders de stuipen op het lijf te jagen: hij schoot de hoofden van de gedode slaven per kanon terug.

Echte rust hebben ze er dus nooit gehad. Want 'ze' hebben het allemaal geprobeerd, met wisselend succes, om Malta te veroveren. Zoals bijvoorbeeld de Turken en de Fransen (Napoleon!). Het eiland riep toen de hulp in van Engeland. De Britten kwamen inderdaad en hielpen de Malteser uit de brand. Maar ze bleven er wel meteen 150 jaar zitten. Tot na de Tweede Wereldoorlog diende Malta als steunpunt voor de Britse vloot.
Op 21 september 1964 werd Malta onafhankelijk, en werd enkele maanden tot republiek uitgeroepen. Overigens hoor je weinig Maltesen slecht praten over de Engelsen. Wie trouwens Engels spreekt, kan hier prima uit de voeten.

Feesten

De 'kille' Engelsen zijn er overigens niet in geslaagd om de Maltesen het feesten af te leren. Tussen mei en december is er wel elk weekend ergens een of andere happening. Vuurwerk, dansen en optochten zie je daar niet alleen tijdens de carnavalsdagen (want dat kennen ze er ook). De praalwagens die tijdens die dagen worden getoond, maken op elke bezoeker veel indruk.
Konijn is de 'specialiteit van het huis', maar vis is uiteraard ook in alle soorten. Ook is er veel wijnbouw.
De regering waakt er voor, en dan hebben we het over het thema vakantie, dat er ooit massa-toerisme zal ontstaan. Van andere landen heeft men geleerd waar dat toe kan leiden. Air Malta, de KLM daarginds dus, vliegt op alle belangrijke steden van Europa en Noord-Afrika.

Wat kan de toerist op dit eiland verwachten?
Watersport is de grote trekker. Surfen, zeilen, duiken en onderwaterfotografie zorgt voor veel toeloop vanuit Europa. Dat je er kunt tennissen, golfen en paardrijden is mooi meegenomen (maar daar hoef je niet voor naar Malta te gaan). En aan hotels en andere slaapgelegenheden is geen gebrek.

Malta 'doe' je om de zon. Maar ook en vooral om de geschiedenis. Tip voor cultuurbarbaren: Malta? Niet doen.

Autoslaaptrein wordt populair

Cijfers van de Nederlandse Spoorwegen geven aan dat de autoslaaptrein flink in de lift zit. Wat Nederland betreft: 1988 'noteerde' een stijging van 23% ten opzichte van 1987. In cijfers uitgedrukt: 42.000 passagiers en 14.000 auto's en motoren werden op deze manier verleden jaar vervoerd. De populairste bestemming: Narbonne.

Wie een hekel heeft aan overvolle autowegen en 'eindeloze' reizen, is de autoslaaptrein mogelijk een uitkomst om – mét auto – de plaats van de reisbestemming te bereiken, zònder dat daarvoor een forse aanslag moet worden gepleegd op de conditie. Autoslaaptreinen vertrekken vanaf Den Bosch en (interessant voor Limburgers) vanaf Keulen en Luik. Met name Keulen biedt een grote keuzemogelijkheid.

De auto wordt op een speciaal rijtuig gereden en de passagiers nemen plaats in een comfortabele treincoupé, die voor 's nachts tot couchette ('slaapkamertje') wordt omgebouwd. Op die manier kunt U Rome, Florence, Villach (Oostenrijk), Joegoslavië, Frankrijk of Spanje bereiken (om enkele veelgevraagde bestemmingen te noemen). Om een idee van de prijs te geven, uitgaande van twee volwassenen en twee kinderen én auto: *f* 1658,- voor een retourtje Genua of Pizza; Zuid-Frankrijk en Spanje: *f* 1850,-; Joegoslavië: *f* 1510,-. Ontbijt steeds inbegrepen.
Zowel de Nederlandse Spoorwegen als de Deutsche Bundesbahn/TUI hebben een brochure uitgegeven over de 'Autoslaaptrein 1989'.

Paul Crombag, organisator van het achtste IRF:

'Het aantal bezoekers is niet echt relevant'

van onze verslaggever

HEERLEN – Zaterdag en zondag 'draait' in de Stadsschouwburg van Heerlen het Internationaal Reizenfestival – uitgave nummer acht, een evenement dat de Heerlense burgemeester Piet van Zeil komt openen. Paul Crombag, de organisator, vindt „het nog steeds erg leuk om te doen, hoewel het geen winst oplevert maar het is niettemin een verantwoorde investering." Dat moet hij eens uitleggen.

● *IRF-organisator Paul Crombag*

De vakantiebeurs VIB '89, afgelopen weekend in het MECC in Maastricht, trok meer dan 30.000 kijkers. „Die krijgen wij dus niet", zegt hij meteen al, zodra dat formidabele getal op tafel komt. „De schouwburg in Heerlen is het MECC niet. Als er al 30.000 mensen zouden komen, waar zou je die in hemelsnaam moeten laten? Ik moet er niet eens aan dénken".

Crombag, inmiddels eigenaar van vijf reisburo's (Heerlen, Kerkrade, Sittard, Geleen, Aken) wil 'zijn' evenement ook niet vergelijken met de reisbeurs in het MECC. „Ik wil niet dat de mensen door de bomen het bos niet meer zien". Dat klinkt kattig, maar dat is niet zijn bedoeling, voegt hij er meteen aan toe. „Wij kiezen nu eenmaal voor specialisten, al hebben wij uiteraard de grote touroperators óók in huis. Er zijn dertig stands, en daarmee is deze schouwburg vol. Klaar uit! Want ik vind wel dat de bezoekers een beetje bewegingsvrijheid moeten hebben en dat er tijd en ruimte moet zijn om een praatje te maken, juist met díe specialisten die alles van een bepaald land afweten."

Hij rekent, evenals verleden jaar, op 10.000 bezoekers tijdens die twee dagen. „Maar ik vind dat aantal niet echt relevant. Het gaat er mij om dat diegenen díe komen er daadwerkelijk ook iets van kunnen opsteken. En als je zoiets voor de achtste keer doet, ken je het klappen van de zweep".

Garanties

Nu de grote touroperators in ons land op de loer liggen om interessante reisburo-ketens te kopen, ligt de vraag voor de hand of een zak met heel veel geld voor hem „het overwegen waard zou zijn om een en ander te verkopen". Want was het niet juist de directeur van Neckermann Nederland die onlangs zei dat ook de groep-van-Crombag 'een interessant object had kunnen zijn'? Amper is die opmerking gemaakt, of hij zegt fel: „Nee!" En waarom dan wel niet? „Omdat twee zaken bij overnames gegarandeerd moeten zijn: het belang van je klanten en het belang van je personeel.

En wie zegt mij dat die belangen gegarandeerd zijn? Ik heb een leuke club mensen verzameld, die weet waar het aan toe is. Bovendien, ik wil gewoon nog een flink aantal jaren hard werken. Ik heb er nog veel te veel plezier in om nu te zeggen: *hier, pak 't maar!* Zo zit ik nu eenmaal niet in elkaar."

Bovendien is hij van mening dat zijn marktaandeel dusdanig groot is geworden dat hij bij elke reisorganisator en touroperator „iets extra's af kan dwingen. Je moet er in deze sector natuurlijk wel voor zorgen dat je interessant bent – en blijft – voor die 'groten'. Bovendien, wij kunnen nog steeds onafhankelijke reisadviezen geven; we zijn nergens aan gebonden, hoeven dus geen andere belangen te behartigen. Als pakket A voor een klant beter geschikt is dan pakket B, ongeacht wie dat pakket aanbiedt, dan kiezen wij voor A. Je hebt de handen vrij, en dat is toch wel een prettig gevoel".

Specialisten

Doel van het Internationaal Reizenfestival: mensen die informatie geven die op de reisburo's lang niet altijd kan worden verstrekt. „Omdat het puur specialistenwerk is. En de reiziger is dan wel zo inventief om daar iets van op te steken. Zo hebben wij dit weekend een aantal specialisten op bezoek, uit Israel, Tunesië, Turkije, Rusland, Canada, de VS, Verre Oosten, Malta, Joegoslavië, Spanje, Griekenland en Egypte. Ik ben erg tevreden als ik mensen, die met name in die landen zijn geïnteresseerd, goed kan bedienen", aldus Crombag. Hij verwacht overigens op redelijk korte termijn nog meer 'overnames' in de Limburgse reiswereld. „Ik denk dat een aantal eenlingen aansluiting zal – moeten – zoeken. Dat zijn dan díe zaken die de boot hebben gemist op het gebied van automatisering."

Reizen via Nationaal Reumafonds

Voor wie het (nog) niet weet: het Nationaal Reumafonds verzorgt aangepaste vakantiereizen voor reumapatiënten naar verschillende Europese bestemmingen. Tevens exploiteert deze organisatie een aangepast vakantiecentrum in de bossen van de Veluwe. 'De belangstelling voor deze vakanties is overigens goed', zo meldt het Reumafonds. 'Maar er zijn nog altijd reumapatiënten die van het bestaan van deze mogelijkheid niet afweten'. Voor meer informatie: De heer Julius, hoofd Recreatie. Telefoon: 070-503231 (kantoor Nationaal Reumafonds) of privé: 079-163482. U kunt ook schriftelijk om meer informatie vragen. Schrijven naar: Nationaal Reumafonds, Statenlaan 128, 2582 GW Den Haag.

Audio-visuele presentaties in Kleine Zaal

● Tijdens het I.R.F. in de Heerlense Stadsschouwburg worden as. zaterdag en zondag audio-visuele presentaties verzorgd in de Kleine Zaal, ook wel bekend als het Piccolo-theater. Hieronder het programma aldaar.

Zaterdag

13.30 uur: Oost Europa: film 'langs' Praag, Krakau, Chestochowa, Warschau, Minsk, Smolensk, Moskou, Nowgorod, Leningrad, Helsinki.
14.30 uur: Marokko: Rondreis langs de vier Koningssteden.
15.15 uur: Jambo Kenia: grootbeeldvideo over Kenia, safari's en strandvakantie.
15.45 uur: Robinson Club: een unieke vorm van clubvakanties.
16.15 uur: Turkije: 40 min. film: rondreis van 22 dagen door Zuid-West Turkije.
17.15 uur: Curaçao: grootbeeldvideo van het Caraibisch-Nederlands eiland.

Zondag

11.00 uur: Een verre verwantschap: Film over Kreta.
11.30 uur: Canarische eilanden; grootbeeldvideo.
12.45 uur: Herfst in Michigan en de Niagara Falls, film.
13.15 uur: Cataplana: reisverslag over Algarve (Portugal), film
14.00 uur: Turkije: rondreis Turkije, film.
15.00 uur: Film over cruise, met bezoek aan Athene, Rhodos, Kreta, Korfoe, Dubrovnik en Venetië.
16.00 uur: Sportieve vakanties: grootbeeldvideo over wandel- fiets- en zomerski.
16.30 uur: Brazilië: Rondreizen-strandvakanties, grootbeeldvideo.

Einde programma Kleine Zaal omstreeks 17.00 uur (beide dagen)

Programma Internationaal Reizenfestival in Heerlen

HEERLEN – Openingstijden 8ste Internationaal Reizenfestival in de Stadsschouwburg van Heerlen: zaterdag 14 januari: van 10.00 tot 18.00 uur. Zondag 15 januari: van 10.00 tot 18.00 uur (aanvang finale).

ZATERDAG, kleine foyer

10.00 – 11.30 uur: Spaanse muziek door 'Mora y Morel'.
12.00 uur: officiële opening door de burgemeester van Heerlen, P. van Zeil.

12.10 uur: Optreden Kozakkenkoor.

13.00 - 14.00 uur: Griekse muziek met Trio Hellenique.

14.00 - 15.00 uur: Spaanse muziek, met flamengo-dansers.

15.15 uur: optreden buikdanseres.
16.15 - 17.15: Country en Western-muziek.

Presentaties in Grote Zaal:
11.00 uur Israel
13.40 uur Costa del Sol
14.30 uur Griekenland (deel 1)
15.30 uur Portugal
16.30 uur Costa Brava
17.00 uur Tunesië

ZONDAG

Vanaf 10.30 uur tot 16.30 uur: doorlopend optredens van muziekgroepen uit Spanje en Griekenland. Tevens: life Country en Western.

Presentaties in Grote Zaal:

11.00 uur Canada
12.15 uur Amerika
13.10 uur Tunesië
14.00 uur Kenia/Tanzania
15.15 uur Mallorca, Ibiza, Menorca
16.20 uur Griekenland (deel 2)
17.00 uur Finale alle artiesten

Entree: *f* 5,- p.p.
Kinderen tot 12 jaar (mits onder begeleiding) gratis.

SUPER DUWT DE PRIJZEN EXTRA OMLAAG.

Lenor wasverzachter
literflakon
1.99

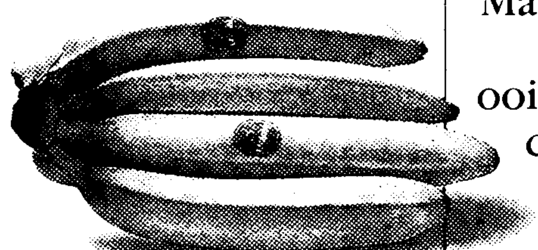

Super pizza Margherita
per stuk
1.59

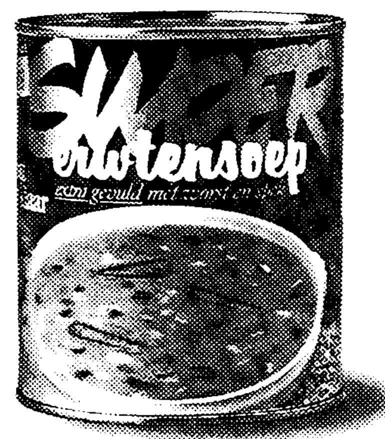

Tempo zakdoekjes
pak 18 x 10 stuks
2.75

Door de verlaging van het BTW tarief zijn 'n groot aantal artikelen goedkoper geworden. Da's prima, vindt Super. Maar de prijzen kunnen best nog wat verder omlaag. En dat is nu precies wat Super heeft gedaan. Zodat het meer dan ooit de moeite waard is om uw boodschappen bij Super te doen. Want Super biedt u uitstekende kwaliteit, een rijke keuze en dubbel voordeel.

Chiquita bananen
1 kilo
0.98

Super erwtensoep beter gevuld
blik
1.59

SUPER

Er is 'n Super dichterbij dan u denkt. Bel voor informatie 03403-93503/93505
Aanbiedingen zijn geldig t/m 14-1-1989 of zolang de voorraad strekt

---

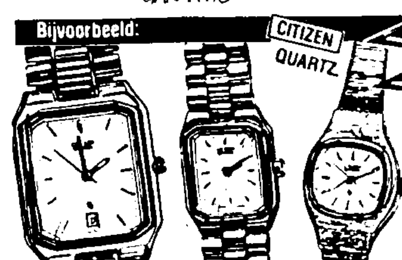
DE GOEDKOOPSTE JUWELIER VAN EUROPA NU OOK IN LIMBURG:
FREE WATCH SHOP
KOK JUWELIERS

De Juwelier met gegarandeerd de laagste prijzen.

Doe u zelf een plezier. Sla uw slag bij FREE WATCH SHOP. De nieuwste kollektie van '88 ligt bij ons in huis met minimaal 50% KORTING. Kom kijken naar de etalage en ga naar binnen, het is natuurlijk Free Entree. Gegarandeerd de laagste prijzen. Goedkoper kan het niet. Maar let wel: OP=OP. (Dus ook heren handelaren opgelet).

GIGANTISCHE KORTINGEN OP ONZE SCHITTERENDE KOLLEKTIE GOUD AL OF NIET MET BRILJANT EN ALLE MERK HORLOGES MET VOLLEDIGE GARANTIE

Bijvoorbeeld:

Vergeet u vooral de bekende merken CELAIRE, met doublé kast en lederen band al vanaf **45,-**
EN CASIO, vanaf **19,50** niet.
De gehele kollektie ligt bij ons in huis met minimaal 50% korting op de officiele prijzen!

SCHITTERENDE CITIZEN HEREN QUARTZ HORLOGES
Totaal zo'n 60 verschillende platte modellen met doublé kast en band. Officiele prijzen van 350,-, 395,-, 425,- en 450,-. Voor de ongelooflijke prijs van **139,-**

PRACHTIGE CITIZEN DAMESUITVOERING QUARTZ HORLOGES
Meer dan 50 verschillende modellen in platte uitvoering met doublé kast en band. **119,-**

CITIZEN QUARTZ
met doublé kast en lederen band. Plat model. Diverse modellen voor dames en heren. Officiele prijzen van 250,- tot 335,-. Uitzoeken voor de spotprijs van **89,-**

PRACHTIGE SOLINGEN CASSETTES (MESSEN, VORKEN EN LEPELS). 72-DELIG IN LUXE KOFFER
WEGGEEFPRIJS **299,-**

SEIKO QUARTZ HORLOGES GOEDKOPER KAN HET ECHT NIET, KOM MAAR VERGELIJKEN. GEGARANDEERD DE LAAGSTE PRIJZEN.

SEIKO

SEIKO QUARTZ SCHITTEREND HERENHORLOGE
met doublé kast en band. Plat model van 450,- weggeefprijs **189,-**

PRACHTIG SEIKO BI-COLOR HEREN QUARTZ HORLOGE
Plat model van 350,- voor de spotprijs van **159,-**

SEIKO QUARTZ DAMESHORLOGE
doublé kast en band. Plat model van 425,- voor **179,-**

SLECHTS ENKELE STUKS. DE CITIZEN EXKLUSIEF KOLLEKTIE O.A. MODELLEN NOBLIA EN EXCEED. DIT ZIJN EXKLUSIEVE GESCHENKEN WAARMEE U SCOORT. KOM SNEL. MINIMAAL 50% KORTING OP DE OFFICIELE PRIJZEN.

BIJVOORBEELD:

ZEER EXKLUSIEF NOBLIA HEREN QUARTZ HORLOGE
super super plat model. Schitterend gestileerd met doublé kast, band en datum. Van 1225,- voor **605,-**

PRACHTIG EXCEED CITIZEN DAMES QUARTZ HORLOGE,
super super plat model. Schitterend gestileerd met doublé kast en band van 1065,- voor **525,-**

UIT ONZE SCHITTERENDE LASSALE KOLLEKTIE EEN HEREN QUARTZ HORLOGE
met lederen band en super super plat van 1150,- voor de exklusieve prijs van **550,-**

VERDER ZIJN ER DIVERSE MODELLEN VOOR ZOWEL HEREN EN DAMES.

GOUDEN COLLIERS-LETTERS CLOSED FOR EVER. GOUDEN CHOKERS MET BRILJANT OF ZIRKONIA. GOUDEN KOORD COLLIERS, SLAVENBANDEN ETC. ETC.
50 TOT 70% KORTING!!

Bovenstaande voorbeelden zijn slechts een greep uit de totale kollektie.
DUS KOMT U ZELF KIJKEN!
DE VERKOOP WORDT GEHOUDEN BIJ:
FREE WATCH SHOP
1E VERDIEPING 'T LOON - HEERLEN - TEL. 045-740758
's maandags geopend van 13.00 tot 17.00 uur, overige dagen 9.00 tot 17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur

---

Aangeb. betrekkingen

ette TAXICHAUFFEURS gevr. voor dag en acht, fulltime. Heerenweg 67, Heerlen.

LUB MIRABELLE vraagt nog enkele leuke meisjes. Tel. 045-419823.

Wordt RIJINSTRUCTEUR (m.v) of rijschoolhouder (m.v). Haal het enige door Ministerie erkende kaderschooldiploma. In januari starten in Utrecht en Best. Nieuwe dag-, avond- en zaterdagopleidingen. Na drie maanden kunt u al aan de slag. Meer dan 250 vacatures. Dus vast en zeker werk. Wilt u echt een fijne baan en een prima toekomst? Bel dan nu (ook 's-avonds) voor een gratis studiegids de kaderschool: 04998-9425.

Club vraagt SERVEERSTER, garantieloon, weekend vrij. Tel. 09-3211567093.

Parttime TAXICHAUFFEURS dag-nacht- weekenddienst evt. WAO-er. Julianastr. 6, Brunssum.

Ga je graag met mensen om? Sticht. gez. lich. zoekt nog een MEDEWERKSTER ± 20-30 jr. Soll. 045-52044.

Alleenstaande man zoekt met spoed huish. HULP, 35-45 jaar voor dinsdag- en vrijdagmorgens, 9-1 uur. 10,- per uur. J.M. Roukema, Markgravenstr. 62, Hoensbroek.

GLAZENWASSERS en leerlingglazenwassers gevr. Tel. 045-424871 tussen 8.00 en 19.00 uur.

Club exclusief heeft nog plaats voor enkele leuke MEISJES. Tijden in overleg. Inf. 045-423634.

Gevr. voor ons restaurant nette leerling KOK ± 18 jr. Restaurant De Dorpskroon, Dorpstr. 2, 6235 AD Ulestraten, tel. 043-644645 tuss. 14 en 15 uur.

Gevr. BIJRIJDER tot 18 jaar, oproepkracht. Rommen Transport, Hilleshagerweg 33, Mechelen, tel. 04455-1502.

Brouns Confectie, Kantstr. Ubach o. Worms vraagt voor direct ervaren CONFECTIENAAISTERS voor haar atelier in de leeftijd van 18 t/m 22 jaar, tev. huisnaaisters voor dames en kinderbovenkleding.

Wegens te veel werkzaamheden dringend MEISJE gevraagd. Tel. 045-215113.

Serieuze CHAUFFEUR gevraagd voor escortwerk. Tel. 045-321038.

Part time CHAUFFEURS gevr. pers. meld. Pietersstr. 35, Schaesberg.

Voor Heerlerbaan en Simpelveld vragen wij **BEZORGERS/STERS** voor de ochtenduren, melden bij Limb. Dagbl., Fr. Erensln. 6, 6371 GV Landgraaf. Tel. 045-311782 na 11.00 uur.

De Volkskrant en Trouw vraagt voor Heerlen aktieve BEZORGERS(STERS), geen incasso. Inl. tel. 045-24496.

Stichting zoekt enige MEDEWERKERS voor buitendienst (als bijverdienste). Voor inl. Tel. 045-24987, heden van 18.00 tot 20.00 uur.

Nachtcafé Macumba, Rijksweg 187, Maasmechelen (B) vraagt BUFFETMEISJE ± 25 jr. met erv. een animeerwerk. Tel. 09-3211761175.

Betosta BV (N. Pleuger) vraagt METSELAARS en timmerlieden voor land. werk in Duitsl. Zonder vakkennis onn. te solliciteren. Tel. 04405-1236 of 045-41170.

Gevr. PARFUMVERTEGENWOORDIGERS. Voor meer informatie. tel. 04490-3373.

Gevr. WATERGOLF-MODEL voor in Heerlen. Tel. 04490-34585 na 18.00 uur

---

GELD LENEN? KIJK EN VERGELIJK!

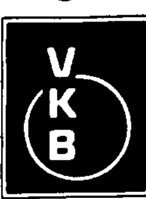
Reken maar na!

EEN PAAR VOORBEELDEN:

netto bedrag	krediet-vergoeding	aflossing per maand	terug te betalen kredietbedrag	eff. rente p/j in %
f 1.122,-	f 78,-	12 x 100,-	f 1.200,-	13,3
2.244,-	156,-	12 x 200,-	2.400,-	13,3
3.379,-	221,-	12 x 300,-	3.600,-	12,5
5.649,-	351,-	12 x 500,-	6.000,-	11,9
3.277,10	322,90	18 x 200,-	3.600,-	12,8
4.934,40	465,60	18 x 300,-	5.400,-	12,2
6.614,60	585,40	18 x 400,-	7.200,-	11,5
8.306,70	693,30	18 x 500,-	9.000,-	10,8
6.429,70	770,30	24 x 300,-	7.200,-	11,7
8.640,-	960,-	24 x 400,-	9.600,-	10,8
10.850,-	1.150,-	24 x 500,-	12.000,-	10,3
13.060,50	1.339,50	24 x 600,-	14.400,-	10,0
9.238,20	1.561,80	36 x 300,-	10.800,-	10,9
12.417,50	1.982,50	36 x 400,-	14.400,-	10,3
15.521,90	2.478,10	36 x 500,-	18.000,-	10,3
18.626,30	2.973,70	36 x 600,-	21.600,-	10,3

Tar. wijz. voorbehouden. Voor inlichtingen en aanvragen:

VOLKSKREDIETBANK

Vlot, **K**orrekt, **B**etrouwbaar en... zonder winstoogmerk!

Heerlen: Burg. van Grunsvenplein 4, telefoon 045 - 715247
Roermond: Willem II singel 36, telefoon 04750 - 30633

---

tempo-team
uitzendbureau

Wij hebben werk voor m/v

kwaliteits-controleurs

Bij een bedrijf in Born hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor kwaliteitscontroleurs. Wij zoeken hiervoor kandidaten met een afgeronde opleiding MTS-werktuigbouwkunde. Ervaring is niet noodzakelijk, wel moet men zelfstandig en nauwkeurig kunnen werken. De opdracht gaat langere tijd duren.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacatures naar Wilbert Claessen, afd. technisch personeel, **tel. 04490-17360.** Of kom langs.

Rosmolenstraat 4, Sittard

6 jaar plaatwerk garantie. — RENAULT 19 TXE — Renault adviseert **elf** oliën.

MEELOPEN
OF
KLEUR BEKENNEN

Er is weer onderscheid. Voortaan kunt u kiezen tussen een gewone middenklasser en het nieuwe fenomeen Renault 19. Een karakter-auto van het zuiverste ras.

De Renault 19 onderscheidt zich door z'n kracht. Voor wie een gewone middenklasser gewend is, is de Renault 19 een absolute openbaring.

De 5 verschillende basismotoren, waaronder de gloednieuwe 1.4 liter Energy (80 pk) en de 1.9 liter dieselmotor (65 pk), zorgen elk voor een acceleratie, trekkracht en dynamiek van ongewone klasse. Het brandstofverbruik van alle (overigens zeer stille) motoren is daarbij opvallend bescheiden.

De Renault 19 onderscheidt zich zeker ook door z'n karakter. Uiterlijk door z'n stevige, robuuste en tegelijk eigenzinnige verschijning en van binnen door z'n buitengewone gastvrijheid.

De Renault 19 biedt immers zeer forse binnenruimte in lengte, breedte en hoogte. Met de uiterst riante stoelen hebben de ontwerpers zichzelf weer eens overtroffen. Smaakvolle bekleding, uitstekende ventilatie en sublieme vering maken het komfort kompleet.

De Renault 19 onderscheidt zich gek genoeg óók door z'n prijs, die veel lager is dan u op grond van z'n kwaliteiten zou verwachten. Hij is al verkrijgbaar vanaf f 21.900,- (inkl. BTW, excl. afleveringskosten). In 20 verschillende uitvoeringen.

Misschien denkt u erover een middenklasser te kopen. Maak beslist een proefrit in de Renault 19. Dan merkt u dat er wel degelijk onderscheid bestaat.

RENAULT
GEEFT JE LEVEN KLEUR

RENAULT INTRODUCEERT DE RENAULT 19. KRACHT MET KARAKTER.

Heerlen; Atro Heerlen B.V., Beersdalweg 97, Tel. 045-724200. Kerkrade; Kerres, Domaniale Mijnstraat 25, Tel. 045-452424. Maastricht; Autocentrum G.M.P. de Jonghe B.V., Molensingel 3 (Autoparc Randwijck), Tel. 043-616288. Valkenburg; Auto Valkenburg, Wilhelminalaan 19-21, Tel. 04406-12514.

angeb. betrekkingen

nsorkest MIDNIGHT . op korte termijn toet-man of vrouw, veel rk en ervaring vereist. . 045-318141.

ragout Helgoland verse orten vis in kruidige ra-ut met rijst of stokbrood salade ƒ 9,95; gebak v.d. g + kop koffie ƒ 3,95; nchr.-Rest. Au-Coin, Ho-manstr. 33 Hrl. Tel. 045-5460.

uke MEISJES gevr. voor euw privéhuis. Intern ogelijk. 045-215113.

lfstandig werkend KOK /v voor specialiteiten en á carte restaurant omg. ulpen. Seizoensbetrek-ng ƒ 2500,– per maand or kok met ervaring en pleiding. Br.o.nr. HK 645 mburgs Dagblad, Post-s 3100, 6401 DP Heerlen.

evr. STAGEAIRE in dres-uurstal te Susteren. Tel. 499-3205.

ij zoeken nette serieuze ensen op niveau ter ex-ploitatie van een filiaal ONTACTBURO. Regio aastricht, Roermond, Ge-en, Kerkrade. Info: Buro Amour Heerlen. 045-5237.

evr. KAPSTER ± 20 jr., lfstandig kunnen werken oor ± 16 uur per week. apsalon Trudy Wierts. el. 045-412010 Kerkrade.

Te koop gevraagd

e k. gevr. oud IJZER en etalen, sloop- en schade-uto's. Tel. 045-272216, 72516 ook 's avonds).

oud, ZILVER, munt. ostz. etc. cont. bet. vrijbl. x. Groenstr. 109, Geleen.

e k. gevr. 2e hands MEU-ELS. Meubelhal Meers-en. In- en verkoop. Tel. 3-644172.

IDEO'S VHS gevraagd ok kleuren tv's va. 16 kan. n stereo-torens. 04406-2875.

NKOOP goud, zilv., brilj., unten, contant geld. Ver-veld, Saroleastr. 80A, eerlen. Tel. 045-714666. eg. verpl.

e koop gevr. COMMU-NIEJURKJE maat 134/140 ort of halflang. Br. liefst met foto en prijsopgave. r.o.nr. SB 033 L.D. Fr. renslaan 4, 6371 GV Land-raaf.

Te huur aangeboden

e h. voor net pers. ge-meub. + gestoff. APPART-EMENT (1 à 2 pers.). Nieuwstr. 62 K'rade. Huur-ub. mog. 045-456795 of 52895.

e h. aangeb. in Heerlerhei-e, ZIT/SLPK., onderge-bracht in bungalow, met ebr. v. keuken, douche, ig. opgang, ƒ 95,– p.w. all-n. Inl. na 19.00 uur 045-23482.

Nabij centr. Hrln. mooi ge-meub. KAMER alle comf. . nette werk. mensen, na 8.00 u., za. na 12.00 u. chaesbergerweg 43, Hrln. el. 045-724226.

CARNAVALSPAKJES te h. of te k. Oude wijvenpak-es te h. Boumans, Vredes-hofje 22, Terwinselen, tel. 045-411960.

KAMERS te h. Kerkrade, el. 045-418308.

Gemeub. ZIT/SLPK., dou-che, keuk. Panneshei-derstr. 19, Kerkrade.

Te huur mooie gemeub. KAMERS met tel., gebr. v. keuk., w.c. en douche te Kerkrade. Tel. 045-452128.

Gemeubileerd APPARTE-MENT en kamers te huur. Pappersjans 42, Heerlerhei-de. Tel. 045-227930.

Kamer te huur in VOE-RENDAAL, tel. 045-750229.

KAMER te h. aan de markt in Sittard, direct te aanv. 045-724690.

Pens. de Hees heeft nog 'n KAMER vrij voor een per-soon, tel. 045-416005.

Te ruil aangeb. HUUR-FLAT hoogbouwflat, Euro-palaan te Brunssum. 85 m², 3 slpk's, keuk., badk., grote woonk., grote en kleine hal, alles i.z.g.st. Liefst tegen kleinere flatwoning Poor-terstr./Heufkestr./ of Euro-paln. Tel. 045-252024 na 20.00 uur.

T.h. groot APPARTE-MENT 2 slpkrs., te aanv. 1-2-89. Bokstraat, Heerler-heide. Tel. 04490-24347.

KAMER te h. nabij cen-trum Kerkrade. Tel. 045-461870 of 452269.

KAMERS te huur. Hoogstr. 17 Landgraaf. Tel. 045-319878.

Dameskapsalon

te huur aangeb. teg. gunst. voorwaarden. Gelegen in de gemeente Landgraaf. Br. ond. nr. 642 HK LD, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

T.o.a. **SIGARENMAGAZIJN** + videotheek + aanv. art., lage huur e.d. Pr. ƒ 22.000,–; Aanv. dir. weg. ziekte (spoed). Tel. 04490-15283.

WINKELRUIMTE, 110 of 220 m², op goede stand te Susteren, te huur. Inl. 04499-1312.

Over te nemen en/of te h. RESTAURANT Mano te Maasmechelen (B). Kon. Astridlaan 8. Zich wend. Rijksweg 187. Tel. 09-3211761175.

1 of 2 pers. APPARTEMENT te Schin op Geul. Tel. 04459-2741 na 17.00 uur.

Onroerend goed

Wegens de enorm gestegen vraag met name bij ons kantoor, zoeken wij dringend woningen te k. tot ƒ 450.000,- in Geleen/Sittard/Stein/Beek/Born e.o. N.W.M. QUADEN, makelaar-taxateur o.g. Lid NVM, Gelrestr. 4 Munstergeleen, 04490-19644.

SCHUURTJES, tuinhuisjes, kippe- en hondehokken, vele afm., reeds vanaf ƒ 195,–; Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

Bouwvak

Meer dan 1000 soorten STEENSTRIPS vanaf ƒ 9,50 per m2; stenen vanaf ƒ 0,35 p.st. Het meeste uit voorraad leverbaar. Frepa Staringstr. 123-125, Heerlen-Molenberg (achter Philipsfabriek) Tel. 045-423641.

KANTELDEUREN en rolluiken bestellen? Straten Voerendaal bellen (ook voor industrie). Tenelenweg 8-10, tel. 045-750187.

CENTRALE VERWARMING d.h.z.-pakket, b.v. 8 rad., ketel en alle aansluitmat., ƒ 2850.- incl. BTW. Tel. 045-313239.

Te huur gevraagd

Te huur gevr. met spoed WOONHUIS in Landgraaf of omgev. Huur max. ƒ 700,-. Tel. 045-322247.

Riante bouwkavels

gelegen in het villapark Waubacherveld te Eygelshoven. Het plan grenst aan het Burg. Boyensbos. Geschikt voor halfvrijstaande of vrijstaande bebouwing in max. 2 bouwlagen. Opp. van 400 m² tot 480 m².
Prijzen vanaf ƒ 72.500,– v.o.n.
Inl. Stienstra Makelaardij B.V.
Tel. 045-712255

KERKRADE-WEST: Frederikagracht, goed onderhouden hoekwoning met carport, 3 slpks., 2 toiletten, voor- en achtertuin, ligbad woonk. met parket. Zonder aanbetaling komt de netto mndlast op ca. ƒ 505,–. Wij verzorgen ook uw hypotheek en aanvraag gemeentegarantie. Wijman & Partners Vastgoed, 045-728671.

Pracht. LANDH. te k. 4 slpks., tuin ± 1200 m2. Aan de Trichterweg, vr.pr. ƒ 275.000,–. 045-724690.

Brunssum, Gregoriusln. 4, WOONHUIS t.k. Inl. tel. 045-252358.

T.k. ETZENRADE sfeervolle land. gel. won. tot. opp., 744 m2. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-271377.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

T.k. of te h. gevr. v. kinderoptocht VOETBALSCHOEN met of zonder pop op wielen of wagen. Tel. 04490-19970.

APPARTEMENT met spoed gezocht per 1 febr. in omg. Geleen/Sittard/M-'tricht. Tel. tijd. kantooruren 04490-67461.

Gevr. OPSLAGRUIMTE of grote garagebox of evt. stukje grond te koop gevr. omgev. Waubach, lfst. Abdissenbosch. Inl. 045-323178.

Fietsen/bromfietsen

OMAFIETS, dames- + herenfiets va. ƒ 65,– p.st. Daf 46, bj. '76. Tel. 045-257371.

Te k. WEDSTRIJDRACEFIETS Koga Myata ± 1 jr. oud, vr.pr. ƒ 900,–; Tel. 045-310188.

HERENFIETS Gazelle, 3 versn. + tr.rem. Honda PX '84. Seringenstr. 5, Kerkrade.

Ik mag goedkoper weg..!

Meubelen met het kaartje "Ik mag goedkoper weg..!" worden voor WEG-GEEF-PRIJZEN van de hand gedaan.

De grandioze "Ik mag goedkoper weg..!" -OPRUIMING wordt nog even voortgezet!

Uitverkoop met kortingen van 10%-20%-30%-40%, ja zelfs 50%!

Openingstijden:
Dinsdag t/m vrijdag 9.00-18.00 uur.
Lunchpauze 12.30-13.30 uur.
Zaterdag 10.00-17.00 uur.
Donderdag koopavond tot 21.00 uur.

BUCO WOON DORADO KERKRADE

Kerkrade,
Holzstraat 134, Straterweg 47/Dom. Mijnstra
Telefoon 045-455151

Dieren

HONDENTRIMSALON Dobbenhaegen, Grasbroekerweg 42, Heerlen, tel. 045-725260.

TECKELS, lang- en ruwhaar. Tel. 04459-1237.

Te k. BOUVIERPUPS, ontw. Gecou. Tel. 09-3211525084.

Te koop jonge KIPPEN met hele snavel. Pluimveebenodigdheden. H. Ploenen, Broekhuizenstraat 33B, Rimburg, tel. 045-420229.

Jonge COCKER SPANIELS alle kleuren, koop. Kerkstr. 33, Ubach o. Worms.

Te k. gevr. PAPEGAAIEN, kakatoes en ara's. Tel. 04490-75359.

Te k. GOLDEN RETRIEVER (wit) met stamb., 18 mnd. zeer lief voor kind. Beaufortstr. 46, Meerssen. Tel. 043-642091.

Te koop CHOW CHOW teef, rood, met pap. 9 mn. oud. Inf. 045-224954.

Te koop weg. verhuizing 2 KONIJNENHOKKEN, 3 konijnen en 30 kippen. Tel. 045-211651.

Te k. LABRADOR, blond, teef, 4 mnd. Tel. 04408-2086.

Te k. KANARIEPOPPEN mannen en valkparkie... Gebr. vinkenkooitjes bakjes, sierkooien, vo... Inr. mog. past. ...ensstr. 26 Waubach-Landgraaf.

Te k. BARZOIPUPS met stamb., ontwormd en geent. Inl. 045-319288.

YORKSHIRETERRIERTJE klein, zeer mooi. Tel. 045-321586.

Huwelijk/kennismaking

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans- en contactavond met d.j. Richard ... Chalet Treebeek. Bew. ...rpl. Het Bestuur.

PARTNERS-TRUST", huwelijks-relatiebureau. Info: 045-461235.

Zoekt u een serieuze relatie, bel dan huw.-rel.bem.-buro LEVENSGELUK. Tel. 045-211948.

Eenzaam? Bel HUWELIJKS RELATIEBUREAU „Geluk", tel. 04498-54604.

Nieuw nieuw!! Va. 12-1 1989 in dancing Heliport gezellig DANSEN voor alleenstaanden. Aanv. 20.00 uur. Leg. verplicht. Cons.pr. aangep. Inl. 043-219704.

Nieuw. Heden voor de regio OUD-MARINIERSTREF. van 20.00 uur in café 't Koffere-Hus-je. St. Pieterstr. 22 Chevremont. Tel. 0415-464614.

Nieuw voor de regio. Elke 2e donderdag OUD-MARINIERSTREF. Café 't Koffere-Hus-je. St. Pieterstr. 22 Chevremont. Tel. 0415-464614.

All.st. heer 58 j., alg. ontw., wenst kennism. met nette VROUW v. duurz. rel. (niet op sex gebas. rel.). Br.o.nr. KE 055 L.D. Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Elke donderdag gezellig DANSEN in Eldorado, Bongerd 5, Spaubeek, tel. 04493-4193. Met orkest of DJ.

Nette VROUW gevr. tot 45 jr. voor inwonend. Br.ond.nr. HO 663 aan Limb. Dagblad, Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Heer 47 jr. zoekt kennismak. met VROUW 40-50 jr. geen bartype. Br.o.nr. HK 643 L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Man ZOEKT vrouw tussen 50-60 jaar m. rijbewijs, zonder kinderen. Tel. 04750-16061.

Dond., vrijd., zat. en zond. gez. DANSAVONDEN in café de Pijp, Maastrichterlaan 4, Ubach o.Worms (Landgr.) 045-312912.

Iedere donderdag, vrijdag en zaterdag gezellig DANSEN voor het iets oudere publiek Akerstraat Noord 150 Hoensbroek.

Landbouw

SILO-verharding, erfverh. etc. vlgs. nw. stabilsatiemeth. Kallen Stabilisaties Kerkrade. Tel. 045-457415.

Mode VOERWORTELS 25 kg ƒ 6,-. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

Te k. volautom. 4-RIJER-AARDAPPELPLANTER, kleine bietenrooier autom. ...000. Kerkstr. 74 Ubachsberg.

Te k. 8-jarige bruine MERRIE 1.67 v. Mont Blaunc. Tel. 04499-3205.

RTV/muziek

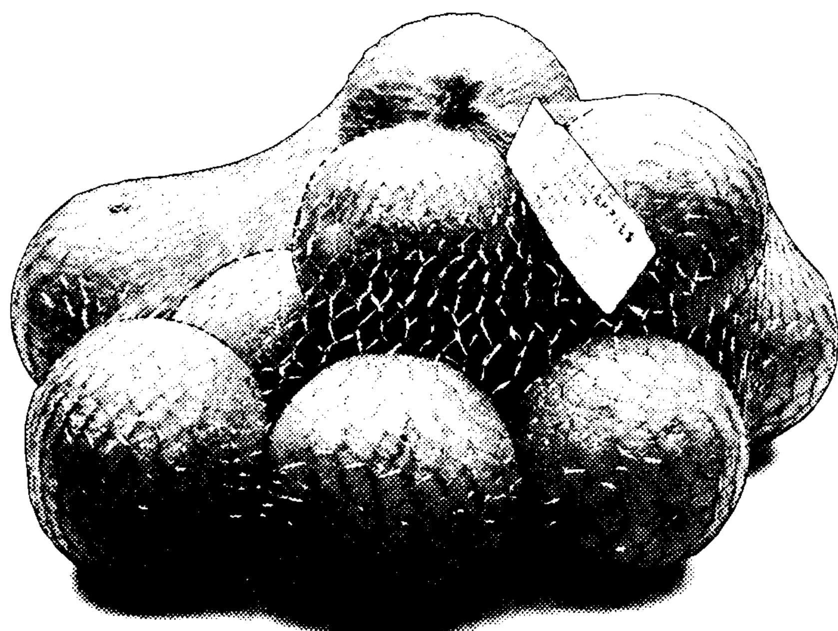
PIANO'S en vleugels in alle prijsklassen. Stemm., rep., verh., transp. H.J. Schetters, Ford Willemweg 28, Maastricht. 043-217700.

PIANOS te huur, spec. huursysteem voor beginners, van 1 tot 36 mnd., voor ƒ 600,-. Inl. 04490-45033.

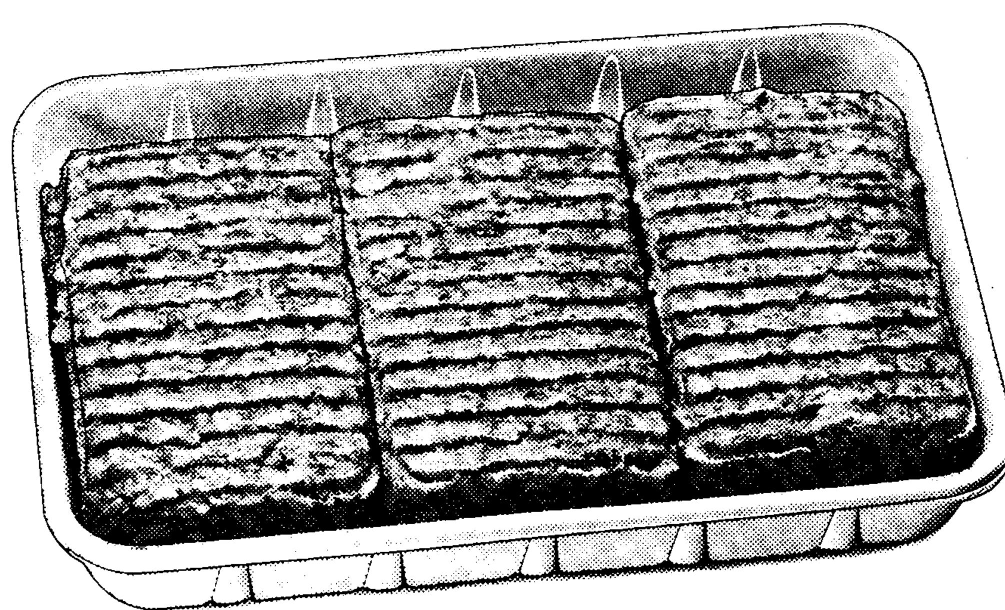
T.k. PIANO, kastner, bruin, met pianobank. Tel. 045-418273.

Kunst/antiek

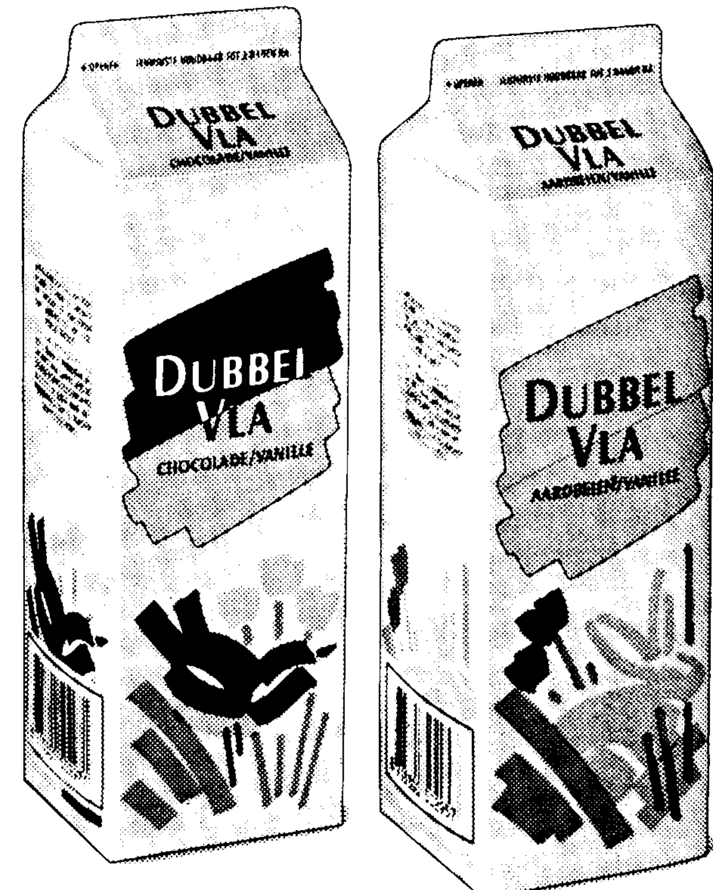
Antiekhandel SIMONS biedt u een ruime keuze in antieke meubelen en kleingoed tegen betaalbare prijzen. Met service + garantie. Donderdag koopavond. Dorpstraat 45a, Nuth, t.o. kerk, naast Chinees restaurant.

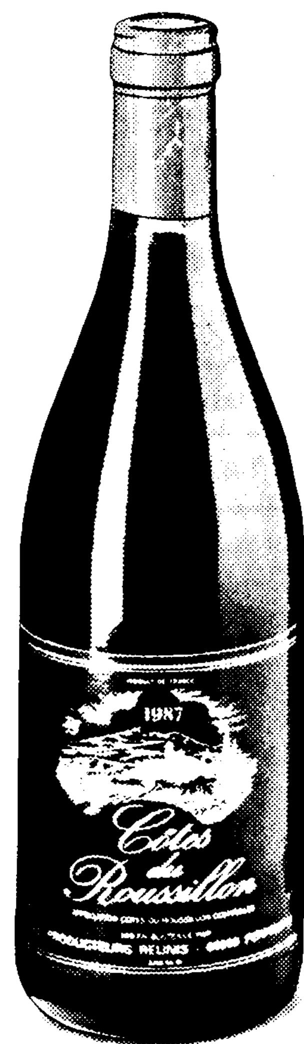
Griekse handsinaasappelen
tas à 3 kilo ______

Gekruid gehakt
per 1500 gram ~~14.25~~ ______
Aanbieding alleen geldig voor verpakking met aktiesticker.

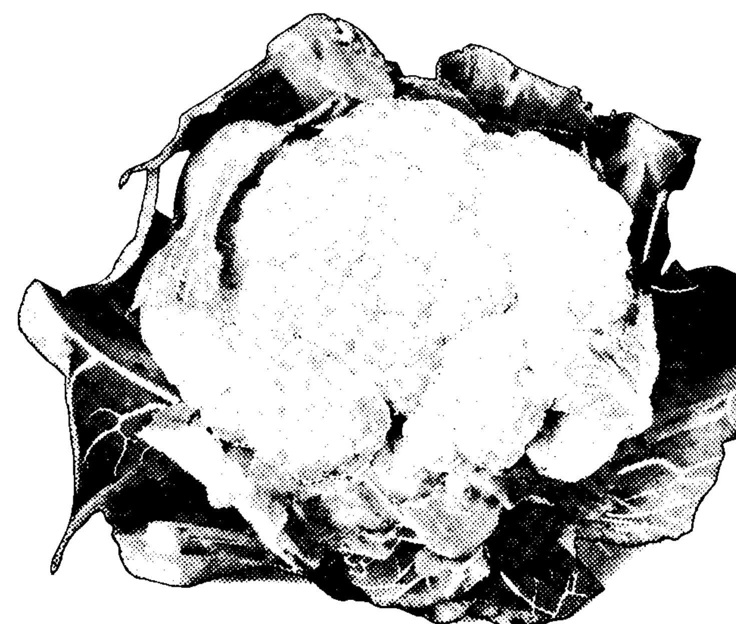

Dubbelvla
chocolade/vanille of aardbei/vanille, dagvers,
pak 1 liter ~~2.09~~ ______

WIJN VAN DE MAAND:

Côtes du Roussillon A.C.
fles 0,7 liter ~~4.19~~ ______

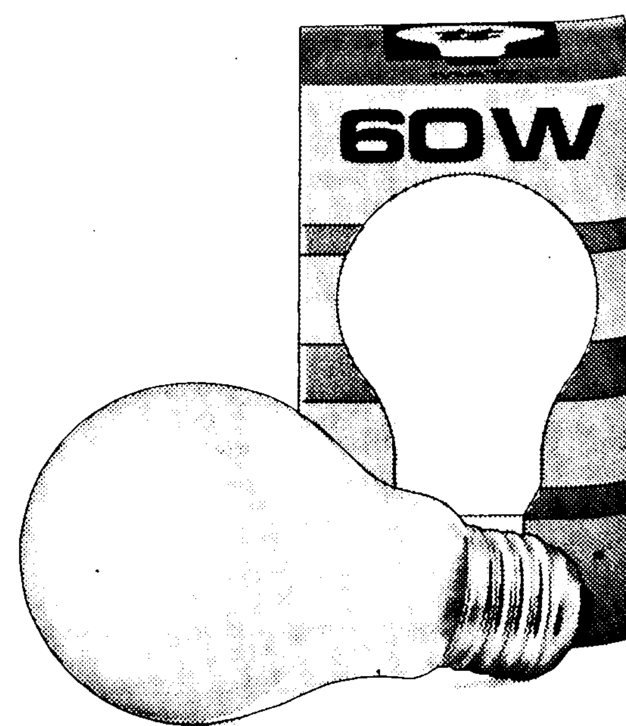

Bloemkool
per stuk ___

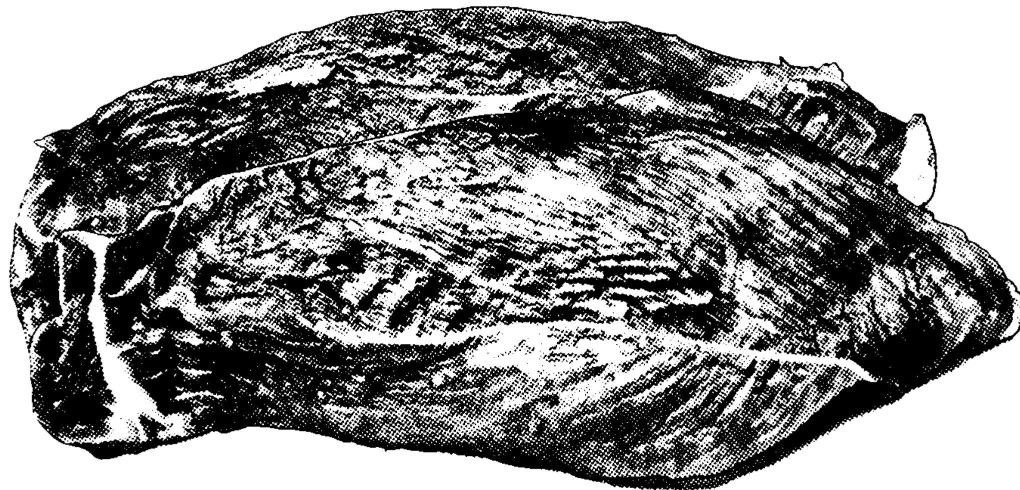
Iglo spinazie
pak 450 gram
-diepvries- ~~1.09~~ ______

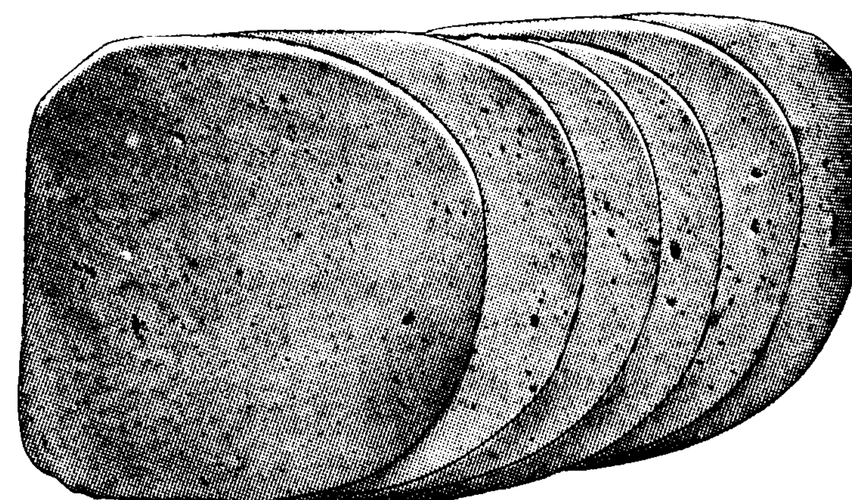
Gloeilampen
25/40/60/100 Watt,
per stuk ~~89~~ ______

Verkade repen
melk/puur/noot/wit,
reep 75 gram + 33 % gratis
~~1.59~~ ______

Magere varkenslappen
per kilo ~~11.50~~ ______

Leverkaas
per 100 gram ~~1.29~~ ______

Op Edah kan je rekenen.

EDAH HEEFT 'N GRATIS SERVICELIJN. Van maandag t/m vrijdag 's morgens van 10 tot 12 en 's middags van 2 tot 4 uur kunt u gratis bellen met de mensen van onze service-afdeling. Telefoonnummer 06-0506. Prijswijzigingen t.g.v. overheids- en/of fabrikantenmaatregelen voorbehouden.
Prijzen geldig t/m zaterdag 14 januari 1989. Zolang de voorraad strekt.

OPRUIMING BIJ DE MEUBELBOULEVARD

Wij zijn verplicht een deel van onze huidige collectie tegen STERK GEREDUCEERDE PRIJZEN op te ruimen. Dit om plaats te creëren voor onze nieuwe collectie 1989. Dit levert TIJDELIJK voor u financieel een groot voordeel op.

Een bezoek aan onze MEUBELBOULEVARD met een totale verkoopoppervlakte van 10.000 m2 is voor u ALTIJD de moeite waard, want u vindt er alle soorten meubelen zowel KLASSIEK als MODERN in diverse PRIJZEN, STIJLEN, HOUTSOORTEN en BEKENDE MERKEN zoals: AUPING, BENDERS/BENCH, CASTELIJN, GELDERLAND, HENNIE DE JONG, JOUNG INTERNATIONAL, METAFORM, MONTIS, PASTOE en LEOLUX.

Wij beschikken over 100 GRATIS PARKEERPLAATSEN (voor de zaak) een COFFEESHOP, KINDERCRÈCHE en LIFT.

MEUBELBOULEVARD René Pans B.V.

Cabergerweg 10, Maastricht, tel. 043-215585

Het beste bereikbaar via de Noorderbrug, richtingsborden Bosscherveld Wijk 17 volgen, Noorderbrug helemaal rechtdoor afrijden tot aan verkeerslicht, dan rechts afslaan (dus niet de slinger af naar het centrum). Ook te bereiken met stadsbus lijn 10. 's Maandags vanaf 13.00 uur geopend en donderdag koopavond.

Tot ziens op de Meubelboulevard
Directie en medewerkers
Meubelboulevard

Topform dealer

Auto's

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S van ƒ 100,- tot 5000,-. 04490-43481.

Te k. gevraagd loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S van 0 tot 4000 gld. Tel. 04490-9679 of 25611.

Te k. z.m. OPEL KADETT 1.3 LS, 4-drs. met koffer, bwj. '86, alle extra's, RDW gek. inr. mog., vr.pr. 15.500,–. Prof. vd. Waalstr. 3, Hoensbroek.

Gebr. AUTO-ONDERDELEN van o.a. BMW, Ford, Opel, VW, enz. Robby's Auto-onderdelen, Akerstr. Nrd. 350. Tel. 045-224123.

Sloop-, loop- en SCHADEWAGENS tegen redelijke prijs, gratis afhalen; ook 's avonds, tel. 04405-1602.

Te k. TOYOTA Corolla gek. dec. '89. Tel. 045-720973.

OPEL KADETT '76, APK '90, nw. motor + kopp.pl., vr.pr. ƒ 1050,–. Tel. 045-726013.

RENAULT 18 bj. '80 ƒ 2200,-. Mariagewandenstr. 4 Hoensbroek. Na 12.00 u.

Garage JORRITSMA Yugo-dealer. Ford Sierra 2.0 L CL combi '88; Ford Escort 1300 bravo luxe '84; Opel Corsa 1.2 S TR '86; VW Golf 1600 GL '85; VW Golf diesel '85; Fiat Uno 60 S '96. Het adres voor nieuwe en gebruikte automobielen. Auto's met Bovaggarantie, apk-keuringen klaar terwijl u wacht. Tel. 045-242412. pastorijstr. 106 Nuth.

Unieke kans te k. MERCEDES 200 mrt., nieuw model, kl. blauw, interieur blauw, centrale vergrendeling, zonwerend glas, hoofdsteunen en veiligheidsriemen achter. In absoluut perfecte staat. Eventueel met lpg en trekhaak. Pr. ƒ 38.250,-. Tel. 04755-2239. Na 18.00 uur.

Te k. i.z.g.st. verk. weinig gel. MITSUBISHI Galant 2,3 GLX T diesel '81, inr. mog. Dorpsstr. 19 Bingelrade.

Te k. FIAT 126 Bambino, bj. '78 ƒ 1000,-. Tel. 045-272802.

FIAT 127 super speciaal bj. '82, model '83, 5-gang, grijsmet., apk 1-1-'90. Km.st. 63.000. Verbr. 1 op 20. Bijzonder mooi en i.z.g.st. ƒ 3950,-. Tel. 045-259809.

Te k. voor liefhebber als nw. KADETT 13 SR bj. '81, apk gek., kl. wit met origin. Irmschermotor, Recarostoelen, sportwielen enz. Vr.pr. ƒ 5850,-. Kieskoel 8 Schaesberg.

Zoveel licht voor zo weinig geld!

TOPPER **79.95** OP=OP

SUPERTUBE "Optima Light" Luxe tubelight van kunststof met spiegelreflector en rooster voor extra hoog rendement. Inclusief Philips TLD 30 Watt-lamp en radio-ontstoringsfilter. 125 cm. lang. Met Kema Keur. In wit.

U vindt 't bij HUBO

WANDSPOT "MICRO" (OP=OP) Gelakt metalen spotje, in alle richtingen draaibaar. In wit. **4.95**

HANGLAMP "GRANDE" (OP=OP) Wit gelakte metalen lamp, diam.: 39 cm. met trekpendel. Voor een lamp van max. 60 Watt. **39.95**

GLOEILAMPENSET (OP=OP) Set van 6 stuks: 1x25, 2x40, 2x60 en 1x75 Watt lampen met grote fitting. **3.95**

SCHUIFDEURKAST Kast met 2 deuren en hanginrichting. Afgewerkt met witte kunststof. Afmeting: 171x97x58 cm. **129.-**

LEDIKANT Massief, blank houten 1-persoons ledikant. Exclusief bedbodem. Afmeting: 200x90 cm. ~~129.-~~ **99.-**

BUFFETKAST Een bovenkast met glasdeuren en een onderkast met sterk werkblad. Afgewerkt met witte kunststof. Afmeting: 185x 100x 50 cm. ~~398.-~~ **299.-**

MEUBELPANELEN Afgewerkt met witte kunststof. Dikte: 16 mm. Vanaf: 244x20 cm. ~~9.50~~ **8.50**

BOEKENPLANKSET (OP=OP) Plankenset van massief blank hout. In diverse lengte- en breedte maten. Incl. houten consoles. **5.95**

VOUWDEUR Kunststof uitvoering in wit. Met magneetsluiting. Dubbelwandig. Dikte: 6 mm. Paneelbreedte: 100 mm. Afmeting: 203x86 cm. ~~65.-~~ **59.95**

DEURPLAAT Keurig wit gelakte plaat met houtstruktuur op triplexbasis. Dikte: ± 3 mm. Afmeting: 214x92 cm. Per plaat ~~28.95~~ **18.95**

JALOEZIEËN Horizontale lamellen van wit vinyl, 25 mm. breed. Hoogte: 130 en 180 cm. Breedte: 60 t/m 150 cm. Vanaf: ~~16.95~~ **11.95**

VENSTERBANK-PANELEN Met kras-, stoot- en slagvaste kunststof. Dikte: 3 cm. Afmeting: 305x29,7 cm. In wit/grijs en vele andere dessins. ~~114.50~~ **79.-**

TIMMERPANELEN Panelen van vurehout. Dikte: ± 18 mm. Lengte: 295 cm. Breedte: 24 t/m 39 cm. Vanaf **28.95**

Hubo, handig zo'n buurman. **hubo**

Aanbiedingen zijn geldig t/m 21 januari en zolang de voorraad strekt. Prijs- en modelwijzigingen voorbehouden.

Brunssum Winkelc. de Parel, **Echt** Peyerstraat 96, **Eysden** Diepstraat 12, **Geleen** Markt 88, **Heerlen** Apollolaan 148, **Landgraaf** Paganinipassage 7, **Maasbracht** Raadhuisplein 9-10, **Maastricht** Raadhuisstraat 8, **Meerssen** Bunderstraat 84, **Munstergeleen** Overstraat 25, **Roermond** Neerstraat 15-17, **Valkenburg** Winkelc. Koningswinkel 12.

OP=OP RUIMING!

LEDER KINDER-SCHOENEN diverse modellen

kleur blauw.

zwart en blauw.

grijs en blauw

ECHT LEDER

Maten 23 - 27 Adviespr. 59.95 **39.-** | Maten 28 - 31 **45.-** | Maten 32 - 35 **50.-**

BRISBEES — HUNTER

div. modellen sweatshirts in 100% katoen. Met verschillende opdrukken en in alle modekleuren. alle maten Adviespr. 44.95 **30.-**

pracht kwaliteit damesvest in de modekleuren ecru, aubergine marine en zwart. Maten S-M-L Adviespr. 59.95 **45.-**

katoenen damespantalon met elastieken tailleband. Diverse modekleuren, o.a. zwart en taupe. Maten S-M-L-XL Adviespr. 49.95 **39.-**

katoenen bandplooi herenpantalon met riem. O.a. in zwart, marine, taupe en antraciet. Maten 48 - 56 Adviespr. 59.95 **39.-**

OOK RUIM GESORTEERD IN WINTERSPORTKLEDING - SCHAATSEN - MOONBOOTS - enz.

nú de HALVE PRIJS !

nylon trimschoen met suèdine versterkt. In grijs/zwart/rood en grijs/zilver. 2-kl. zool. Maten 30 - 46 Adviesprijs ~~39.95~~ **20.-** O'Hara

modieuze nappa-leder pump in de modekleuren zwart en blauw. Moderne hak. Maten 36 - 41 Adviesprijs ~~44.95~~ **25.-** ECHT LEDER

lekker warm gevoerde heren kuitlaars met soepele dikke zool. Kleuren zwart en grijs. Maten 40 - 46 Adviesprijs ~~79.95~~ **60.-**

sportieve schoen met doorgenaaide kuipzool. In zwart en grijs. Maten 39 - 46 Adviesprijs ~~39.95~~ **19.-** O'Hara

halfhoge leder sportschoen in de kleur wit/zwart. 2-kl. zool. Maten 36 - 46 Adviesprijs ~~69.95~~ **45.-** O'Hara ECHT LEDER

nappa-leder vetermolière. Afgeschuinde blokhak. Kleur zwart. Maten 36 - 41 Adviesprijs ~~69.95~~ **50.-** ECHT LEDER

geklede leder herenschoen met stikselgarnering. In zwart en grijs. Maten 40 - 46 Adviesprijs ~~69.95~~ **55.-** ECHT LEDER

nubuck-leder kuitlaars met plooigarnering. Kleur bruin. Platte hak. Maten 37 - 42 Adviesprijs ~~109.95~~ **80.-** ECHT LEDER

soepele suède 'Western'-laars in de kleur naturel. Met afgeschuinde blokhak. Maten 36 - 41 ~~89.95~~ **60.-** ECHT LEDER

leder instap-mocassin met moderne sleehak. Kleuren zwart en grijs. Maten 36 - 41 Adviesprijs ~~69.95~~ **55.-** ECHT LEDER

leder loafer met franjeklep. In zwart/bruin en blauw/groen. Maten 40 - 46 Adviesprijs ~~69.95~~ **55.-** ECHT LEDER

BRISTOL

wk. 2-'89 — geldig t/m zaterdag 21 januari

HEERLEN: Hoogeweg 2 - 4 (zijstraat Schelsberg). Tel. 045-722388
MEERSSEN: koopcentrum Au Ciel Kuilenstraat 75. Tel. 043-641064
KERKRADE: Nullanderstraat 102 (bij het Mijnmonument). Tel. 045-455919
SITTARD: winkelcentrum den Tempel Tempelplein 9. Tel. 04490-17080
Donderdag KOOPAVOND tot 21.00 uur

Auto's

Te k. NISSAN 300 Z T.Bar, kl. rood, km.st. 54.400, bj. '84. 045-457008.

Opel Welling biedt aan: KADETT 3-drs. 2.0i GSI met alle extra's '87; Kadett 3-drs. 1.6S GT '86; Kadett 5-drs. 1.3GL autom. '87; Kadett '81 t/m '89; Kadett 3-drs. LPG '86; Kadett diesel '83; Omega 4-drs. 1.8 GL '87; Record caravan 2.0S '82; Record 4-drs. 2.0S '83; Ascona 4-drs. 1.6 S ,84; Ascona 5-drs. 1.6 S '85; Corsa 5-drs. '86; Corsa 3-drs. '84; Mitsubishi Tredia 4-drs. '83; Hyundai Pony 3-drs. '87; Ford Escort 1.3 '82; Suzuki Alto 3-drs. '86. Geen les of lease-auto's inr. fin. mog. Welling autobedrijf b.v. Opel Dealer Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

OPEL KADETT '77, APK '90, trekh., vr.pr. ƒ 1150,–. Tel. 045-726013.

Roadstar vr. loop-sloop en SCHADEAUTO'S. Hoogste pr. + vrijw. ook wrakken. Tel. 045-226346-226260.

GUNSTIGE LENINGEN

HUISBEZITTERS: EXTRA LAGE LASTEN 1e, 2e EN 3e HYPOTHEKEN

KREDIET-BEDRAG	LOOPTIJD IN MAANDEN 1e hyp 360x	2e hyp 240x	2e hyp 180x
10.000,-	69,-	97,-	107,-
15.000,-	103,-	145,-	161,-
25.000,-	172,-	242,-	269,-
40.000,-	275,-	388,-	431,-
75.000,-	514,-	727,-	809,-

Afhankelijk van de waarde van uw woning kunnen de tarieven variëren

PERSOONLIJKE LENINGEN

Meestal in 4 uur geregeld!

Persoonlijke Leningen, zonder onderpand verstrekbaar en meestal kwijtschelding bij overlijden.

Krediet-bedrag	72 x	54 x	42 x
5.000	-	121,-	147,-
10.000	199,-	238,-	290,-
15.100	284,-	352,-	431,-
20.000	376,-	467,-	571,-
25.000	470,-	583,-	714,-
30.000	564,-	700,-	857,-
50.000	934,-	1161,-	1423,-

Eff. rente vanaf 0,81% per maand

DOORLOPEND KREDIET

Krediet-bedrag	P. mnd. incl. rente	Rente per mnd.	Theor. loopt.
5.000,-	100,-	0,97 %	69
11.000,-	220,-	0,87 %	66
20.000,-	400,-	0,83 %	65
30.000,-	600,-	0,83 %	65
40.000,-	800,-	0,81 %	65

043-636200*
Dagelijks van 9 tot 21 uur.

FINANCIERINGSKANTOOR **MOONEN**
Scharnerweg 108 Maastricht
Bijkantoor: Hoofdstraat 9, Hoensbroek

Lid Ned. Ver. Financierings Adviseurs N.V.F.
Meer dan 25 jaar vertrouwd kredietbemiddelaar

Waidring wil hogerop in Tirol

München, en dan pakweg nog twee uurtjes rijden. Tenzij het stevig wintert, want dan is het stapvoets rijden geblazen vanaf het grensstadje Kufstein richting Sankt Johann, Waidring of Lofer bijvoorbeeld, want het wemelt in die streek van de dorpjes en gehuchten waar toerisme de voornaamste bron van inkomsten is. Hoe zit het eigenlijk met het helicoptervervoer en de verzekering als je tijdens het skiën een been breekt op de Steinplatte op 1860 meter hoogte? Ook dàt thema komt hieronder aan de orde.

● *Even pauzeren tussen de skibedrijven door, op de 1860 meter hoge Steinplatte in Waidring*

Het gaat goed, al kan het hier en daar best een stuk beter, we hebben veel nieuwe plannen maar de plaatselijke bevolking kijkt daar nog wat vreemd tegenaan. Dat is, kort samengevat, het verhaal van Thomas Schönwälder, de nieuwe directeur van de VVV in Waidring, volgens een bord bij de entree van het dorp 'de mooiste plek in Tirol'. Maar die titel, zo vernemen we later, werd het dorp ooit in de jaren zeventig 'voor één seizoen' verleend.
Inderdaad, je zou wel gek zijn als je zo'n bord zou weghalen.

Waidring. Vijftienhonderd inwoners. Maar wel 300.000 geregistreerde overnachtingen per jaar via het toerisme. „En daarvan staan er vele duizenden op naam van Nederlanders", meldt Schönwälder al bij binnenkomst. Nederlanders zijn daar graag geziene gasten en velen daarvan kiezen voor de goedkope pensions, of een kamer met warm en koud stromend water bij de postbode. Aldus de VVV-baas.
Als je met deze man spreekt, hoef je dus geen vragen te stellen. Hij draait binnen anderhalf uur zijn nummer af en dan is de schrijfblok propvol. En áls we nog vragen mochten hebben, kunnen wij hem zeven dagen per week bellen. Maar dat hoefde niet meer.
Schönwälder is rond de dertig. Aan theoretische kennis inzake toerisme ontbreekt het hem niet. Maar de praktijk is vers twee. Geeft hij trouwens ook toe. „Het is niet zo eenvoudig om de plaatselijke bevolking ervan te overtuigen dat nieuwe plannen en ideeën best heel goed kunnen zijn".
Duidelijk dus wat er aan de hand is. Schönwälder, die niet afkomstig is uit Tirol, moet opboksen tegen de gevestigde orde, mannen en vrouwen die elkaar door en door kennen, die zelfs elkaars inkomen weten, die alle liefdesverhoudingen in het dorp nauwlettend volgen en die vreemd aankijken tegen elk nieuw geluid.
Toch zijn het de notabelen van Waidring zèlf geweest die deze man hebben binnengehaald. Omdat dringend behoefte was aan een buitenstaander die anders aankijkt tegen de materie.
Waidring is inderdaad een dot van een dorp. Met sneeuw, bergen, liften, rodelbaan, wandelwegen en meer van al dat fraais. Maar tellen kunnen ze ook. Het aantal overnachtingen is in 1988 lichtelijk achteruit gegaan. Dat was het signaal om een nieuwe baas bij de VVV te benoemen.
Schönwalder: „De pensionnetjes hebben het moeilijk. Dat geldt trouwens voor héél Tirol. Kijk maar naar de bordjes langs de weg met 'Zimmer frei'. Die pensions hebben het moeilijk omdat de toerist in 1989 nu eenmaal meer comfort wil hebben dan alleen een kamer met een wasbak. En ook niet langer zin heeft om 's avonds aan te schuiven aan de gezinstafel om zijn schnitzel te verorberen. Maar ze zijn wél erg goedkoop."
Hij toont een lijst met namen en prijzen in die categorie. Hij heeft niks teveel gezegd. Voor vijftien gulden per dag kun je hier nog slapen en stevig ontbijten. Maar verder dan ook geen spatjes.
De boeren, die toeristen een bed en eten verkopen, doen het daarentegen een stuk beter. Hang naar nostalgie, zoiets moet het zijn. Schönwälder: „Vakantie vieren op de boerderij loopt als een trein. In 1988 dertig procent méér gasten. Dat is enorm. En als je tevoren overlegt, kun je ook de hond, of honden, meenemen. Dat is voor veel mensen toch belangrijk."
En dan toch zorgen? Dat zit zo. In Waidring zijn de bedden goed bezet. Maar er zijn ook veel toeristen die dat dorp níet kiezen. Omdat er geen enkel hotel in de vier-sterren sector zit, laat staan vijf. In St. Johann wel, ook in Lofer, uiteraard heel veel in Kitzbühel. Dat breekt Waidring nu op. Want laten we wel wezen: als je het thuisfront kunt melden dat je naar Lech gaat, maakt dat meer indruk dan een ansichtkaart uit Waidring. Meer índruk, zoals gezegd. Want ontspanning kun je gelukkig niet met meer sterren kopen.

Elk wat wils

Heinz Foidl, eigenaar van de plaatselijke 'Tirolerhof', zit tevens in het bestuur van de VVV. Kent het dorp van A tot Z, weet alles, en denkt mee. „We moeten verder kijken dan vandaag", zegt hij. „Nu is het nog niet te laat. Maar doen we niets, dan zouden wij wel eens de boot kunnen gaan missen."
Zijn Tirolerhof, een hotel dat plaats biedt aan veertig man, met moderne kamers, sauna en een degelijke keuken, hoeft volgens hem geen last te hebben van „een of meerdere sjieke hotels. Je bent pas compleet als je een toeristenplaats hebt die voor elke portemonnee iets te bieden heeft. En het zal altijd zo zijn dat de een méér uit te geven heeft dan een ander. Maar ze willen er allemaal even tussenuit. Ze willen allemaal een of twee weken in een andere omgeving vertoeven. Ik ken Zuid-Limburg tamelijk goed. Ik heb er ook vrienden. Is Limburg soms geen prachtige provincie waar je fantastisch vakantie kunt vieren? Toch komen er jaarlijks enkele duizenden Limburgers naar deze streek toe. Hebben daar toch heel wat uurtjes rijden voor over. Maar zo zit de mens nu eenmaal in elkaar".

Seizoen verlengen

Er komen in ieder geval géén liften meer bij. „Het is mooi geweest", zegt VVV's Schönwälder. „De natuur moet dringend rust krijgen! Het zou onverantwoord zijn om dit gebied verder te exploireren. Wij zoeken de verbeteringen in kwaliteit, niet in kwantiteit. De liften zijn recent gemoderniseerd, en het hele gebied is goed gekanaliseerd. Deze afwatering is uniek voor Oostenrijk". Maar hij geeft onmiddellijk toe dat zoiets de toerist een zorg zal zijn. De vakantieganger wil sneeuw in de winter om te skiën en zon in de zomer om te wandelen. Waidring is sneeuwzeker, in de regel althans. Want vorig jaar viel de sneeuw laat, in de directe omgeving zelfs pijnlijk laat. En dat heeft geleid, zo weet hij, tot een aantal annuleringen voor dít seizoen. „Dat we dit seizoen weer de mooiste sneeuw hebben sinds twintig jaar weten deze thuisblijvers dus helaas niet", lacht Foidl. „Zó mooi, zó veel en steeds gedoseerd...prachtig!"
Het geringste hoeft maar te gebeuren, of een aantal 'geplande' boekingen gaat niet door. Schönwälder weer: „De feestdagen, kerst en oud en nieuw, vielen dit keer erg slecht. De werkende mensen moesten dit keer té veel verlof opnemen om tien dagen naar Tirol te komen. Ideaal voor ons is het als de twee kerstdagen op maandag en dinsdag vallen, en dan zit je een week later, met nieuwjaar, ook weer prima. Dat was er dit keer dus niet bij. En dat hebben we, helaas, gemerkt".

De wintertoerist kómt nog, maar korter. Twee, drie, vier dagen. Gaat dan naar huis, of nog even door naar een ander gebied. Vroeger, zegt Schönwälder, was tien dagen normaal. „Nu gaat men drie, vier keer per jaar op reis, maar dan korter. Om daar op in te spelen, gaan wij het seizoen verlengen". Verlengen? Hij bedoelt: promotie maken voor de maand maart, en zelfs begin april. „De gemiddelde wintersporter denkt nog steeds dat het nà februari afgelopen is. Fout.

In maart is het hier nog prima, al is de sneeuw 'anders'. Je moet dan vroeg naar de piste gaan, tegen elf, twaalf uur een paar uur iets anders doen, lekker in de zon liggen bijvoorbeeld, en in de namiddag is het wederom prima skiweer. Wij hebben nu een campagne gereed waarin wij de toerist daarop gaan wijzen. De beste skiplaatsen in Tirol, inclusief Waidring dus, doen aan die actie mee."

Er kan, in dat dorp, natuurlijk méér dan alleen alpine-ski. Rodelen bijvoorbeeld, als 't moet op opblaasbare matrassen, langlaufen uiteraard. Schönwälder: „Maar vermelden in een folder dat je x-kilometer schitterende loipen hebt is zinloos. De toerist verwacht niet anders. Dat hoort bij het standaardpakket dat Tirol hem maar moet bieden. Vindt de toerist althans. En de klant is koning".
Nieuwe tarieven voor de (dure) liften. Ook daaraan is gewerkt. Arrangementen inclusief liftkaart, een goedkopere kaart waardoor je naar keuze (per dag) kunt skiën, liftkaarten vanaf elf uur, vanaf twaalf uur, vanaf half drie 's middags zelfs. Schönwälder: „Zoeken naar mogelijkheden dus om de skitoerist te houden en nieuwe erbij te krijgen. Gewoon afwachten tot de sneeuw valt is niet meer voldoende. De concurrentie is moordend, gelooft U mij! En de toerist eist steeds meer, wil zelfs vaak méér voor mínder geld. Het is de realiteit. En als je dat niet accepteert, mis je de boot, op termijn. En daarvoor zit ik niet op deze stoel".

Concurrentie. Hoe vaak hebben we dat woord in die paar dagen gehoord? Achter dat gejodel en die Tiroleravonden zit namelijk veel meer. De plaatselijke bevolking heeft geleerd om vriendelijk te zijn tegen alle gasten. Want daarvan leven zij. Maar als de geest zou kunnen spreken, dan konden wij – toeristen – nog wel eens raar opkijken. Want zou ù het leuk vinden om altijd maar mensen 'over de vloer' te hebben? Zouden mensen uit Valkenburg het prettig vinden om twaalf maanden per jaar met de bouwvakvakantie geconfronteerd te worden? Maar wiens brood men eet, diens woord men spreekt. Ook daar.
Trouwens, hoeveel Tiroler-avonden moet je bezocht hebben om onpasselijk te worden? Schönwälder zei het natuurlijk veel diplomatieker (hoewel dat niet zijn sterkste kant is, zeggen ze in het dorp), maar hij bedoelde dat wel degelijk. De jongere toerist, de dertigers en veertigers want die verdienen en geven het geld uit, wordt niet meer lyrisch als hij de plaatselijke Lustige Musikanten hoort. Eén keer, akkoord, maar niet elke week en dat jaar in, jaar uit.

● *De heli van Waidring staat gereed voor vertrek naar een ongeval in de bergen. Victor Olivier: „Maar het gaat maar om erg weinig ongelukken als je bekijkt dat er dagelijks 7000 à 10.000 van deze piste gebruik maken"*

Reddingsdienst

Victor Olivier („Opa was Italiaan, vandaar die naam") is lid van de reddingsbrigade in Waidring. Er gebeuren daar tussen de 190 en 240 ongelukken per winter op de skipiste. Ook in de zomer, voor- en najaar komt de helicopter vaak in actie. Olivier: „In 1988 in totaal 680 keer. Maar tweehonderd ongelukken per jaar met skiën is dus niks als je weet dat er dagelijks tussen de 7000 en 10.000 mensen hier de piste afgaan."
Niettemin, die tweehonderd pechvogels draaien uiteindelijk altijd op voor de kosten van zo'n helicoptervlucht. „De geblesseerde is de sigaar", zegt Olivier. Hij doet dat werk, op vrijwillige basis, sinds 1972 (toen werden de liften in werking gesteld). Hij kan 't dus weten. „Maar het systeem werkt goed", voegt hij er aan toe. „Het is eigenlijk té geformaliseerd".

Met 24 man en een paar professionals wordt aan mensen in nood eerste hulp verleend en die worden vervolgens getransporteerd naar het ziekenhuis of privé-kliniek. „Ik ben op de eerste plaats redder. Ik ben er om mensen te helpen; de rest is mij een zorg". Zijn vereniging krijgt 30 gulden per ongeval en de leden wordt tijdens diensttijd, boven op de piste, een gratis maaltijd verstrekt. En een gratis skipas. „Daarmee zijn we heel content. Mensen helpen moet je in mijn ogen niet vertalen in geld".
De ochtend vóór het gesprek met Olivier kwam de heli nog in actie. Het toestel uit Waidring wel te verstaan, en niet die uit het nabij gelegen St. Johann. Want 'die twee' staan in wezen te dringen om aan de slag te gaan. Want betaald wordt er altijd. Door de verzekering of, in het slechtste geval, door de niet-verzekerde, desnoods via loonbeslag. Voor niks gaat alleen de zon op. Olivier later die dag: „Het is zaak dat een mens verzekerd is. Ik kan het niet vaak genoeg zeggen."
Maar sigaretten roken is óók slecht voor de gezondheid, maar we doen 't toch. Vandaar dat Tirol, dat wil zeggen alle hotels en pensions, iedere gast zèlf verzekert voor een eventueel ongeval waarbij de helicopter gewenst is. De premie, maakt U zich geen zorgen, is verdisconteerd in de kamerprijs. Bijkomend effect: het is nu wel erg link om toeristen 'zwart' te laten slapen. Want gebeurt er iets, dan zijn de poppen aan het dansen.
Olivier: „Veel mensen sluiten een eigen verzekering af. Prima. Maar voor het geval dat... Die helicopter, met arts en alles erbij, wordt door die collectieve Tirol-verzekering in ieder geval betaald. Mensen zijn daardoor dus vaak dubbel verzekerd. Maar het moge ook bekend zijn dat slechts één keer wordt uitbetaald. Vaak gaan twee verzekeringen met elkaar in discussie over de vraag wie voor wat zal opdraaien."
Maar als dus een dagjestoerist (veel volk uit München) zonder verzekering daar komt skiën en de helicopter wordt gevraagd, dan draait die pechvogel aan het eind van de rit dus voor de kosten op. Wanneer zo'n dure heli ingezet wordt? Dat bepaalt een van de reddingswerkers op de piste. Die ziet in de regel wel wat er aan de hand is. Olivier: „Ik heb 't meegemaakt dat een patiënt zei, nadat hij was opgeknapt: 'Ja maar, ík heb niet om een helicopter gevraagd'. U kunt zich voorstellen dat zo'n kwestie dan zeer ingewikkeld kan worden".
Overigens is het best wel spectaculair om zo'n reddingsoperatie in de bergen te zien, vooral als het een zogenaamde 'Tau-bergung' betreft. De heli kan dan niet landen en met touwen wordt de brancard omhoog gehesen. De heli maakt overigens weinig geluid (speciale afstelling zullen we maar zeggen) om niet onnodig te storen. Het toestel gaat met een snelheid van 220 km per uur richting ongeval c.q. ziekenhuis. Maximaal twintig minuten na melding van het ongeval is de heli ter plaatse en uiterlijk tien minuten later ligt de gewonde tussen de witte lakens of op de operatietafel.
Schönwälder, die hoort dat dit onderwerp ook aan de orde komt in dit verhaal, is bang dat 'iedere Limburger nu denkt dat je iets breekt als je op de Steinplatte in Waidring gaat skiën. Vermeldt U er alstublieft bij dat het om een waanzinnig klein percentage gaat. Onze piste is erg veilig, maar een ongeluk zit in een klein hoekje". Bij deze dan, Herr Schönwälder.
Hij benadrukt, omdat we er nu toch zijn, dat de zomermaanden ter plaatse natuurlijk 'zeker zo mooi zijn als de winter'. En dat er dan eveneens tienduizenden toeristen present zijn. Vooral om te wandelen en te niksen. 'Erholen', zoals hij het zegt.

De toekomst van Tirol, specifiek Waidring? „Positief", volgens de baas van de VVV. „Als we ons maar durven onderscheiden. We hebben, qua natuur, alles in huis om dat te doen. Ik zie het mede als mijn taak om de bevolking dat uit te leggen. Luid, duidelijk en vaak zeggen dat de toeristen niet vanzelf blijven komen. De eisen die gesteld worden zijn hoger. Met alleen warm en koud stromend water in de slaapkamer red je het niet meer".

Jos van Wersch

Auto's

40 Opel Kadett's

5x Kadett 12S	'83-'84
8x Kadett 12 LS en GL	'85-'86
5x Kadett 13N 3-drs.	'85-'86-'87
1x Kadett 13 S autom.	'86
9x Kadett 13 S 3-drs.	'85-'86-'87
4x Kadett 13 S GT 3-drs.	'85-'86
1x Kadett 18i GT 3-drs.	'87
2x Kadett 16 LS 3-drs.	'85-'86
2x Kadett 16 D 3-drs. en 4-drs.	'85-'86
3x Kadett 13 N Sedan	'86-'87
2x Kadett 16 S en 18 S	'87-'87

Inruil: financiering en keuring mogelijk.

Smeets Opel

De Griend 2, Maastricht naast Eurohal.

R5 ALPINE Turbo, zeer snel, in nw.st., 70.000 km, '83. Tel. 04743-1574.

MB 240 D aut. '78 ƒ 5500,-; Renault Fuego '80 ƒ 3250,-; Kadett lpg station '80 ƒ 3950,-; Honda Civic '81 aut. ƒ 2950,-; Volvo 245 GL '79 ƒ 3750,-; Ford GRANADA '80 ƒ 1250,-. Inruil mog. 045-211071, Overbroekerstraat 54, Hoensbroek.

Mooie VOLVO 343 L., bwj. '79, APK, vr.pr. ƒ 1.600,-. Tel 045-422610.

VOLVO 244 GL zilvermet. LPG, APK, schuifd. etc., t'81, inr. mog. ƒ 5500,-. Tel. 045-326286.

Schadevrije als nieuwe VOLVO 360 GLS, 5 speed, bwj. '86, pr. ƒ 14.950,-. Inr. mog. Tel. 045-326386.

DATSUN Sunny coupe, bwj. '81, APK, 5 gang ƒ 2250,-. Tel. 045-720951.

Ford Orion 1.6 L met lpg, '85; Opel Kadett Caravan Diesel, 5-drs., '85; Opel Kadett Diesel, '83; Opel Kadett 1.3 LS, '86; BMW 316, 4-drs., '86; Opel Kadett 1.2 S, '80; Opel Rekord Berlina 2 L, '83; Ford Taunus 1600 Bravo, '81; VW Golf 1300, '80; Suzuki Carry Minibus, grijs kent., '83; Ford Escort 1300 Bravo '84; Opel Corsa 12S '84. Auto's met Bovag-garantie. Inruil en financiering. APK-keuringsstation. Autobedrijf STAN WEBER, Baanstr. 38, Schaesberg. 045-314175.

T.k. AUTOMAAT, R 5, bwj. '78, APK tot aug. '89, grijs metal. nw. gesp. Pr.n.o.t.k. Pr. Bernhardstr. 70, Brunssum. Tel. 045-271633.

Te k. FORD Taunus autom., bwj. '77, 100% in orde, pr.n.o.t.k. 045-259664.

5-rds OPEL Kadett 13S Berlina Luxus bwj. 6 '81, APK 6-89 enz. Vr.pr. ƒ 4950,-; Tel. 045-319328.

VW Jetta GLS '81, met nw. gasinstall., APK 4-90, 4-drs. ƒ 4750,-; 045-455778.

MITSUBISHI Colt de Luxe bwj. '80 bordeaux roodmet., 3 drs., APK 1-90, 86.000 km, i.z.g.st. Vr.pr. ƒ 3750,-; 045-319328.

Te k. AUDI 80 16 GL, 4-drs. type '80, apk gek. kl. zilvergrijs ƒ 3850,-. Dr. Poelsstr. 42 Kakert-Schaesberg.

Te k. HONDA Quintet 5-drs. bj.' 81, kl. blauwmet., 5-gang enz. ƒ 3550,-. Arienstr. 2 Kakert-Schaesberg.

DAIHATSU Cuore 850 cc, bwj. aut. '86, zeer zuinig, i.z.g.st., luxe uitv., ƒ 8700,-. Tel. 04450-2045. 16-18 uur.

Te k. FORD Capri '79 i.z.g.st. Gek. t. 1990. Mgr. Lemmensstr. 36 N'hagen.

Te k. LADA 2105 bj. '81, apk t. okt. '89. Mot. i.z.g.st. ƒ 1000,-. Tel. 045-720797.

Te koop Opel REKORD Berlina 2.0 S op gas, bj. '80 ƒ 2500,-. Koolweg 20 Treebeek. 045-216083.

Te k. puntgave GOLF 1100, apk tot 12-'89. Prijs ƒ 1950,-. Stuytstr. 9 Hoensbroek.

VW Golf GLS m. '83, apk 1-'90, elke keur. toegest., zeer zuinig ƒ 5750,-. 045-455778.

Zeer mooie RENAULT 5 GTL bj.' 81, apk gek. 1990. Pr. ƒ 1950,-. 045-410750.

Te k. TOYOTA Celica Liftb. bwj. '78, trekh. + APK nov. '89. Vr.pr. ƒ 1450,-; p.a. Moltweg 26 Schaesberg.

Te koop witte BMW 323-i, bwj. sept. '82, alle extra's, inruil diesel of kleinere auto mog. Tel. 045-420883.

T.k. MERCEDES 200 D '80. Overstr. 23, Munstergeleen. Tel. 04490-11203.

MITSUBISHI Colt GLX '86, rood veel acc., 33.000 km. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-213201.

OPEL Kadett E 13 N club 87 veel extra's 27000 km. Tel. 04406-14082.

KOOPJE Mini Cooper APK tot 10-1-'90 i.z.g.st., vr.pr. ƒ 750,-. Heerlerweg 78, Voerendaal.

Te k. VOLVO 340 DL, bwj. '87. Tel. 045-719316 na 19 uur. Pr.n.o.t.k .

T.k. FORD Fiesta L, 9-'77, APK 11-'89 in prima staat. Tel. 04451-1876.

Grote occasionshow Mazda Loven B.V.

Mazda 323 HB 1.5 GT, '83	ƒ 9.950,-
Mazda 323 HB 1 1, '83	ƒ 7.950,-
Mazda 323 HB 1.3 + LPG, '87	ƒ 9.500,-
Mazda 323 NB, '81	ƒ 8.500,-
Mazda 323 NB 1.3 aut., '81	ƒ 8.500,-
Mazda 323 NB 1.5, '82	ƒ 7.500,-
Mazda 323 NB 1.3, '83	ƒ 9.950,-
Mazda 323 NB, '85, '86 vanaf	ƒ 16.500,-
Mazda 626 sedan 2.0 + LPG, '84	ƒ 13.350,-
Mazda 626 HB 1.6 LX, '86	ƒ 18.500,-
Mazda 626 HB 2.0 GLX, '86	ƒ 22.950,-
Mazda 626 HB 2.0 GLX, '87	ƒ 24.950,-
Ford Sierra 1.6 + LPG, '85	ƒ 16.950,-
Ford Sierra 1.8 Laser 5-drs., '85	ƒ 17.950,-
Ford Escort 1.1 L, '82	ƒ 9.500,-
Ford Escort 1.3 L + LPG, '82	ƒ 9.500,-
Ford Fiesta nieuw model, '82	ƒ 9.500,-
Honda Quintet aut., '82	ƒ 9.950,-
Mitsubishi Colt, '82	ƒ 8.500,-
Nissan Cherry 1.3 GL, '84	ƒ 12.500,-
Toyota Corolla 1.3 DX, '85	ƒ 13.500,-
VW Jetta, '82	ƒ 13.500,-
Opel Kadett 12 S (3x) '82, '83, '84 vanaf	ƒ 8.500,-
Opel Ascona 16 S, '84	ƒ 12.500,-
Opel Manta 18S HB, '83	ƒ 12.500,-

Goedkope inruilers:

Buick Skyhawk, zeer mooi, '79	ƒ 5.500,-
Mazda 323 aut., '78	ƒ 1.950,-

Mercedes 260 SE, 25-8-'87, 37.500 km, donkerblauwmet., 1e eigenaar, alarminstallatie, antenne en luidsprekerset, centrale deurvergrendeling, buitentemperatuurmeter, velours bekleding, klapschuifdak (electrisch), ABS.

Palemigerboord 401, Heerlen, tel. 045-722451.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen direct. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen direct. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

Voor schade-, sloop-, loopauto's en onderdelen moet je bij STIBA Autosloperij Joep Wolters zijn. Sportstr. 14, Kerkrade-West. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's. Sloop of schade geen bezw. 045-723076, b.g.g. 045-727742.

In- en verkoop goede gebruikte zomer- en WINTERBANDEN met gar. Passartweg 39, Heerlen, 045-222675.

Div. ONDERD. Nissan Bluebird 1.6 L + Mazda 626 2 l. 045-457145.

RENAULT 5 TC Super bwj. '86, 1e eigen. Tel. 045-228469.

Te k. BMW 318 i kat., bj.' 87, diamantzwart, shadowline, access., BBS-velgen, BBS-spoilers, verlagingsset, toerenteller, w.w. glas,alarm, stereo-inst. Km.st. 19.000. Tel. 045-425691. Na 17.00 uur.

ALFA Giulietta 18 bj. '79, i.g.st., gerev. kop., rem, uitlaat, etc., apk juni '89. Koopje. 045-713411.

Te k. gevr. SLOOPAUTO'S v.a. ƒ 25,- tot ƒ 5000,-. Tevens schade-auto's. Tel. 045-454936.

Te k. FIAT Panda wit bwj. '86, apk tot 1990 ƒ 8900,-. Tel. 045-419157.

Bovaggarage Schaepkens biedt te k. aan: FORD Sierra 2 ltr. Laser 5-drs. type '84 ƒ 11.900,-; Nissan King cab Amerik. uitv. 15.000 km '86 ƒ 18.900,-; Opel Kadett 1.3 S GL-uitv. sedan '87 ƒ 18.900,-; BMW 320 veel extra's type '81, lpg ƒ 7500,-; Fiat Regatta 1300 ES nw.st. '85 ƒ 9500,-; Audi 80 GLS 4-drs. nw.st. ƒ 5750,-; Fiat Ritmo 65 CL type '82 ƒ 3700,-; Ford Taunus stationcar 2 ltr. Ghia '83 ƒ 6750,-; Renault 5 GTL type '81 ƒ 2750,-; Skoda 105 L type '84 ƒ 3000,-; Ford Fiësta 1100 Laser '86 ƒ 12.500,-; Fiat Panda 45S type '84 ƒ 4950,-; Fiat 127 900 L type '81 ƒ 3000,-; Talbot Solara GLS '81 ƒ 2950,-; VW Polo zeer mooi ƒ 3500,-; Honda Prelude nw.st. '84 ƒ 16.900,-; Audi 80 GLS, lpg ƒ 5750,-; Renault 4 F% combi '82 ƒ 2950,-; Mazda 323 5-drs. '81 ƒ 3200,-; Lancia Beta '79 ƒ 2950,-; Lada 1300 4-drs.' ƒ 2500,-; Citroën GSA '82 ƒ 2950,-; Opel Kadett stationcar 1200 S ƒ 2250,-; Opel Cavalier GL '80 ƒ 3000,-; Talbot 1100 60.000 km rolst.verv. ƒ 3900,-. Klimmenderstr. 110, Klimmen, tel. 04405-2896.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

FORD Taunus bwj. bijna '80 autom. ƒ 1750,-; Tel. 045-719546.

Te k. FORD Escort autom. 1300 L bwj. '79 i.z.g.st., APK, vr.pr. ƒ 1750,-; weg. omst. Zr. Paladiaplanttsoen 28 Meerssen.

Te k. BMW 528I bwj. '81. Inr. mog. Caumerweg 70 Heerlerbaan-Heerlen.

Te k. BMW 732I bwj. '84 met veel extra's, inr. mog. Caumerweg 38 Heerlerbaan-Heerlen.

Te k. BMW 318 kl. zwart, alu. velg., stereo zeer mooi! Vr.pr. ƒ 20.500,-; Inr. en finc. mog. 045-318334.

T.k. FIAT Panda 34, bwj. '85, Mitsubishi tredia, bwj. '83. Garage Schoormans, Truytstr. 10, Eygelshoven.

FIAT 131 1600 CL m. '82, zeer mooi ƒ 2300,-. Lampisteriestraat 2, Hoensbroek, na 14.00 u.

Te k. 4 auto's met garantie Opel ASCONA 1900 S 4-drs. bj. 10-10-'80 ƒ 2250,-; Opel Ascona Berlina 2.0 ƒ 1750,-; Oldsmobile Cuples 8 cyl. autom., bj. '81 ƒ 4250,-; VW Golf 1300 C m. sportvlg. kl. staalgrijs '85 ƒ 9500,- km.st. 43.000. Alle auto's apk tot 1990, tel. 045-323178.

Te k. weg. omst. LADA type 2105 S 1300, '84, zeer goed, als nieuw, vr.pr. ƒ 3750,-. Tel. 045-457777.

VW GOLF 1100 ty- '79 APK ƒ 1850,- tel. 045-720951.

Te k. VOLVO 244 DL kl. rood, radio, APK tot 2-'90 auto verk. in perfecte staat. Weg. omst. ƒ 2750,- tel. 043-431823.

Te k. TALBOT 1510 GLS bj. '80 km.st. 82500 APK 1-'90 i.z.g.st. tel. 045-753034.

Buick ELECTRA 225 LTD '78 114000 km, nieuwstaat ƒ 4500,-. 045-211071.

Te k. CITROEN 2CV6, kl. blauw, bj. '83 i.g.st., apk, 34960 km. 04450-3798.

Nissan

Silvia Turbo Coupé '85
Sunny 13 LX 3-drs. '87
Sunny 13 LX 3-drs. '87
Sunny 13 Sedan '84
Micra SDX 3-drs. '87
Micra SDX 3-drs. '85

Inruil: financiering en keuring mogelijk.

Smeets Opel

De Griend 2 Maastricht
tel. 043-252250.

Te k. SUZUKI SC 100 GX de luxe '82, APK dec. '89 ƒ 3500,-. Tel. 045-725984.

Hallo opgelet. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto. Ook SCHADEAUTO'S. Tel. 045-416239.

Koopje LELIJKE Eend i.pr.st., '82, apk 1e mnd. '90 ƒ 1850,-. 045-415528.

BMW 323 i '84 apk gek., pr. ƒ 19.500,-. Bel na 18 uur 045-317517.

Te k. VW KEVER 1302, bj. '72, 1 jr. apk, ƒ 1950,-. Tel. 045-423750.

Te k. BMW 315 t. '83, zeer mooi, veel luxe, ƒ 7950,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade-West.

Opel KADETT 1.6 SR bj. 1983 LPG, alle extra's. Tel. 045-242917.

Te k. Opel KADETT E model 1.2 SC hatchback, 5-drs., bj. 1985 met apk. Tel. 045-728454.

Te koop witte BMW bj. 1979, 6 cil., apk gekeurd, vr.pr. ƒ 4750,-. Tel. 045-740216 na 18.00 uur.

Te k. SEAT Marbella 15 mnd. oud, km.st. 11.500, pr. 8750,-. Tel. 045-722601 na 16 uur.

Te k. gevr. VW KEVER, tel. 04499-3398.

Te k. i.z.g.st. OPEL 2 ltr. S + Golf diesel apk. Tel. 04499-3398.

Te k. MINI 1100 bj. '79 + extra's + Chirocco + Opel Kadett i.z.g.st. Tel. 04499-3398.

BMW 323i '81, APK 2-'90, div. extra's, bijz. mooi ƒ 6750,-. Tel. 045-455778.

EXCLUSIEF. Renault 25 GTX duurste uitv. '84. Mercedes 190 diesel 5-bak, rood '84. Ford Sierra 2.0 L 5-drs. LPG '84. Liefhebber Porsche 928 in.nw.st..Tevens Suzuki Alto FX '82. Opel Kadett 1.6S 4-drs. LPG '82. Opel Kadett stationc. '81. Ford Escort 1.3 L stationc. '81. VW Jetta m. LPG '81. Lancia Beta 1600 '80. Volvo 244 GL m. LPG mod. '80. Mercedes 230B m. LPG '77 ƒ 2750,-. Bernhardstr. 12, Munstergeleen (ook zondags geopend).

T.k. LANCIA A112 Elite, bwj. '84, 22.000 km, kl. wit, pr. ƒ 6750,-. Tel. 04493-2164.

FORD Sierra 2.0 GL '83. Fiat Panda '84. Peugot 305 '82. Ford Taunus 2.0 GL '79. Toyota Carolla '83. VW Golf 1600 '83. VW Passat stationcar CLD '84. Opel Kadett 13S '85. Mitsubishi Colt GLX '87. Ford Escort 1300 '87. BMW 318i '85. BMW 316 '87. BMW 316 '85. BMW 524 TD '85. Autobedrijf Reubsaet, Op de Vey 47-49, Geleen. Inruil. Garantie. Financiering. Tel. 04490-44944. Uw adres voor APK-keuring en alle autoreparaties.

T.k. FORD Sierra 2.0 GL, bwj. '83. Vr.pr. ƒ 10.250,-. Kl. wit, km.st. 72.000. Eisenhouwerstraat 373, Sittard.

RENAULT 4 type '83, zeer zuinig + apk., i.g.st. Vr.pr. ƒ 2750,-; Heerlerweg 80 Voerendaal.

Bezoek aan steden neemt (weer) toe

Naar vreemde steden per trein en bus, met auto of vliegtuig. Een lang weekeindje of midweekje doelloos slenteren in en doelbewust observeren van steden van naam. 'Wien nur du allein', 'Wonderful Kopenhagen', 'Roma la bella', 'Berliner Luft'...
De animo van bezoek aan steden, klein of groot, neemt (weer) toe. Het is dan ook wat anders dan lui bakken op een Spaans strand. Steden bekijken is in- en ontspannend tegelijk. Attractief en leerzaam bovendien. Het verrijkt de geest, het boeit en het amuseert.
Antwerpen, Parijs, Londen en München. Vier steden, sterk verschillend van aard, karakter, historie en kleur. Vier steden ook die op velerlei vlak veel te bieden hebben. Die dag in en dag uit overstroomd worden door bezoekers overal vandaan. Een klavertje vier, de moeite van een 'visite' dubbel en dwars waard.

● *München, waar het Hofbräuhaus een begrip is*

Londen

„Iemand die genoeg heeft van Londen, heeft genoeg van het leven", schreef eens ene zekere *mister* Johnson. Het leven bruist voort in de metropool aan de Theems. Typisch Engelse *way of life* vermengt er zich met markante mondialiteit. Zo maar een wandel-, kijk- en *shopping*-route in hartje Londen. Vanaf de noordoost-hoek van Hyde Park, vlakbij Marble Arche, de Oxford Street in; de lange verkeersader die Hyde Park verbindt met de City. Een winkelcentrum van de allereerste orde. Winkels te kust en te keur. Wereldberoemde warenhuizen als Marks & Spencer, Selfridges, British Home Stores en HMV (Oxford Street 363 W1) met de grootste voorraad grammofoonplaten, cassettes en cd's van geheel Engeland. Van Oxford Street naar Regent Street. Ook hier een winkeldorado (Dickins & Jones). Via de Regent Street bereikt men de 'navel van de wereld': de wereldberoemde Piccadilly Circus. Of, zoals de Londenaars zeggen, *The Troc*. Zes straten komen uit op dit plein dat zijn naam te danken heeft aan een bordeel. Aan Piccadilla House dat destijds zoveel betekende als *huis van de kleine zonde*. Slaat men de Regent Street niét in maar loopt men verder de Oxford Street af (of neemt men een 'stukje' *tube*, de ondergrondse), dan bereikt men via New Oxford Street en Endell Street Covent Garden. Dagelijks, vóóral op zaterdag, een *must*. Theater-territoir van oudsher maar thans bovendien een bonte, wel of niet overdekte, *kasba* vol winkeltjes, lunchrooms, restaurantjes, boetieks, uitdragerijen, terrasjes en wat al niet méér (straattheater bijvoorbeeld). Covent Garden, *the place for everybody*.

De kortste oversteek van het vasteland naar het eiland ligt tussen Calais en Dover. Met moderne P&O - veerboten bijvoorbeeld 75 minuten. Vrijwel dag en nacht. Laat, na aankomst op het eiland, Dover en zijn grijswitte klippen niet links liggen. Het stadje biedt, op weg naar Londen, een aardig voorproefje van *England*. Daar staat, hoog op de rotsen, het *Castle*, het vóór-middeleeuwse kasteel; daar ligt beneden in het stadje de *Old Town Gaol*, de Victoriaanse gevangenis van weleer waarin *old England* voor de bezoeker in tal van boeiende voorstellingen tot leven wordt gebracht. De plaatselijke VVV (Town Hall, Biggin Street) staat klaar te helpen bij het vinden van de *key to England*, de sleutel tot Engeland én Londen.

Antwerpen

Stad van sinjoren; van Silvius Brabo, Rubens, Henri Conscience en Constant Permeke; van de Grote Markt en van de vogeltjesmarkt, van handel en vertier, van havens en het schipperskwartier, van chique en rauw volksleven; van gemoedelijke gezelligheid en van plezanterie. Stad van diamanten óók. Want wie Antwerpen zegt, denkt onwillekeurig aan edelstenen. De juwelen van een havenstad, want in *d'n Anvers* is de wereldhandel in doorzichtig, kleurloos edelgesteente gesitueerd. Diamanten. Beroemd keihard zuiver gekristalliseerde koolstof. Ze stopten het bijvoorbeeld in boorwerktuigen om de St. Gotthard-tunnel te kunnen graven én ze tooiden er in de vorm van diadeem het haar van bevallige vrouwen mee. Was zo'n band vroeger niet het zinnebeeld van souverein gezag? Vroeger. De Antwerpse diamantindustrie dateert uit 1483. Slijper Wouter Pauwels verhuisde toen van Brugge naar de stad aan de Schelde. De oudste gildehuizen, 't Schild van Dort (Eiermarkt) en Het Vosken (Korte Klarenstraat), weerspiegelen de oude glorie van hoog gewaardeerde ambachtslieden. Die oorspronkelijk geen Sinjoren waren maar afkomstig uit Italië en Portugal. Slijpers die in smalle stegen voornamelijk op zolderverdiepingen ruwe edelstenen slepen en kloofden omdat dáár het beste licht scheen. Eens verhandelden diamantairs hun edelstenen in de staminees en kroegen van de binnenstad, thans doen ze dat (niet in het minst om veiligheidsredenen) op beurzen als bijvoorbeeld de Diamantclub en de Vereniging van Vrije Diamanthandel. Momenteel passeert meer dan de helft van alle ruwe en geslepen diamanten ter wereld de stad Antwerpen. Men stelt dat de waarde van jaarlijkse import circa 175 miljard Belgische franken bedraagt, die van de export op zo'n 182 miljard. Nog niet zo lang geleden opende Antwerpen een nieuw Diamantmuseum (vlak in de buurt van de Lange Herentalsestraat). Dagelijks verdringen er zich duizenden bezoekers op drie verdiepingen rond het 'sprookje' van een wereldvermaarde edelsteen. Dagelijks kijken duizenden toe naar het ontstaan van het diamant. Een boeiende industrie in een even boeiende, bijzonder gezellige stad. De VVV (Suikerrui 19, telefoon vanuit Nederland: 09-32-3-2320103) biedt tal van trips en arrangementen, waarbij uiteraard excursies in het Diamantmuseum niet worden vergeten.

München

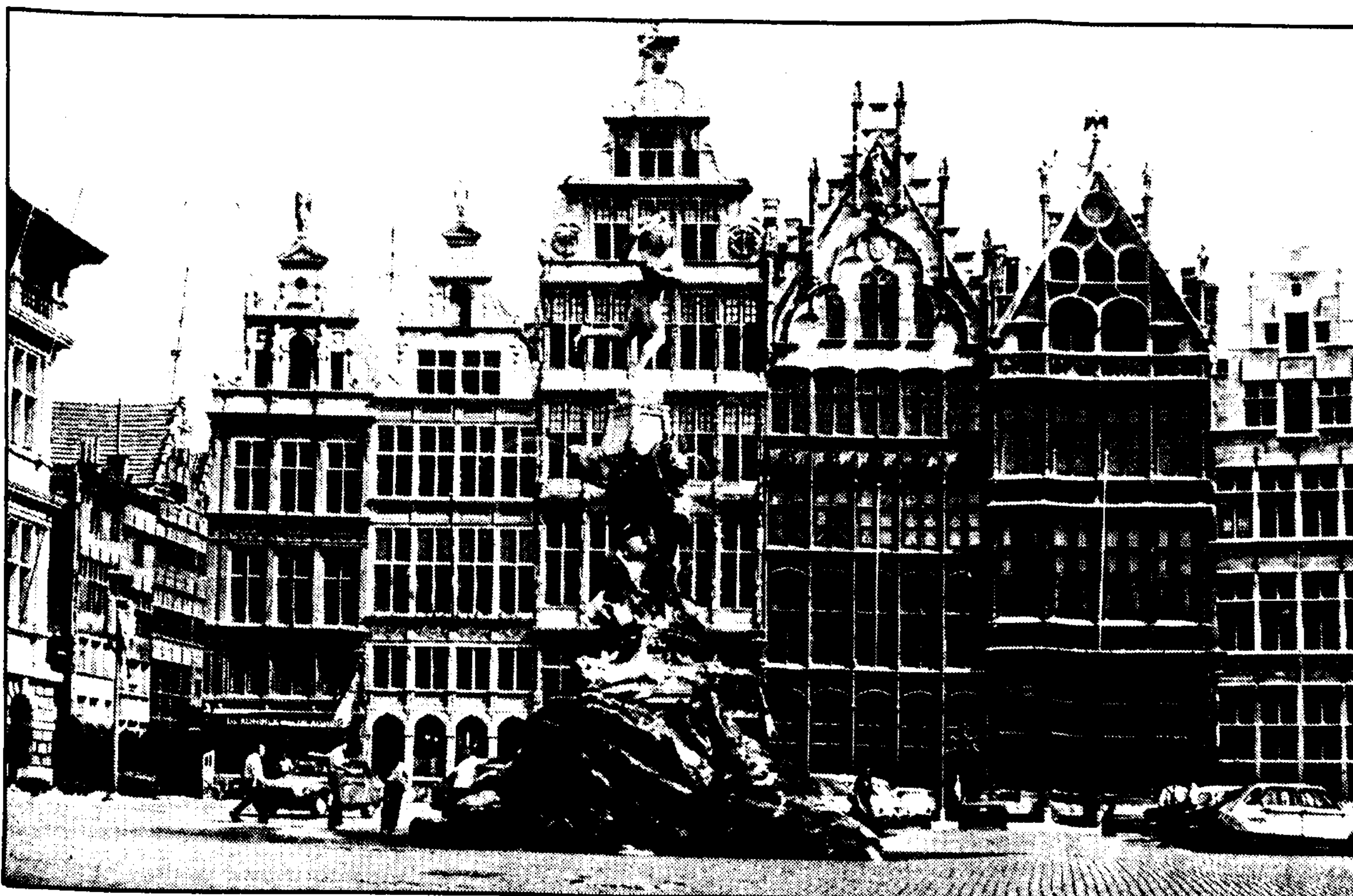
Bruisende Beierse bierstad aan de Isar. Toen wijlen Charles de Gaulle voor het eerst München bezocht, riep hij uit: „Dit is wérkelijk een hoofdstad!". München. Cultuurstad (theaters en musea alom) en centrum van levensvreugde. Leven en láten leven, luidt het devies van de *Münchner*. Of zich dat nu afspeelt op de Karlsplatz (*Stachus*), op de *Viktualienmarkt*, in Schwabing, op de *Theresienwiese of in het Hofbräuhaus* is om het even. A propos, *Hofbräuhaus*! Het bestaat dit jaar vierhonderd jaren en dit feit zal duchtig gevierd worden. Met jaarmarkten en volksfeesten, met processies en speciale *Festmenü's*, vrijwel het gehele jaar door. Of dit ene zekere Hans Schlehhuber nog zal meemaken? Enkele jaren geleden heeft men hem in het *Hofbräuhaus* als achtenzeventigjarige uitbundig gevierd. Als trouwste dagelijkse gast. Op zeventienjarige leeftijd namelijk liep Hans voor het eerst dat *Haus* binnen, dronk een *Mass* en riep uit: *Da g'fallt's ma*. En keerde vervolgens elke dag terug. Niemand minder dan hertog Wilhelm de Vijfde van Beieren, bijgenaamd de *Vrome*, richtte het later wereldberoemd geworden *Staatliches Hofbräuhaus* op. Thans worden in dit 'huis' dagelijks ongeveer honderd hektoliter bier door drinkers uit de gehele wereld gedronken. Proost! Niet alleen dit monument, ook de even beroemde Engelse Tuinen jubileren dit jaar. Zeventien dagen lang zal München het tweehonderdjarig bestaan van de *Englischer Garten* vieren. Met vele concerten, theater-, ballet- en folklore-opvoeringen in de openlucht. Uiteraard in de 350 ha grote, 5 kilometer lange schitterende parken die in totaliteit de *Englische Garten* gestalte geven. Met deze jubilea als hoogtepunten biedt de plaatselijke VVV (Fremdenverkehrsamt, Sendlicher Strasse 1 (Ruffinihaus), 8000 München: telefoon vanuit Nederland 09-49-89-2391211) de bezoekers dit jaar liefst zes complete arrangementen aan. Zes mogelijkheden, *Münchner Schlüssel* genaamd, om --voorzien van vele kortingen-- uitgebreid met München kennis te maken.

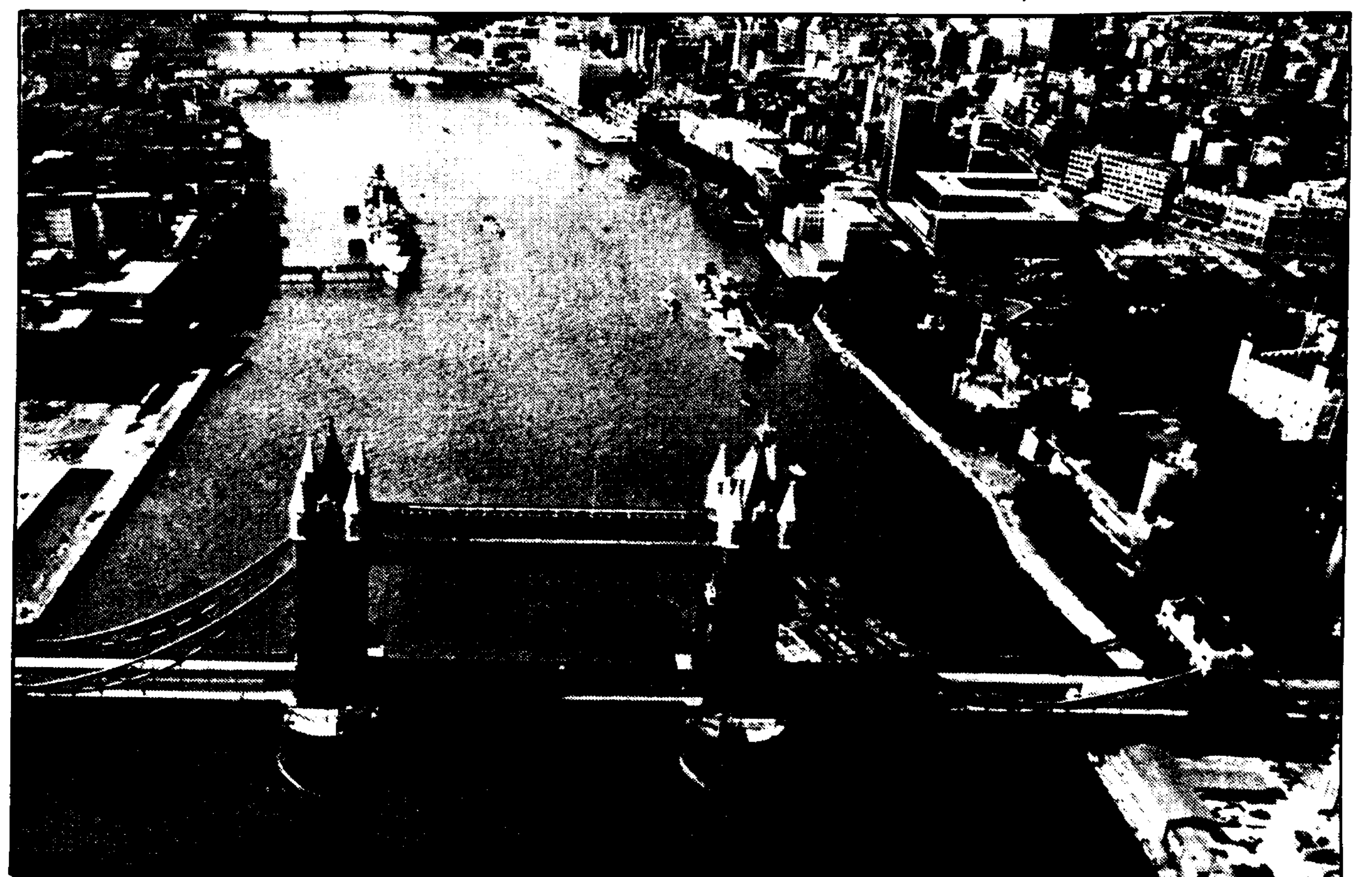
Parijs

Middelpunt dit jaar van de herdenking van de Franse Revolutie. Tweehonderd jaren geleden uitgebroken. Op 27 april 1789. Een marktvrouw, Marie-Jeanne Trumeau, leidt in Saint-Antoine (een buitenwijk van Parijs) de eerste opstand tegen de monarchie. Nog geen drie maanden later is *Paris* rijp voor de omwenteling. De Bastille, gevangenis voor staatsgevaarlijke individuen, wordt door een woedende volksmenigte bestormd en ingenomen. De bewaarders vermoord. De datum luidt 14 juli. *Quatorze juillet*. Frankrijks nationale feestdag nu. Overal in Frankrijk maar vóóral in Parijs, de Lichtstad die toch al jaar in en jaar uit miljoenen bezoekers trekt, houdt herdenkingen en viert feest. In de *Musée de l'Armée* (Invalides) loopt dagelijks een tentoonstelling over de revolutie. Eén facet slechts van het feest. Lichtspellen: opening van de Opéra Bastille op de Place de la Bastille (13 juli) met een groots concert met medewerking van Frankrijks bekendste symfonische orkesten: militaire defilees die op de Place de la Concorde samensmelten tot één grote *Marseillaise* (14, 15 en 16 juli): zwierige carnavalsoptocht met deelname uit onder meer Brazilië, India, Peru en China (25 augustus): ziedaar slechts enkele onderdelen van een feest dat een jaar lang zal duren. In veel licht badende Eiffeltoren; uitgebreide kunsttentoonstellingen (Gauguin en Van Gogh bijvoorbeeld); *bal populaire* overal; varen op de Seine; talrijke schilders dit jaar uit vele landen op de Place du Tertre: Parijs blijft Parijs. De eeuwige magneet, Ook zonder herdenkingen van de Franse Revolutie. Maar dit jaar in het bijzonder. Dat wél.

Nino Tomadesso

● *Parijs viert dit jaar extra feest omdat de Eiffeltoren 100 jaar oud is*

● *Antwerpen en een beeld uit de zestiende eeuw*

● *Londen, en dus ook en vooral de Tower Bridge*

Vakantie Rekreatie

vakantie-bijlage zomer '89

Met ABC-reizen zit je altijd goed

NIEUW Loutraki 15-daagse kombinatie-reis per luxe touringcar, cruise-ferry, hotel L+O inkl. 3 excursies: ATHENE, DELPHI, EPIDAURUS v.a. *f* 895,-

NIEUW Tolon 15-daagse kombinatie-reis per luxe touringcar, cruise-ferry, hotel L+O inkl. 3 excursies: ATHENE, DELPHI, EPIDAURUS v.a. *f* 895,-

VRAAG ONS NIEUWE ZOMER-PROGRAMMA BIJ UW REISBURO

NECKERMANN VANAF BEEK:

GRAN CANARIA Iedere woensdag v.a. 03/05 v.a. MAASTRICHT
Bung. VISTA DORADA, **in Maspalomas** 15 DAGEN LOGIES v.a. **655:-**
Hotel BUENAVENTURA PLAYA, **in Playa del Ingles** 8 DAGEN LOG/ONTBIJT v.a. **788:-**
T/m 9 jaar kinderkorting van 15-25% mogelijk

IBIZA Iedere donderdag v.a. 04/05 v.a. MAASTRICHT
Hotel FLORIDA, **in San Antonio Abad** 15 DAGEN LOG/ONTBIJT v.a. **618:-**
App. MIGJORN, **in Ibiza-stad** 8 DAGEN LOGIES v.a. **449:-**
T/m 9 jaar 15-25% kinderkorting van mogelijk

TUNESIE Iedere woensdag v.a. 03/05 v.a. MAASTRICHT
Hotel DU PARC, **in Sousse** 15 DAGEN LOG/ONTBIJT v.a. **579:-**
Bung. LIDO, **in Hammamet** 8 DAGEN LOGIES v.a. **523:-**
T/m 9 jaar kinderkorting van 15-25% mogelijk

RHODOS Iedere donderdag v.a. 27/04 v.a. MAASTRICHT
Hotel DIANA, **in Rhodos-stad** 15 DAGEN LOG/ONTBIJT v.a. **832:-**
App. MARIBELLE, **aan het Trianta-strand** 8 DAGEN LOGIES v.a. **679:-**
T/m 9 jaar kinderkorting van 15-25% mogelijk

Alle prijzen per persoon

NVN NECKERMANN REIZEN

Aangesloten bij de Stichting Garantiefonds Reisgelden. Boeking en informatie bij uw reisburo of bank met het Neckermann-vignet of bel: 020-994411

NECKERMANN REIZEN

BOEK NU UW REIS EN WIN EEN PRIJS

1e prijs: **een reis t.w.v. *f* 999,-**
2e prijs: **een reis t.w.v. *f* 555,-**
3e prijs: **een herenfiets**
4e prijs: **een damesfiets**

Uw boekingsnummer is tevens uw lotnummer

REISBURO NICOLAI
REISADVIESBURO Hertogsingel 55B, 6211 ND Maastricht. 043-217888

Noord-Brabant

Camping DE ROOYE ASCH
Havelteweg 59 - 5423 VV Handel - Tel. 04922 - 18 52. 3 zwembaden, sportvelden, kantine, disco en snack. Groot **zomerprogramma** voor groot en klein. Caravans te huur en te koop, jaar- en seizoenplaatsen.

Lloret de Mar 10 dgn. hotel Terra Brava VP v.a. *f* 295,-

Family Camping Club

Een droomvakantie voor het hele gezin! Ga met onze luxe touringcars (of eigen auto) naar ons mooie, gezellige vakantiepark a.d. Moezel bij Cochem (Dtsl.). Een schitterend inger. bungalowtent met o.a. vloerbedekking, koelkast en elektrisch licht staat voor u klaar en de Ned. leiding zorgt ervoor dat uw vakantie onvergetelijk wordt. Ons rekr.progr. (zie folder) is uniek en de omgeving is een stukje paradijs op aarde. Veel zon! Natuurlijk hebben we een zwembad, fietsen en kano's. En dan onze prijzen! Ja, u leest het goed! Hoogseizoen: 2 weken inclusief busreis *f* 395,- p.p., kind *f* 325,-. En voor eigenaars van caravan of tent zijn prachtige plaatsen m. elektr. en water. Ook pensions / vak.won. Bel direkt voor gratis inform. (ook 's av. + weekend) tel. 02502 - 8567.
Family Camping Club - Spieringweg 1047 - Zwaanshoek

EIFEL, MOEZEL, HARZ en BEIERSE WOUD. Vak.app. Vraag folder: Postbus 156 - 2980 AD Ridderkerk - (01804) 2 45 89.

HET MEEST KOMPLETE SAUERLAND-WINTER-PROGRAMMA LIGT VOOR U KLAAR! Voor groepen en individuelen. Weekend (3 dg.) Winterberg/Willingen v.a. *f* 169.- en midweek (6 dg.) v.a. *f* 298.-. Vraag de gratis folder. Reisburo Nijmegen: 080-237187/600222.

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND. Vakantie-woningen 2 t/m 7 pers. in park (autovrij). Ideale omgeving voor wandelen of uitstapjes. Nederl. beheer. Info/doc.: 05753 - 20 98.

VAARVAKANTIES OVER DE MOOISTE RIVIEREN VAN EUROPA

Keuze uit verschillende cruises over de Rijn, Moezel, Neckar, door Nederland en België.
Onze comfortabele cruiseschepen, de 'Mr. JAN ELSHOUT' en de 'ESMERALDA', hebben ruime salons en gerieflijke hutten (alle met douche en toilet). Vraag gratis prospectus bij:
WATERTRANSPORT - GROENENDAAL 35 A 3011 SL ROTTERDAM - TEL. 010 - 4 11 86 60

Engeland

VAK.HUISJES te h. Ook Londen. Inl.: en gratis 89 brochure Pathor Holidays b.v., Van Bijenrodeweg 893, 1081 BH Amsterdam 020-442161.

Vakantiewoningen, hotels, Bed & Breakfast, jeugdherbergen in Engeland, Wales en Schotland in combinatie met elke gewenste overtocht reserveer je bij **ALBION.** Vraag onze folders aan: 01140 - 1 61 88. L. Bellingstr. 2, Hulst.
NIEUW: HOTEL/TREIN RONDREIZEN.

Blanes 10 dgn. hotel L+O San Antonio v.a. *f* 295,- 10 dgn. app. Carmen v.a. *f* 175,-

Zeilen/surfen

MOTORBOOT
MAANDBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART
HET NIEUWE NUMMER NU OVERAL IN DE TIJDSCHRIFTEN-WINKEL
Een abonnement? Bel gratis
06-022 42 22
MOTORBOOT
HET VAKBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART

Diversen

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

TV-REPARATIE zonder voorrijkosten. Z.-Limburg tv-service. Tel. 045-314122.

Zeilen/surfen

Gezocht: goede **ZEILERS** m.v. 21-40 jr. die opgeleid willen worden tot instrukteur. Vraag info-pakket. Zeilschool Heegermeer. 05154-2363. ANWB VZN erkend.

Benidorm 10 dgn. hotel VP Carlos I v.a. *f* 395,- 10 dgn. app. v.a. *f* 275,-

Diversen

STOELMATTERIJ vernieuwt rieten, biezen en rotan stoelen met gar. 045-418820.

Voor alle koelkast- en diepvriesreparaties VROKO Tel. 045-441566 of 461658

De massage van VERONIQUE is uniek. Tel. 045-228481. Geen sex.

Diversen/buitenland

GéGé Hongarije Tours
ZOMERGIDSEN 89
campings, vakantiewoningen, hotels, auto- bus- en vliegreizen
Boekingen: bij uw ANVR-reisbureau of bij GéGé 085-435050

Azie

Indonesië Tours '89

De nieuwe brochure van de échte Indonesiëspecialisten ligt voor u klaar! 68 pagina's kleurige informatie over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inklusief alle **maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding.**

16-, 22-, 23-, 26-, 29- en 32-daagse rondreizen naar Singapore, Sumatra, Java, Bali en Sulawesi, evt. in combinatie met Bangkok of Hongkong/Peking.

INDONESIË-RONDREIS vanaf *f* 3850,-

Apart Azië programma met eveneens alles-inklusief rondreizen India, Nepal, Thailand en Sri Lanka.

INFORMATIEVE DIAPRESENTATIES INDONESIË

Iedere zaterdag diapresentaties in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow en wel in: Utrecht 7/1, Eindhoven 21/1, Maastricht 22/1, Heerlen 10/2, Eindhoven 19/2, Arnhem 26/2

Komt u ook? Bel ons even: 023-339151.
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisburo of bij:

De Boer & Wendel BV
de échte Indonesiëspecialisten
Raadhuisstraat 53 2101 HD Heemstede
023-33 91 51 Lid ANVR/Gar.fonds/IATA
Standnr. 4028 vakantiebeurs Utrecht

Elke zaterdag

vakantierubriek
van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENGERINK en LUDEWEE GOOTJES
advertentiecombinatie rdp
Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar
☎ 072-196314/196292

Waddeneilanden

AMELAND/NES, aan Noordzee, 6-pers. vak.huisjes met KTV bij bos en trop. zwembad. 05130-28282.

TERSCHELLING: bungalows (5 pers.) en appartementen (4 pers.). Inl./folder Knop bungalows, tel. 050-346865.

Friesland

FRIESE MEREN. Bij het huren van een bungalow, 24-3 / 1-5, 19-5 / 7-7, 11-8 / 31-10, een visboot met b.b. of een zeilboot gratis erbij. De zeilboot, met dekzeil, is ook ideaal voor het maken van trektochten. Vraag kleurenfolder. Sjerp de Vries, **TERHERNE, 05668 - 2 65.**

Drente

Start bouw jan. '89. TE KOOP: STENEN RECR.BUNG.'S, voll. geïsoleerd, te **ZWIGGELTE** (gem. Westerbork). Prijzen v.a. *f* 117.000.- v.o.n. Bel voor een afspraak met (05920) 40313, (05933) 4 63 98 of kom langs. Wij zijn aanw.: elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

camping de hondsrug eext (dr.)
LID RECRON
Annerweg 3, 9463 TA Eext, tel. 05922-1292

Modern ingerichte gezinscamping met o.a.:
- Buiten- en verwarmd binnenbad (28 gr.)
- Recreatiebegeleiding gehele seizoen.
- Arrangementen met Hemelvaart en Pinksteren.
- Stacaravans te huur.
- Vraag folder aan of kom zelf langs om te kijken.

Drenthe

MIDDEN-DRENTE, ruime vrijst. vak.bung's, c.v., kl.tv., open haard, vlakbij bos en viswater. Tel. 05910 - 2 35 58.

Calella 10 dgn. VP familie-hotel Goya v.a. *f* 345,-

Gelderland

BUNGALOWPARK/CAMPING 'CANTECLEER'. In het prachtige Rijk van Nijmegen vrijst. in het bos t.h. 4-6-8-10-14 pers. bung.'s, zomerh., stacar.'s. Rustige camping, 45 plaatsen. Groepsverblijf 18-35 pers., midweek v.a. *f* 8.50 p.p.p.d. Folder/inl.: Groesbeek, 08891 - 7 13 29.

Recreatie-centr. 'HET EIBERNEST', EIBERGEN. Verh. v. 2-11 pers. bungalows/stacaravans en kamp.pl. Inl. + gr. folder: Kerkdijk 1, 7152 DB Eibergen, 05454 - 7 12 68 / 7 12 69. Nieuwe jaarpl. '89 *f* 500.- korting.

HET WITTE HUIS AAN DE BOSRAND. Voll. inger. bungalows en caravans, 4-6-10 pers. v.a. *f* 350.-, 4 pers. all-in. In de bossen met verwarmd zwembad nabij Veluwemeer, Doornspijk bij Nunspeet. Honden toegestaan. Tel. 05258 - 14 71.

Gelderland

Veluwe Boscamping 't Hazendal met zwembad. Gezellig recreatie programma. Verhuur 6 p. stacar. + bung.-tenten, toer- en jaarpl. Ede, 08380-12859/12614

Salou 10 dgn. hotel VP Salou Paradis v.a. *f* 389,-

GROENLO, GELDERSE ACHTERHOEK
T.h.: 4-6-8 pers. bungalows of chalets op recr.centr., o.a. verw. openlucht zwemb. met 38 m. lange waterglijb., tennisbanen, vis- en roeivijver, supermarkt. **VANAF 1 MEI 1989:** Subtropisch zwemb., sauna, solaria, fitness, bar/bowling en rest. Recreatiecentrum Marveld, Elshofweg 6, Groenlo, (05440) 61638. Folder op aanvr. Tevens uw ideale gezins-vak.camping.

Overijssel

PONYPARK SLAGHAREN voor een onvergetelijke vakantie! Vakantiehuisjes voor week-, midweek- en weekendverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attrakties, gezellige familie-avonden en het Fujibergbad, een uniek zwemparadijs voor jong en oud. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal de nieuwe vakantiefolder. Of bel 05231 - 30 00. Ons standnr. op de vakantiebeurs Utrecht is: Margriethal 1100 en Margriethal 2100.

CAMPING HEINO, 05729 - 15 64. Gezinscamping, verw. (kinder)zwemb., waterglijbaan, tennisb., modern toiletgeb.

Noord-Holland

ST. MAARTENSZEE. T.h. bungalows, stacaravans, privé-woningen aan zee. **Gratis subtropisch zwemparadijs.** Tel. 02246 - 15 96.

Zeeland

RENESSE - BUNGALOWPARK 'DUINOORD' voor een fijne en rustige vakantie, 4- en 6-pers. ****bungalows te huur op 500 mtr van strand en dorp. Inl. 01116 - 12 36.

Camping De Pekelinge Oostkapelle fijne gezinscamping met o.a. verw. zwembad en tennisbanen. Spec. arr. in voor- en naseizoen. Voor info. en brochure: tel. 01188-2820

Vraag nu de 28 pagina's tellende brochure van **Roompot Recreatie '88-'89** aan.
ROOMPOT RECREATIE - camping - bungalows - chalets - jachthaven - zwemparadijs - strand en zee. Tel. 01107 - 42 00.

Limburg

DIT IS HET HELEMAAL
Voor een gezellige vakantie met veel kinderpret.
de schatberg
CAMPING De Schatberg te SEVENUM
Gezellige en gastvrije camping, spec. ook voor gezinnen met oudere kinderen. Gratis gebruik zwembad, minigolf, waterfietsen etc. Voetbal-, volleybal-, tennisvelden en surfplas. Disco en bowling. Zeer actief recrea-team. Ook prima geschikt voor 'effe 'n weekendje eruit'. Spec: Hemelv./Pinkst.arr. Gratis folder 04767 - 1756.

EINDELIJK GEVONDEN!
Een gezellige camping voor jong en oud. Zonnige kampeerplaatsen en comfort. stacaravans t.h. Leuk activiteitenprogr. Folder + inl.: **Camping Beringerzand,** Heide 5, 5981 NX Panningen, tel. 04760 - 7 20 95.

VVV **Meerssen Z.-L. in Geuldal en Maasvallei.**
Voor al uw vakanties en dagtochten, vraag gratis folders aan. VVV Postbus 84, 6230 AB Meerssen. Tel. 043-643005/642546

VALKENBURG a/d GEUL

VVV
Vakantie

Voor 'n echt fijne vakantie vol ontspanning en variatie is Valkenburg ideaal! Gezellige hotels, schitterende campings, comfortabele appartementen en bungalows, boeiende attrakties; Valkenburg wordt uw mooiste vakantie. Boek nu!
Een week-arrangement v.a. fl. 287,- p.p.
VVV Het Geuldal. Tel. 04406-13364
Postbus 820, 6300 AV Valkenburg

DOEN IN ELK SEIZOEN

VOOR 'N PLEZIERIGE VAKANTIE!!
In een bosrijke omgeving kunt U op een unieke camping genieten van de geweldige natuur. Onze camping biedt
TALLOZE RECREATIEMOGELIJKHEDEN
• subtropisch zwembad • verwarmd buitenbad • familieglijbaan • wildwaterbaan • zonneweide/speeltuin • manege • kantine/restaurant/friture • tennisbanen • midgetgolf • fietscrossbaan
Tevens mogelijkheid tot huren van stacaravans/bungalows
Vraag een folder of bel voor meer informatie.
DB **Recreatieoord „de Berckt" Napoleonsbaan noord 4 5991 NV Baarlo. tel. 04707-1547**

CARNAVAL IN LIMBURG, Hotel Lamerichs, Geulhem bij Valkenburg, Geulhemmerweg 27, 6325 PH Berg Terblijt. 5 dgs. arr. met bezoek aan optocht Maastricht en Kerkrade per autobus *f* 275.- p.p. Vraag inl. tel. 04406-40555.

KROKUSVAKANTIE IN HET ROEKENBOSCH!
Kom naar bungalowpark Het Roekenbosch bij Blitterswijck in de Noordlimburgse bossen. Comfortabele 6 persoons bungalows, restaurant, overdekt verwarmd zwembad, tennisbanen, bowling, midgetgolf, kinderboerderij etc. En natuurlijk rust, ruimte, een mooie omgeving en volop rekreatieaktiviteiten.
Reserveren?
Bel nu: 070-472101
('s avonds en in het weekend 04784-1841).
KROKUSVAKANTIETIPS:
6-pers. bungalow
03/02 tot 08/02 f.550,-
03/02 tot 10/02 f.615,-
08/02 tot 13/02 f.320,-
HFM 89 02

HOTEL ROOLAND, ARCEN. Vlakbij de kasteeltuinen. Weekend arr.: 2 overn., 2x ontb., 2 drie-gangen diners, welkomstcocktail *f* 135.- p.p. Midw. arr. *f* 270.- p.p. Kamers met douche en toilet, kl. t.v. en telef. Bosrijke omg. a/d Maas. 04703 - 21 21.

CAMPING HIGH CHAPARREL, OIRSBEEK, 12 km van Valkenburg, 4-6 pers. stacaravans t.h. **Extra aanbieding:** van 1 t/m 15 juli v.a. *f* 495.- voor 2 wk. all-in. Eigen tent of car. vóór 15 juli en ná 19 aug. Gezinspr. *f* 14.- p. nacht, min. 7 nachten. Vr. folder 04492 - 20 44.

Belgie

Bung.park DRIELANDENPUNT, ruime 6-pers. bung's, tegen zonnige berghelling. Voor natuurliefhebbers, bosrijke omg. Maastricht, Aken en Luik nodigen uit tot een koopjesjacht over de grenzen. Parc des Trois Frontières. Voor info: Wero Holidays, tel. 09-32.11.64.42.53.

STACARAVANS te huur in de ARDENNEN vanaf *f* 200.- p.w. all-in. Inl.: dhr. van Dijk, **tel. 04459 - 15 98.**

CARAV. t.h. Pracht. natuur bij **La Roche (Ardennen)** op kl. camp., 100 km v. Maastricht. Ook m. eig. tent of caravan. Fold.: 01172 - 14 46, b.g.g. 09 - 32 8441 1488.

Belgie

RENT A TENT
Compl. inger. bung.tenten op campings in Ardennen-/Luxemburg.
Inl.: 05765 - 10 71 of postbus 19, 7370 AA Loenen.

Torremolinos 17 dgn. hotel VP Flamingo, inkl. excursies *f* 995,-

Denemarken

23000 VAKANTIEWONINGEN te huur in Denemarken, 05975-14 16. Dansk Feriehus Bookingburo Holland - Hoofdweg 99 - 9681 AC Midwolda.

Duitsland

Breng uw krokusvakantie in Arolsen door
Talrijke vrijetijd- en vakantiemogelijkheden tussen Kassel en Willingen wachten erop door u ontdekt te worden.
ONZE FAMILIE-AANBIEDINGEN
(4-11 2 1989, 7 overn.). Vakantiewoningen tot 4 pers. v.a. 333 DM of 2 tweepers. kamers, L.O. in een pension v.a. 499.- DM.
Verkehrsamt Prof.-Klapp-Str. 14 D-3548 Arolsen.
Tel. 0949 - 56 91 / 20 30.
AROLSEN

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens.
Luxe familiehotel Grossfeld in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini bar, telefoon. Zwembad (29°C), sauna, kegelbanen en vergaderzalen.
4-Daags superarr. *(naar keuze door de week of in het weekend)*
H.P. DM 225 p.p.
Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D) voor gratis folder.

Spanje

EURORAPIDE REIZEN
2x PER WEEK NAAR SPANJE
In januari verschijnt de nieuwe zomerfolder div. hotels en appartementen. Campingretour al v.a. *f* 209.-.
Royal Class toeslag *f* 50.-. INLICHTINGEN: 030 - 62 80 04

Lourdes touringcarreizen 5 dagen *f* 435,- 7 dagen *f* 675,-

Spanje

Costa Brava - Blanes
vakantiewoningen te huur
info: ook 's avonds
050 - 415210 codab reizen

COSTA BRAVA

VRAAG ONZE NIEUWE GIDS! BOORDEVOL HEERLIJKE VAKANTIES.
Zonnig geprijsd en perfecte kwaliteit.
10-daagse LUXE BUSREIZEN al v.a. *f* 185.- p.p.
incl. prachtig appartement.
VONK REIZEN Lid ANVR/SGR
Tel. 05178 - 1 55 15
(meer dan 18 jaar ervaring!)

Iberbus.
Nu 6 dagen per week per royal class-bus naar Spanje. Info: (020) 24 10 10, (010) 4 13 09 78.

Vakantie/recreatie

Te huur op gez. camping m. zwemb. Frejus STACARAVAN m/douche/toilet inl. 09-3394539681 Ned. sprekend.

St.-Maartenszee BUNGALOW. Zwemparadijs. Voorseizoen vanaf *f* 295,–; weekend vanaf *f* 225,–; Tel. 02246-3109.

Malgrat de Mar 10 dgn. hotel VP Sorra Daurada v.a. *f* 365,- 10 dgn. app. v.a. *f* 199,-

Frankrijk

ZUID-FR.-MIDD. ZEE: heerlijk klimaat, appartementen en stacaravans op 3- en 4-sterren camp. met o.a. zwembad. Alle comfort. Grat. brochure. Le Roussillon 04930-11459.

STACARAVANS, APPARTEMENTEN, HUIZEN t.h. in België, Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Italië. Altijd m. zwemwater. **Vacansoleil,** SGR/ANVR - Esp 51 - 5691 NJ Son. **BEL 04990 - 7 46 77** (GRATIS BROCHURE)

PARIJS - 3 dagen v.a. *f* 179.-!
HOTEL PULLMAN****
Gezellig naar de lichtstad met een uitstekend hotel. Vertrek iedere vrijdag. Incl. luxe t.car, kamers met alle faciliteiten, reisleiding, ontbijt, incl. 5(!) excursies of 1e klas metro-abonn.
KROKUSVAKANTIE: extra 5-daagse reizen v.a. *f* 389.- incl. alle excursies, enz. Vele opstapplaatsen.
Gratis kleurenbrochure: bel 070 - 52 27 09.
AIROPA REIZEN

Vernu Reizen bv
BULGARIJE
Vanaf 27 april en 16 mei wekelijks naar

• Gouden Strand	15 dagen vanaf	*f* 764.–
• Zonnestrand	15 dagen vanaf	*f* 704.–
• Particulieren	15 dagen vanaf	*f* 579.–
• 1 week rondreis	vanaf	*f* 1.068.–
• Vlieg-busreis	15 dagen vanaf	*f* 1.841.–

• Nog beperkt plaats voor Wintersportreizen naar Borovetz en Pamporovo
Utrechtsestraat 48, A'dam. Tel. 020-226227.
120399

****** CAMPING (Belg. Limb.)**
„JEUGDPARADIJS"
Gelegen tegen honderden ha. natuurgebied: 'n 100-tal speeltuigen - speelkasteel - dierenparkje enz.
Bijz. aanb.: Pasen, 1 mei, Hemelvaart, Pinksteren met interessante combinatiemog. Juli-aug. heel aantrekk. tarieven.
Inl. Speeltuinstr. 4, 3660 Opglabbeek 09-3211854347

Vakantie Rekreatie

vakantie-bijlage zomer '89

JOEGOSLAVIE ZOMER 1989

JOEGOSLAVIE

Nieuwe vakantievluchten:
Eindhoven - Pula
Eindhoven - Split
Maastricht - Dubrovnik
Rotterdam - Split
elke dinsdag vanaf 2 mei tot en met 17 oktober.

- Keus uit meer dan 250 hotels, appartementen, privé-accommodaties en campings.
- De meeste prijzen nòg voordeliger dan vorig jaar met véél gratis extra's.
- Reismogelijkheden met vliegtuig, bus of eigen auto.

Informatie en boeking bij uw ANVR Reisburo.

Yugotours
Europa's grootste Joegoslavië-specialist

REISBURO PAUL CROMBAG

HEERLEN, Oranje Nassaustraat 45,	045-740000
KERKRADE, Hoofdstraat 27	045-463636
GELEEN, Rijksweg Zuid 10	04490-53355
SITTARD, Tempelplein 7A	04490-26000
AKEN, Blondelstrasse 10	0241-24646

REISBURO VAN DE BURGT, Passage 5, HEERLEN, tel. 718400

VLIEGREIZEN VANAF DÜSSELDORF

Mallorca; Ibiza, Menorca, Formentera, Costa Brava, Golf van Almeria, Andalusië, Costa de la Luz, Gran Canaria, Teneriffa, Lanzarote, Fuerteventura, La Gomera, Algarve, Madeira, Sorrento, Capri, Ischia, Apulië, Calabrië, Sicilië, Istrië, Dalmatië, Dubrovnik, Montenegro, Corfu, Zakynthos, Peleponnesus, Aegina, Athene, Chalkidiki, Skiathos, Skopelos, Kreta, Rhodos, Kos, Kalymnos, Leros, Nisyros, Lesbos, Samos, Santorini, Paros, Naxos, Mykonos, Tinos, Lemnos, Milos, Andros, West-Turkije, Marmaris, Bodrum, Turkse Rivièra, Bulgarije, Israël, Tunesië, Djerba, Cyprus, Marokko, Kenia, Malediven, Sri Lanka, Mexico, Dominikaanse Republiek, Barbados, Grenada, St. Lucia, Cuba.

Haal gratis prospectus!

Reisbureau van de Burgt
Passage 5 - Heerlen   telefoon 045-718400

Snel weg naar de zon...

Ga zorgeloos op vakantie met Holland International, Arke Reizen, Neckermann, Bel Air, Marysol, Yugo Tours of Torosair en vertrek vanaf Maastricht Airport. Informeer bij uw reisburo.
Zeven dagen per week vliegen naar de zon vanaf Maastricht Airport.

Van april t/m oktober:
op maandag naar Faro in Zuid-Portugal;
op dinsdag naar Istanbul in Turkije en naar Dubrovnik* in Joegoslavië;
op woensdag naar Las Palmas op de Canarische Eilanden, naar Palma de Mallorca en naar Monastir in Tunesië;
op donderdag naar het Griekse eiland Rhodos en naar het Spaanse eiland Ibiza;
op vrijdag naar het Griekse eiland Kreta en naar Istanbul in Turkije;
op zaterdag naar Malaga aan de Spaanse kust;
op zondag naar Palma de Mallorca.

* beperkte periode.

OOK VOOR DE ZAKENMENSEN VOOR WIE TIJD GELD IS!
- viermaal per dag naar Londen
- viermaal per dag naar Schiphol met direkte aansluiting op de vluchten naar Birmingham, Genève, Glasgow, Göthenburg, Kopenhagen en Zürich, met dezelfde dag een retourvlucht.
- snelle afhandeling
- gemakkelijk parkeren
- voordelige tax-free shop

MAASTRICHT AIRPORT
... omdat 't zo makkelijk is!

KRAS Ster Vakanties

Touringcarvakanties met de beste prijs-kwaliteitsverhouding.

Stedenvakanties:		
Boedapest	8 dagen	vanaf 399,–
Florence	8 dagen	vanaf 599,–
Praag	8 dagen	vanaf 699,–
Rome	12 dagen	vanaf 899,–
Wenen	8 dagen	vanaf 539,–
Strand- en zonvakanties:		
Rimini	10 dagen	vanaf 565,–
Gardameer	10 dagen	vanaf 699,–
Balatonmeer	10 dagen	vanaf 599,–
Joegoslavië	10 dagen	vanaf 289,–
Costa Brava	10 dagen	vanaf 199,–
Costa Blanca	10 dagen	vanaf 260,–
Ekskursiereizen:		
Joegoslavië	10 dagen	vanaf 599,–
Zuid-Tirol	10 dagen	vanaf 619,–
Karinthië	10 dagen	vanaf 639,–
Tirol	8 dagen	vanaf 499,–
Westerwald	8 dagen	vanaf 399,–
Zwarte Woud	8 dagen	vanaf 569,–
Beierse Woud	8 dagen	vanaf 569,–
Vogezen	8 dagen	vanaf 519,–
Franse Alpen	10 dagen	vanaf 779,–
Cote d'Azur	10 dagen	vanaf 895,–
Meer van Lugano	10 dagen	vanaf 839,–
Rondreizen:		
18 dagen Oost-Europa		f 2.875,–
17 dagen Turkije		f 2.195,–
14 dagen Joegoslavië vanaf		f 1.595,–

Voor informatie en boekingen kunt u terecht bij onze STER-AGENT:

REISBURO PAUL CROMBAG

HEERLEN, Oranje Nassaustraat 45,	045-740000
KERKRADE, Hoofdstraat 27	045-463636
GELEEN, Rijksweg Zuid 10	04490-53355
SITTARD, Tempelplein 7A	04490-26000
AKEN, Blondelstrasse 10	0241-24646

Reisbureau van de Burgt
Passage 5
Heerlen
Tel. 045-718400

Elke zaterdag
rdp vakantie-rubriek
van 29 Nederlandse regionale dagbladen

Elke zaterdag
vakantierubriek
van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENGERINK en LUDEWEE GOOTJES
Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar
☎ 072-196314/196292

SUPPORTERSREIS RODA J.C.

naar

EUROPACUP II-WEDSTRIJD IN SOFIA

Roda J.C. organiseert in samenwerking met reisbureau Solair

3-DAAGSE REIS

vanaf Maastricht Airport naar Sofia
28 februari t/m 2 maart 1989

Reissom **f 830,– p.p.**

Inbegrepen:
- Rechtstreekse vlucht Beek - Sofia v.v.
- 2 overnachtingen in 4-sterren Novotel Sofia op basis van 2-persk.
- Alle transfers en maaltijden
- Goede zitplaatsen voor de voetbalwedstrijd
- Stadsrondrit Sofia en excursie naar het wintersportgebied in de omgeving van Sofia.

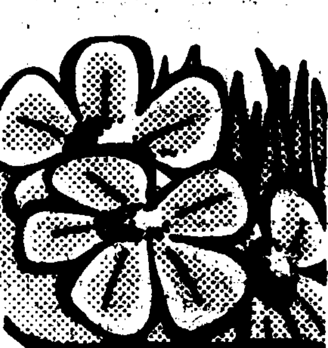
Inschrijvingen vóór 31 januari a.s.

REIS- EN PASSAGEBUREAUS SOLAIR

Approved Agents

Bongerd 9	Stationsstraat 52	Nieuwstraat 19	Steenweg 36
HEERLEN	MAASTRICHT	MAASTRICHT	SITTARD
045-715453	043-211515	043-211451	04490-11155

Wij zijn ook gevestigd in: VENLO, EINDHOVEN, WEESP

Autoverhuur

Vakantieplannen

Verhuur van: personenauto's verhuiswagens personenbusjes campers

Al 'ns aan een huurauto gedacht?
V.a. **f 210,-** per week, incl. BTW incl. 700 km. Eventueel meer kilometers vanaf f 0,18 p.km.
Huurtarief met ***onbeperkte kilometers*** vanaf **f 375,-** per week, incl. BTW

Tel. 045-724141

BASTIAANS autoverhuur

Vernu Reizen bv

Leningrad-Moskou Wekelijks vanaf 29 maart Prijs vanaf f 1.425,– all-in	**8 dagen**
Moskou Prijs vanaf f 1.159,– all-in	**7 dagen**
Moskou-Kiew-Leningrad Prijs vanaf f 2.195,– all-in	**11 dagen**

Vraag ook ons speciale programma Transsiberië - China en Japan.
Utrechtsestraat 48 A'dam. Tel. 020-226227

MTS REIZEN

UW AMERIKA EN CANADA REIZEN SPECIALIST

Vertrek 20 of 21 januari
Retour 27 of 28 januari of 3 of 4 februari
Vlucht Amsterdam - Miami DFL 1049,–
Vlucht Amsterdam - Ned. Antillen DFL 1349,–
Miami of Orlando incl. Vlucht Amsterdam - Miami, middenklasse hotel en autohuur
1 week vanaf DFL 1180,– per persoon
2 weken vanaf DFL 1495,– per persoon

Min. deelname 2 personen
Ook andere datums mogelijk, prijzen op aanvraag
Voor meer informatie en reserveringen

MTS REIZEN
Akerstraat 9a
6445 CL BRUNSSUM
Tel. 045-271560 of 271912

MALTA

Midden in de Middellandse Zee is meer te beleven.

Unieke kultuur-zon-ekskursie-reis naar MALTA
Vertrek op 1 febr. 1989 (Krokusvakantie)
8-daagse vliegreis met vele extra's, t.w.:
- busvervoer naar Schiphol v.v.
- vliegreis per lijndienst A'dam-Malta v.v.
- verblijf in het luxe hotel CORINTHIA PALACE h.p.
- vervoer vliegveld-hotel v.v.
- 3 ekskursies van een halve dag inkl. gids
- dagtocht naar het eiland GOZO

Prijs p.p. f 1.19[illegible]

Bij inlevering van deze advertentie reis- en annuleringsverzekering gratis.
Voor uitgebreide informatie bezoek de MALTA-stand op het INTERN. REIZENFESTIVAL te HEERLEN.

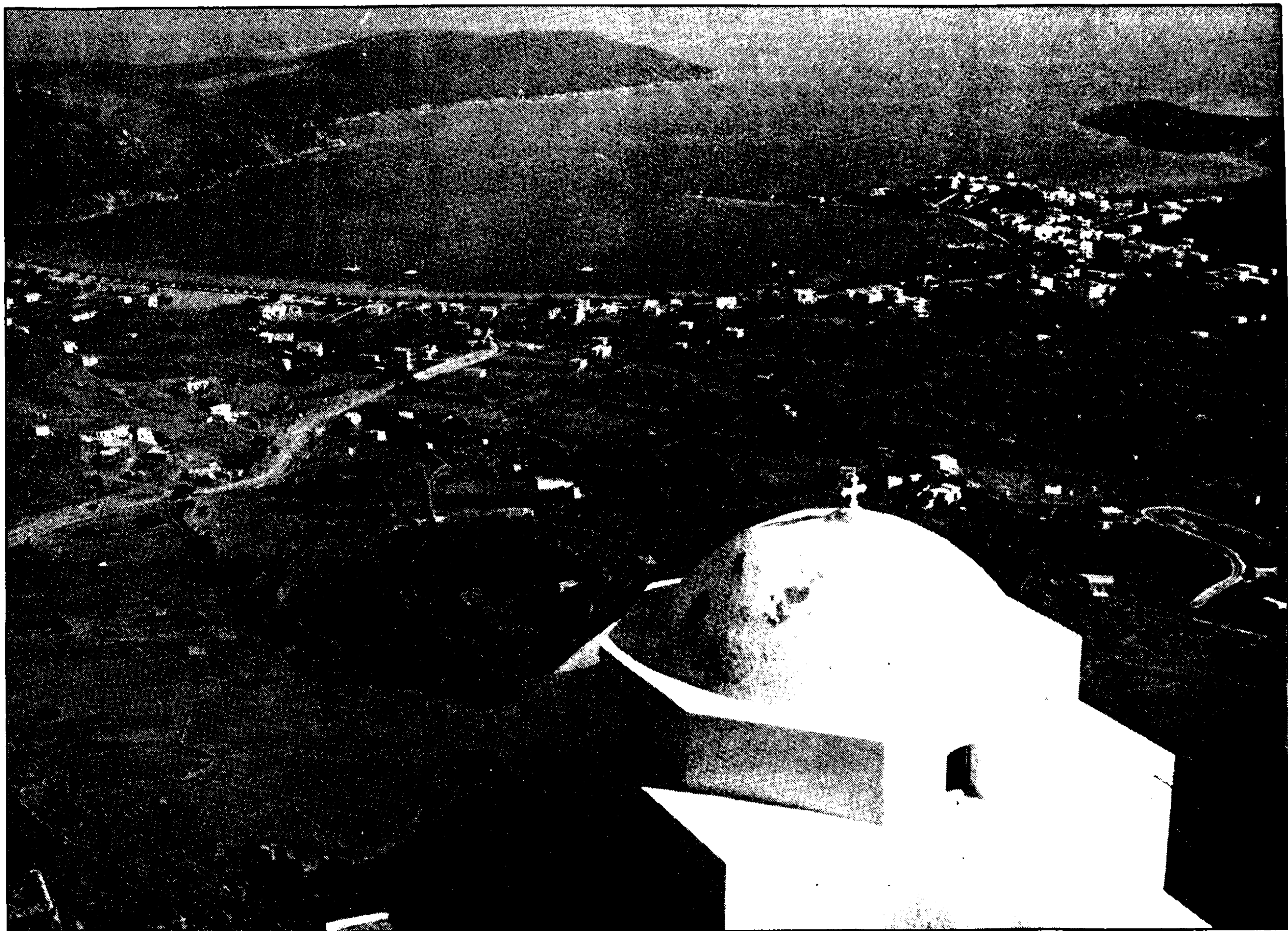
Boekingen bij:

REISBURO PAUL CROMBAG
HEERLEN, Oranje Nassaustraat 45,
KERKRADE, Hoofdstraat 27
GELEEN, Rijksweg Zuid 10
SITTARD, Tempelplein 7A
AKEN, Blondelstrasse 10

REISBURO VAN DE BURGT, Passage 5, HEERLEN, tel. 718400

Meneer Sakis geeft Griekse les

AMSTERDAM – Hij zit niet echt nerveus te wezen in zijn in Griekse stijl ingerichte kantoor in de Leidsestraat in Amsterdam, Athanasios Ioanidis, directeur van het Grieks Verkeersburo in Nederland. Iemand die zijn zaakjes voor elkaar heeft, leeft nu eenmaal een stuk makkelijker. We mogen trouwens Sakis tegen hem zeggen, want dat is zijn roepnaam.

● *Serifos, een van die honderden Griekse paradijsjes*

Begin jaren tachtig werd hij door zijn baas in Athene naar ons land gestuurd om Griekenland bij de Nederlandse toerist populair(der) te maken. Ioanidis klaarde die klus met verve. In 1980 gingen 179.000 landgenoten naar het land van Papandreou op vakantie, maar vorig jaar, in 1988, waren er dat al 380.000. Inderdaad, meer dan verdubbeld.

Ioanidis: „Toen ik naar Nederland kwam zei ik dat ik 300.000 toeristen uit Nederland haalbaar achtte. In Athene vonden ze dat wel érg optimistisch. Die 80.000 extra is dus mooi meegenomen".

En wie scoort, kan een potje bij z'n bazen breken. Dan worden extra budgetten vrij gemaakt, vooral voor promotie. Zo kreeg hij het spits, nog afgezien van de kosten, om verleden maand een originele kolossale Rijn-rondvaartboot te laten overspuiten in de Griekse kleuren. En met dat vaartuig voer hij, en zijn gasten, op de Hollandse waterwegen. Ook in Venlo meerde die boot aan. „Het haventje van Maastricht was ons liever geweest", zegt hij „maar Maastricht ligt helaas erg ver weg als je met de boot bent en Rotterdam het eindpunt is. Trouwens, Venlo was ook niet ideaal. We moesten daar vóór donker weg zijn, in verband met de sluizen. Als je zoiets in Griekenland vertelt, gelooft geen mens je".

Overigens bezochten 750 reisburo's, verspreid over ons land, 'zijn' rondvaartboot. En de drie koks en de dansgroep, speciaal overgevlogen uit Athene, zorgden dat weekje voor het culinaire en het Zorba gedeelte. Geld moet rollen, vindt meneer Ioanidis. „Maar het moet wel eerst verdiend worden".

Bijscholing

Als eerste Verkeersburo in Nederland gaf hij zojuist ook een boek uit. Voorwaar een zeer informatieve bijbel (en zònder commerciële opzet) over alles wat met Griekenland te maken heeft. Voor- en nadelen van een bepaald gebied, wat vind je er wél en wat níet. Die uitgave is een kostbaar project. Ioanidis: „Inderdaad, maar zo'n standaardwerk, voor reisburohouders en hun personeel, is geen luxe. Ik heb in de jaren dat ik in Nederland werkzaam ben gemerkt dat de kennis over Griekenland niet voldoende is bij de mensen die de reizen moeten verkopen. Nou, die kennis vind ik dus ontzettend belangrijk. Als er 380.000 mensen uit één land naar Griekenland gaan, moet je ook voor goede informatie zorgen. Want om dat aantal te houden, juist dáár gaat het om".

Het is er hem niet om te doen, en hij herhaalt dat die dag elk uur, om zoveel mogen lui naar zijn land te laten afreizen. „Ik wil alleen tevreden klanten. En hoe krijg je tevreden klanten? Juist, door eerlijk te zijn. Vooraf alleen mooie verhaaltjes vertellen heeft geen zin. Want als een toerist dan achteraf zwaar teleurgesteld wordt in zijn verwachtingspatroon, zie je hem nooit meer terug. En dat leidt ook nog eens tot belabberde mond-opmondreclame. Eerlijk en open zeggen waar 't op staat!"

'Beetje heimwee'

Sakis Ioanidis heeft in die zes jaar goed Nederlands leren spreken. En hij praat daarbij ook nog zeer rap. Sigaretten roken doet hij trouwens nóg sneller. En zijn gulle, hartelijke lach doet zijn omgeving veel zorgen vergeten. Jawel, deze Sakis lijkt ons wel een levensgenieter. „Goed eten, goed drinken en vaak lachen. Zo blijf je namelijk gezond", is zijn parool. Niettemin, de mooiste jaren van je leven doorbrengen in het haastige, redelijk criminele en regenachtige Amsterdam, terwijl hij net zo goed met een ouzo op een Grieks eiland in de zon zou kunnen liggen... „Af en toe een heel klein beetje heimwee", geeft hij toe. „Maar als ik de kriebels krijg, ga ik even naar huis. Minimaal één keer per maand". Daarvoor is hij dan ook directeur van een Verkeersburo.

Prachtig hoor, dat 8,5 miljoen toeristen uit de hele wereld in 1988 naar Griekenland op vakantie gingen. Hij is ons meteen al een stap voor. „U wilt mij vragen: wordt daardoor het karakter van het land niet aangetast? Ik zeg U dus nú: nog niet. Maar we moeten ons wel gaan bezinnen. Doen we trouwens al. U moet niet vergeten dat wij een enorme kust hebben, 6/10 van het Afrikaanse continent. Neemt U er eens de atlas bij, en kijk hoeveel dat wel niet is. Niettemin, wij hanteren een gouden regel. 1 op 1. Dat wil zeggen: Griekenland heeft 9 miljoen inwoners en we krijgen nu 8,5 miljoen toeristen per jaar. Als er nog 500.000 bij komen, zouden we volgens die regel 'vol' zitten. Die redenatie is een goed uitgangspunt. Van de andere kant: die 8,5 miljoen lui komen nooit tegelijk. Griekenland kent twaalf maanden per jaar toerisme. Wij propageren trouwens ook spreiding van de vakantie. Dat kun je bijvoorbeeld ondersteunen met je prijsbeleid in bepaalde seizoenen".

Hij zegt het maar wéér eens een keer: „Het gaat ons niet om de aantallen. Het gaat ons om de kwaliteit. Griekenland moet blijven werken aan een betere infra-structuur."

Daarom ook, zegt hij, is verleden jaar aangekondigd dat je, zonder vaste verblijfplaats tijdens je vakantie, niet zomaar mee kunt met elke willekeurige chartervlucht. „Die maatregel was hard, maar noodzakelijk. Voor een prikkie naar mijn land vliegen, en dan geen stuiver meer op zak om te eten, te drinken en te slapen. Zo kreeg je, met name op Korfou, de meest waanzinnige toestanden. Dat willen we nooit meer meemaken. Want de gemiddelde toerist heeft er toch recht op om niet over andermans slapende benen te hoeven lopen? Die wildgroei is er nu bijna uit. Maar dat kostte moeite, en nog hoor. Want het is erg moeilijk om dat te controleren."

Van de 380.000 Nederlanders die verleden jaar naar Griekenland gingen, reisde 90% per vliegtuig (waarvan weer 270.000 op basis van een arrangement). Toch reisden er ook, tot pakweg een jaar geleden, heel wat vaderlanders naar Griekenland zonder dat ze een cent konden makken. Om dan ter plaatse, aan andere Nederlandse toeristen, te vragen 'of ze misschien uitgenodigd konden worden op de lunch'. Van dat 'bedeltoerisme' zijn ze nu bijna af.

Cijfers

Ioanidis vraagt dan zijn secretaresse, een Griekse, om hangmappen, papieren, ordners en statistieken. Dat constateren wij althans als zij daar even later mee komt aansjouwen. Want ons Grieks is niet meer wat het geweest is. Daarop nemen wij samen de jaarcijfers door, zoals je dat ook doet wanneer de commies-A van de Inspectie der Directe Belastingen enige toelichting wenst op de post zakenlunches. „Want alleen cijfers spreken de waarheid", zegt hij. „Hoe mooi Griekenland is, kunt U immers in al die folders zien".

Eerst enkele bouwtechnische zaken. Kreta? Om het landschap niet (verder?) te verstoren is daar alleen laagbouw toegestaan. En behalve in de grote steden, mogen toeristische objecten in het hele land slechts 'drie hoog' zijn. Ioanidis: „En – meldt U dat óók astubieft, 82% rond het hotel, afgeleid van de hoeveelheid vierkante meter van datzelfde hotel, moet onbebouwd blijven. Dat geldt overal buiten de stad. Ruimte voor ligweiden, zwembad, wandelpark, aanplanting en die dingen. Daar wordt strikt de hand aan gehouden."

„Althans, voor zover dat controleerbaar is in Griekenland", voegt hij er zeer zachtjes aan toe. Want onze vriend kent zijn pappenheimers natuurlijk ook wel.

Prijzen

In Spanje, het 'eerste' vakantieland in Europa, gaan de prijzen jaarlijks flink omhoog. „Maar niet in Griekenland", pareert hij opnieuw pijlsnel. Ioanidis: „U kijkt verbaasd? Hier, zie de cijfers!" En daar gaan we weer. In 1988 kende Griekenland een inflatie van 14%. Dan weten we al waar het op uit zal draaien.

In 1982 kreeg je voor 1 gulden 30 drachmen. En in 1988: 71 drachmen. Ioanidis: „Dat zegt natuurlijk niet alles, want de prijzen zijn uiteraard óók gestegen. Maar de toerist betaalt in Griekenland in 1989 even veel, of even weinig zoals U wilt, als in 1982. Welk ander land kan dat zeggen?"

Maar met het toetreden tot de EG zal dat veranderen. Ioanidis: „We hebben er niets van gemerkt. Nóg niet, zeg ik er bij. Want het EG-effect is nog niet te overzien".

Volgend onderwerp: de inkomsten via het toerisme. Samen pluizen we twee ordners door. Op den duur krijgen we er zowaar plezier in.

In 1987 ontving Griekenland 2,2 miljard dollar via het toerisme, en in 1988 was dat al gestegen tot 3,5 miljard dollar. Conclusie: toerisme is de eerste bron van inkomsten, en heeft daarmee de scheepvaart nipt van de eerste plaats verdrongen.

Er werken, zo lezen we weer in een andere map, 210.000 Grieken in volledige dienst van het toerisme en 100.000 indirecten (die er wel mee te maken hebben maar daarbij ook werkzaamheden uitvoeren voor de Grieken zèlf). Die 310.000 Grieken (nog even lezers, we zijn er bijna doorheen) staat voor 8% van de beroepsbevolking.

Zijn secretaresse brengt dan verse koffie. Dat lucht even op. Maar onder haar linkerarm draagt ze, alweer, een nieuwe ordner mee. Het zal toch niet wáár zijn...? Jawèl hoor! Ioanidis gaat verder: „Griekenland heeft 400.000 hotelbedden, 140.000 bedden in pensions, 12.000 bedden op cruiseschepen, 12.000 bedden op moter- en zeilboten en 65.000 campingplaatsen. Ik kan U nog, als U dat wilt, de cijfers..."

STOP!!!

Of hij nog iets buiten de sociaal-economische-financiële sector wenst te melden?

Ook geen probleem, want deze Sakis, met zijn gitzwarte volle baard, is voorwaar een aimabel mens. „Het is een beetje het lot van mijn baan dat ik nu in Nederland werk." Omdat hij inderdaad een goudvink in zijn vak is, vroeg de minister van Toerisme hem in 1987 of hij directeur wilde worden van het Grieks Verkeersburo in New York, het grootste ter wereld. „Maar daar zijn ook de grootste problemen", lacht hij. „Ik heb toen toch maar even de boot afgehouden, want Nederland is zo gek nog niet. En als er niet zoveel auto's zouden rijden, had je zelfs geen last van files". Griekse wijsheid noemen ze dat.

Hij ergert zich daarentegen bijzonder aan het feit dat in Nederland zoveel diefstallen plaats vinden. „Dat is in mijn land nog exceptioneel. De veiligheid van de toerist is bij ons behoorlijk gegarandeerd. Tja, dat Atheense taxichauffeurs wel eens de boel willen oplichten met hun meter, dat is zeer kwalijk. Meneer, vraag altijd om de meter aan te zetten! Nooit onderhandelen! En als hij dat weigert, meteen een politieman waarschuwen! Dan wordt zijn vergunning onmiddellijk ingetrokken!"

Als er nà Papandreou een nieuwe politieke koers gevaren mocht worden, voorziet hij dan geen gevolgen voor het toerisme. „Hooguit een accent-verschuiving. Want elke Griek, laten we toch eerlijk zijn, leeft er toch een beetje van. Een politicus die aan het toerisme komt, oeioei, nee, dat is uitgesloten..."

Hij geeft ons, bij het royaal handen schudden, nog enig interessant lees- en cijfermateriaal 'voor onderweg' mee. Als U bijvoorbeeld wilt weten hoeveel drachmen de gemiddelde Deen in Griekenland uitgaf in het jaar 1974, wij hebben de stukken ter inzage.

Jos van Wersch

Frits v/d Burgt:

'Reizen duurder ná 1992'

Vervolg van pagina 23

1992

Het 'reizen' is veel goedkoper geworden, althans als je het relateert aan de gestegen inkomens in die voorbije 25 jaar, zo constateert hij. Maar hij vreest dat het *na 1992*, het jaartal waar iedereen de mond vol van heeft, voor de consument duurder gaat worden. Van de Burgt: „Een deel van de Nederlandse reiswereld ís al in handen van met name Duitse bedrijven. Dat is dus al gebeurd, vooruitlopend op 1992. Het gevecht om de 'pakketreizen' zal harder worden, vooral als het om accommodaties gaat. En vergeet niet dat in Nederland – nog – geen BTW betaald wordt op chartervliegreizen en busreizen. In Duitsland zit daar 6% op. Straks, na 1992, zal daar wel een Europese standaard voor komen. Sterker, laten we hopen dat het bij die 6% blijft..."

De Limburgse vakantieganger wordt op dit moment volgens hem in een aantal reisbrochures 'minder goed' bediend dan voorheen. „Omdat de mensen in de Randstad, waar nu eenmaal het grootste vakantiepotentieel zit, de voorkeur geven aan appartementen, terwijl de Limburger juist kiest voor een goed hotel. Dat is erg jammer voor de mensen in onze provincie".

Zelf heeft hij in die 25 jaar eigenlijk nooit vakantie genomen. Wel ontzettend veel gereisd en derhalve gezien, maar altijd vanuit zakelijk oogpunt. „En dan heb je, door al die afspraken, géén vakantie".

Turkije en Kenia vindt hij persoonlijk „erg mooi", maar dát is niet belangrijk. „Ik heb altijd gezegd: het is niet van belang welk land of stad *ik* mooi vind, maar wat de *klant* mooi vindt. Ik ben geen maatstaf. De maatstaf is alleen en uitsluitend de consument. Een foldertje aan potentiële klanten meegeven, dat is onvoldoende. Een goed reisburo moet produktkennis hebben. Weten wat een klant wel en niet kan verwachten van een reis. Dáármee kun je je dan ook onderscheiden van anderen. En dat reizen bijna altijd een kwestie van vertrouwen is, hoef ik er eigenlijk niet eens bij te zeggen. Het is namelijk zo, en dat benadruk ik ook voortdurend als ANVR-man, dat je als reisburo bezig bent om de belangrijkste dagen van iemand anders – zijn of haar vakantie – aan het verkopen bent, dagen waarvoor iemand vaak een heel jaar lang keihard heeft moeten werken. Dat mag dus nooit natte vingerwerk zijn. Daar moet je uiterst serieus werk van maken".

Klachten

In het Maastrichtse MECC trok de vakantiebeurs *VIB '89* afgelopen weekend ruim 30.000 mensen en komend weekend wordt nog eens gerekend op 10.000 personen in de Heerlense Stadsschouwburg tijdens het achtste *Internationale Reizenfestival*. Hoe denkt deze *éminence grise* over al die beurzen? Van de Burgt: „Ik vind het een goede zaak. Een prospectusje weghalen kan je natuurlijk ook bij een reisburo. Maar tijdens zulke reisbeurzen kan de klant gedegen voorlichting krijgen van echte specialisten en verkeersburo's."

Over klachten-achteraf van vakantiegangers heeft hij ook een uitgesproken mening. „Eén klant met klachten krijgt meer aandacht dan duizend reizigers zónder klacht, vooral in de media. Logisch ook. In een krant staat ook niet wat er allemaal goed is in de wereld. Het vermijden van klachten begint met een goed reisburo. Weten waar je mee bezig bent en weten dat je andermans geld ergens in investeert. Het is daarom juist in deze branche van belang dat een reisburo zèlf ter plaatse 'hoe en wat' gaat bekijken. Zo'n folder ziet er immers altíjd prachtig uit. Maar het gaat om de realiteit. En om het plezier van andere mensen die hun vertrouwen schenken aan iemand anders. Daarom moeten wij uiterst zorgvuldig zijn, dunkt me."

Jos van Wersch

Roekeloze wintersporter oorzaak veel ongelukken

Het skiën in de Alpen wordt gevaarlijker. De pistes raken overbevolkt en de skiërs gedragen zich steeds roekelozer. Een toenemend aantal botsingen met zwaar letsel zijn daarvan het gevolg. De mentaliteit van de skiër verandert, zeggen deskundige waarnemers. Er wordt minder rekening gehouden met de andere wintersporters op de besneeuwde pistes.

„Die verandering van karakter past in de hele trend van 'macho', van een grotere agressie", meent NSV-woordvoerder J.D.Muntz. „Vroeger waren de mensen rustiger. En als er eens iemand tussen zat die wat roekelozer was, leverde dat minder gevaar op omdat het niet zo druk was. Nu is het steeds meer van 'kijk mij eens' en doen ze alsof zij de baas zijn."

De Zwitser Karl Gamma, een van de grootste experts op het gebied van veiligheid in de alpine-skisport, 'stelt vast dat veel skiërs lijden aan zelfoverschatting. „Het lijkt er op dat veel wintersporters bewust het gevaar onder ogen willen zien en er bevrediging in vinden hun grenzen te verleggen. Maar deze sport leent zich niet voor experimenten."

Groeien

De skiërs nemen niet meer de tijd om in de sport te groeien, vindt Leo Lochtenbergh, adviseur van de ANWB en voormalig coach van de Nederlandse wedstrijdskiërs. Hij ziet op de hellingen steeds meer mensen die moeite hebben om zich aan de cultuur van de ski-sport aan te passen. „Dat zie je ook bij het hockey, dat de laatste tijd veel harder is geworden."

Het sterk verbeterde skimateriaal biedt het nieuwe type skiër de gelegenheid de techniek sneller onder de knie te krijgen. „Met het oude materiaal deed je er langer over om te leren skiën. Tegenwoordig kan je al gauw gaan racen. Maar tegelijk met de snelheid, nemen ook de risico's toe".

Ondanks zijn gebrekkige techniek maakt de skiër al snel gebruik van de opwindende mogelijkheid om als een speer af te dalen. Hij verzuimt daarbij zijn snelheid aan te passen aan de omstandigheden op de piste. Veiligheidsdeskundige Gamma: „De skiër moet zich aanpassen aan de kwaliteit van de sneeuw en vooral ook aan de weersomstandigheden. Je vraagt om ongelukken als je bij slecht zicht met grote snelheid naar beneden raast. Je loopt grote kans onderuit te gaan of op een andere skiër te botsen."

Hedy Gout van het Oostenrijks Verkeersbureau meldt dat vooral jongeren op branie-achtige wijze de hellingen afsuizen zonder te letten op de rustiger skiërs. Ze denkt dat veel botsingen worden veroorzaakt door mensen die na drie dagen op de ski's gestaan te hebben al denken dat ze het kunnen. Ze vallen en botsen, omdat de techniek van uitwijken en remmen ontbreekt.

Oververmoeid

Oververmoeidheid is volgens haar een andere oorzaak van botsingen. „Veel beginners willen snel goed kunnen skiën. Ze zijn ongeduldig.

Zo nemen ze tussen de middag onvoldoende rust. 's Avonds gaan zij, maar ook ervaren skiërs, te lang door met dansen, waarbij alcohol wordt gebruikt. De vermoeidheid die daardoor ontstaat, levert op een gegeven moment grote risico's op". Ongelukken gebeuren ook doordat veel mensen die even hebben stil gestaan zonder op te letten weer aan het skiverkeer deelnemen. Het dwars door skiklasjes racen, beginners die veel te veel met zich zelf bezig zijn en ski-acrobaten die onvoldoende afstand houden, leveren jaarlijks eveneens een groot aantal gewonden op.

Verwondingen

Het soms op kamikaze-acties lijkende gedrag van skiërs en de verbeterse ski's en schoenen geven een opvallende verschuiving te zien in de aard van de verwondingen. Er zijn minder beenbreuken. In plaats daarvan worden vooral hoofd, schouder, rug, knieën en duim getroffen.

De hoge skischoenen voorkomen dat de enkel breekt. Daardoor verplaatsen de krachten zich naar de knie, waarvan de banden meestal scheuren. Duimbreuken ontstaan doordat een vinger in de lus van de skistok blijft hangen.Om de veiligheid op de alpenhellingen te vergroten en het lichamelijk letsel te beperken hameren de ski-deskundigen op naleving van de tien pisteregels. Zo moet skiër voorrang geven aan collega's die hij van achteren nadert. Ook moet een skiër, die een piste willen kruisen, zich ervan gewissen dat hij daarbij anderen niet in gevaar brengt.

De pisteregels hebben geen rechtsgeldigheid. Er worden bij overtredingen geen bekeuringen uitgedeeld. Skiwachten geven wel waarschuwingen. Soms komt het voor dat een skipas wordt afgenomen. De pisteregels worden na ongelukken echter wel als uitgangspunt voor schadevergoedingen gehanteerd. Rechters en verzekeringsmaatschappijen hebben bij geschillen al diverse malen naar de pisteregels verwezen, aldus de ANWB.

Auto's

Te k. OPEL Ascona bwj. '76, apk, nw. banden ƒ 850,-. Tel. 045-259961. Na 18.00 uur.

Te k. mooie VOLVO 343 aut. m. apk, type '78. Vr.pr. ƒ 1550,-. Kleingraverstr. 36 Kerkrade-West.

OPEL Kadett Berlina 4-drs. i.z.g.st. bj. '78. Te bevr. Kleingraverstr. 36 Kerkrade-West.

Te k. TALBOT Horizon LS, okt. '78, apk 18-12-'89, i.z.g.st. ƒ 850,-. Tel. 045-452008.

Spoed. Wij zoeken dringend AUTO'S vanaf bj. '80. Dir. cont. Ook sloop. 045-414372. Tev. alle types Mercedes.

VW Jetta C diesel, apk, 100%, bwj. 1982 ƒ 6200,-. Tel. 045-740915.

Weg. omsthed. exclusieve ROVER 2600 6 cyl. als nw. Vr.pr. ƒ 3250,–. Tel. 045-323830.

Te k. FORD Escort 14 CL, bwj. 11-'86, 5 drs. ƒ 15.500,–. Tel. 045-453572.

Te k. GOLF diesel, bwj. 10-'81 i.z.g.st. Tel. 045-316940.

AUTO'S hallo opgelet! Wij betalen ƒ 300,– tot ƒ 20.000,– voor uw auto, ook bedrijfswagens. 045-411572.

Te k. SIERRA 2.0 Laser LPG 5-drs. bwj. 12-82, APK 12-89 ƒ 10.950,–; Tel. 045-752011.

Te k. FORD Escort autom. i.pr.st., APK-gek. t/m dec. '89, 4 nw. banden, pr. ƒ 1000,–; Te bevr. Dorpsstr. 73 Bingelrade.

FORD Taunus st.car 1.6, 1979, LPG, radio, tr. h., g.staat. ƒ 1250,–. Tel. 04492-1967.

AUDI 80 type 80 met lpg. Vr.pr. ƒ 3250,–. Tel. 04404-1654, Bekersbaan 32a, Schimmert.

GOLF Cabriolet, bwj. 1981, GLS. Raadhuisstr. 76, Berg-Urmond. 04490-34672.

Te k. MINI Special, bwj. '78, kl. grijs, APK 5-'89. Vr.pr. ƒ 1250,–. Tel. 045-751607.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S van ƒ 100,- tot ƒ 5000,-. 04490-43481.

Te k. gevraagd loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S van 50 tot 4000 gld. Tel. 04490-19679 of 25611.

Gebr. AUTO-ONDERDELEN van o.a. BMW, Ford, Opel, VW, enz. Robby's Auto-onderdelen, Akerstr. Nrd. 350. Tel. 045-224123.

Sloop-, loop- en SCHADEWAGENS tegen redelijke prijs, gratis afhalen, ook 's avonds, tel. 04405-1602.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen direct. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

In- en verkoop goede gebruikte zomer- en WINTERBANDEN met gar. Passartweg 39, Heerlen, 045-222675.

Div. ONDERD. Nissan Bluebird 1.6 L + Mazda 626 2 l. 045-457145.

RENAULT 5 TC Super bwj. '86, 1e eigen. Tel. 045-228469.

Te k. BMW 318 i kat., bj.' 87, diamantzwart, shadowline, access., BBS-velgen, BBS-spoilers, verlagingsset, toerenteller, w.w. glas,alarm, stereo-inst. Km.st. 19.000. Tel. 045-425691. Na 17.00 uur.

ALFA Giulietta 18 bj. '79, i.g.st., gerev. kop., rem, uitlaat, etc., apk juni '89. Koopje. 045-713411.

Te k. gevr. SLOOPAUTO'S v.a. ƒ 25,- tot ƒ 5000,-. Tevens schade-auto's. Tel. 045-454936.

Te k. FIAT Panda wit bwj. '86, apk tot 1990 ƒ 8900,-. Tel. 045-419157.

Bovaggarage Schaepkens biedt te k. aan: FORD Sierra 2 ltr. Laser 5-drs. type '84 ƒ 11.900,–; Nissan King cab Amerik. uitv. 15.000 km '86 ƒ 18.900,–; Opel Kadett 1.3 S GL-uitv. sedan '87 ƒ 18.900,-; BMW 320 veel extra's type '81, lpg ƒ 7500,–; Fiat Regatta 1300 ES nw.st. '85 ƒ 9500,–; Audi 80 GLS 4-drs. nw.st. ƒ 5750,–; Fiat Ritmo 65 CL type '82 ƒ 3700,–; Ford Taunus stationcar 2 ltr. Ghia '83 ƒ 6750,–; Renault 5 GTL type '81 ƒ 2750,–; Skoda 105 L type '84 ƒ 3000,–; Ford Fiësta 1100 Laser '86 ƒ 12.500,–; Fiat Panda 45S type '84 ƒ 4950,–; Fiat 127 900 L type '81 ƒ 3000,–; Talbot Solara GLS '81 ƒ 2950,–; VW Polo zeer mooi ƒ 3500,–; Honda Prelude nw.st. '84 ƒ 16.900,–; Audi 80 GLS, lpg ƒ 5750,-; Renault 4 F% combi '82 ƒ 2950,-; Mazda 323 5-drs. '81 ƒ 3200,-; Lancia Beta '79 ƒ 2950,-; Lada 1300 4-drs.' ƒ 2500,-; Citroën GSA '82 ƒ 2950,-; Opel Kadett stationcar 1200 S ƒ 2250,-; Opel Cavalier GL '80 ƒ 3000,-; Talbot 1100 60.000 km rolst.verv. ƒ 3900,–. Klimmenderstr. 110, Klimmen, tel. 04405-2896.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

FORD Taunus bwj. bijna '80 autom. ƒ 1750,–; Tel. 045-719546.

Te k. FORD Escort autom. 1300 L bwj. '79 i.z.g.st., APK, vr.pr. ƒ 1750,–; weg. omst. Zr. Paladiaplanttsoen 28 Meerssen.

Te k. BMW 528I bwj. '81. Inr. mog. Caumerweg 70 Heerlerbaan-Heerlen.

Te k. BMW 732I bwj. '84 met veel extra's, inr. mog. Caumerweg 38 Heerlerbaan-Heerlen.

Te k. CITROEN 2CV6, kl. blauw, bj. '83 i.g.st., apk, 34960 km. 04450-3798.

Te k. SUZUKI SC 100 GX de luxe '82, APK dec. '89 ƒ 3500,–. Tel. 045-725984.

Hallo opgelet. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto. Ook SCHADEAUTO'S. Tel. 045-416239.

Koopje LELIJKE Eend i.pr.st., '82, apk 1e mnd. '90 ƒ 1850,–. 045-415528.

BMW 323 i '84 apk gek., pr. ƒ 19.500,–. Bel na 18 uur 045-317517.

Te k. VW KEVER 1302, bj. '72, 1 jr. apk, ƒ 1950,–. Tel. 045-423750.

Te k. Opel KADETT E model 1.2 SC hatchback, 5-drs., bj. 1985 met apk. Tel. 045-728454.

Te koop witte BMW bj. 1979, 6 cil., apk gekeurd, vr.pr. ƒ 4750,–. Tel. 045-740216 na 18.00 uur.

Te k. SEAT Marbella 15 mnd. oud, km.st. 11.500, pr. 8750,–. Tel. 045-722601 na 16 uur.

Te k. gevr. VW KEVER, tel. 04499-3398.

Te k. i.z.g.st. OPEL 2 ltr. S + Golf diesel apk. Tel. 04499-3398.

FIAT 131 1600 CL m. '82, zeer mooi ƒ 2300,–. Lampisteriestraat 2, Hoensbroek, na 14.00 u.

Te k. 4 auto's met garantie Opel ASCONA 1900 S 4-drs. bj. 10-10-'80 ƒ 2250,–; Opel Ascona Berlina 2.0 ƒ 1750,–; Oldsmobile Cuples 8 cyl. autom., bj. '81 ƒ 4250,–; VW Golf 1300 C m. sportvlg. kl. staalgrijs '85 ƒ 9500,– km.st. 43.000. Alle auto's apk tot 1990, tel. 045-323178.

Te k. weg. omst. LADA type 2105 S 1300, '84, zeer goed, als nieuw, vr.pr. ƒ 3750,–. Tel. 045-457777.

limburgs dagblad

De Sahel. Stof zand en hitte, droogte, ondervoeding en armoede, kleurrijke en vriendelijke Bambara's, Peulen en Tuaregs, magere kindertjes met veel te dikke buikjes.
Dat – en nog veel meer – kwam de Limburgse reisadviseuse Ada Keulemans (foto) tegen op haar 18-daagse studiereis met de (speciaal voor deze zware tochten geconstrueerde) OAD-Jumbocamper. Een avontuurlijke onderneming van Bamako/Mali naar Niamey/Niger.

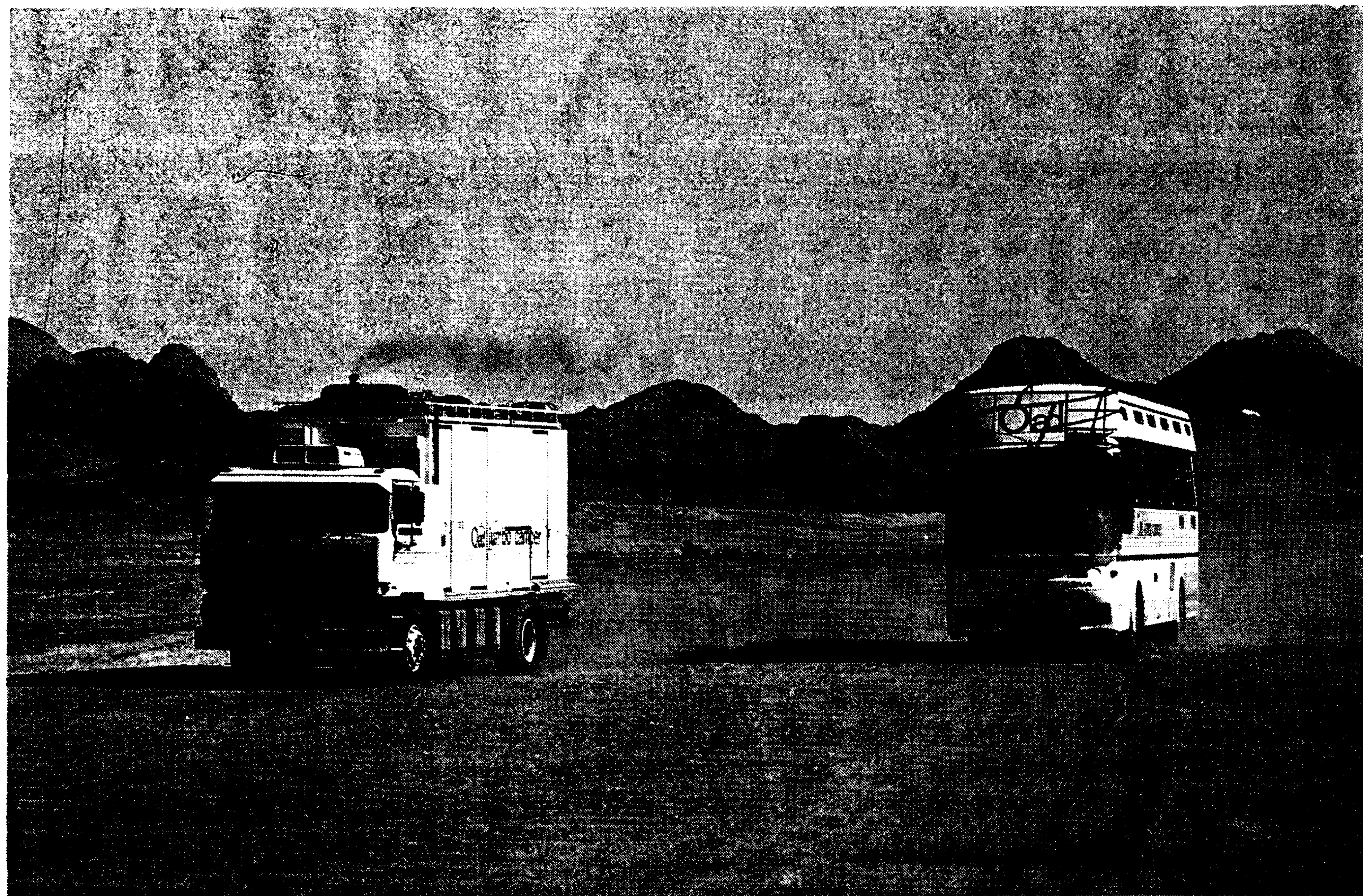

Op reis zonder beautycase

West-Afrika, het lijkt zo ver weg, maar na 6 uurtjes vliegen land ik al op het vliegveld van Bamako Mali. Het is er warm, de hitte valt als een warme deken om me heen. Onwennig en trappelend van ongeduld sta ik in de rij voor de douane en besef dat ik het jachtige tempo, wat ons westerlingen zo eigen is, voor twee weekjes moet proberen te vergeten. Want anders wordt het ergernis. Een reis waar ik diep in mijn hart vanwege het primitieve karakter (trekken met een bus) toch wel wat tegen opzag.
Achttien dagen op stap met alleen de hoognodige bagage, als lid van een groep van 25 personen inclusief de bemanning, leven op een paar vierkante meter en alles samen delen... wat zal dat worden?

Daar staat hij dan, de speciaal voor zware tochten ontworpen bus met slaapcabines, een 330 pk turbomoter, navigatie-apparatuur, zendinstallatie, en gebouwd voor de meest barre reisomstandigheden.
We maken kennis met de bemanning: de chauffeurs Erik, Bert, Jan en Dini, ons 'kokkie'. Bij het welkomsdrankje worden we bekend gemaakt met alle gemakken en ongemakken van deze manier van reizen.
De schrik slaat me om het hart als ik het laddertje opklauter en mijn schuiflade alias bedstede binnen kruip. Dus hier zal ik samen met mijn wederhelft vijftien nachten mogen c.q. moeten doorbrengen?
Na een toch wel vermoeiende dag en na het nuttigen van drie flinke whisky's schuif ik 'dizzy' mijn lade in.

● *Met touringcar en volgtruck door Afrika, een enorme belevenis. Maar je moet weten weten waar je aan begint.*

Ondanks mijn engtevrees tóch heerlijk geslapen. Na een stevig ontbijt gaan we Bamako verkennen.
Bamako bruist van het leven, de stad is stoffig en vuil. We kijken onze ogen uit. Imponerend haast is het gekrioel op de markt. De handel wordt hier grotendeels door vrouwen bedreven. Van alle kanten wordt er aan je getrokken en prijst men zijn waar aan, voorwaar een schitterend schouwspel. Het verbaast me dat al die prachtig uitgedoste vrouwen er nog zo netjes uitzien; zelf voel ik me na een uurtje aardig stoffig en beduimeld. We zoeken een hotel op om ons vochtgehalte weer op peil te brengen. Toch wel even wennen die hitte; we doen het daarom de rest van de dag rustig aan en slaan ons kamp op even buiten Bamako.

Vroeg uit de veren. Het is al druk bij de wasbak. Wassen, een verhaal apart.
Aan de zijkant van de volgtruck bevindt zich een uitschuifbare wastafel waaraan we ons, onder het toeziend oog van de plaatselijke bevolking, poedelen. We hebben voor de wat preutseren onder ons een douchegordijn opgehangen. Omdat we met een behoorlijke groep zijn, proberen we toch zo min mogelijk het toilet te gebruiken. Dus ook ik zoek, vaak angstig om me heen kijkend, de bush op.
Vandaag bezoeken we Segou, het grootste rijsteentrum van West-Afrika. Tijdens onze reis wordt bij elke stop de bus omringd door uit het niets opduikende Bambara's, Peulen, Songhais én kindertjes bedelend om balpennen, medicijnen en voedsel. Madam Bic, Madam Kado... is een kreet die ons tijdens de reis overal zal blijven achtervolgen.

Djenne, bekend om haar enorme moskee, is ons volgende reisdoel. Die middag laten we de bus voor wat het is en steken in kleine bootjes de rivier de Niger over. We liften mee op de volle laadbak van een zandauto. Al van verre horen we het geroezemoes van de maandagmarkt.
Djenne, een uit leem opgetrokken stad, is een plaats met allure, gemengde bevolking en smalle stoffige straatjes. In de regentijd spoelen grote gedeeltes van deze stad weg, maar moedig bouwt men dit ieder jaar weer op. Een klein jongetje achtervolgt ons en wil ons per sé rondleiden.
Ons gidsje laat ons alles zien, proeven en ruiken en geeft tekst en uitleg bij wat er zoal verkocht wordt. Met het proeven zijn we heel voorzichtig, we willen namelijk toch weer gezond thuiskomen. Met de belofte hem te zullen schrijven nemen we afscheid van elkaar en keren op de laadbak van een pick-up terug naar ons rijdende hotel.

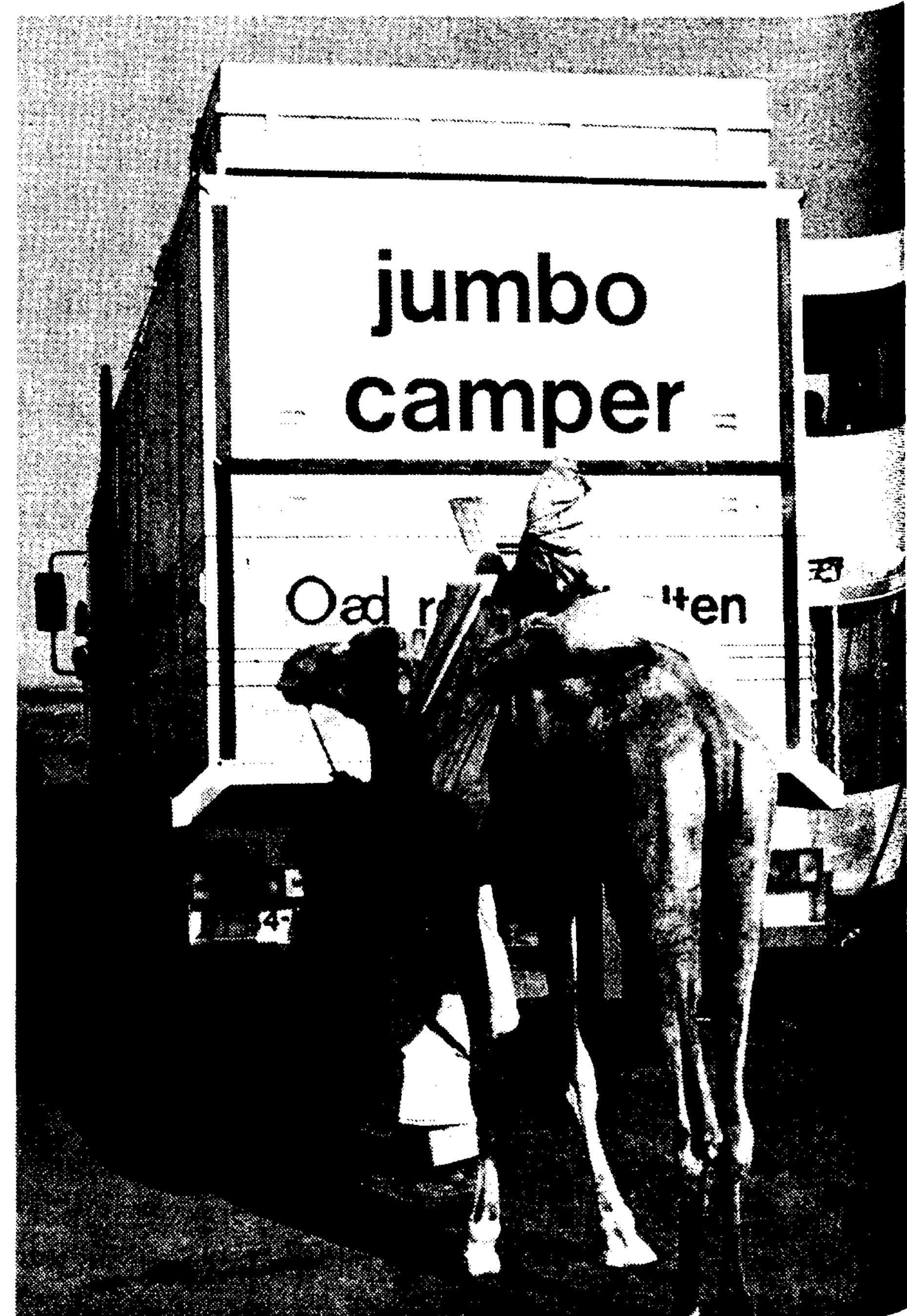
De sfeer in de groep begint aardig los te komen. 's Morgens en 's avonds is er nogal wat gedrang met de bagage. Deze moet overdag in de slaapcabine en 's avonds op een stoel. Het eten is prima. We hebben een fantastisch kokkie bij ons die ons menig maal verrast. Allemaal dragen we ons steentje bij: groente schoonmaken en helpen bij de afwas.
Vandaag rijden we richting Dogonvallei, over nogal zwaar terrein. De plaatselijke gids blijkt er toch ook niet zo bekend te zijn want nog geen paar kilometer voorbij Bankas komen we muurvast te zitten in het mulle sahelzand. Vier zware uren zijn we – dat wil zeggen de mannen – bezig om eruit te komen. Af en toe helt de bus vervaarlijk naar rechts en vrezen wij het ergste. De zon is al onder, dus besluiten wij de nacht hier door te brengen. Ah zo, dit is dus bivakkeren. We nemen de schade op en spreken af dat de mannen en chauffeurs de volgende dag een poging zullen wagen om terug te keren naar Bankas, terwijl wij – de vrouwen – met ezelkarretjes, gecharterd bij de plaatselijke bevolking, verder de Dogonvallei intrekken.

Voor dag en dauw zijn we alweer op. Terwijl een voorbijganger zich naar Mekka richt, maken we ons klaar voor de trip naar de Dogonvallei. Bij de eerste zonnestralen gaan we vol goede moed en veel water op weg.
De fanatiekelingen onder ons doen het hele trajekt te voet. Hun moed zullen zij 's avonds diep betreuren vanwege de jeuk, veroorzaakt door zandvlooien. In de dorpen waar we doorheen komen worden weer veel grote en kleine handen geschud. Ondanks alle armoede ontmoeten we overal vrolijke hartverwarmende vriendelijkheid. Tijdens de tocht breekt de as van één van de ezelskarretjes waarbij één van de dames haar stuitje flink blesseert. Zij wordt de eerstvolgende dagen liggend in het gangpad van de bus vervoerd. Voor gezondheidsproblemen is een zeer uitgebreide eerste hulpkist aan boord, en bij eventuele bloedtransfusie zullen we elkaars donor zijn. Dus geen paniek.

Vandaag doen we het wat rustiger aan en stoppen al vóór het middaguur bij het campement in Mopti. Hier huren we twee kamers voor de geblesseerden en wij kunnen ons eindelijk lekker douchen. 'n Zaligheid! Mopti, handelstad aan de Niger, is een druk en smerig oord vol opdringerige en vervelende handelaren. Hier *ruik* je Afrika; een zoete verrottingslucht vermengd met de stank van open riolen en sterke lichaamsgeuren.
Van andere reizigers horen wij dat de trip naar Timbuktu minimaal zes dagen in beslag neemt: drie dagen heen en drie dagen terug. Een zware tocht en veel 'pistewerk'. We besluiten dat het, gezien de tijd die ons nog rest, ondoenlijk is en gooien het reisschema om. Dan maar níet in de voetsporen van Kuifje.
Enkele van ons bezoeken een disco en vertellen enthousiast over de zwevende gebitten en harde westerse popmuziek. Vermoeid zoeken we de kooi op.

Verder zoeven wij, in ons voor Afrika decadent vervoermiddel, richting GAO. Het is dor, droog en heet. Het rode Sahelzand dringt door de kleinste gaatjes naar binnen; er hangt al dagen een rode waas in de bus. Om verkoudheden te voorkomen gebruiken we tijdens de tocht geen airconditioning maar rijden met deur en dakluik open. We doen het vandaag in een rustig tempo en stoppen voor de lunch. Binnen enkele tellen verzamelt zich weer een grote groep nieuwsgierige blote kindertjes om ons heen.
De meesten van ons hebben tassen vol kinderkleding, stickers of balpennen meegenomen. De heb ik, met een brok in mijn keel, vuil naar mest riekende kindertjes met veel te magere armpjes en beentjes, in door neefjes en nichtjes afgedankte, truitjes en broekjes gehesen.

We zijn goed op schema vertrokken, ongeveer 280 km te gaan. Het verbaast me elke keer weer als ik zie wat een hoeveelheid afval wij produceren. Dit probleem lost zich echter vanzelf op; nog voor we de hoek om zijn gaat ons afval al van hand tot hand. We zijn op weg naar Gossi, een dorp bewoond door de Touaregs; een gehard, trots en krijgslustig volk, prachtige mensen om te zien. De hele reis liggen er al dozen vol met krijtjes, leitjes en schoolborden op het dak van de truck te wachten om uitgedeeld te worden.
Hier in Gossi komen we dan eindelijk het schooltje tegen wat we zochten. Ongeveer 90 kindertjes per klas, zittend op de kale vloer. We laten hier dan ook alles achter. De kinders en leraren zingen ons toe en wuiven ons hartverwarmend uit. Allah moet het die avond druk gehad hebben met het in ontvangst nemen van kinderlijke dankgebedjes.

● *En zo regelen twee totaal verschillende werelden hun eigen transport...*

Vroeg op weg naar GAO, waar wij bij de dorpsput onze watertanks bijvullen onder toeziend oog van de nieuwsgierige bevolking. Op de kleurrijke en rumoerige markt slaan we voor drie dagen eten in. Want tussen GAO en Niger, zo'n 426 km, zullen we daar niet veel gelegenheid meer voor hebben.
Nu gaat het echte zware werk beginnen.
We rijden afwisselend over de piste en het zogenaamde wasbord. De bus en haar passagiers worden danig op de proef gesteld, maar gelukkig gaat het zonder noemenswaardige problemen. Ons kamp slaan we op aan de oever van de Niger. Omdat er in dit gebied onlangs een malaria-epidemie heerste en het hier stikt van de muggen, pakken wij ons goed in.
Het is een maanloze nacht en menigeen vergaapt zich aan de prachtige sterrenhemel. Die avond zullen nog vele wensen worden gedaan.

Het zware terrein eist zijn tol. Nog maar net onderweg meldt Erik, de chauffeur van de truck, via de mobilofoon dat er iets mis is.
Door het vele klappen is de steun van de achteras gebroken.
Na drie uur zwoegen is het karwei geklaard en gaan we weer vol goede moed verder. Bij de grensplaats Labbezanga nemen de douaneformaliteiten veel tijd in beslag. Wij vermaken ons echter prima met een schitterend uitgedoste groep zingende en dansende vrouwen. Het opzwepende ritme laat zelfs 'ons Hollanders' niet koud. Menigeen doet onder aanmoediging van de plaatselijke bevolking mee. De hilariteit is pas compleet als blijkt dat de dans de vruchtbaarheidsdans is. Hopelijk heeft dit voor onze groep geen ongewenste gevolgen.
We komen die dag nog één keer vast te zitten; van alle kanten schiet de bevolking, gewapend met schoppen, ons te hulp. Het karwei is dan snel geklaard.

Ik voel me net een speldekussen, de muskieten hebben een feestmaal gehad met mij als hoofdgerecht. Ik ben blij als ik mijn hok uit kan kruipen. In roeibootjes, die zo lek zijn als een mandje, gaan we al roeiend en hozend de Niger op, op zoek naar nijlpaarden en hun jongen, welke wij alleen uit de verte kunnen waarnemen. In dit gedeelte wonen de Peulen. Deze trotse en mooie mensen vormen een groot deel van de bevolking van de Niger-delta, de graanschuur van Mali en Niger.
Onderweg komen wij nogal wat Afrika-freaks tegen die met hun oude auto's dwars door de Sahara en Afrika trekken. Op zoek naar avontuur.
Zowel watertandend als afwijzend bekijken zij onze luxe uitrusting. Vlak onder Niamye maken wij ons gereed voor de nacht.
Het Campement is een paradijs voor Frits Bom. Er is gelukkig voldoende stromend water en koel Afrikaans bier, zodat het Sahelzand spoedig moet wijken.

Het wegrijden met de bus heeft deze ochtend nogal wat voeten in het zand. We zaten weer goed vast, dus werk aan de winkel en scheppen geblazen. We vertrekken richting grens Burkina-Faso, met als doel het wildpark 'W'. Onderweg bezoeken we ook het Nationaal Museum in Niamey (zoiets als het Arnhems openlucht museum).
Tijdens onze hele reis passeren we nogal wat militaire controleposten. Dit betekent formulieren invullen en geduld bewaren. Meestal lukt het ons om redelijk snel door deze posten heen te komen, dank zij de balpennen en sigaretten die wij achterlaten.
Nog vóór zonsondergang bereiken we de rand van het wildpark, waar we ons installeren op het parkeerterrein van een hotel. Met een heus zwembad erbij.

Het wildpark 'W' (genoemd naar zijn W-vorm) ligt in drie landen: Benin, Burkina-Faso en Niger. Het wordt gefinancierd door het wereldnatuurfonds. Samen met een groepje Engelsen trekken we op een open vrachtauto het park in, op zoek naar wilde dieren. We zitten tijden op de loer bij de drinkplaatsen, maar helaas de enige dieren die we te zien krijgen zijn wat antilopen en enkele brutale apen. In de middaguren houden wij het voor gezien en verpozen de rest van de dag bij het zwembad.

Op weg naar Say en Torodi, twee dorpen bewoond door de Hausastam.
Hier komen we de mooiste vrouwen van Niger tegen met schitterende kapsels, geweldig mooi en kleurrijk uitgedost. Gut, wat ben ik daarbij vergeleken een wit 'scharminkel'. We slenteren wat over de bedrijvige markt. Het is vandaag onbehoorlijk warm. Ik kijk jaloers naar de mannen die op hun matjes in de schaduw liggen en verlang naar een Hollands miezertje.
Na een wat landerige dag besluiten we met een gezellig kampvuur.

Op weg naar Niamey, nog twee daagjes te gaan.
Vandaag staat er een boottocht op de Niger op het programma. Een bootje brengt ons vanuit Niamey enkele uren varen stroomopwaarts naar een dorp waarvan de bewoners zich met visserij en landbouw in leven houden. De mensen drommen samen en bekijken ons van alle kanten; het is een wederzijds gluren.
Halverwege de tocht stond de truck ons aan de oever van de Niger op te wachten om ons te verrassen met pannekoeken. En dat bij een temperatuur van ongeveer 45 graden...
Voor de nacht ingecheckt in het Grand Hotel. Ik kon eindelijk mijn spijkerbroek wassen, al was het dan met een nagelborstel in een fontein.

ONZE LAATSTE DAG.

We besluiten dat de enige beweging die we vandaag nog willen maken de schoolslag is, en begeven ons naar het luxe vijf sterren hotel in Niamey om ons te laten verwennen aan de rand van het zwembad.
's Avonds proeven we bij het afscheidsdiner nog even de geurtjes, de sfeer en muziek van Afrika. Dan is deze toch wel avontuurlijke en unieke reis ten einde.
Rond middernacht vertrekken we, na wat strubbelingen bij het inchecken, moe en voldaan. Richting speculaas en marsepein.

● *Veel bekijks bij elke halteplaats. Ada Keulemans (rechts) knuffelt hier een kleintje*